

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 24

26'ncı Birleşim
4 Aralık 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	9
II.- GELEN KÂĞITLAR	16
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	19
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>19:24</i>
1.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	19:20
2.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	21:22
3.- Edirne Milletvekili Fatma Aksal'ın, 26 Kasım 2019 tarihinde Arnavutluk'ta meydana gelen depreme ilişkin gündem dışı konuşması	22:24
IV.- AÇIKLAMALAR	24,56,57,60,65,104,109, 111,145,149,154
1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ve egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğuna ilişkin açıklaması	24:26

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	26:27
3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	27:28
4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması	28
5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması	29:30
6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Deniz Kuvvetleri Komutanlığının Millî Savunma Bakanının onayıyla 2015 mezuunu 316 deniz astsubayını ihraç ettiğine ilişkin açıklaması	31
7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapan milletvekillerinin Mecliste görüşülen tekliflerde olumlu veya olumsuz oy kullanma iradesini ve yetkisini Anayasa'dan aldığına ilişkin açıklaması	31
8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması	31
9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması	32
10.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi'ne ilişkin açıklaması	32
11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ili Havsa, Lalapaşa ve Meriç Adliyeleri ile ülkemizin diğer ilçelerindeki adliyelerin kapatılmasının vatandaşın adalete ulaşmasını güçleştirmek, devlete olan güvenini sarsmak için yapılmış bir FETÖ projesi mi olduğunu, adliyelerin kapatıldığı 2012'deki HSYK kararını alan HSYK üyelerinden kaçısı hakkında FETÖ/PDY soruşturması açıldığını ve kaçının ceza aldığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	32:33
12.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve cezaevlerindeki tüm sanık ve tutukluların sağlıklarının korunmasının devletin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması	33
13.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması	33
14.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, AK PARTİ hükümetleri döneminde Hatay ilinin her daim göz ardı edildiğine ilişkin açıklaması	33
15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP'nin gündemi ile vatandaşların gündeminin örtüşmediğine ilişkin açıklaması	34

- 16.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, madencilerin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutladığına, narenciyeyle ilgili teşvik paketinin açıklanmadığına ilişkin açıklaması 34
- 17.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van ili Çaldıran ilçesinde bir kaza kurşunu sonucu şehit düşen hemşehrisi Piyade Uzman Onbaşı Fırat Demir'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 34
- 18.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, iktidarın tarım politikalarının baştan sona yanlış olduğuna ilişkin açıklaması 35
- 19.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, 5 Aralık Türk kadınına seçme seçilme hakkının verilmesinin 85'inci yıl dönümü vesilesiyle AK PARTİ olarak aileye ve kadınlarımıza hak ettikleri değeri verdiklerine ilişkin açıklaması 35
- 20.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, kadın cinayetlerinin ciddiye alınması, İstanbul Sözleşmesi'nin bir an önce hayata geçirilmesi ve Meclisin bu konuda üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 35
- 21.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, TANAP'la Asya ile Avrupa'nın bir kez daha birbirine bağlandığına ilişkin açıklaması 36
- 22.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması 36
- 23.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, AKP'li belediyelerin çalışanların iş sözleşmesini hiçbir gerekçe göstermeden feshetme uygulamalarından vazgeçmesi gerektiğine ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulduklarına ilişkin açıklaması 36
- 24.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, vergi, SGK ve diğer kamu borçları sebebiyle birçok işletmeye elektronik haciz işlemi uygulanması sonucu oluşan sıkıntıların giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 37
- 25.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısı'nın bir an önce açılarak yöre halkının mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 37
- 26.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye ili Kadiri ilçesinde bulunan Ala Camisi'nin restorasyon çalışmasının tarihe ihanet olduğuna ve kültür mirasımızın hak ettiği değeri görmesi konusunda yetkililere çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması 37
- 27.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması 38

- 28.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması 38
- 29.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması 39
- 30.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, çiftçilerin dertler deryasında boğulduğuna, ekonomik krizle birlikte artan maliyetler ve ağırlaşan yüklerle üreticilerin ayakta durmaya çalıştığına, üretimden kazanamayan çiftçinin elektriğinin kesilerek cezalandırılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması 39
- 31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle Hükûmeti iş ve işçi güvenliği konusunda tedbirler almaya davet ettiklerine, Soma madencilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanının kamudaki engelli kadro açığının tamamlanması konusuna titizlikle eğilmesini beklediklerine, Merkez Bankasının İstanbul iline taşınması sürecine ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu'nun 2'nci maddesindeki "Bankanın merkezi Ankara'da dır." hükmünün baypas edilerek Merkez Bankasının merkezinin İstanbul'a taşınmasının hukuksuzluk olduğuna, 2018 yılının buzağı desteklemesinin hâlâ ödenmediğini Tarım ve Orman Bakanına hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması 39:41
- 32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle Soma maden faciası sonrasında gerek adli gerekse idari sürecin işletilmeye devam ettiğine, bir avuç kömür için helalle sözleşerek bir ömür feda eden madencilerimize sağlıklı bir ömür dilediğine ve maden facialarında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması 41:42
- 33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İnsan Hakları Derneğinin verilerine göre cezaevlerindeki durumun iktidar partisinin anlattığı gibi güllük gülistanlık olmadığına, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın sağlık durumuna ve Selahattin Demirtaş'ın sağlık sorunları üzerinden kamuoyunda tartışılmak istememesine rağmen meselenin üzerinde durmaya devam edeceklerine, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nün kutlamadan çok hayatını kaybeden maden emekçilerini anma ve geride kalan maden işçilerinin sıkıntılarını dile getirme günü hâline geldiğine ilişkin açıklaması 42:44
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle madencilerin beklediği düzenlemenin yapılmadığına, 13 Mayıs 2014 günü Soma Eyz Maden Ocağı ne kadar güvenliyse bugün de madenlerin o kadar güvenli olduğuna, evinin önünde uğradığı bıçaklı saldırı

- sonucu Ceren Özdemir'in hayatını kaybettiğine, Şule Çet cinayeti davasında ağırlaştırılmış müebbetten müebbede dönüştürmenin yaşandığına ve İstanbul Protokolü'ne uygun olarak kadın cinayetlerinde indirim gidilememesinin yasal düzenlemeye kavuşması gerektiğine, AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik'in İstanbul Şehir Üniversitesine yönelik açıklamasının bir suçüstü durumu olduğuna ilişkin açıklaması 44:46
- 35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle 30 Haziran 2012'de İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nı hayata geçirdiklerine fakat yasal düzenlemelerin evrakta olmasının ayrı idari uygulamalarla vatandaşlarımızın gündelik hayatına olumlu katkılar sunmasının ayrı bir durum olduğuna, Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin ortak çalışmasıyla iş güvenliği konusunda yeni tedbirlerin hayata geçirilmesi gerektiğine, İstanbul Şehir Üniversitesiyle ilgili durumun Danıştay kararı olduğuna, AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik'in İstanbul Şehir Üniversitesine yönelik açıklamasının sorulan sorular üzerine yapıldığına ilişkin açıklaması 46:47
- 36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47:48
- 37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 48
- 38.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın din, mezhep, Alevi kesimine ilişkin bir tanımlama içerisinde hiçbir zaman olmadığına ve bu ülkede Alevi, Sünni herkesin kaderinin ortak olduğu düşüncesinde olduklarına ilişkin açıklaması 56
- 39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 82 milyon insanımızı herhangi bir nedenle inanç, felsefi düşünce, dil, din ve mezheplere göre ayırmaya, ötekileştirmeye çalışılmasının vatan hainliği olduğuna ilişkin açıklaması 57
- 40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında Alevi inancına sahip yurttaşlarımızın yaşadığı sorunlara dikkat çektiğine ilişkin açıklaması 60
- 41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, sataşma, söz atma ve amacı aşan ifadelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun olmadığına, maksadını aşan sözlerin geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 60:61
- 42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında hiçbir milletvekilini ilzam edici bir cümle kullanmadığına ilişkin açıklaması 61
- 43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak kendilerine düşen sözün gereğini yerine getirdiğine, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'ndan da aynı davranışı beklediğine ilişkin açıklaması 62

- 44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 62:63
- 45.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Meclis çatısı altında yapılan tartışmaların sorunları çözücü olması gerektiğine ve Türkiye'de yaşayan yurttaşlarımızın her türlü farklılıklarıyla bir birlik oluşturduğuna ilişkin açıklaması 65:66
- 46.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Halkların Demokratik Partisine yönelik siyasi soykırım operasyonlarının devam ettiğine ilişkin açıklaması 66
- 47.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinin çehresini değiştirecek yatırımların beklediğine ilişkin açıklaması 66:67
- 48.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in insan hakları ihlallerinin araştırılması amacıyla TBMM Başkanlığına verilmiş olan CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki "Türkiye'de insan hakları ihlalleri olduğunu söylemek abesle iştigaldir." ifadesine ilişkin açıklaması 67
- 49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ hükümetlerinin on yedi yıldır köylünün, tarımın yanında yer aldığına ilişkin açıklaması 67:68
- 50.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Kumluca-Kemer yolu yapımına ne zaman başlanıp ne zaman tamamlanacağını, Alacasu mevkiisi ve Phaselis Antik Kenti arasında bulunan tünelin ne zaman bitirileceğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 67:68
- 51.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Barış Pınarı Harekâtı'nı yürüten Mehmetçiklerimizin ülkemizin bu topraklardaki istiklal ve istikbalini güvence altına aldığına ilişkin açıklaması 104
- 52.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki AK PARTİ Grubuna yönelik ithamlarını reddettiklerine ilişkin açıklaması 109
- 53.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 111:112

- 54.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 57'nci Hükûmetin gerçekleştirdiği yapısal reformlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin iftihar edeceği bir Hükûmet olduğuna ilişkin açıklaması 145
- 55.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sayıştay raporlarında tespit edilen eksikliklerin gündeme getirilmesinin ve gerekli suç duyurularında bulunarak yolsuzluklardan bu millet adına hesap sorulmasının Meclisin başlıca görevi olduğuna ilişkin açıklaması 149
- 56.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Sayıştayın, KİT Komisyonunun ve Parlatentonun bir bütün hâlinde çalışmasının ülke kaynaklarına sahip çıkılması açısından önemli olduğuna ilişkin açıklaması 150
- 57.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 3'üncü Türkiye Tarım ve Orman Şûrası tavsiye kararlarında sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik tek bir cümlenin bulunmadığına ilişkin açıklaması 154:155
- 58.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 18 Temmuz'da Düzce ili ve ilçelerinde meydana gelen sel ve heyelanın yol açtığı mağduriyetin giderilmediğine ilişkin açıklaması 155
- 59.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, bazı belediyelerde işçilerin işten çıkarılmasıyla yaşanan mağduriyetlerin giderilebilmesi için kadroya alınmayan işçilerimizin haklarının teslim edilmesinin zaruret olduğuna ilişkin açıklaması 155
- 60.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Ermenek, Kozlu, Şirvan, Soma başta olmak üzere maden katliamlarında yitirilen işçileri saygıyla andığına, madenlerde dayıbaşlık mekanizmasının lağvedilmesi, ton başına üretim sisteminden vazgeçilmesi ve denetimlerin işçi örgütlerine açık olarak yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 155:156

V.- ÖNERİLER**49,56,64****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

49:55,56:57,58:59,64:65

- 1.- İYİ PARTİ Grubunun, 21/11/2019 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekilinin, atanamayan öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2158) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 49:54
- 2.- HDP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından, Alevilere yönelik gerçekleşen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 54:55,56:57,58:59,64:65

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, kökeni ne olursa olsun bütün yurttaşlarımızın Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit birer yurttaşı olduğuna, partilerin ulusal bütünlüğümüzün bozulmaması adına hassas davranması gerektiğine ilişkin konuşması 63:64

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün ifade ettiği üzere Meclisteki kadın çalışanların kılık kıyafetine karışıldığı yönünde bir uygulamanın olmadığı bilgisine ulaşıldığına ve konuyla ilgili gerekli araştırmayı yaparak Meclisi bilgilendireceğine ilişkin konuşması 114

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Anayasa'da ve kanunlarda belirtilen konularda Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevini yerine getirmesinin esas olduğuna ilişkin konuşması 150:151

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**68,105,109,112,115,146,****150,152***A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**68:104,105:109,109:111,**112:114,115:145,146:149,**150,152:154*

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) 68:104,105:109,109:111, 112:114,115:145,146:149, 150,152:154

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**157**

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Topkapı Sarayı'nın Cumhurbaşkanlığı Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına bağlanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/21167) 157:159

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.04'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, Tel Abyad'da şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Kuzey Irak'ta şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt'a Allah'tan rahmet dilediğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve Down Sendromlular Dünya Judo Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Talha Ahmet Erdem ile Doğukan Coşar'ı tebrik ettiğine ilişkin açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, fındığa ve fındık üreticilerine yapılan desteklere, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, şehir hastanelerine, İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, 27-30 Kasım tarihleri arasında Konya ilinde düzenlenen Uluslararası Ahilik Fuarı ve İş Ahlakı Zirvesi'ne,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle engelsiz bir dünya dilediğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanının "Asgari ücrette Avrupa'dan iyiyiz." ifadesine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz,

Konya Milletvekili Esin Kara,

İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca,

Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak,

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne;

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli ili İzmit ilçesi Cedit Mahallesi kentsel dönüşüm bölgesinde oturan vatandaşların mağduriyetine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, asgari ücretlilere 2020 yılı için hak ettiği zammın verilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, vefat eden AK PARTİ Toroslar İlçe Teşkilatı Başkan Yardımcısı Avni Atmaca'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve Cumhurbaşkanının termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesini veto ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Üsküdar Belediyesindeki yolsuzluk iddialarına ilişkin savcılar ve ilgili Bakanlıkları göreve davet ettiğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Adana ili Tufanbeyli Belediyesindeki yolsuzluk, kayırmacılık ve israf iddialarına ilişkin İçişleri Bakanını göreve davet ettiğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, göletlerin maliyetinin çiftçinin sırtına mı yüklenmek istendiğini ve sulama ücretleri oluşturulurken bölgeler arası verimin göz önüne alınıp alınmadığını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, rahatsızlığı nedeniyle HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu, asgari ücretliden vergi alınmaması ve çalışana hak ettiği zammın verilmesi konusunda asgari ücretliler ve aileleri adına çağrıda bulunduğu,

Bahkesir Milletvekili Ahmet Akın, süt üreticilerinin mağduriyetine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, kantin işletmecilerinin sorunlarının ivedilikle çözülmesi gerektiğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, otoban ve köprü geçişlerinde uygulanacak olan dinamik fiyatlandırma sistemine, muhasebeciler ile mali müşavirlerin PTT aracılığıyla mükellefleri olmasa dahi iadeli taahhütlü mektup gönderebilmesi yolunun açılması ve prim eksikliği olan vatandaşlara geriye dönük borçlanma imkânı tanınarak emekli olma hakkının verilmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, engellileri muhabbetle selamladığına ve Hint Filozofu Beydeba'nın "Kelile ve Dimne" adlı eserinde ele aldığı hususlara,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Türkiye genelinde kaç ilçe merkezindeki biyokimya tahlil laboratuvarının kapatılarak tahlil cihazlarının daha büyük ilçelere veya il merkezlerine alındığını ve Sağlık Bakanlığının bu uygulamayla yıllık ne kadar tasarruf etmeyi planladığını, zamanında tahlil yapılamadığı için doğacak olumsuzlukların sorumluluğunu kimin üstleneceğini öğrenmek istediğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, engellilerin 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nü kutladığına, 2016 yılından itibaren iyi tarım uygulaması için gerekli işlemleri yerine getiren çiftçilerin 2019 yılında yayımlanan genelge nedeniyle mağdur edildiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi sınavlarının yapıldığı merkezlerin artırılmasına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle engellerin aşıldığı bir Türkiye dilediğine, ihracatçılara ihracat destek ve teşvik primlerinin verilmesi gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle engelsiz bir dünya dilediğine, Kayseri merkez ve kırsalında su fiyatlarına yapılan zamma,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, 1-7 Aralık Acil Sağlık Hizmetleri Haftası'na,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle taşerondan işçi kadrosuna geçen işçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Ankara Milletvekili Erkan Haberal, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve Down Sendromlular Dünya Judo Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Talha Ahmet Erdem'e Türk milleti adına şükranlarını sunduğuna,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ili Efeler ilçesi Kızılcaköy köyünde kurulması planlanan JES'e karşı mücadele veren köylülerin mağduriyetinin devam edip etmeyeceğini, "Sarı Zeybek" ismi verilerek JES'lerin çevreye ve insana verdiği zararın örtbas edilmeye mi çalışıldığını öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Pençe-3 Harekâtı'nda şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt'a Allah'tan rahmet dilediğine, 4 Aralık Kenan Berkay Şipal'i vefatının 3'üncü yıl dönümünde özlemle yâd ettiğine,

Kırkkale Milletvekili Halil Öztürk, çiftçi, köylü ve üreticilerin gerek doğal afetler gerekse yüksek girdi maliyetleri sebebiyle zor durumda olduğuna,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 2 Aralık Namık Kemal'in vefatının 131'inci yıl dönümüne ve 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Pençe-3 Harekâtı'nda şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt'a Allah'tan rahmet dilediğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, Dünya Down Sendromlular Judo Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Talha Ahmet Erdem ile Doğukan Coşar'ı ve gümüş madalya kazanan Mehmet Can Topal'ı, Özel Sporcular Basketbol Şampiyonası'nda 3'üncü olan sporcuları tebrik ettiğine, Çorum ili Sungurlu Özel İdare Müdürü Erol Erkoç'a muhalefet liderlerine sarf ettiği

hakaret ve iftiralardan ötürü yaptırım uygulanması gerektiğine, iktidara gerçekçi ve sorumluluk içinde davranması, ifade özgürlüğü konusunda baskıcı tutumundan vazgeçmesi için çağrıda bulduklarına, liyakatten uzak anlayışın devam ettiğine, İçişleri Bakanının “Adil Öksüz’ün nerede olduğunu biliyoruz.” açıklamasına, termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesinin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Pençe-3 Harekâtı’nda şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt’a Allah’tan rahmet dilediğine, Irak ve Suriye’de terörle mücadeleye devam edildiğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne, 27 Kasım’da Türkiye ile Libya arasında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası’yla Türkiye’nin Akdeniz’deki gücünün arttığına ve Birleşmiş Milletler nezdinde yapılan bu anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisinde de konsensüsle kabul edilmesinin dünya siyasetine yönelik net bir ihtar olacağına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 3 Aralık Özgür Ülke gazetesinin bombalı saldırıya uğramasının 25’inci yıl dönümüne, “özgür basın” geleneğinin sürdürüldüğüne, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’nün amacının toplumsal farkındalık yaratarak engellilerin sorunlarını görünür kılmak olduğuna, Asgari Ücret Tespit Komisyonunun çalışmalarını sürdürdüğüne ve asgari ücretin en az net 3.200 lira olması gerektiğine, Alevilere yönelik saldırılarda ve tacizlerde artış yaşandığına, Alevi yurttaşlarımızın maruz kaldığı ayrımcılık ve nefret suçu söylemlerine karşı ortak tutum sergilenmesi gerektiğine, termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesinin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesinin Meclisin ciddiyetini ortadan kaldırdığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Pençe-3 Harekâtı’nda şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt’a ve Hakkârî ilinde silah kazası sonucu yaralanarak şehit olan jandarma personeline Allah’tan rahmet dilediğine, kazalar neticesinde hayatını kaybedenlerin şehit sayılmaması ya da uzuv kaybına uğrayanların gazilik haklarından birebir yararlanamaması sorununu Meclisin dikkatine sunduğuna, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne, Dünya Down Sendromlular Judo Şampiyonası’nda altın madalya kazanan Talha Ahmet Erdem ile Doğukan Coşar’a ve gümüş madalya kazanan Mehmet Can Topal’a teşekkürlerini sunduklarına, 27 Kasım’da Türkiye ile Libya arasında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası’na, Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlara, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’a rahatsızlığı nedeniyle yapılan uygulama özelinde cezaevlerindeki sağlık hakkını mercek altına alacaklarına, termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesinin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Onbaşı Harun Çınar ile Pençe-3 Harekâtı’nda şehit düşen Piyade Sözleşmeli Er Alpaslan Kurt’a Allah’tan rahmet dilediğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle engelli vatandaşların engellerini kaldırmaya yönelik mücadelelerine devam ettiklerine, TANAP projesine, Türkiye’nin Türkiye ile Libya arasında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası’yla uluslararası alanda gücünü artırdığına, termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesinin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesinin kuvvetler ayrılığının göstergesi olduğuna,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, Barış Pınarı Harekâtı bölgesi ile Pençe-3 Harekâtında vefat eden şehitlerimize ve soba zehirlenmesi sonucu vefat eden Ampute Futbol Millî Takımı Teknik Direktörü Osman Çakmak’ın anne ve babasına Allah’tan rahmet dilediğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne, Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonası’nda 3’üncü olan hemşehrisi Sümeyye Boyacı başta olmak üzere engelli sporcuları başarılarından dolayı tebrik ettiğine, Meclise sunduğu teklife “özürlü” kelimesi yerine “engelli” kelimesinin kullanılmasını sağlayarak engellilere göstermiş olduğu hassasiyetten dolayı Muhsin Yazıcıoğlu’nu rahmetle andığına, Türkiye’nin Baltık ve Polonya hattındaki

NATO hamlelerini veto etmesini doğru ve cesur bir adım olarak gördüğüne, Libya ile Türkiye arasında kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge sınırları noktasında varılan anlaşmanın tarihi bir anlaşma olduğuna,

İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam, şehitleri rahmetle andığına, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, 3 Aralık Engelliler Günü'ne, Yusuf Bilge Tunç'un hâlâ kayıp olduğuna, İçişleri Bakanının "Anayasa Mahkemesinin gözlükleriyle bakmak zorunda mıyım?" ifadesine,

İstanbul Milletvekili Erkan Baş, bütçe görüşmelerinde Parlamentoda grubu olmayan partilere de söz hakkı tanınmasını ve yoksul halkımız için bütçe yapma sorumluluğunun değerlendirileceğini umduğuna, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, 8 Aralık Pazar günü İstanbul Bakırköy Meydanı'nda İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri'nin emekçilerin taleplerini dile getirecekleri bir miting düzenleyeceğine, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarının çözümünü için Parlatentonun sorumluluk üstlenmesi gerektiğine, termik santrallere filtre takılmasını erteleyen teklif maddesinin Cumhurbaşkanlığı tarafından veto edilmesine,

Kocaeli Milletvekili Lütü Türkkan, dün "Kanun teklifi geçti." diye alkışlayanların bugün "Veto edildi." diye alkışladığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, kuvvetler ayrılığına ilişkin sözlerinin arkasında olduklarına, İlişkin birer açıklamada bulundular.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Cumhurbaşkanlığının, 7193 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 50'nci maddesinin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için geri gönderildiğine dair tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2018 yılı harcamalarına ait dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına,

Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesinde (TÜRKPAA) boş bulunan üyelik için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın üyeliğinin uygun olduğuna,

İlişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Kırkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, (2/2399) esas numaralı Kastamonu İlinin Adının Gazikastamonu Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi'ni geri aldığı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkelerine yönelik açılım politikasının parlamenter diplomasi boyutunun da güçlendirilmesi kapsamında, TBMM'nin And Topluluğunun danışma ve denetim organı olan And Parlatentosuna gözlemci üye olmasıyla ilgili mutabakat ilişkin söz konusu faaliyetleri yürütmek üzere TBMM'yi temsil edecek bir grubun kurulmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ PARTİ Grubunun, 25/11/2019 tarihinde Ankara Milletvekili Şenol Sunat ve 19 milletvekilinin, engelli vatandaşların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2175) esas numaralı Meclis araştırması önergesi'nin,

HDP Grubunun, 3/12/2019 tarihinde Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ve insan haklarına aykırı keyfi uygulamaların önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (4286 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu ve arkadaşları tarafından, insan hakları ihlallerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1437 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Aralık 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9 Aralık 2019 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin sekiz turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, (2/1751) esas numaralı Emeklilerin Taban Aylığının Belirlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, 17 Nisan 2016 tarihli Sabah gazetesindeki "Engelli vatandaşın protez bacağı haczedildi." haberine,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, 3 Aralık Alevi topluluğunun en önemli isimlerinden Muharrem Ertaş'ın Hakk'a geç yolculuğunun 35'inci yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Cezayir'in Bechar ve Ouargla kentlerinde askerî hastane yapan Türk inşaat firmasının çalışanlarının mağduriyetine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, AKP'nin kaybettiği Ankara, İstanbul gibi büyükşehir belediyelerinde su fiyatlarına zam tekliflerine "hayır" oyu kullanırken kazandığı tüm belediyelerde su fiyatlarına zam yapmasının gerekçesini öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, kamuda çalışan sözleşmeli personelin kadro beklediğine ve Mersin Büyükşehir Belediyesinde dört ay önce indirim yapılan suya zam yapıldığına,

Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, Barış Pınarı Harekâtı bölgesi ile Pençe-3 Harekâtında şehit düşen 2 askerimize Allah'tan rahmet dilediğine, Şanlıurfa ili ilkokul ve ortaokullarının kapasitelerinin çok üstünde öğrenci sayısı ile eğitim vermesinin eğitim kalitesini düşürdüğüne,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, Hatay esnafının sorunlarının giderilmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, personel yetersizliği nedeniyle sağlık emekçilerinin mağduriyetinin giderilebilmesi için söz verilen atamaların tek seferde yapılması gerektiğine,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Muğla ili Milas ilçesinde tarım arazileri ve zeytinliklerin kamulaştırılarak linyit maden sahalarının genişletildiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, 20'nci Dönem Milletvekili Şevki Yılmaz'ın katıldığı Afyonkarahisar ilindeki konferansta hem Cumhuriyet Halk Partisine hem de saygın meslek mensuplarına hakarete bulunduğuna,

Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, Sivas ili Şarkışla ilçesindeki hayvan pazarında uygulanan para cezalarının pazar ekonomisine zarar verdiği, Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi nedeniyle yaşanan mağduriyete,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Manisa ilinde suya indirim olmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Antalya Milletvekili Kemal Çelik ile 104 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2368) ile Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2385) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 144) görüşmelerine devam edilerek 31'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 66),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 88),

Görüşmeleri, Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, tekraren, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, tekraren, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ı Bülent Ecevit'in ve geçmiş bütün devlet adamlarımızın manevi şahsiyetinde kınadıklarına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, Hatay ili Arsuz ilçesinde hastane olmaması nedeniyle yaşanan mağduriyete,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, TürkAkım Projesi'nin Trakya'dan geçmesi nedeniyle bu bölgede gerekli tedbirlerin Savunma Bakanlığı tarafından alınıp alınmadığını öğrenmek istediğine,

Giresun Milletvekili Necati Tıgılı, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günkü çalışma saatinin yeniden düzenlenmesine; Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 yılları denetimine ilişkin raporlarının, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 yıllarına ait bölümleri ile raporların bu bölümlerine yapılan itirazlar ve Komisyonun görüşünün bu kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 143 sıra sayılı işin görüşmelerinde siyasi parti gruplarına altmış beşer dakika süreyle söz verilmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, 4 Aralık 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.32'de son verildi.

Levent GÖK

Başkan Vekili

Barış KARADENİZ

Sinop

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN YILMAZ

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 44

4 Aralık 2019 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019 (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) (İçişleri Komisyonuna) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarlı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçırmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) (Plan ve Bütçe ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

5.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2404) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Milli Savunma; İçişleri ile Plan Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 3292 Sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2405) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2406) (Milli Savunma; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.11.2019)

8.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2407) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.11.2019)

9.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2408) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.11.2019)

10.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2409) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

11.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün; Enerji Verimliliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2410) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

12.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; 5258 Sayılı Aile Hekimliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2411) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:27.11.2019)

13.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2412) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

14.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2413) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

15.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün; Ankara İlinin Evren İlçesinin İsmi Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2414) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

16.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın; Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2415) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Milli Savunma; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

17.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2416) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

18.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2417) (Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

19.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2418) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

20.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2419) (Tarım, Orman ve Köyişleri; Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji İle Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:02.12.2019)

21.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükümeti Arasında Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2420) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Milletlerarası Andlaşmalar)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükümeti Arasında Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019) (Gelen evrak numarası: 577176)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri

(Yasama Dokunulmazlıkları)

1.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/995) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/996) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/997) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

4.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/998) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

5.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/999) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1000) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

7.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1001) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

8.- Muğla Milletvekili Mehmet Yavuz Demir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1002) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

9.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1003) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

4 Aralık 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Barış KARADENİZ (Sinop), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 değerli milletvekilimize gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü nedeniyle söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Arzu Erdem'e aittir.

Buyurun Sayın Erdem.

Süreniz beş dakika Sayın Erdem.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum. Ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletini de saygılarımla selamlıyorum.

Bakanlıklarımızın, engelli aylığı, engellilik indirimi, mesleki eğitim programları, istihdam vergisi indirimi, engelli park yeri kullanım kartları, ulaşım indirimi hakkı ve engellilerimizle ilgili yapılmış birçok düzenlemesi bulunmaktadır. Bunlar elbette ki çok faydalı, çok yararlı ve engellilerimiz tarafından da oldukça olumlu karşılanmaktadır. Ancak engellilerimizle ilgili yapılması gereken, düzenlenmesi gereken, aslında birçok mağduriyete sebep olmuş olan husus var ki bu konuları da bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak gündeme taşıdık, taşımaya da devam edeceğiz.

Evet “engelli vatandaşlarımız” diyoruz ama engelli demememiz gerekiyor, dememiz gereken aslında kısıtlı. Kısıtları ne oluyor? 1 kolu olmuyor ama diğer kolunu 2 kolu olandan daha güçlü bir şekilde kullanıyor. 1 bacağı olmuyor ama 2 bacağı varmış gibi aslında daha güçlü ayaklarının üzerinde duruyor. Gözleri olmuyor, göremiyor ama yürekleriyle hissediyor. Duyamıyor ama herkesten daha fazla sezgisi, herkesten daha fazla aslında bu konuda kendi duyguları var, bunlarla birlikte hareket ediyor.

Engellilerimizle ilgili mağduriyetlere geldiğimizde; bizler sesi olduk, sesi olmaya da devam edeceğiz. Çünkü şunu istiyoruz: Engellilerimiz yani kısıtlı kardeşlerimiz evlerde olmasınlar, bizlerle birlikte sokaklarda olsunlar, meydanlarda olsunlar, iş sahasında olsunlar, istihdamın içerisinde olsunlar, bürokraside olsunlar, siyasette olsunlar, bunun olması için de mutlak ve mutlak eğitim sisteminde düzenlemeler yapılması gerekiyor. Çünkü hepimizin çocuklarımıza şunu öğretmesi gerekiyor: Kısıtlı olmanın hiçbir farkı yoktur aslında, fark bizim kalplerimizde, işte bu farkı oluşturan da aslında kişinin kendisi ve eğitimimizle alakalı bizim belki çocuklarımıza aktaramadıklarımız. İşte bu konuda okullarımızda kısıtlı kardeşlerimizle ilgili, çocuklarla ilgili hiçbir ayrıcalığın olmadığını, onların da bizler gibi bireyler olduğunu, hiçbir farkın olmadığını başta çocuklarımıza öğretmemiz gerekiyor.

Bunun dışında, özellikle toplum içerisinde hareket kabiliyetlerini kolaylaştırmak açısından da yapılması gereken düzenlemeler bulunmaktadır elbet. Bunlar hangileri? Özellikle engelli park yerleriyle alakalı; park alanlarına hâlâ bizler belki gerekli duyarlılığı göstermiyoruz ve oraya engelli olmayan kişiler park etmektedir. İşte bu konuyla ilgili vermiş olduğumuz önergede cezai şartın artırılması ve bu konuyla ilgili oraya park eden, engelli olmadığı hâlde aracını oraya park eden kişilere bir uygulamanın getirilmesi gerekmektedir. Çünkü bu engelli park yerleri, aslında bakıldığında, nerede? Daha çok dairelerin yakınlarında yani nüfus müdürlüğünün yanında veya okulların yanında. Buralarda insanların işleri olduğu zaman engellilerimiz araçlarını park etmekte zorluk çekiyorlar, özellikle bununla ilgili bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Yine, aynı şekilde, göz bebeğimiz olan evlatlarımızı yetiştiren öğretmenlerimizin tekrar buradan sesi olmak istiyorum. 3.500 engelli öğretmenimiz vardı, Millî Eğitim Bakanlığımızın da hakikaten üstün gayretiyle bunların sayısı -bu açıdan Sayın Millî Eğitim Bakanımıza da teşekkür etmek istiyorum- 1.200'e kadar düştü şu an ve istihdam konusunda özellikle engelli kardeşlerimizin her alanda istihdamına öncelik sağlanması gerekmektedir.

Yine, kalan 1.200 engelli öğretmenimizin tamamının istihdamının sağlanması, kendi alanlarında öğretmenlik yapmaları noktasında da gerekli desteğin verilmesi gerekmektedir. Ki aralık ayından sonra, ocak ayında zannedersen bu konuyla ilgili sayılar açıklanacak. Bu sayılarda da hiçbir engelli kardeşimizin özellikle evinde mahkûm kalmaması, evin içerisinde bulunmak zorunda kalmaması için bir çalışma yapılması ve istihdamlarının önünün açılması gerekmektedir.

Yine, aynı şekilde, engelli olup özellikle omurilik felçli olanlar ve bu konuyla ilgili özellikle hareket kabiliyeti olmayanlar dikiz aynalarıyla beraber aracı kullanabiliyorlar. Tamamen felçli olanlarla değil ama boynunu çevirmekte kısıtlı olanlarla ilgili bir çalışma yaptık ve bununla ilgili Avrupa örneklerini alıp 2 tane dikiz aynasını kullanmak suretiyle ehliyet engelini olmadığını belirttik ve bunu da yine başta İçişleri Bakanlığımız olmak üzere diğer bakanlıklarımıza da bildirdik.

Bu konuyla ilgili benim söylemek istediğim: Düzenleme noktasında, duyarlılık noktasında hepimizin sırtında vebaldir aslında, hepimizin boynunun borcudur aslında, kısıtlı olan vatandaşlarımıza destek olmak, bu konuyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, bu Gazi Meclis çatısı altında özellikle kısıtlıların duasını almak. Özellikle 3.500 öğretmen kardeşimizin sayısı 1.200'e düşürüldüğünde inanır alınan hayır dualarının haddi var, hesabı yok; bir de boynumuzun borcu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARZU ERDEM (Devamla) – Hemen bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARZU ERDEM (Devamla) – Ben hepimizden bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmesini rica ediyorum. Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun Lideri başta olmak üzere, her bir milletvekilinin de bu hususta gerekeni yapacağını tekrar belirtmek istiyorum. Her birinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü nedeniyle söz isteyen Kırşehir Milletvekilimiz Sayın Metin İlhan'a aittir.

Buyurun Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın İlhan.

2.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3 Aralık Dünya Engelliler Günü dolayısıyla grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda engelli bireylerin haklarını ve refahını teşvik etmek, ayrıca engelli bireylerin durumuna dair politik, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamın her alanında farkındalığı artırmak amacıyla 1992 yılında Uluslararası Engelliler Günü ilan edildi. Ülkemizde de 3 Aralıkta, sosyal yaşamda, iş yaşamında kendilerine çok zor yer bulan ve aşılması zor güçlüklerle karşılaşan engellilerin farkına varmamız, onlarla birlikte yaşadığımızı unutmamamız amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu günde engelli vatandaşlarımız özellikle sosyal medyada duygusal paylaşımlara konu olmaktadır. Devletin kurumlarının da belirli gün ve haftalardaki rutin etkinliklerinin ötesine gidemeyen şekilde sürdürdüğü bir gün olarak hayatımızda yer almaktadır. 3 Aralık ve kamuoyunda gündem oluşturan engellilerle ilgili münferit olaylar da bitince engelli vatandaşlarımız hayatın içinde hiç yokmuş gibi bizler tarafından görmezden gelinmekte ve standart yaşamımıza devam etmekteyiz. O yüzden, bu güne özel kullanılan empati amaçlı, süslü ifadeleri kullanmayacağım. Zira, siyasetin toplumu her açıdan kutuplaştırdığı, ekonomik krizin sosyal buhranlara yol açtığı bir ortamda empatiden söz etmek biraz aymazlıktır. Siyasetçilerin ve bürokrasinin, en azından bu günde, faturaları kamu kaynakları tarafından karşılanan, lüks toplantı salonlarında, resmî, duygusuz ve hissiz bir ortamda şifahi etkinlikleri bir yana bırakıp hayatın doğal akışı içinde, başta engelli vatandaşlarımız olmak üzere toplumun her kesiminden insanlarla ortak etkinlikler düzenlemesi daha makbul olacaktır.

Değerli milletvekilleri, engelli vatandaşlarımızın yaşamlarını eğitim, sağlık, ekonomi ve sosyal açıdan olumsuz etkileyen birçok sorun hâlâ mevcudiyetini korumaktadır. Meclis bünyesinde kurulan Down sendromu, otizm ve diğer gelişim bozukluklarının yaygınlığının tespiti amacıyla kurulan araştırma komisyonu olarak uzunca bir çalışma programımız oldu. Birçok şehirde incelemelerde bulunduk. Tespitlerimizi, görüş ve önerilerimizi de ekleyerek raporlaştırmaya devam etmekteyiz. Yaptığımız alan incelemelerinde olumsuz birçok durumla karşılaştık. Örneğin, ilk incelemede bulunduğumuz, kendi şehrim de olan Kırşehir'de ve diğer tüm illerde tespit ettiğimiz kadarıyla, devlet bu konuda bazı çalışmalarda bulunmuş. Ancak engelsiz yaşam merkezlerinin ve okulların ne sayı olarak yeterli olduklarını ne de çalışanların yeterli eğitim düzeyinde ve tecrübeye olduklarını gördük. Birkaç on saatlik bir sertifika programıyla yeterlilik sağlanamaz. Bu çok büyük bir eksiklik.

Gittiğimiz her yerde ailelerin çabalarına ve devletin desteğine olan ihtiyaçlarına tanık olduk. Ülke genelinde gündem oluşturan Aksaray'daki gerçekten de çok vahim olay ve Kayseri'deki rehabilitasyon merkezinde engelli bir çocuğun iç acıtan dövülme görüntüleri sonrası bir anne şu trajik cümleyi kurdu: "Ben ölünce evladım ne olacak? Bir anne olarak engelli çocuğumdan önce ölmek korkutuyor beni." Bir anneye bu cümleyi söyletebiliyorsak bu sorunun ne kadar büyüdüğünü göreceğiz ve Anayasa'nın 42, 49, 50 ve 70'inci maddelerinde belirtilen hakları sağlamak adına, başta Meclis olmak üzere, yürütme organlarıyla ve yerel yönetimlerle hep birlikte, uyum içinde üzerimize düşen görev ve sorumluluklar neyse eksiksiz olarak yapacağız.

İnceleme yaptığımız illerde ailelerin eğitim ve ekonomi gibi birçok sorunla mücadele ettiklerine şahit olduk. Bu yüzden işe alınmada sadece engelli vatandaşlarımıza değil, engelli bireyin anne ve babasına da pozitif ayrımcılık yapılması inanın elzem durumda gözükmektedir. Çünkü ülkemiz nüfusunun onda 1'i engelli vatandaşlarımızdan oluşmakta ve aileleriyle birlikte bu sayı yaklaşık 25 milyona ulaşmaktadır. O zaman engelli vatandaşlarımızın öncelikli talepleri olan eğitimde, ulaşım, iş bulmada eşit haklarının yanı sıra kent politikalarında söz ve karar sahibi olmaları için gerekli

düzenlemeleri yapmak durumundayız. Yürütme de üzerine düşeni yapmakla yükümlüdür. Zira, bu konuda aksaklıklar devam etmektedir. Örneğin, Millî Eğitim Bakanlığında atama bekleyen 1.250 engelli öğretmen adayı var. Mevcut kanun gereği 35 binin üzerinde engelli öğretmenin çalışması lazımken Bakanlık kadrolarında 6.956 engelli öğretmen çalışmaktadır. Hangi gerekçe 1.250 öğretmen adayının aylardır beklemesine neden olmaktadır? Bu mu bizim empatimiz? Bu mu bizim farkındalığımız? Bu mu bizim pozitif ayrımcılığımız? Bu mu bizim vizyonumuz? Sayın Bakandan bir an önce bu sorunun çözümü noktasında ne yapması gerekiyorsa yapmasını bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

METİN İLHAN (Devamla) – Kamuya alınmada, tayin, nakil, rotasyon emeklilik, özlük hakları ve benzeri durumlarda da ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bunları görmezden gelemeyiz. Ayrıca, engelli vatandaşlarımızın istihdamıyla ilgili yeni politikalar belirlememiz ve bir an önce hayata geçirmemiz gerekiyor.

Türkiye, engellilerin eğitimi konusunda da gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında olması gereken düzeyin çok gerisindedir. Engellilerin eğitim alma ve meslek edinme taleplerini gerçekleştirme olanakları son derece sınırlıdır. Özel eğitime bütçeden yeterli kaynak sağlanmamaktadır. Özel eğitim kurumları ve kamuya ait okulların sayısı yeterli değildir. Ayrıca, mevcut özel eğitim okullarının ve kurumlarının belli illerde yoğunlaşması, diğer illerde ve bölgelerde yaşayan engellileri ve ailelerini çaresizliğe itmektir. Bu konuda da acilen harekete geçilmelidir.

Değerli milletvekilleri, engelli vatandaşlarının yaşamlarını kolaylaştırmak devletin asli görevidir, vatandaşına sunduğu bir lütuf değildir, bunu lütfen unutmayalım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 26 Kasım 2019’da Arnavutluk’ta ve Bosna-Hersek’te meydana gelen deprem hakkında söz isteyen Edirne Milletvekilimiz Sayın Fatma Aksal’a aittir.

Buyurun Sayın Aksal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Edirne Milletvekili Fatma Aksal’ın, 26 Kasım 2019 tarihinde Arnavutluk’ta meydana gelen depreme ilişkin gündem dışı konuşması

FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, tarihî ve kültürel bağlarımızın bulunduğu dost ve kardeş Arnavutluk’ta 26 Kasım’da 51 kişinin hayatını kaybettiği ve 900’den fazla insanın yaralandığı 6,4 büyüklüğünde bir deprem yaşanmıştır. Arnavutluk Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı olarak Arnavutluk’ta hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Türkiye olarak süratle, AFAD’a bağlı kurtarma ekiplerimizi, Sağlık Bakanlığı UMKE ekiplerimizi, Kızılayımızı ve Genelkuruma bağlı bir uçacağımızı acil olarak bölgeye gönderdik. Medeniyetimizin bize yüklediği mesuliyetin gereği olarak Türkiye her zaman dost ve kardeş Arnavutluk’un yanında olmuştur ve olmaya devam edecektir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Arnavutluk’ta 500 konut inşa edeceğiz.” müjdesi de Arnavutluk halkının yaralarını sarmaya yardım edecektir.

Değerli milletvekilleri, bölgemizde yaşanan doğal felaketlerin yanında güzel gelişmeler de hız kesmeden devam etmektedir. Bunların son örneği, seçim bölgem Edirne’nin İpsala ilçesinde geçtiğimiz hafta sonu yaşanmıştır. Güney Gaz Koridoru’nun en önemli halkası Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi’nin Avrupa bağlantısı açılış töreni Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Devlet Başkanı Sayın İlham Aliyev’in katılımlarıyla gerçekleşmiştir. Törene ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop, Bosna Hersek

Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi Şefik Caveroviç, Gürcistan Başbakanı; Türkiye, Katar, Kuzey Makedonya ve Bulgaristan'dan bakanlar; Türkiye, Yunanistan, Bosna Hersek, Sırbistan ve Avrupa Birliği temsilcileri ile çok kıymetli milletvekillerimiz katılmışlardır.

Türkiye'nin doğusundan batısına 20 il, 67 ilçe ve 600 köyden geçerek İpsala'dan Avrupa'ya uzanan ve enerjinin İpek Yolu olarak tanımladığımız bu tarihî iletişim hattı Türkiye-Yunanistan sınırında TANAP'a bağlanarak Adriyatik doğal gaz boru hattının da inşaatı sona erdikten sonra tarihte ilk defa Azerbaycan gazı Hazar havzasından Avrupa pazarına doğrudan iletilmiş olacaktır.

Ticari operasyon kapsamında 25 Kasım 2019 tarihi itibarıyla BOTAS'a 3,3 milyar metreküp gaz taşıyan TANAP, önümüzdeki yıldan itibaren 16 milyar metreküplük bir taşıma hacmine ulaşacak olup Azerbaycan gazının 10 milyar metreküpü Avrupa'ya ihraç edilecektir. Enerji savaşlarının yaşandığı, petrolün insan kanından değerli olduğu bir dönemde barış projesi olarak gördüğümüz TANAP ülkemize, bölgemize ve Edirne'mize ciddi ekonomik katkı sağlayacaktır. AK PARTİ iktidarında 81 ilimizin tamamında doğal gaz kullanılmaya başlanmış, doğal gaz kullanımı lüks olmaktan çıkmış ve nüfusumuzun büyük çoğunluğunun kullanımına sunulmuştur. Batılı birçok ülkenin Türkiye'nin atılımlarını engellemesine, kazanımlarını baltalamasına, terör örgütlerine karşı yürüttüğü mücadelesinde teröristlerin yanında yer almalarına rağmen TANAP gibi devasa ve barışa hizmet eden bir projenin hayata geçirilmesini sağlayan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'e şükranlarımı sunuyorum.

Yarın 5 Aralık; Türkiye'de kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilisinin 85'inci yıl dönümü. Kadınlarımıza 1934 yılında bu hakkın verilmesine vesile olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e şükranlarımı sunuyorum. Kadınlarımızı her zaman siyasetin nesnesi değil öznesi olarak gören Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, tek vekil çıkardığımız Edirne ilimizi yüce Parlamentoda temsil etme görevini şahsıma ve Edirne AK PARTİ İl Başkanlığı görevini bir kadına tevdi ettiği için saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Halk tevdi etti, halk.

FATMA AKSAL (Devamlı) – Genel Kurulunuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle, kısa bir açıklama yapmamız lazım.

BAŞKAN – Nedir Özgür Bey talebiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, sayın hatibin konuşması sırasında kullandığı bazı cümlelere itirazımız var, o konunun kayda geçmesi gerekiyor. Müsaade ederseniz yerimden...

BAŞKAN – Kayıtlara geçmesi açısından buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatibi dikkatle dinledik. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e, kadına seçme ve seçilme hakkı noktasında hakkını teslim etmesi, teşekkürü grubumuzu da ziyadesiyle memnun etti. İktidar partisinden bu tip açıklamaları duymaya çok ihtiyacımız var ama ardından kullandığı bir cümle sanıyorum kendisinin de istemediği şekilde kayıtlara geçti, o konuda bir düzeltmeye ihtiyaç var. Edirne'den tek milletvekili çıkmıyor...

FATMA AKSAL (Edirne) – AK PARTİ...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Edirne'de Adalet ve Kalkınma Partisinin tek milletvekili var, birincisi bu.

İkincisi: “Edirne'yi temsil etme görevini şahsıma tevdi eden Sayın Recep Tayyip Erdoğan...” diyor bu da doğru değil. Edirne'yi temsil görevini kendisine Edirne'deki seçmenler vermiştir. Bunun düzeltilmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ve egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, tabii, sadece Türkiye’de değil, biz Türkiye’den örnek verdiğimiz zaman maalesef anlaşılmıyor. İllaki Avrupa’dan olacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne demek o?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İllaki Batı demokrasilerinden olacak.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Edirne de Avrupa! (CHP sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN – Sessiz olalım arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, dünyada gerek parlamenter sistemin gerek başkanlık sisteminin işleyişinde -hani tek parti döneminden örnek vermiyoruz ama- öncelikle seçimlerde parti kendi çalışmalarını yapar ve aday, namzet gösterir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konuya gelsin Sayın Başkan, konuya gelsin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerek il başkanlığı gerek milletvekilliği süreci bakınız, adaylıkla, namzetle başlar. Şimdi il başkanlığında ne oluyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Üyeler seçiyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletvekilliğinde zaten, elbette kararı milletimiz veriyor. İl başkanlığında da aynı şekilde o ildeki delegeler ve en geniş anlamda seçmen tabanını temsil eden partililer yapıyor. Yani aday göstermek de önemlidir. Bu noktada öncelikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkan. Yani maksat hasıl olmuştur.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır efendim, hasıl olmadı. Müsaade ederseniz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ona sen mi karar vereceksin ya! Başkan yönetiyor burayı! Ne demek ya!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O zaman biraz daha devam et sen, biz hep dinleyeceğiz seni!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen şey yapmayınız.

Tamamlayın, toparlayın lütfen.

Yani konunun ne olduğu...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bu üslubu kabul etmiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi ne derse onun haricinde...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz mikrofonsuz konuşuyoruz, bir şey demiyoruz. Başkanın işine karışıyor!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen, rica ediyorum...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

Bakınız, bu üslubu bir Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekiline karşı AK PARTİ Grup Başkan Vekili yapsa yaygara kopar. Bunu kabul etmiyorum. Benim ne demek istediğim ve dediklerimden neyin hasıl olacağı meselesi şahsımı ilgilendirir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç alakasız bir şeyi anlatıyorsun.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özkan, lütfen...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Burada Sayın Milletvekilimizin kürsüden konuştuğu meselenin özü: Bakınız, bugüne kadar gerek Parlamentoda gerek parti teşkilatlarında -kadın kollarında, gençlik kollarında- belediye başkanlıkları nezdinde AK PARTİ Genel Başkanımızın ve Cumhurbaşkanımızın kadınlarımızın alması gereken görevler noktasındaki hassasiyetini ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, toparlayın lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu noktada “Partimizin adayının kadın olması ve Edirne İl Başkanımızın da kadın olması, parti olarak da Genel Başkan olarak da Cumhurbaşkanı olarak da Sayın Cumhurbaşkanımızın hassasiyetidir.” diyerek orada bir teşekkürü ifade etti.

NURAN İMİR (Şırnak) – O nedenle bir sürü kadın milletvekili içeride, belediye başkanları içeride! Yüz binlerce oyla seçilen kadınlar nerede?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunun oraya, buraya çekilmesini asla kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Peki. Bence de büyütülmemesi gerekir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Bu ülkede geleceği de milletimiz tayin edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, uzatmayalım ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, uzatmayalım tabii de siz mikrofonu dahi açmadan “Kayda geçsin.” dediniz, ben saygı gösterdim, konuştum. Beyefendi kalktı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şu anki gibi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mikrofonu açıldı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakın, şu anda biz buradan müdahale ettiğimiz zaman nasıl cevap veriyor?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Et, et; nasıl istiyorsan et!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bunlara da müdahale edin.

BAŞKAN – Sayın Özkan, bakın...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birazcık da terbiyeye davet ediyorum seni ya! Böyle şey olur mu ya!

BAŞKAN – Sayın Özel...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terbiyeye sen geleceksin! Önce kendin geleceksin terbiyeye!

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir sakın olalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye... Bir oturur musunuz siz Sayın Özel, bir saniye...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, biraz önce müsaade etmedi. Kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan, bakın, çok değerli 2 Grup Başkan Vekilimizin bu şekilde...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biraz önceki değersiz miydi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bir saniye, rica ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Değersiz” dendi mi sana ya! Sana “değersiz” kim dedi ya!

BAŞKAN – Rica ediyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Kubat, yarın da böyle olur burası.

BAŞKAN – Bakın, siz de konuştunuz, lütfen, rica ediyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yarın da böyle yaparız müzakereyi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yapalım! Hodri meydan!

BAŞKAN – Sayın Özkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Özel...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bunların şekeri mi yükseliyor, ne oluyor?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, ortada çok da karmaşık bir durum olduğunu ben görmüyorum. Sonuçta bir sayın hatip konuşma yaptı, kendisini bağlayan bir konuşma. Sayın Özel’in birtakım itirazları oldu, Sayın Özkan da birtakım açıklamalarda bulundu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yaparken karşılık geldi hemen.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Özkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tayyip Erdoğan taklidi yapma bana, kendin gibi ol. “Yaparken...”

BAŞKAN – Bence Grup Başkan Vekillerinden biri konuştuğu zaman -ki her zaman- birbirimize saygı göstermek gerektiği çok açık çünkü bu konuda Başkanlık Divanı olarak ben arzu eden Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini zaten karşılıyorum ve Grup Başkan Vekillerimizin her biri de kendi muratlarını anlatacak son derece ehliyetinde, yetenekte. O nedenle bu tabloları fazla bir tartışmaya çekmek de yanlışır.

Buyurun Sayın Özel.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, birinci husus şu: Sayın Edirne Milletvekili konuşmasını yaptı. Konuşmasının bir kısmına da duyduğumuz memnuniyeti ifade ettik. Sonra da “Kendisinin de istemeyeceği şekilde kayda geçti.” dedim ve ifadeleri tekrar ettim. Kendisi de başıyla da tasdik ederek öyle demek istemediğini söyledi.

FATMA AKSAL (Edirne) – Tamam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorun zaten ortadan kalkar ama benim burada yaptığım meselenin kendisi, aslında Sayın Milletvekilinin hukukunu savunan, tartışmayı olmadığı bir mecraya çeken Grup Başkan Vekili benim. Otuz sene sonra okurlar. Bir milletvekilinin “Edirne’nin tek vekili” ifadesi ve “Bu görevi bana tevdi eden Genel Başkanım Recep Tayyip Erdoğan” ifadesi, o milletvekili için de aşkın zamanlı bir durumda tutanakta sorundur. Bunun düzeltilmesi iyi bir şeydir.

BAŞKAN – Tamam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim katkım bu çerçeveye sınırlı ve aksini kabul edemem. Biz hepimiz, aynı zamanda, Anayasa’ya göre Edirne’nin de milletvekilleriyiz. Bunu kabul edemeyiz. Sonrasında Cahit Özkan’ın “Bugünkü gündem zaten bir denetim konusu, yirmi iki yıldır yapmadığımız bir işi bugün yapacağız, bugün gündem tıkanca da bir şey olmaz.” diye tutup da işi bir kavgaya dönüştürmesi, demediğimiz şeyleri söylemesi ve abuk sabuk bir vücut diliyle bir yaklaşımda olması tarafımızdan not edilir. Yarın, 31’inci maddesinden başladığımız kanunda akşama kadar çalışalım, sabaha kadar çalışalım, pazartesiye çalışalım sorumluluğu beyefendinindir.

BAŞKAN – Peki. Sayın Özel, toparlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Doğan Kubat’a da Sayın Grup Başkanına da buradan durumumuz açıkça ifade olunur. Herkes üslubunu bilecek, kimle konuştuğunu bilecek. Meclis Başkanına “Maksat hasıl olmadı.” demek haddinize değildir; bağırarak, çağırarak haddinize değildir. Hepimiz, o Divana, o Divanın ilk yöneticisi Sinop Milletvekilinden Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e kadar o Divanda oturan herkese ve millete, milletin temsilcisine saygılı olmak durumundayız.

Sizin bu üslubunuzu kınıyoruz, telin ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biz de seni kınıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özkan, sizin de açalım mikrofonunuzu; toparlayın, gündemimize devam edelim ondan sonra.

Buyurun.

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, her kim ne konuşuyorsa kendisinin hasıl etmek istediği neticeyi de kendisi bilir. Ben burada ne konuşuyorsam bu neticeyi hasıl etme görevi de benimdir. Burada müsaade ederseniz diğer Grup Başkan Vekilleri de nasıl konuşuyorsa, kendi grubu adına yaklaşımı neyse onun hasıl olmasını beklemek durumundayız diye düşünüyorum. Bu, bir.

İkincisi: Biraz önceki “abuk subuk” ifadesini aynen iade ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Et!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Lanetliyoruz.” ifadesini aynen iade ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Misliyle lanetliyoruz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz bu ülkede kadınların ve gençlerin siyasette daha aktif rol almaları için sadece yasal düzenleme ve reform yapmadık. Bunun idari pratikleriyle Mecliste, il belediyelerinde, ilçe teşkilatlarında, başkanlık ve yönetim noktasında adımlar attık. Ama Cumhuriyet Halk Partisinin “Hodri meydan! Hodri meydan!” Ne zaman AK PARTİ’li bir milletvekili kürsüye çıktı ya da AK PARTİ’li bir kadın Grup Başkan Vekili çıktı, bunlarla sorunlarının olduğunu görüyoruz. (CHP sıralarından “Aaa...” sesleri) Sistematik bir şekilde sürekli AK PARTİ Grup Başkan Vekillerine saldırılarını görüyoruz. Bunu telin ediyoruz, reddediyoruz, buna asla müsaade etmeyeceğimizi ilan ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Özel şöyle yapalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Nasıl yapacağız Sayın Başkan?

BAŞKAN - Bir saniye...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Niye müdahale ediyorsun? Başkan işte, Başkanlık Divanı belirlenir.

BAŞKAN - Sayın Özkan, yani karşılıklı konuşmayın. Ben herkesi duyuyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Efendim, bakın, biz dediğimiz zaman Başkanlık Divanı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Doğan ağabey, yarın yanımıza gelmeyin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bırak, gelmesin vallahi!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekillerimiz... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Benim kadın milletvekili arkadaşım böyle yapacak...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yarın gelmeyin yanımıza!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sonra bizden müsamaha bekleyeceksiniz. Yok böyle bir şey!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben size müsamahayı yarın göstereceğim!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Yok böyle bir şey!

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerimiz, biraz sakin olalım.

Sayın Aygun, oturur musunuz yerinize, Grup Başkan Vekiliniz ayakta.

Değerli arkadaşlar, bir sakin olalım. Yani güne başlarken böyle bir tartışmanın içerisinde olmak... Daha konuşacağımız çok konu var yani onlara da rahat bir zemin hazırlayalım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Özgür Bey başlattı.

BAŞKAN - Sayın Özel, sizden toparlayıcı bir konuşmayla tartışmayı bitirmenizi rica ediyorum.

Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) - Vatandaş gülüyor, sizin şu yaptığınız ayıp bir şey ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bitirmez, yeni tartışma açar.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, Sayın Tunç, rica ediyorum...

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yapılan iş, grubumuza saygısızlık, grubumuza hakaret, grubumuza iftira, baştan aşağı böhlan. Yapmaya çalıştığı mesele... Sayın milletvekili kürsüden indiği anda son derece normal bir ses tonuyla, hiç bağırmadan çağırmadan, yerimden ve sizin takdirinizle de mikrofonum bile açılmadan, kayda geçsin diye, son derece saygılı bir dille söyledim; kendisinin de düşmek istemeyeceği bir durumun düzeltilmesinin doğru olacağını söyledim. Burada doğru bir yaklaşım: Sınirleri bozulmamış, kimyası bozulmamış bir grup başkan vekili kendisi hiç topa girmeden sayın vekiline söz verir, sayın vekil niyetini açıkça ifade eder ve sorun ortadan kalkar. Biz defalarca bunu yaptık, bizim arkadaşlarımızın maksadını aşan beyanlarında yaptık ama sayın vekil söz talep ettiği hâlde “Hayır, ben yapacağım.” deyip ayağa kalkıp Adalet ve Kalkınma Partisi kongresinde konuşur gibi bir söyleve bürünmenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özel, artık tartışmayı bitirelim lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...hiçbir mantığı yok, baştan aşağı yanlış. Kendisi geçmişten alışkanlığıyla -belli kumpasların kurulması ya da savunulması noktasındaki geçmişi- doğrudan, milletin önünde grubumuza kumpas kurmaya çalışıyor. Bu, geçmiş pratiğinden kaynaklanıyor. Diyor ki: Kürsüde bir kadın varmış da ben tahammül edemiyordum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hep öyle oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir yaklaşım, âdeta, işlenmemiş bir suçu işlenmiş gibi gösterip onun üzerinden algı yaratmaya çalışan, kendisinin uzak olmadığı FETÖ'cül akılların FETÖ'cül hamlesidir. Kayda geçsin efendim.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, görüldüğü gibi, burada Meclisin mehabetine yakışmayan ve mevcut 144 sayılı Teklif'in görüşmelerini tamamlamaya engel olan tavrın müsebbibi biz değiliz. Baştan itibaren şahsıma, grubumuza dönük iddiaları ve ithamları asla kabul edilir değil, aslında bir övür mutlaka hayata geçirmesi gerekiyor. Mecliste mademki şahsıma karşı “abuk sabuk” ifadelerini kullandı ve sayın milletvekillerimize karşı, onun ne demek istediğini tevîl eden... Ne demek istediye kürsüde duyduk ve bunu da ifade ettik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İzin verseydi de açıklama getirseydiniz.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve arkasından, lanet eden tavrının kabulü mümkün değildir. Bakın, ben bu ülkede, hukuk camiasında, sivil toplum kuruluşlarında başkanlık ve yöneticilik yapmış hukukçu bir milletvekiliyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biliyoruz biliyoruz, FETÖ'nün kumpas davalarını savunuyordun sen.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne yaptysak kamuoyunun önünde. Bakınız, bizim videolarımız var, defalarca dönüyor, gelin izleyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Balyoz'u savunuyordun sen! Ergenekon'u savunuyordun sen!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz ne Balyozculara ne Ergenekon'a...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Balyoz kumpasını savundun sen!

BAŞKAN – Mikrofonu açalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...ne de FETÖ'ye bu ülkeyi teslim edemeyiz, asla. Mücadelemize devam edeceğiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kumpas davalarını savundun!

BAŞKAN – Sayın Özkan, toparlayın, tamamlayalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, mademki bir cevap istiyor...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kumpas davalarını savundun!

BAŞKAN – Toparlayarak bitirelim Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, FETÖ terör örgütüyle ilgili, bu ülkede 17-25 Aralık darbe teşebbüsüne rağmen çıkıp da grup toplantılarında o şantajı, montajı yayınlayanların yaptıkları tarihe not düşülmüştür.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Suç ortağımızla birbirinize girdiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nasıl, geçmişte darbelerle iltisaklı durum varsa mutlaka o şantaj ve montajları yayınlayanlar tarih nezdinde bunun da hesabını verecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz istemiyorum, sadece kayda girsin.

BAŞKAN – İyi olur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cahit Özkan'ı duyup da anlayamayanlar alıcılarının ayarıyla oynamasın, kapatılmış olan bir televizyonun yayını dinlediniz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, şimdi değerli arkadaşlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, müsaade edin kayıtlara geçmesi için.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yahu bu çok komik oldu Sayın Başkan, lütfen keser misiniz?

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu iş çok komik olmaya başladı yahu!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz de lütfen kayıtlara geçmesi için söyleyiniz. Bu tartışmayı artık bitirelim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Allah Allah!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 17-25 Aralık darbe teşebbüsü olmuş, alenen ihanet tırnaklarını, ihanetini ortaya koymuş ve kapanan Samanyolu TV’de Zaman gazetesinin ve Samanyolu TV’nin PR’ını yapmış Genel Başkan da bunun hesabını verecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kendisi saydığı televizyonlarda, sayısız programda ülkenin namuslu askerlerine, namuslu yurtsever insanlarına kurulan kumpas davalarını bütün bedeniyle savunmuş bir kişidir. FETÖ konusunda bu Mecliste en son konuşacak 3 kişiden 1’i Cahit Özkan’dır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çok önemli, kayıtlara geçsin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen yani benim de artık sabrımı taşırmamak gerekiyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir ara verin, beş dakika bir ara verin, Allah aşkına, lütfen.

AYHAN EREL (Aksaray) – Hakkımızı gasbediyorsunuz ya! Böyle saçma şey olur mu ya? Bu Mecliste başka partiler de var, ayıp bir şey ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, ihanet ortaya çıkmış ve hain FETÖ terör örgütü bütün ihanetini kusmuşken oralara gidip yayımlar yapan ve PR yapanlardan biraz önce bahsettim.

BAŞKAN – Bize doğru dönün Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama Cahit Özkan olarak, bakınız, 17-25 Aralık darbe teşebbüsünde 17 Aralık günü 15 Temmuz milatlığında FETÖ terör örgütü nasıl ortaya çıktıysa, 17 Aralıkta ekranlarda bu ihaneti bugünkü çıplaklığıyla anlatan bir hukukçu milletvekiliyim, asla kabul etmiyorum ve reddediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cahit Özkan, külahıma anlat, külahıma!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir ara verin Allah aşkına ya, bu, zulme dönüştü.

BAŞKAN - Yok, ben anlayışım gereği değerli arkadaşlarım, özellikle Grup Başkan Vekillerinin tartışmalarında, söyleyebilecekleri hiçbir konu eksik kalmasin diye olağanüstü tolerans gösteriyorum. Çünkü herkesin sorumlu olduğu bir siyasi partisi var, bir grubu var ama Grup Başkan Vekillerimizin de buna bir özen göstermesi gerektiği çok açık; sonuçta, ilerleyen bir gündemimiz var.

Bunu neden yapıyorum değerli arkadaşlarım? Tartışmayı bir anda kestiğim zaman -kesebilirim, buna benim yetkim var ama- diğer bir Grup Başkan Vekili de “Bana söz tanınmadan tartışma kesildi.” diye bir anlayış içerisine girebilir. O bakımdan, birbirimize saygılı olmaya her zaman riayet edeceğiz. Söz talebi konusunda hiçbir sıkıntı yok, biraz daha makul olalım, biraz daha serinkanlı olalım, daha görüşmelerimizin başındayız.

Şimdi, ben sisteme giren değerli milletvekillerimizin söz taleplerini yerine getireyim, ondan sonra Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayayım.

İlk söz Sayın Çelebi’ye ait.

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Deniz Kuvvetleri Komutanlığının Millî Savunma Bakanının onayıyla 2015 mezunu 316 deniz astsubayını ihraç ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Millî Savunma Bakanının onayıyla 20/11/2019 tarihinde 2015 mezunu 316 deniz astsubayını ihraç etti. İhraç olmadan önceki on sekiz aylık sürede de idari izindeydiler. Devletimiz on sekiz aylık süre içerisinde suçlu ile suçsuzu, siyah ile beyazı, yaş ile kuruyu ayırt edemedi, “Topunu atalım.” dedi. Okula girişteki komisyon üyelerinin FETÖ'cü olduğu belirtilerek işlem yapılmış durumdadır. Bu tarz toplu muameleler hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz, FETÖ'yle mücadeleyi sekteye uğratar, FETÖ'nün mağdurları istismar etmesine yol açar diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapan milletvekillerinin Mecliste görüşülen tekliflerde olumlu veya olumsuz oy kullanma iradesini ve yetkisini Anayasa'dan aldığına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gerek daha önceki parlamentar sistemde gerekse bugünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Anayasa'nın 87 ve 88'inci maddelerine göre yasa yapma yetkisine Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa'nın 89'uncu maddesine göre de Genel Kurulda görüşülüp kabul edilen kanunlardan uygun bulunanların Resmî Gazete'de yayınlanmasına, uygun bulunmayanların ise tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderilmesine Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapan tüm milletvekilleri Mecliste kabul edilen bütün kanunlara olumlu veya olumsuz oy kullanma iradesini bir başkasının arzu ettiği şekilde değil, kendi özgür iradesiyle, gücünü ve yetkisini Anayasa'dan alarak yerine getirir. Kendi düşüncesi doğrultusunda oy kullanan milletvekillerine “Aklını başka tarafa kiralamış.” demek milletvekillerine ve onları seçen seçmene karşı yapılan en büyük saygısızlıktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Ekmeğini yüzlerce metre yerin altından çıkarmak için alın teri döken tüm madencilerimizin Dünya Madenciler Günü'nü kutluyor, bu uğurda hayatını kaybetmiş maden şehitlerimizi de rahmetle yâd ediyorum.

Ülkemizin kalkınmasında tartışılmaz öneme sahip olan madenlerimizin çıkarılmasında en büyük pay şüphesiz madenci kardeşlerimizindir. Tam bağımsız Türkiye için yerli ve millî öz kaynaklarımızın değerlendirilmesi enerjide olmazsa olmazımızdır. Keşfedilen her kaynak ve üretime geçilen her maden ülkemizin kalkınmasına hizmet demektir.

Çevre ve insan sağlığına duyarlı bir üretim anlayışıyla maden zenginliklerimizi ekonomiye kazandırmalıyız. AK PARTİ olarak bu bilinçle maden sektörümüzün sorunlarının çözümü için politikalar oluşturmakta, madencilüğimizin gelişmesini sağlayacak her türlü adımı atmaktayız.

Tüm madenci kardeşlerimizin Dünya Madenciler Günü'nü tekrar tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Madencilik dünyanın en meşakkatli, emek ve alın teri gerektiren mesleklerinin başında geliyor. Geleceği uğruna gece gündüz demeden çalışan tüm madencilerimizin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyor, bu uğurda yaşamını yitiren maden şehitlerimizi yâd ediyor, tüm maden emekçilerine ve ailelerine sağlıklı, mutlu bir ömür diliyorum.

Madenci kardeşlerimizin emekleri bizlerin en büyük emanetidir. AK PARTİ olarak yer altı zenginliklerimizi gün yüzüne çıkararak ülkemizin ilerlemesinde, refah düzeyinin yükselmesinde önemli pay sahibi olan işçi ve emekçilerimizin haklarını korumak ve çalışmalarının karşılıklarını alabilmelerini sağlamak için gerekli her türlü düzenlemeyi yapmak öncelikli hedeflerimiz arasındadır. Yer altında vurulan her kazma, çıkarılan her bir kaynak ve madencilerimizin alından dökülen her damla terin 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimize giden yolun bir parçası olduğunu bir kez daha dile getirerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

10.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi'ne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, Millî Eğitim Bakanlığı “Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi” adlı bir proje başlatmıştı. Bu kapsamda geçici eğitim merkezleri oluşturulmuş ve buralarda Suriyeli eğiticiler görevlendirilmişti. Bu merkezler kapatıldıktan sonra binlerce Suriyeli öğrenci devlet okullarına yerleştirilmişti. Şimdi de kapatılan bu merkezlerde çalışan binlerce Suriyeli eğitici devlet okullarında görevlendirilmeye başlandı. Sadece Adana’da göreve başlayan Suriyeli sözleşmeli öğretmen sayısı 830. Hangi eğitimi aldığı devlet tarafından dahi bilinmeyen, pedagojik formasyonu olmayan bu Suriyeli eğiticilere çocuklarımız teslim ediyor. Eğitimini tamamlamış ve her türlü yeterliliği olan on binlerce gencimiz öğretmen olarak sırada beklerken Suriyelilere bu hak kim tarafından, nasıl tanınmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ili Havsa, Lalapaşa ve Meriç Adliyeleri ile ülkemizin diğer ilçelerindeki adliyelerin kapatılmasının vatandaşın adalete ulaşmasını güçleştirmek, devlete olan güvenini sarsmak için yapılmış bir FETÖ projesi mi olduğunu, adliyelerin kapatıldığı 2012'deki HSYK kararını alan HSYK üyelerinden kaçtığı hakkında FETÖ/PDY soruşturması açıldığını ve kaçının ceza aldığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP döneminde birçok ilçe adliyesi kapatılmıştır. Edirne ilinde de HSYK'nin almış olduğu kararla 2012 yılında Havsa, Lalapaşa ve Meriç Adliyesi kapatılmıştır. Oysaki devlet, yürütme teşkilatını kurduğu ilçelerde yargı teşkilatını da kurmak zorundadır. 2012’de adliyelerin kapatılan ilçelerimizde yaşayan vatandaşlarımız adalete ulaşmakta zorluk yaşamaktadır. Adliyesi kapatılmış olan Meriç ilçemiz terör örgütü üyelerinin yurt dışına kaçış için kullandıkları bir yerdir ve geçen yıl 25 bin göçmen yakalanmıştır. Buradan Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’e soruyorum: Bu adliyelerin ve ülkemizin diğer ilçelerindeki adliyelerin kapatılması vatandaşın adalete ulaşmasını güçleştirmek, devlete olan güvenini

sarsmak için yapılmış bir FETÖ projesi midir? Havsa, Meriç ve Lalapaşa Adliyelerinin de kapatıldığı 2012'deki HSYK kararını alan HSYK üyelerinden kaç hakkında FETÖ/PDY soruşturması açılmıştır, kaç ceza almıştır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

12.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve cezaevlerindeki tüm sanık ve tutukluların sağlıklarının korunmasının devletin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cezaevlerinde bulunan kişilerin sağlık sorunu Türkiye'nin insan hakları sorunudur, bu konu ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. Eski HDP Eş Genel Başkanı Sayın Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun, acil şifalar diliyorum. Selahattin Demirtaş'ın hastaneye gecikmeli olarak sevk edilmesi insan hakları ihlalidir. Devlet cezaevinde bulunan tüm sanık ve tutukluların sağlıklarının korunması, kollanması devletin insan hakları açısından objektif sorumluluğudur. Bu sorumluluğun gereği gibi yerine getirilmesine, tüm cezaevlerinin tekrar mercek altına alınmasına davet ediyorum ben.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tunç...

13.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Benim memleketim Bartın'da da madencilik önemli bir faaliyet. Yerin yüzlerce metre altında ekmek mücadelesi vererek dünyanın en zor ve meşakkatli görevini icra eden tüm madencilerimizin Madenciler Günü'nü kutluyorum. Bu vesileyle şehit madencilerimizi de rahmetle anıyorum. Son yıllarda madencilerimizin emeklilik yaşının yedi yıl erkene çekilmesi, hafta tatilinin iki güne çıkarılması, günlük çalışma saatinin azaltılması, aylık ücretlerinin 2 asgari ücretin üzerine çıkarılması başta olmak üzere önemli düzenlemeler gerçekleştirdik. Bundan sonra da madencilerimizin yanında olmaya devam edeceğimizi belirtiyor, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

14.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, AK PARTİ hükümetleri döneminde Hatay ilinin her daim göz ardı edildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ hükümetleri döneminde Hatay'a her zaman üvey evlat muamelesi yapıldı, Hatay her daim göz ardı edildi; bunu rakamlar da doğruluyor. En önemli gösterge de kısaca "SEGE" denilen, illerin sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasını gösteren endekstir. 2003 yılı illerin sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında yani SEGE 2003 endeksinde Hatay 29'uncu sıradaydı. SEGE 2011 endeksinde ise Hatay 46'ncı sıraya geriledi. Yani Hatay AK PARTİ'nin sekiz yıllık iktidar döneminde 17 sıra geriletildi; üstelik, SEGE 2011 verilerine Suriye krizinin etkileri yansımış değil, misafir ettiğimiz 500 bin Suriyelinin yükü yansımış değil. Bunlarla SEGE yayınlansa Hatay daha da gerilere düşmüş olacak. Ya iktidar bu yanlışlıkları düzeltecek, Hatay'a hakkını verecek, Hatay'a adil davranacak ya da Hatay ilk seçimlerde gereğini fazlasıyla yapacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

15.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP'nin gündemi ile vatandaşların gündeminin örtüşmediğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – AKP'nin gündemi ile vatandaşın gündemi birbirini tutmuyor. Maalesef, toplumun değişik kesimlerindeki sıkıntılar hâlâ görmezden gelinmekte. Kamuda ve yerelde çalışan tüm sözleşmeliler, geçici ve mevsimlik işçiler, kadroya geçirilmeyen ancak kamuda esas işi yapan taşeron işçiler kadro bekliyor. Özelleştirme mağduru, 696 sayılı KHK'yle sözde 4/B sözleşmeli personel statüsüne geçirilenler 4/A memur pozisyonuna geçirilmeyi bekliyor. Onlar ikinci sınıf muamele görmek istemiyor, seçim meydanlarında AKP'nin verdiği sözlerin tutulmasını bekliyorlar. Kredi çekip ödeyemediği için icralık olan vatandaşlar beş yıl kredi kullanamıyor. Bunların çoğunluğu esnaf ve ekonomik açıdan zordalar. Talepleri, bir an önce sicil affının getirilmesi.

Öte yandan, 669 sayılı KHK'yle okulları kapatılan askerî öğrenciler yıllardır güvenlik soruşturmasından geçirilip haklarının iade edilmesini bekliyor. 12'nci dönem astsubay kursiyerleri mağduriyetlerinin giderilmesini bekliyor. 2015 yılında polis meslek yüksekokulunu bitiren 1.803 polis mağduriyetlerinin giderilmesini bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

16.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, madencilerin 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutladığına, narenciyeyle ilgili teşvik paketinin açıklanmadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyorum. Yerin yüzlerce metre altında evlerine helal lokma götürme mücadelesi veren madencilerimizin Allah yardımcısı olsun diyorum.

Sayın Başkan, narenciye sezonu başlamış, sezonun ortalarına gelinmiştir. Bugün itibarıyla, Mersin halinde portakalın kilosu 1 TL, mandalina 80 kuruş, limon 2,5 TL'dir. Maalesef, sezon ortasına gelmiş olmamıza rağmen narenciyeyle ilgili bir teşvik paketi açıklanmamıştır. Her yıl verilen teşviklerle ilgili bu yıl ne olacağı henüz belli olmamıştır. Ben ton başına 100 TL'den aşağı olmamak üzere acil bir teşvik paketi açılmasını bekliyorum. Ayrıca da narenciye ürünlerinin, meyve suyu ve diğer yan sanayi ürünlerinin mutlaka okullarda ve kamuya açık alanlarda kullanımının teşvik edilmesini bekliyorum. Yerli ürünlere sahip çıkılmasını bekliyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi kantinlerinde bile maalesef yerli muz göremiyoruz; yine, seçim bölgem olan Mersin Anamur'da yetişen yerli muz göremiyoruz. Bununla ilgili destek bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

17.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van ili Çaldıran ilçesinde bir kaza kurşunu sonucu şehit düşen hemşehrisi Piyade Uzman Onbaşı Fırat Demir'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adıyaman'ımızın Samsat ilçesi nüfusuna kayıtlı hemşehrimiz Piyade Uzman Onbaşı Fırat Demir, Van'ın Çaldıran ilçesinde bir kaza kurşunu sonucu şehit düşmüştür. Şehidimize Allah'tan rahmet, ailesine ve tüm sevenlerine sabır diliyorum. Adıyaman'ımızın, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

18.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, iktidarın tarım politikalarının baştan sona yanlış olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkürler.

İktidarın tarım politikaları baştan sona yanlış. Bunun sonucunda, üreticimiz perişan durumda. Borç gırtlığa, icra da kapıya dayanmış durumda. Üreticimizin sattığından kazanamadığını, her gün zarar ettiğini artık çocuklar bile biliyor ama iktidar maalesef hâlâ anlamadı. Alın işte, 2019 yılı da bitti, 2020 kapıda. Üreticimiz 2018’de alması gereken 350 lira ile 500 liralık buzağı desteklemelerini hâlâ almadı. Ne zaman alacak, o da belli değil. İktidar desteklemeleri ötelemeyi bir alışkanlık hâline getirdi. Üreticimiz destekleme için devamlı faiz ödüyor. Sayın Tarım Bakanı hayvancılıkta yıl sonuna kadar yaklaşık 800 milyon lira daha ödemeyi öngördüklerini anlattı. Bir umut ödeme yapılınsın diye bekleyen üreticilerimizin bekleyişine bir an evvel son verilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Gökcan...

19.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, 5 Aralık Türk kadınına seçme seçilme hakkının verilmesinin 85'inci yıl dönümü vesilesiyle AK PARTİ olarak aileye ve kadınlarımıza hak ettikleri değeri verdiklerine ilişkin açıklaması

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 5 Aralık 1934’te kadınlarımıza seçme ve seçilme hakkını vermesinin 85’inci yıl dönümü hepimize kutlu olsun.

Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesiyle, Türk kadını çok sayıda Avrupa ülkesinden daha önce demokratik hakkına kavuştu. Bu vesileyle Gazi Meclisimizin bir kadın milletvekili olarak Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum.

AK PARTİ olarak biz de aileye ve kadınlarımıza hak ettikleri değeri veriyoruz. Kurulduğumuz günden itibaren aileye ve kadınlarımıza yönelik çok sayıda yapısal reform yaptık. Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında kadınlarımız için her türlü pozitif katkıyı verdik, vermeye de devam edeceğiz.

Bu vesileyle özellikle başta Muğlalı kadınlarımız olmak üzere tüm kadınlarımıza selam ve saygılarımı iletiyorum.

Bu duygular ışığında, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

20.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, kadın cinayetlerinin ciddiye alınması, İstanbul Sözleşmesi'nin bir an önce hayata geçirilmesi ve Meclisin bu konuda üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün Şule Çet Davasındaydık. İstanbul Sözleşmesi hayata geçirilmediği için ağırlaştırılmış müebbet indirimli müebbetle çevrildi; otuz dört yıl sonra, katil yine aramızda dolaşacak. Gülede, Isparta’da on yedi saat boğazlanarak katledildi ve bu arada karakola götürüldüğü hâlde katil, karakoldan serbest bırakıldı. Hâlbuki Çatalca’da pazarda Dürdane Özselgin, Hükümeti eleştirdiği için gece misafirlğe gittiği yerden tutuldu, gözaltına alındı ve savcılığa çıkarıldı. Biz, kadın cinayetlerinde artık bu işin ciddiye alınması, İstanbul Sözleşmesi’nin bir an önce hayata geçirilmesini istiyoruz. Daha dün, Ceren Özdemir aramızdan ayrıldı, gencecik bir kızımız, 20 yaşında. 430 kadın on bir ayda katledildi. Bunların önünü almanın yolu Meclisin sorumluluğunu yerine getirmesinden geçiyor.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

21.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, TANAP'la Asya ile Avrupa'nın bir kez daha birbirine bağlandığına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizin barışçıl vizyonunun en somut nişanesi olan TANAP'la Azerbaycan'dan Avrupa'ya uzanan 3.500 kilometrelik enerji koridorunun en önemli parçası olan, 13 bin kişiye istihdam sağlayan Azerbaycan doğal gazı, Türkiye üzerinden 20 il, 67 ilçe ve 600 köyden geçerek Avrupa kapısına ulaşıyor.

Dünya gündeminin ticaret savaşlarıyla, terörle, sokak olaylarıyla, istikrarsızlıklarla meşgul olduğu bir dönemde, Avrupa ile Asya'yı TANAP'la bir kez daha birbirine bağlıyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle açılışı gerçekleştirilen, Türkiye ile Azerbaycan kardeşliğinin Anadolu'ya atılan imzası, dostluğumuzun sembolü TANAP'ın ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

22.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle hafızaları tazelemek istiyorum.

“Oğlum yüzme bilmezdi.” diyen Ayşe teyzeyi, oğlunun cenazesine yırtık lastikleriyle katılan Recep amcaı, sedye kirlenmesin diye sedyeye alınırken çizmelerini çıkaran madenciı, Soma'da madenciye tekme atan Yusuf Yerke'i unutmayın.

Zonguldaklı bir madencinin sözelei şöyleydi: “Aşağıda ölüm var, yukarıda açlık. Aşağıdaki ölüm olasılık, yukarıdaki açlık kesin.” Yerin metrelerce altında ölümle burun buruna çalışan tüm emekçi kardeşlerimin güvenli çalışma şartlarına kavuşması için mücadele edeceğiz.

4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle, ekmeğinin peşinde hayatını kaybeden, başta Soma ve Ermenek olmak üzere maden kazalarında yaşamlarını yitiren bütün madencilerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

23.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, AKP'li belediyelerin çalışanların iş sözleşmesini hiçbir gerekçe göstermeden feshetme uygulamalarından vazgeçmesi gerektiğine ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a geçmiş olsun dileğinde bulduklarına ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkan Yardımcısı olan ve aynı zamanda İzmir Bergama Belediyesinde sözleşmeli memur olarak çalışan Aydın İleri'nin yıl sonu itibarıyla iş sözleşmesi hiçbir gerekçe gösterilmeden feshedilecektir. 23 Haziran İstanbul seçimlerinde CHP adayı lehine sosyal medya paylaşımında bulunan Aydın İleri önce bodrum kattaki depoya sürülmüş, belediyenin insan kaynakları müdürü tarafından da saldırıya uğramıştır. Şimdi ise 31 Aralık itibarıyla AKP'li Bergama Belediyesi tarafından sözleşmesinin yenilenmeyeceği kendisine yazılı olarak bildirilmiştir. Haklı bir sebep göstermeden siyasi saiklerle iş akdi feshedilen Aydın İleri'nin yanında olduğumuzu bir kez daha belirtiyor, AKP'li belediyeleri bu uygulamalardan vazgeçmeye çağırıyoruz.

Ayrıca, Edirne'de siyasi rehin olarak tutulan önceki Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş'a geçirmiş olduğu rahatsızlıktan dolayı geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyor ve halkımızın iradesi olan Demirtaş'a özgürlük talebimizi tekrar dile getiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

24.- *İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, vergi, SGK ve diğer kamu borçları sebebiyle birçok işletmeye elektronik haciz işlemi uygulanması sonucu oluşan sıkıntuların giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vergi, SGK ve diğer kamu borçları sebebiyle 100 binlerce işletmeye elektronik haciz işlemi uygulanmaktadır. Borcunu ödeyemeyen yaklaşık 2,5 milyon vergi mükellefiyle SGK borcunu ödeyemeyen 800 bin civarındaki şirket ve gerçek kişilere e-haciz giderken toplam mükellef sayısının 3,3 milyona ulaştığı belirtilmiştir. E-haciz sebebiyle tüm bankalardaki tüm hesaplarına bloke konulan mükelleflerin mağduriyetlerini gidermek adına borç miktarı kadar bloke konulması ve kalan hesap bakiyesinin kullanıma açık bırakılması hususunda bir çalışma yapılması gerekmektedir. Ayrıca, bu konuda art arda gelen e-haciz işlemlerinin yapılandırmasının da yapılması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

25.- *Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısı'nın bir an önce açılarak yöre halkının mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Artvin'in Borçka ilçesini Gürcistan'a bağlayan Muratlı Sınır Kapısı'yla alakalı 31 Ağustos 2013 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla bir karar alınmıştır. O tarihten bugüne kadar geçen altı yıl içerisinde ne yazık ki Muratlı Sınır Kapısı'nın kurulmasına ilişkin karar kâğıt üzerinde kalmıştır. Sarp Sınır Kapısı Türkiye'nin önemli kapılarından bir tanesidir, yılda 6,5 milyon kişinin geçmesiyle alakalı önemli bir kapıdır. Bu kapı bugün itibarıyla ne yazık ki ihtiyaçlara da cevap vermemektedir. Bu konuda Bakanlar Kurulu kararının bir an önce pratiğe dökülmesi, gerekli işlemlerin yapılmasına ilişkin bir siyasi iradenin ortaya konulması gerekmektedir. Gürcistan tarafı da bu beklenti içerisinde, Türkiye de bu beklenti içerisinde ama ne yazık ki yıllardır bir yılan hikâyesine dönen bu kapının kurulmasıyla alakalı işlem gecikmektedir.

Buradan, Parlamentodan bir kere daha sesleniyoruz: Muratlı Sınır Kapısı bir an önce kurulsun, yöre halkının bu konudaki mağduriyeti giderilsin.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

26.- *Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye ili Kadirli ilçesinde bulunan Ala Camisi'nin restorasyon çalışmasının tarihe ihanet olduğuna ve kültür mirasımızın hak ettiği değeri görmesi konusunda yetkililere çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması*

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde bulunan, yaklaşık bin sekiz yüz yıllık tarihinde önce manastır, sonra kilise, daha sonra ise cami olarak hizmet veren ve doksan dört yıldır ibadete kapalı olan Ala Camisi, Roma, Bizans ve Türk İslam medeniyetlerini bir arada yaşatmış, bölgenin en önemli kültür miraslarından biridir.

Alaüddeve Mescidi olarak da bilinen Ala Camisi'nin restorasyon çalışması sonrası ortaya çıkan durum tek kelimeyle rezalettir. Caminin restorasyonunda metal malzeme kullanılmıştır. Taş yapı olan cami orijinal hâlden çok farklı bir yapıya dönüştürülmüştür. Bu yapılan, tarihe, kültüre ve ülkeye ihanettir. Buradan yetkilileri göreve çağırıyorum ve kültür mirasımızın hak ettiği değeri görmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Haberal...

27.- *Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması*

ERKAN HABERAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kömür demek, emek demek; emek demek, Zonguldak demek. Bir avuç aş için bir kamyon taş taşıyan, soğukta donmayan tek şey olan alın terlerini bu memleket için akıtan, yer altından güneşi hayal edenlerin Madenciler Günü kutlu olsun.

Zonguldak'taki, Soma'daki, ülkemizin her diyarındaki bütün maden şehitlerimize karanlıklar içinde yaşadınız, nurlar içinde yatın diyerek saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

28.- *Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması*

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Bugün Dünya Madenciler Günü. Ben, özellikle, ekmeğini yerin yüzlerce metre altındaki taşlardan çıkaran maden emekçilerini buradan selamlıyorum.

İktidarın maden emekçileriyle ilgili zayıflarla dolu karnesine bakınca karneyi şu şekilde özetlemek istiyorum: 22 Kasım 2003'te, Karaman'ın Ermenek ilçesinde, özel bir firmanın işlettiği kömür ocağında grizu patlaması nedeniyle 10 işçi yaşamını yitirdi. 8 Eylül 2004'te, Kastamonu'nun Küre ilçesinde, bakır ocağında çıkan yangın sonucu 16 çalışan yaşamını yitirdi. 23 Şubat 2010'da, Balıkesir'in Dursunbey ilçesine bağlı Odaköy'de, toplam 47 kişinin çalıştığı maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 17 kişi yaşamını yitirdi. 13 Mayıs 2014'te, Manisa'nın Soma ilçesinde, Soma Holding tarafından işletilen kömür ocağında meydana gelen faciada 301 maden emekçisi yaşamını yitirdi. Aynı yıl, 28 Ekim 2014'te, Ermenek'te meydana gelen faciada 18 maden emekçisi yaşamını yitirdi. 17 Kasım 2016'da, Siirt Şirvan'da, maden ocağında meydana gelen heyelan sonucu yine 10 işçi hayatını kaybetti.

Bunlar sadece önemli birkaç örnek. Önemli görülmediği için kayıtlara girmeyen, sadece istatistiklerde yer alan daha yüzlerce işçi ölümünü elbette ki sayabiliriz. Ancak, bu karne, en basit güvenlik önlemlerini dahi almadan işçi çalıştıran holdingleri denetlemeyen iktidarın karnesidir. Bu karne, din bezirgânlığı yaparak maden cinayetlerini kadere bağlayanların, maden ocaklarında insan hayatını hiçe sayan rant merkezi anlayışını mübah sayanların karnesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaduman, size makul süreyi verdim, sürenizi bitirdiniz ama tamamlayın hadi, lütfen; siz Saadet Partisi adına söz aldınız.

Buyurun.

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Teşekkür ederim.

Bu karne, Soma faciası ardından ölü sayısı artmasın diye dualar edilirken, “302'yle kapatırız.” diyerek devleti şirket gibi yönetenlerin karnesidir. Bu karne, holdingleri zenginleştirmek için maden cinayetlerini işin fitratı olarak görenlerin karnesidir.

Bütün bunlar yaşanırken sedye kirlenmesin diye çizmesini çıkaran koca yürekli emekçiyi unutmadığımız gibi, holdingleri kayırmak uğruna madencilerin hayatını hiçe sayan iktidarın kömür kararı uygulamalarını da elbette ki unutmuş değiliz. Bu vesileyle madencilerimizi bir kere daha selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çolakoğlu...

29.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin açıklaması

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerjiye ihtiyacın ve enerji kaynaklarına ulaşımın her geçen gün biraz daha zorlaştığı dünyamızda doğal kaynakların önemi, kuşkusuz, tüm çevrelerce bilinmektedir. Ülkemizin kalkınmasında tartışılmaz öneme sahip olan madenlerimizin gün yüzüne çıkarılmasında en büyük pay, şüphesiz, madenci kardeşlerimizdir. AK PARTİ iktidarı olarak bizler de ülkemizin ekonomisinde önemli bir yere sahip olan maden sektörümüzün sorunlarının çözümünde uzun vadeli politikalar oluşturmaktayız. Bir Zonguldaklı olarak, Zonguldak Milletvekili olarak ekmeğini binlerce metre yerin altından çıkartarak ülkemizin ve insanlarımızın aydınlık geleceği uğruna alın teri döken tüm madencilerimizin Madenciler Günü'nü kutluyorum. Bu uğurda yaşamını yitiren maden şehitlerimizi minnet ve şükran duygularıyla anıyorum, Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Barut...

30.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, çiftçilerin dertler deryasında boğulduğuna, ekonomik krizle birlikte artan maliyetler ve ağırlaşan yüküle üreticilerin ayakta durmaya çalıştığına, üretimden kazanamayan çiftçinin elektriğinin kesilerek cezalandırılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, alın teriyle kara toprağı işleyip binbir emekle ekip biçen, tarlasında ve bahçesinde yazın sarı sığına karşın, kışın yağmur ve ayazına rağmen üretmeye çalışan çiftçilerimiz dertler deryasında boğuluyor. Ekonomik krizle birlikte artan maliyetler ve ağırlaşan yüküle üreticilerimiz ayakta durmaya çalışıyor. Üreticilerimiz maliyetlerin düşürülmesini, sırtlarındaki yükün hafifletilmesini, ürünlerinin para etmesini, tarımın desteklenmesini, özendirici ve teşvik edici desteklerin verilmesini istiyor. Buna rağmen üreticilerin çilesini kimse görmüyor, feryadını duymuyor. Bu duruma can alıcı bir örnek vermek istiyorum: Mardin Kızıltepe'de çiftçilerimizin elektrikleri kesilmiş durumda. Neden? Çünkü fahiş oranda gelen elektrik faturalarını ödeyemiyorlar. Neden ödeyemiyorlar? Örneğin, mısırın parası elektrik borcunu ödemeye yetmiyor. Elektrikleri kesilen çiftçiler buğday ekecek, ekemiyor, mağdur ediliyor. Şimdi, çiftçilerimiz ne yapsın? Üretimden kazanamayan çiftçinin elektriğini bile keserek cezalandırılmasını kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim değerli milletvekilleri.

Şimdi Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağız.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Türkkan'a aittir.

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle Hükümeti iş ve işçi güvenliği konusunda tedbirler almaya davet ettiklerine, Soma madencilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanının kamudaki engelli kadro açığının tamamlanması konusuna titizlikle eğilmesini belediklerine, Merkez Bankasının İstanbul iline taşınması sürecine ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu'nun 2'nci maddesindeki "Bankanın merkezi Ankara'dadır." hükmünün baypas edilerek Merkez Bankasının merkezinin İstanbul'a taşınmasının hukuksuzluk olduğuna, 2018 yılının buzağı desteklemesinin hâlâ ödenmediğini Tarım ve Orman Bakanına hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Madenciler Günü. Ekmeğini yerin binlerce metre altından çıkararak, emek ve alın terinin timsali madencilerimizin Dünya Madenciler Günü'nü kutluyorum. Bu uğurda yaşamını yitiren tüm madencilerimizi de rahmetle anıyorum. Tüm maden emekçilerine ve ailelerine sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyorum. Bu vesileyle, Soma'daki maden kazasında, zihnimize kazınan, madencilere tekme atan adam Yusuf Yerkele, senin de Madenciler Günü'nü kutlu olsun!

Maden işçilerimiz kuralısız, güvencesiz, denetimsiz çalışmaya ve toplu ölümlerin gölgesinde kalmaya devam ediyor. Avrupa’da işçi kazalarında maalesef 1’inci sıradayız. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin yayınladığı rapora göre, Türkiye’de 2018 yılında 1.900 işçi iş kazalarında yaşamını yitirmiş, 2019 yılının ilk sekiz ayında ise 1.174 işçi daha hayatını kaybetmiş. Hükûmeti iş ve işçi güvenliği için ciddi tedbirler almaya ve konuya önemle eğilmeye davet ediyoruz.

Bu arada tazminatlarını hâlâ alamayan Soma madencilerimizin mağduriyetlerini de yakından takip ediyoruz. Bu konuda Hükûmetten, bir an önce, daha hızlı adım atmalarını bekliyoruz.

Dün Dünya Engelliler Günü’ydü, burada herkes gibi biz de onların sorunları olduğunu, bunların çözümü için harekete geçilmesi gerektiğini ifade etmiştik. Bugün de vurgulamak istiyoruz ki kamuda 20 binin üzerinde engelli kadro açığı var. Engellilerin istihdam edilmesi gereken oran kamuda yüzde 4 iken bu oran 50 ve üstü işçi çalıştıran özel işletmelerde ise yüzde 3. Türkiye’deki toplam engelli sayısını düşündüğünüzde bu çok düşük bir oran olarak kalmakta ve gerçek ihtiyacı karşılamamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Baktığımızda, bu oranlara bile uyulmadığını görüyoruz. Kadrolar doldurulmuş değildir ve hemen hemen her kurumda boşluklar mevcuttur. Bu eksikliğin bir an önce tamamlanması gerekmektedir. Sayın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanının konuya titizlikle eğilmesini ve atama sorununu ivedilikle çözmesini bekliyoruz.

Merkez Bankasının İstanbul’a taşınması daha önce gündeme gelmiş, bu öneri yoğun eleştirilerle karşılaşmış, âdeta unutulmuştu; aslında unutulmamıştı, unutturulmak istenmişti. Bankanın birçok departmanı ve Hazine ve Maliye Bakanlığının bazı bölümlerinin Ankara’dan İstanbul’a taşınacağı, taşınmanın yıl sonunda başlayacağı, tüm sürecin iki yıl içerisinde gerçekleşeceği ve 2022 başında da tamamlanacağı birkaç ay önce basında çıkmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bakın, Merkez Bankası İnsan Kaynakları Genel Müdürü Sinan Binbir, Yönetim Komitesinin 3 Aralık 2019 tarih ve 52400 sayılı Kararı’nı çalışanlara ilettiği yazısında -dün cereyan ediyor bu- ne diyor dün: “Araştırma ve Para Politikası Genel Müdürlüğü, Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü, İletişim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ve Piyasalar Genel Müdürlüğü için 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere İstanbul’da çalışma ofisi kurulması; bu birimlerde çalışanların 1 Ocak-30 Nisan 2020 tarihleri arasında belirlenecek takvim çerçevesinde çalışma ofislerine nakledilmeleri; İstatistik Genel Müdürlüğü, Ödeme Sistemleri Genel Müdürlüğü ve Yapısal Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü için 1 Ocak 2020 tarihinden geçerli olmak üzere İstanbul’da çalışma ofisi kurulması ile yeterli sayıda çalışanın çalışma ofisine nakledilmeleri...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “...İstanbul’da kurulacak çalışma ofislerinin bilişim ve destek faaliyetlerinin yürütülmesini teminen Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü ve Başkanlık Ofis Müdürlüğünden yeterli sayıda çalışanın İstanbul’da görev yapmak üzere nakledilmeleri uygun görülmüştür.”

Bakın, arkadaşlar, bu ne demek biliyor musunuz? Merkez Bankası Kanunu’nun 2’nci maddesi “Bankanın merkezi Ankara’dadır.” diyor. Şimdi, bu hüküm baypas edilerek Merkez Bankasının merkezi İstanbul’a taşınıyor. Bunun adı hukuksuzluktur. 4 birimdeki çalışanların tamamı, 3 birimden ise seçilenlerin bir kısmı zorla İstanbul’a gönderiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Merkez Bankasının mevcut çalışan sayısı yaklaşık 4.800 kişi, bu personelin de yarısının İstanbul’a gönderilmesi düşünülüyor. Bu 2.400 kişi İstanbul Ataşehir ekonomisi için ve orada malum birtakım müteahhitlerin konutları için talep yaratacak. Ankara’nın Ulus ekonomisi ise önemli talep kaybıyla karşı karşıya kalacak. Eğitim öğretim yılının ortasında böyle bir taşınma çalışanların ailelerini sıkıntıya sokacak. Personelin morali neredeyse sıfırlanmış. Bankanın yetmişmiş personeli İstanbul finans piyasası tarafından yağmalanma tehlikesiyle karşı karşıya yani Merkez Bankası yetmişmiş insan kaynağını kaybedecek.

Merkez Bankası bir itfaiye gibidir arkadaşlar. Finansal istikrarla ilgili bir sorun çıktığında, yangının söndürülmesi için Merkez Bankasının Hazinesinin bulunduğu lokasyonda olması şarttır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Merkez Bankasını İstanbul’a taşımamanın Ankara alerjinizden başka hiçbir gerekçesi olamaz.

Bir konu da hayvancılıkla alakalı. Burada Anadolu’dan gelen birçok milletvekili arkadaşımız var, aynı sorunlar onlara da iletiliyor. Bütçe o kadar patladı ki 2018 yılının buzağı destekleme primleri 2019’un sonuna gelinmesine rağmen henüz hayvancılara ödenmedi. Zaten yem almakta zorlanan hayvancılar buzağılarını çok ufak yaşta kesmek zorunda kalıyorlar. Bunu, uçak meselesiyle ilgilenen, orman uçaklarının çalışıp çalışmamasıyla ilgilenen ama gerçekte ilgilenmesi gereken konunun tarım ve hayvancılık olduğunu belirtmemiz gereken Tarım Bakanına bizzat hatırlatmak istiyorum. Bırakın uçaklar üzerinden prim yapmayı, kimlerden uçak kiralayacağınızı, gelin, çiftçilere, hayvancılara buzağı destekleme primini ödeyin.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Akçay’da.

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle Soma maden faciası sonrasında gerek adli gerekse idari sürecin işletilmeye devam ettiğine, bir avuç kömür için helalle sözleşerek bir ömür feda eden madencilerimize sağlıklı bir ömür dilediğine ve maden facialarında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün Dünya Madenciler Günü. Bugünü kutlamak isterdim ve kutlamak istiyorum ancak dilim buruk, kalbimiz de hüznü maalesef. Madencileri anarken onların sorunlarını, yaşadıkları ve elbette, 13 Mayıs 2014’te Soma’da yaşanan faciayı da unutmak mümkün değil. 13 Mayıs 2014’te Soma’da hayat durdu, 301 ailenin ocağına ateş düştü, evlatlar babasız, babalar anneler evlatsız kaldı. Türk milleti ilk günden itibaren var gücüyle bu acıyı sahiplendi, tüm imkânlarıyla Soma’nın yanında oldu. Fakat aradan geçen beş yılı aşkın süre içerisinde yüreklerdeki acı hâlâ dinmedi.

Facia sonrasında gerek adli gerekse de idari süreç işletilmeye devam ediyor. Elbette, acıları dindirmek için Soma’nın beklediği, adalettir. 13 Nisan 2015’te Akhisar Ağır Ceza Mahkemesinde olası kastla öldürme, bilinçli taksirle birden fazla kişinin ölümüyle birlikte birden fazla kişinin yaralanmasına neden olma, neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçlarından 301 kez, iki yıldan yirmi beş yıla kadar hapis cezası istemiyle 51 sanıklı dava açıldı ancak bu sanıklardan 37’si beraat etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Soma'daki adalet arayışının bir diğer boyutu da madencilerimizin tazminatları meselesidir. Tazminatlara ilişkin olarak Nisan 2015'te 6645 sayılı Kanun'un 40'ncı maddesiyle getirilen düzenlemeyle, redevans sözleşmeleri çerçevesinde yer altı maden işletmeciliği yapan şirketlere ve ortaklarına ait malların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışından elde edilecek gelirin öncelikle kıdem tazminatları için kullanılacağı hükmü getirilmişti. Aradan geçen dört buçuk yılda bu hüküm maalesef işletilmemiştir. Söz konusu şirketlere ve ortaklarına ait mallara el koyma ve takip yoluyla satış işletilmemiş, işçiler tazminatlarını alamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Özetle, mevcut durum itibarıyla, Soma havzası içinde yer alan Soma Kömür İşletmeleri ve Uyar Madencilik çalışanlarının ne şirketten ne de Türkiye Kömür İşletmelerinden tazminatlarını alabilecekleri bir mevzuat bulunmamaktadır. Soma'da ve genelde tüm yer altı madenciliği sektöründe adaleti tesis etmek için, Soma havzası içinde yer alan şirket çalışanlarının -3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında redevans sözleşmelerini kapsayacak şekilde bir yasal düzenlemenin yapılması gerektiği ortaya çıkıyor- kıdem ve ihbar tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından ödenmesinin de sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu özel gün münasebetiyle, bir avuç kömür için helalle sözleşerek bir ömür feda eden madencilerimize huzurlu, sağlıklı, mutlu bir ömür diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Başta Soma olmak üzere, elim maden facialarında hayatlarını kaybeden bütün madencilerimizi rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İnsan Hakları Derneğinin verilerine göre cezaevlerindeki durumun iktidar partisinin anlattığı gibi güllük gülistanlık olmadığına, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın sağlık durumuna ve Selahattin Demirtaş'ın sağlık sorunları üzerinden kamuoyunda tartışılmak istememesine rağmen meselenin üzerinde durmaya devam edeceklerine, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nün kutlamadan çok hayatını kaybeden maden emekçilerini anma ve geride kalan maden işçilerinin sıkıntılarını dile getirme günü hâline geldiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bir kez daha, önce cezaevleriyle ilgili konuşmak istiyorum.

Bugün, İnsan Hakları Derneğinin de son verilerine göre, 220 bin kapasiteli olan Türkiye cezaevlerinde yaklaşık 280 bin tutuklu, hükümlü bulunuyor ve bunlar arasında 457'si ağır olmak üzere 1.334 hasta tutuklu ve hükümlü de yer alıyor. 2017 yılı başından bu yana cezaevlerinde 50'ye yakın tutuklu ve hükümlü, hasta oldukları için yaşamını yitirmiş vaziyette. Aşırı kalabalık koşullar, sağlığa erişim hakkının engellenmesi, kelepçeli muayene, revire geç çıkarılmak, hastane sevklerinin ya geç yapılması ya da hiç yapılmaması, ısıtılmayan ve havalandırılmayan koşullar, gün ışığından yeterince faydalanamama, hapishanelerde yeterli doktor ve sağlık personeli bulundurulmaması, atak geçirme riski yüksek ve kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan mahpusların tek kişilik yerlerde tutulması gibi bir çok sorun var; sıraladığımızda bunların hepsini görüyoruz.

Bakın, birkaç tane örnek de vermek istiyorum: Elâzığ Cezaevinde sıcak su verilmiyor; Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevinde içme suyu hijyenik değil; Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Cezaevinde kitap ve gazeteler verilmiyor; Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde tekmiil dayatılıyor; Balıkesir Cezaevinde 15 mahpusa

5 kişilik yemek veriliyor; Adana Kürkçüler Cezaevinde çıplak arama dayatılıyor; İzmir Ödemiş Cezaevinde revir hakkı on beş günden ayda 1'e düşmüş vaziyette; dün konuştuk, Bakırköy Kadın Kapalı İnfaz Kurumunda mahpuslar, özellikle kadın mahpuslar şiddete maruz kalıyor; Osmaniye'de kötü muamele ve ayakta sayım dayatması sebebiyle açlık grevi sürüyor; Kahramanmaraş Türkoğlu Cezaevinde, defalarca konuştuk, çıplak arama dayatması yapılıyor. Örnekleri sıralamak mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Yani cezaevleri, kesinlikle, iktidar partisinin anlattığı gibi güllük gülistanlık bir vaziyette değil; birinci olarak bunu saptamamız gerekiyor. Biliyorum ki bütün gruplarda, Mecliste bulunan parti gruplarının hepsinde, zaman zaman cezaevlerinde yatmış olan çok sayıda milletvekili de var; dolayısıyla, özellikle onların bir kez daha dikkatini çekmek istiyorum ki bugün cezaevlerindeki kötü muamele, kötü koşullar, işkence son derece sıkıntı verici bir duruma ulaşmıştır. Duyarlı olmaları gerekiyor.

Geçtiğimiz günlerde -burada iki gündür defalarca konuştuk, dile de getirdik- önceki dönem Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş bir rahatsızlık geçirdi; nefes darlığının ardından bir baygınlık ve bir süre bilinç kaybı yaşadı cezaevinde. Birkaç gündür kendisiyle doğrudan doğruya görüşme yaptı vekillerimiz, arkadaşlarımız, avukat arkadaşlarımız da; şu anda durumu daha uygun ama tabii ki dikkat çekilmesi gereken bir durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş geçtiğimiz salı günü bu rahatsızlığı yaşıyor, ilk müdahaleyi hemen yanındaki, önceki dönem milletvekilimiz Abdullah Zeydan gerçekleştiriyor ve cezaevi görevlilerine haber veriyor. Ardından EKG yapılıyor, cezaevi doktoru muayene ediyor ve diyor ki: “Özellikle üç alanda tetkikler yapılmadan bir teşhis konulamaz. Nöroloji, kardiyoloji ve gastroenteroloji bölümlerinde acil tetkik yapılması gerekir.” fakat, salı günü bu iş oluyor -çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi, pazar- pazartesiye kadar -bunun neden olduğunu, hâlâ Adalet Bakanlığından doyurucu bir cevap alamadığımız için bilemiyoruz- ne hikmetse Selahattin Demirtaş tam teşekküllü bir hastaneye gönderilmiyor ve sonunda partimizin de çeşitli girişimleri sonucunda Selahattin Demirtaş hastaneye gönderiliyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - ...ve tetkiklerinin bir kısmı yapılıyor, bir kısmı henüz yapılmamış vaziyette. Onun da yapılmasını bekliyoruz.

Elbette ki Selahattin Demirtaş şuna özellikle vurgu yaptı yapılan bütün görüşmelerde: Sağlık sorunları üzerinden kamuoyunda tartışılmak istemediğini, cezaevinde sağlık sorunu yaşayan tek tutuklunun kendisi olmadığını, cezaevinde sağlık sorununun çok ciddi bir mesele olduğunu ve dolayısıyla kendisini öne çıkarmanın etik açıdan kendisine doğru gelmediğini bize özellikle vurguladı. Biz ama, ona rağmen bu meselenin üzerinde durmaya devam edeceğiz çünkü burada yıllarca milletvekilliği yapmış, yıllarca parti eş genel başkanlığı yapmış bir kişinin bile başına bunlar gelebiliyorsa cezaevinde, diğer tutukluların ve hükümlülerin başına gelenleri herhâlde tahmin edebiliyorsunuzdur. Dolayısıyla biz hem Selahattin Demirtaş'a buradan bir kez daha geçmiş olsun diyoruz, bu konun takipçisi olacağımızı belirtiyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

...hem de onun da işaret ettiği gibi, hasta ve tutuklu olan bütün hükümlüler ve tutuklular için sorunların takibinin sürdürülmesi gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Son olarak, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne değinmek istiyorum. Biz de elbette ki isterdik ki Dünya Madenciler Günü Türkiye'de de aslında kutlansın, madencilerin çalışma ve yaşam koşullarının ne kadar iyi olduğu konuşulsun ama maalesef Türkiye'de Madenciler Günü, kutlamadan çok, hayatını kaybeden maden emekçilerini anma, geride kalan maden işçilerinin sıkıntılarını dile getirme günü hâline gelmiştir.

Soma'yı elbette ki unutmuyoruz, 13 Mayıs 2014'te 301 madenci hayatını kaybetmişti; gene, 2014'te 18 kişi Karaman Ermenek'te hayatını kaybetmişti madencilerden; 2015 yılında 73 madenci yaşamını yitirmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Tamamlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

2016'da, Siirt Şirvan'da 16 madenci göçük altında kalarak yaşamını yitirmişti; 2017'de, Şırnak Cudi Dağı eteklerinde, yine göçükte 7 madenci yaşamını yitirmişti. Maalesef şirketlerin kâr hırsı, üretim zorlaması nedeniyle madenciler her gün, her an iş cinayetlerine kurban gitme tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyorlar. Madencilerin çalışma koşullarının, yaşam koşullarının iyileştirilmesi birinci görev olarak hâlen karşımızda duruyor. Esas sorun, madencilik iş kolundaki redevans ve taşeron sistemidir. Bu sistemden vazgeçilerek kamunun bu konudaki denetiminin artırılması ve insanca yaşama ve çalışma koşullarının sağlanması gerekiyor; bir kez daha vurgulamış olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Gruba adına Grup Başkan Vekili Sayın Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle madencilerin beklediği düzenlemenin yapılmadığına, 13 Mayıs 2014 günü Soma Eynaz Maden Ocağı ne kadar güvenliyse bugün de madenlerin o kadar güvenli olduğuna, evinin önünde uğradığı bıçaklı saldırı sonucu Ceren Özdemir'in hayatını kaybettiğine, Şule Çet cinayeti davasında ağırlaştırılmış müebbedden müebbede dönüştürmenin yaşandığına ve İstanbul Protokolü'ne uygun olarak kadın cinayetlerinde indirimle gidilememesinin yasal düzenlemeye kavuşması gerektiğine, AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik'in İstanbul Şehir Üniversitesine yönelik açıklamasının bir suçüstü durumu olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Dünyada birçok ülkede bu gün, madenlerin tatil edilmesi ve yerin binlerce metre altındaki partilerle kutlanıyor ama Türkiye, bugün bir yas günü olarak anmak durumunda. 13 Mayıs 2014'te Türkiye tarihinin en büyük iş cinayeti ve dünyanın en büyük maden facialarından bir tanesi yaşandı. Üzerinden beş buçuk yıl geçti. O dönem, herkes “Unutursak yüreğimiz kurusun.” dedi, devlet sözler verdi. Sözleri 3 kategoride hatırlamak gerekirse: Şehit ailelerine verilen sözler, hâlen yaşayan madencilere verilen sözler ve madenlerdeki iş güvenliği için verilen sözler. Şehit ailelerine verilen sözler kısmen tutuldu, mevcut madencilere verilen sözlerin pek azı tutuldu ama iş güvenliğiyle ilgili, özellikle Soma Maden Komisyonunun oluşturduğu raporun Mecliste ele dahi alınmamış olması ve ortaya koyduğu tavsiyelerin hiçbirinin neredeyse hayata geçirilmemiş olmasıyla, hatta “havza madenciliğine geçilmeli” önerisi yerine, Sayın Berat Albayrak'ın defalarca buraya getirdiği öneriler sonucunda maden ruhsatlarının, mevcut ruhsatların bile bölünerek, parçalanarak alt işleticilere verilmesine imkân sağlayan düzenlemelerle bugün Türkiye'deki madenler, 13 Mayıs 2014 günü Soma Eynaz Maden Ocağı ne kadar güvenliyse maalesef o kadar güvenli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün Türkiye’de madenler, madenciler üç vardiya hâlinde, güvensiz ve Devlet Denetleme Kurulunun raporuna, Soma Komisyon raporundaki yüzlerce sayfalık önerilere kulak asmayan, idarenin şımarttığı, önünü açtığı birileri tarafından, kâr amaçlı olarak işletilmeye devam etmektedir.

2.700 işsiz kalan madenciye beş buçuk yıldır verilmeyen parasının, uzun süredir gayretlerimiz ve en son geçtikleri bir yürüyüşün sonucunda, Bakan tarafından, 2020’nin ilk çeyreğinde ödeme sözü verilmiştir Eynez Maden Ocağı için. O sözün tüm gruplar olarak takipçisi olmamız gerekiyor. Ama, Sayın Bakan çözüm için kendisine giden madencilerle yaptığı görüşmede Atabacası ve Işıklar ve Uyar Madencilik için, Sayın Bakan Atabacası ve Işıklar’ı söylemiştir, ayrıca, BAĞIMSIZ MADEN İŞ SENDİKASI, ek bilgisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Atabacası ve Işıklar’ı Sayın Bakan ifade etmiştir ve Uyar Madencilikle ilgili, BAĞIMSIZ MADEN İŞ ve daha sonra söylemini BAĞIMSIZ MADEN İŞ’e uyumlaştıran sarı sendika da, bugüne kadar madencileri defalarca mağdur eden Uyar Madenciligi de ifade etmiştir. Mecliste bir torba yasada düzenleme yapılacağı en üst ağızdan ifade edildi. Şimdi, bu konuda torba yasalar var, içinde çeşitli düzenlemeler var ama madencilerin beklediği düzenleme hâlen daha yok. Mademki iktidar partisi “Biz bakanlıklardan bağımsız, kendi gündemimize hâkim düzenleme yapıyoruz.” diyor, düzenleme taslağını getirsinler veya 5 partiden ortak bir komisyonla katkı verelim; bu işin derhâl çözülmesi lazım. Hâlen daha neden bu düzenleme yapılmadı anlamak mümkün değildir.

Sayın Başkan, Ceren Özdemir’i, 20 yaşındaki evladımızı dün akşam evinin önündeki bıçaklı bir saldırıda kaybettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepimizin yüreği yanıyor ve bu evladımızın ölümüyle cinayete kurban giden kadın sayımız kasımda 39’a, 2019’da da 390’a çıktı. Rakamlar son derece korkunç. Meclise görevler düşüyor. Daha bugün Şule Çet cinayeti davasında kravat taktı diye ağırlaştırılmış müebbetten müebbede dönüştürme yaşandı. İstanbul Protokolü’ne uygun olarak, bu tip cinayetlerde asla ve asla indirimle gidilmemesinin yasal düzenlemeye kavuşması lazım. Arabuluculuk Kanunu’nda, uzlaşmayı düzenleyen kanunlarda da gerek hukuk gerek ceza davalarında, kesinlikle, kadına karşı yapılan kusurlarda bunun devreye girmemesi gerekiyor. Bu yasal düzenlemeyi Meclis yaparsa ancak caydırıcı olacak.

Son olarak değineceğim konu: İstanbul Şehir Üniversitesine bir üniversitenin yönetiminin hamî üniversite olarak atanacağını, bir kayyum atanacağını öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bunu kimden öğrendik? Bunu Adalet ve Kalkınma Partisinin Sözcüsünün MYK sonrası toplantısından öğrendik. Kayyum atama yetkisi, idareye verilen bir yetki olabilir -ki tartışılır- ancak bir siyasi partiye verilen bir yetki değildir. Aynı Ömer Çelik, Cumhurbaşkanının veto haberini de hiç erinmeden, sıkılmadan verdi: “Cumhurbaşkanımız termik santrallerle ilgili düzenlemeyi veto edecek.” Hangi yetkiyle? Cumhurbaşkanı yetkisiyle. Sen nereden

çıkıyorsun? AK PARTİ MYK toplantısından çıkıyorsun. Sen nesen? AK PARTİ'nin Sözcüsüsün. Parti devleti eleştirilerini haklı çıkaran, itiraf niteliğindeki bu durumu tüm vatandaşlarımızın görmesi gerekiyor. AK PARTİ MYK siyasi pozisyon alır, siyasi rakipleriyle nasıl mücadele edeceğini konuşur ama eski bir Başbakanın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...kendi partisinin 3'üncü Başbakanının, 2'nci Genel Başkanının bir parti kurduğu sırada, MYK toplantısından kayyum kararı çıkarıyorlar; akıl alır gibi değil. Bunu Ömer Çelik de gerekçelendiriyor "Başbakanken hukuksuz iş yapmış, işletme hakkı vereceğine tapu vermiş." diyor. Tamam, bunlar, Davutoğlu, partisinin kuruluş dilekçesini hazırlarken mi aklınıza geldi? Bunu şimdi mi öğreniyorsunuz? Bugüne kadar gereğini niye yapmadınız? Kaldı ki bunun gereğini yapacak olan YÖK'tür, Millî Eğitim Bakanlığ'dır, yürütmenin kendisidir. AK PARTİ MYK kim oluyor? Siz, nasıl, devleti partiye, partiyi devlete, demokrasiyi bir parti devleti şekli demokrasisine dönüştürsünüz? Bunu kabul etmek mümkün değildir; bir suçüstü durumudur, Ömer Çelik suçüstü yakalanmış, parti devletini itiraf etmiş, devletin bir partinin çıkarına yönetildiğini itiraf etmiştir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özkan'da.

Buyurun Sayın Özkan.

35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü vesilesiyle 30 Haziran 2012'de İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nı hayata geçirdiklerine fakat yasal düzenlemelerin evrakta olmasının ayrı idari uygulamalarla vatandaşlarımızın gündelik hayatına olumlu katkılar sunmasının ayrı bir durum olduğuna, Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin ortak çalışmasıyla iş güvenliği konusunda yeni tedbirlerin hayata geçirilmesi gerektiğine, İstanbul Şehir Üniversitesiyle ilgili durumun Danıştay kararı olduğuna, AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik'in İstanbul Şehir Üniversitesine yönelik açıklamasının sorulan sorular üzerine yapıldığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Tabii, her şeyden önce, 4 Aralıkta, milletimizin hatıralarında bir taraftan madencilerimizin bugününü anarken, diğer taraftan da bugünü, türkülerimize, sızılı, acılı hikâyelere konu olan madencilerimizin günü olarak kutluyoruz. Yerin metrelerce, yüzlerce, binlerce metre altında, evine aşını, ekmeğini götürmek için alın terleriyle çalışan işçilerimiz, maalesef, tarihte yaşanan acı hikâyelerle, iş kazalarıyla hafızalarımızda çok acıklı bir yer işgal ediyorlar. Tabii, bu noktada yaptıkları görevleri -cephedeki Mehmetçik'imiz gibi- yerin yüzlerce, binlerce metre altındaki gayretleri, çalışmaları da yerin yüzlerce, binlerce metre yukarıdaki al bayrağımızı göklerde çok daha yukarılarda dalgalandıran bir başarıya dönüşüyor. Bu noktada, bizlerin, her gün evinden çıkıp evine aş, ekmek götürmek için çalışan emekçilerimizin, işçilerimizin, özellikle madencilerimizin -aileleri, eşleri, anneleri, babaları- huzur içerisinde akşam eve gelebilecekleri bir iş güvenliği sistemini hayata geçirmemiz lazım. Onun için bugün Parlamentoda hepimize büyük görevler düşüyor. Bu bağlamda, 13 Nisan 2014'ten tam yirmi ay evvel 30 Haziran 2012'de İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nı hayata geçirdik. Tabii, yasal düzenlemelerin kâğıtta olması, evrakta olması ayrı bir şey, bunların ete kemiğe bürünüp idari uygulamalarla vatandaşlarımızın gündelik hayatına olumlu katkılar sunması ayrı bir durum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Türkiye’de bu yasal düzenlemeler elbette olumlu, güzel çalışmalardır ve Parlamentomuzun başarısıdır ancak bu yasal düzenlemelerin, işte, Soma’daki faciada ortaya çıktığı gibi idari anlamda uygulama sorunlarından kaynaklı sebeplerle vatandaşlarımızın mağduriyetine neden olduğu da açıktır. Bu bağlamda 30 Haziran 2012’de yapılan yasal düzenleme İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası bir taraftan uygulanırken diğer taraftan da özellikle maden sektöründe yani en riskli alan olan madencilik faaliyetinde farklı iş güvenliği tedbirlerinin alınmasıyla ilgili yasal düzenlemeleri de Mecliste grubu bulunan tüm siyasi partilerin ortaklaşa çalışmasıyla hayata geçirmek durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Tabii, biraz önce Sayın Akçay da ifade etti, yargıyla ilgili, vatandaşlarımız gerek cezai müeyyidelerle ilgili gerek de tazminat haklarını ararken Türk milleti adına karar veren yargımız da bir taraftan vicdanlarda karşılık bulacak kararları verirken diğer taraftan da yasaların tam anlamıyla uygulanmasını sağlamak durumundadır. Bu anlamda, yasal düzenlemelerden ziyade idari pratiklerin çok önemli olduğu kanaatindeyiz.

Sayın Grup Başkan Vekili ifade ettiği için açıklama zaruretinde hissediyorum. Özellikle geçen hafta Sayın Cumhurbaşkanımızın kullanmış olduğu veto yetkisiyle ilgili, Parti Sözcümüz olan Ömer Çelik’in açıklaması sorulan soru üzerine olmuştur. Daha evvel Sayın Cumhurbaşkanlığımızın makamından yapılan açıklamayla ilgili gazetecilerin soruları üzerine yapılan açıklamadır, bir açıklama mahiyetindedir, bunu ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İkincisi de, Şehir Üniversitesiyle ilgili durum, bilindiği üzere ta 2017’de başlayan yargısal sürecin yani Danıştayla başlayan dava sürecinin neticesinde bugünlere gelmiştir. Yani Danıştayın bir kararı vardır ve bu karara da herhangi bir kişinin siyasi parti kurma aşamasından çok önce, yıllar evvel başlayan yargısal sürecin neticesinde gelinmiştir. Bu noktada da biz hukukun, şeriatın kestiği parmak neyse ona tabi olmak zorundayız. Anayasal sistemimizin, hukuk düzenimizin gereğinin yerine getirildiği kanaatindeyiz. Bu konudaki takdir de kamuoyunundur.

Bu vesileyle, inşallah bugün 144 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız ve bütün siyasi parti gruplarıyla beraber barış içerisinde, uzlaşarak önümüzdeki yasal düzenlemeleri hayata geçireceğimize inanıyor, yeniden Genel Kurula saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapmam lazım çünkü farklı bir şey söyledi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok basit bir şey var. Yanlış duymadıysam diyor ki: “Veto cevabı, soru üzerindedir.” Ömer Çelik’i biz dikkatle... Hepimiz parti sözcüsüyüz, birbirimizi satır satır takip ediyoruz. Söylediğinizde hemen aradım, yukarıdan teyit ettirdim, kendisi basın toplantısına bu açıklamayla başlıyor, soru-cevapta değil. Sayın Grup Başkan Vekili bu bilgiyi teyit etsin. Bacayla ilgili veto Ömer Çelik’in hazırladığı metninde ve basın toplantısının başlangıcında kullandığı ifadedir, bir.

İki: Adalet ve Kalkınma Partisi kendine her şeyi hak görüyor ve olağan gibi anlatıyor. İYİ PARTİ, Milliyetçi Hareket Partisi, CHP, HDP, MYK toplantısından kayyum kararı çıkarabilir mi? Biz siyasi partiyiz. Adalet ve Kalkınma Partisi de çıkaramaz. Onların devletteki yürütme görevleri ayrıdır. O açıklamayı Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yaparsınız, o açıklamayı Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın yapar, o açıklamayı ilgili bakan yapar, o bakanlığın sözcüsü yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bir cümlem kaldı.

BAŞKAN – Bir cümleyle toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ MYK toplantısından çıkıp önünü ilikleyip kameraların karşısına geçeceksin, arkada partinin amblemi, diyeceksin ki: “Biz Şehir Üniversitesine hamî üniversite atıyoruz.” Bu olmaz. Bunu hiçbir parti yapamaz, sen de yapamazsın; yaparsan “parti devleti” suçlamasıyla karşı karşıya kalırsın, bunu kabul etmiş olursun.

Bu iki husus çok önemli.

Teşekkür ediyorum anlayışınız için.

BAŞKAN – Peki.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, küçük bir açıklama yapacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağabey, bir teyit et de sonra açıkla, ilk cümleye öyle başlıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz de bir toparlayın.

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, şu anda bu Şehir Üniversitesiyle ilgili “kayyum” diye ifade edilen olay, herhangi bir kayyum olayı değil. Bakınız, şu anda yeni kurulan vakıf üniversitelerinin -sadece Şehir Üniversitesi değil- akademik kadrolarının yerleşmesi ve akademik anlamda rekabetçi bir ortamda başarıya ulaşabilmeleri için hâlihazırda bu üniversitelere destek veren üniversiteler var. Zaten bu, bir kayyum değil, daha evvel yasal düzenlemelerle ve uygulamalarla, YÖK'ün kararlarıyla da şekillenen bir durumdur. Bu bağlamda, hür, özgür, serbest, akademik alanda herhangi bir kayyum söz konusu değildir; sadece, akademik başarılarla ulaşsın diye farklı üniversitelerle beraber, kadrosu yerleşmiş üniversitelerle beraber çalışma imkânıdır.

Genel Kurulun dikkatine sunarım.

BAŞKAN – Peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunun partiyle ne ilgisi var, onu soruyoruz.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Sayın Grup Başkan Vekillerini odamda bekliyorum.

Kapanma Saati: 15.42

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Barış KARADENİZ (Sinop), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 21/11/2019 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekilinin, atanamayan öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2158) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/12/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından üniversitelerimizin eğitim fakültelerinden mezun olan ve atanamayan öğretmen sayılarındaki artışın sebepleri ve atanamayan öğretmen sayılarındaki hızlı artışın ortaya çıkardığı etkilerin ve sonuçların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 4/12/2019 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ PARTİ grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erel.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; üniversitelerimizin eğitim fakültelerinden mezun olan ve atanması yapılamayan öğretmen sayılarındaki artışın sebepleri ve bu hızlı artışın ortaya çıkardığı etkilerin ve sonuçların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Ben öğretmen olmak istiyorum/Ben şairimin mısralarında dil/Genç kızımın gergefinde nakış nakış gül/Aşığımın sazında tel/Öpülesi bir el olmak istiyorum/Ben öğretmen olmak istiyorum/’Ben öğretmen olmalıyım’ diyorum/Çünkü inanıyorum Allah’ıma/İnanıyorum ‘Beşikten mezara kadar oku’ diyen Peygamber’ime/İnanıyorum ‘Ne mutlu Türk’üm’ diyen Atatürk’üme.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde 70 değil, 700 değil, 7 bin değil, yaklaşık 700 bin öğretmen atama bekliyor. Şimdi, bir ana olarak, bir baba olarak empati yapalım: On iki yıl boyunca ilkokul, ortaokul, lise; çocuğunuzu her türlü fedakârlığı yaparak okutuyorsunuz, neticede yarış atı gibi yarıştırığımız evladınızın, soktuğunuz üniversite seçme sınavları sonucunda bir üniversitenin sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünü kazandığını sevinçle duyuyorsunuz, hissediyorsunuz. Yine, o üniversite hayatı boyunca bir anne olarak, bir baba olarak yemiyorsunuz, içmiyorsunuz, giymiyorsunuz; çocuğunuz gurbet ellerde perişan olmasın, aç susuz kalmasın diye yeri geliyor siz aç susuz kalıyorsunuz, çocuğunuzun okumasını sağlıyorsunuz. Dört sene başarılı bir şekilde eğitim öğretim hayatını tamamlayan genç bu üniversiteden mezun olduğunda “Hayır, benim sana ihtiyacım yok.” diyorsunuz.

Bir de atanamayan öğretmenin yerine kendimizi koyalım: Gençliğini, çocukluğunu dört duvar arasında geçiriyor, netice itibarıyla yaptığı hazırlıklar sonrasında girdiği üniversite sınavında başarılı oluyor ve demin söylediğim gibi güzel bir üniversitenin sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünü kazanıyor. Dört yıl boyunca öğretmenlik üzerine türküler diziyo, şiirler söylüyor, hayaller ve düşler kuruyor. Dört senenin sonunda başarıyla okulunu bitirdiğinde de önüne Çin Seddi gibi bir duvar: “Hayır, sen öğretmen olamazsın.”

Bakın “Yahu bir sürü öğretmenimiz var, boşta geziyor; resim öğretmeni matematik, müzik öğretmeni beden eğitimi dersine giriyor. Öğretmen ihtiyacı var ama bakın ki siz bunları sınavla alıyorsunuz, o zaman niye okutuyorsunuz? Bu öğrencilere yazık değil mi? ‘Öğretmen almıyorum.’ de, bu evlatlarım okumasın boşuna ama biz iktidar olunca boşta öğretmen adayı kalmayacak.”

“Sisteme bak, 72 bin öğretmen açığı var, sen sınavla öğretmen seçiyorsun, hangi akla hizmet ediyorsun, bırak da öğretmenlerimiz okul seçsin, göreve başlasın; önüne neden engel koyuyorsun? İnşallah, biz hükümeti kurduğumuzda bütün öğretmenleri göreve başlatacağız, bu öncelikli eğitim sorununu çözeceğiz.”

“Buradan sözüm tüm genç öğretmen adaylarına: Siz merak etmeyin, biz geldiğimizde üniversiteyi bitirdiğinizde ‘Sınavı kazanamazsam ne yapacağım?’ korkun olmayacak çünkü sınav olmayacak.”

“Birçok gencimiz, özellikle öğretmen adaylarımız işsiz kaldı. Ülkede eğitim çökmüş, köy okulları kapanmış, merkezdeki okullar bile ‘öğretmen’ diye can çekişiyor, sen sınavla öğretmen almaya çalışıyorsun. Bıraksana genç öğretmenlerimiz gitsin çalışsın. O kadar sene beklet, sonra al, o adamda artık heves mi kalır, öğretmenlik yapabilir mi? Ama inşallah, biz iktidar olunca öğretmenler okulun bittiği gün hazırlıklarını yapacak, ertesi gün görev aşkıyla okuluna gidecek, hiç merak etmeyin.”

Bu sözlerin altına burada bulunan tüm vekillerle birlikte 82 milyon milletimiz imza atar.

Kime ait bu sözler? Bu sözler, 2002 yılında, Gaziantep’te, Samsun’da, İstanbul’da ve İzmit’te seçim öncesi konuşmalarını yapan bugünkü Sayın Cumhurbaşkanımıza ait.

Ben de şimdi buradan soruyorum: Mademki ihtiyacınız yok, niçin beş sene bizim gençlerimizin hayalleriyle, düşleriyle oynuyorsunuz, onların hayallerinin katili oluyorsunuz? Yazık, günah değil mi? Her ile üniversite açmak marifet değil, marifet üniversiteden mezun ettiğiniz gençlere iş bulabilmek. Ne yapsın bu çocuk? Ne yapsın bu genç?

Sayın Hocam, siz öğretmensiniz. Öğretmen olma hevesiyle, öğretmen olma düşüyle, öğretmen olma ülküsüyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – ...dört senesini harcamış “Sana ihtiyacım yok.” diyorsun. Ne yapacak? Gelin, bu sorunu çözelim. Yani her şeyi planlayan, her bilgiye erişen bürokratlar, Türkiye’nin ne kadar öğretmene, hangi branşta öğretmene ihtiyacı olduğunu bilemiyor mu? Her yıl eğitim fakülteleri, öğretmen yetiştiren kurumlar, 50 bin genci gene dört sene, beş sene oyalayacak. Almayın arkadaşlar, yapmayın, yazıktır gençlerimize.

Bakın, geçen de söyledim, bu memlekette, Çanakkale savaşlarında 250 bin vatan evladı, cumhuriyetin ön sözünü yazmak adına canlarını heba etmiştir ama günümüzde 3 milyona yakın gencin gençliği hiçbir işe yaramadan heba olmaktadır. Gelin, bir anne olarak, bir baba olarak, bir öğretmen adayı abisi olarak, ablası olarak bu gençlerimizin derdine derman olmaya bakalım, ne yapabiliriz diye araştıralım. Bundan sonra geleceklerin ümitlerini öldürmeyelim, bunlar atanıncaya kadar en azından eğitim fakültelerine öğrenci almayalım diyor, hepinizi duyarlılığa davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde konuşmak isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, AKP döneminde belki de en sıkıntılı alanlardan biri eğitim sistemindeki keşmekeşlik. Bakın, AKP’nin iktidarı boyunca 7 Millî Eğitim Bakanı değişti ve her gelen sistemin sorunlu olduğunu, yapboz tahtası gibi, kökten değişime ihtiyaç olduğunu söyledi ama bugün geldiğimiz noktada maalesef öğretmen yetiştirme politikamız sıkıntılı, öğrencileri eğitime, öğrencileri sağlıklı bir eğitimle geleceğe hazırlama noktasında sıkıntılıyız ve en önemlisi, değerli arkadaşlar, Yükseköğretim Kurulu her şeye karışıyor ama nasıl bir sonuçsa bir türlü bir planlama yapamıyor; bu ülkenin önümüzdeki dönemde kaç öğretmene ihtiyacı var, kaç mühendise ihtiyacı var, kaç doktora ihtiyacı var, kaç avukata ihtiyacı var ilişkisini kuramıyor. Bir Yükseköğretim Kurulu bunu planlayamıyorsa zaten ülkenin üniversiteleri üzerine bir karabasan gibi çöken bu Kurul daha ne yapacak değerli arkadaşlar?

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye’de çok ciddi sayıda öğretmen açığı var. Resmî rakamlara göre, 110 bin civarında öğretmen açığı var ama bunun yanında 92 bin civarında ücretli öğretmen alıyoruz. Niye peki? Çünkü daha az ücret veriyoruz, daha esnek koşullarda çalıştırıyoruz. Kendi gençlerimize bu kötülüğü nasıl yapabiliriz?

Değerli arkadaşlar, bugün bu ülkede yaklaşık 700 bin gencimiz üniversiteyi bitirmiş, öğretmen olmaya hak kazanmış ama öğretmen olarak atanamıyor. Şimdi, iktidara sorduğumuzda, biraz önce sayın vekil, iktidar öncesi AKP Genel Başkanının nasıl söz verdiğini söyledi. E, bir de sonrası var: “Herkes iş vermek zorunda mıyız?” diyorlar. İşte, AKP’nin on yedi yılda geldiği nokta budur; önce herkese vaat, arkasından “Devlet herkese iş vermek zorunda değil.” deniyor.

Değerli arkadaşlar, bu gençlerimize daha fazla kötülük etmeyelim. Evet, hep beraber oturup bu ülkede kafa yoralım. Üniversite gençliğinin yüzde 40’ı işsiz kalıyor. Bakın, bu öğretmenlerimize bir gelecek sunalım. Öğretmenlerimiz psikolojik olarak intiharın eşiğinde. Her gün, intihar eden

öğretmenlerle, öğretmen adaylarıyla karşılaşıyoruz. Peki, ne yapıyoruz? Bir de sınava tabi tutuyoruz, KPSS sınavına. Eskiden iki yıl geçerliydi, şimdi her yıl yapma kararı aldık. KPSS'ye giren her 100 öğretmenden sadece 16'sı ataniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum hemen Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Geriye kalan 84 kişi başka yerlere kalıyor.

Bakın, bugün, gidin, öğretmen olan, asker olan... Öğretmen olan bir kişi, asker olarak, polis olarak veya başka yerlerde çalışmak zorunda kalıyor. Hatta, çoğu inşaatlarda hayatını idame ettirmek zorunda kalıyor. Eğer bu ülke gerçekten çağdaş, medeni ölçülerde bir demokrasiye kurgulayacaksa, her şeye öğretmenden başlamalı çünkü hepimizi yetiştiren, bir öğretmendir.

Bunun gerekliliği içinde davranalım ve bu gençlerimize gelin, hep beraber bir gelecek hazırlayalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Yıldırım Kaya'ya aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Kaya.

CHP GRUBU ADINA YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Madenciler Günü. Hani 301 madenci Soma'da katledildiğinde “Bu işin fitratında var.” denmişti ya, işte o günü, o madencileri ve binlerce madenciyi rahmetle anıyorum, gün yüzü görmeyen madencilere de buradan selam gönderiyorum.

Yarın 5 Aralık, kadınların seçme ve seçilme hakkını elde ettiği gün; Mustafa Kemal Atatürk'ün Avrupa devletlerinden önce armağan ettiği bir gün. Kadınlara seksen beş yıl önce verilen değer ile bugün Ceren Özdemir'e saplanan bıçak! İşte kadının değerinin ve kadının öneminin seksen beş yıl sonra geldiği nokta budur.

Dün de Dünya Engelliler Günü'ydü. Hepimiz bulunduğumuz her yerde gerçekten yaldızlı sözlerle Dünya Engelliler Günü'nü kutladık ama atama bekleyen 1.250 engelli öğretmenin sorununa bir dirhem çözüm üretemedik. Gerçekten samimi olalım. Dünya Engelliler Günü'nde 1.250 engelli öğretmenin atamasını yapsak ne olurdu, yasal zorunluluk zaten bu atamayı yapmamızı da emrediyordu.

Bugün başlayan bir grev var. Dedik ki: “Okulları özelleştirmeyin. Parası olana özel kolejlerde eğitim olanağı sağlamayın.” Öğretmenlerin maaşları verilemediği için Doğa Kolejinde öğretmenler greve başladı; öğrenci velileri destekliyor, öğrenciler perişan, sonuçlarının ne olacağı belli değil. 2023 Eğitim Vizyonu'nun bir yıllık sürecini Sayın Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk açıkladı. Bir yılda o kadar çok şey yapmış ki atanamayan öğretmen sorununu çözmüş, engelli öğretmen sorununu çözmüş, ücretli öğretmen sorununu çözmüş, sözleşmeli öğretmen sorununu çözmüş, “Öğretmenlik Meslek Kanunu”nu çıkarmış, bir de 3600 ek göstergesi vermiş gibi konuşuyor. Bunların hiçbirinin olmadığını Sayın Millî Eğitim Bakanı biliyor ama Millî Eğitim Bakanı acil atama bekleyen 60 bin öğretmenin sorununu çözmeye dair de en ufak bir şey söylemedi.

Öğrenciler af bekliyor, öğretmenler mesleğe başlamak için ders bekliyor. Şimdi, bu dert küpüyle yanıp tutuşan eğitim camiasının sorunlarını çözemediğimiz müddetçe, bu ülkenin ekonomik sorunlarını çözemeyiz, engellilerin sorununu çözemeyiz, kadın cinayetlerinin önüne geçemeyiz, mahpushanelerde bakılmayan hasta mahpusların sorunlarını çözemeyiz.

Her şeyin başı eğitimden geçiyor. Atanmayan öğretmenler var, atanamayan değil, öğretmen ihtiyacı var ve atanmıyor. Atanan öğretmenlere ne yapılıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Şırnak Silopi’yi bilirsiniz, Anadolu İmam Hatip Lisesi var orada bir ay önce göreve başlayan bir müdür 18 maddelik ferman yayınlamış, öğretmenlere “Ne istersem onu yapacaksınız.” diyor. Buna ses çıkarmayan bir Millî Eğitim Bakanlığı olur mu?

Şimdi, biz diyoruz ki: Çöplerden yiyecek toplayanlar var. Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı çıkıyor diyor ki: “Bu sahte.” Şimdi, bu, on yedi yıldır atanmayan bir fizik öğretmenin dramı. Ankara’da Çankaya sokaklarında kâğıt topluyor oğluyla birlikte, bu da diploması. Eğer buna inanmıyorsanız “Sahte.” diyorsanız, dersiniz. Ben size söyleyeyim, Ramazan Gezer, İnönü Üniversitesi Fizik Bölümünden mezun olmuş, 4 çocuğu var, çocuklarıyla birlikte geçimini sağlamak için kâğıt topluyor.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna sesleniyorum: Eğer gerçekten Engelliler Günü’nü kutluyorsanız, öğretmen sorununa sahip çıkıyorsanız gelin bu önergeye bari “kabal” oyu verin de yarın veto yediğinizde alkışlamayın veto edeni çünkü veto eden de sizin Genel Başkanınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Siirt Milletvekilimiz Sayın Osman Ören’e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Ören.

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN ÖREN (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, kamusal ihtiyaçlar kişilerin tek başlarına karşılayamadıkları ancak karşılanması zorunlu olan ihtiyaçlardır. Bu ihtiyaçlar devlet eliyle yerine getirilmek durumundadır. Devletin bu hizmetleri yerine getirebilmesi için birtakım harcamalar yapılması, bu harcamaları karşılayabilmesi için de gelir toplaması gerekmektedir. Devlet, bu hizmetleri yaparken hangi ihtiyaçlar için ne kadar harcama yapacağını, harcamanın hangi gelir kaynaklarıyla sağlanacağını ve bunların olumlu ve olumsuz sonuçlarını hesap etmek zorundadır.

Bakanlığımızın öğretmen ihtiyacı ilgili yıl bütçe kanunlarında öngörülen kadrolardan Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanım izni verilen kadro sınırında karşılanabilmektedir. Malumlarınız olduğu üzere, en yüksek sayıdaki kadrolar Millî Eğitim Bakanlığına tahsis edilmektedir, bu da eğitime verdiğimiz önceliği göstermektedir. Tahsis edilen öğretmen kadroları illerin alanlara göre öğretmen ihtiyaçları dikkate alınarak il millî eğitim müdürlüklerine dağıtılmakta, il millî eğitim müdürlüklerince atama yapılacak alanlar ile bu alanlara atanacakların istihdam edileceği eğitim kurumları belirlenmekte, belirlenen eğitim kurumlarına ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan duyurular doğrultusunda başvuruda bulunan öğretmen adayları açısından tercihleri göz önünde bulundurularak atamalar yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim öğretim hizmetleri sınıfındaki mevcut personelimiz hakkında bazı bilgileri sizinle paylaşmak istiyorum.

2003 yılından 2019 yılına kadar 651.664 öğretmen ataması gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımıza bağlı resmî okullarımızda, kurumlarında görev yapan 946.114 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükümetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız mevcut resmî öğretmen sayısının yüzde 69’una karşılık gelmektedir. Bu, aynı zamanda, genç bir öğretmen kadrosuna sahip olduğumuzu gösterir.

Nitekim, 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız toplam öğretmen sayımızın yüzde 65'ine tekabül etmektedir. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana yükseltilmiştir. Coğrafi bölge bazlı norm kadro doluluk oranları Akdeniz Bölgesi'nde yüzde 91,58; Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 90,61; Ege Bölgesi'nde yüzde 94,81; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 88,65; İç Anadolu Bölgesi'nde yüzde 95,74; Karadeniz Bölgesi'nde yüzde 92,73; Marmara Bölgesi'nde yüzde 84,12 olup ülke genelinde ise doluluk oranı yüzde 90,34 seviyesindedir. Örnek vermek gerekirse, kendi ilim olan Siirt 2003 yılında 2.265 öğretmen sayısında yüzde 100 artışla 4.493 öğretmen sayısına ulaşmıştır.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sınıflar kaç kişilik?

OSMAN ÖREN (Devamla) – 25-30...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız, bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

OSMAN ÖREN (Devamla) – Bakanımız Sayın Ziya Selçuk'un kamuoyunda belirttiği üzere Yükseköğretim Kurulu ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında öğretmen yetiştiren yükseköğrenim kurumlarının bugünkü ve gelecekteki muhtemel kontenjanları konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Bu duyularla İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesini kabul edemeyeceğimizi belirterek hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından, Alevilere yönelik gerçekleşen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/12/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/12/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Aralık 2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından verilen (4285 sıra numaralı) Alevilere yönelik gerçekleşen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/12/2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Zeynel Özen.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Özen.

HDP GRUBU ADINA ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son zamanlarda Alevilere karşı artan ev işaretlemesi, provokasyonlar dolayısıyla Alevilerin duyduğu korku ve kuşkuğların giderilmesi; aynı zamanda, toplumsal bir barışın sağlanması için bu araştırma önergesini vermiş bulunuyoruz.

Biliyorsunuz, bu ev işaretlemeleri kırk bir yıl önce Maraş'ta başladı. Bu ev işaretlemelerinden dolayı yüzlerce vatandaşımız katledildi. Son yıllarda 32 ev işaretlemesi olayı olmuştur, yüzlerce Alevi'nin evi işaretlenmiştir. Size hepsini göstermeyeceğim -listesi elimde- iki tane resim göstereyim, bunlar yeterli sayılır. "Defolun Aleviler" "Alevilere ölüm" gibi yazılar yazılmıştır. Bunlar, devletin Aleviliği makbul bir inanç olarak saymamasından kaynaklanıyor. Aynı zamanda, tüm katliamlarda ve ev işaretlemelerinde hiçbir fail yargı önüne çıkarılmamıştır. Ya "Bunlar dış güçlerin oyunları." denilmiş ya da bir çocuğun, bir sarhoşun yaptığı bir eylem olarak gösterilmiş. Bu da cezazsızlık hukukunu getirmiştir.

Diyanet aracılığıyla Alevi köylerine cami yapımıyla, Alevi köylerine din görevlisi atanmasıyla yurt içinde böyle yapılırken yurt dışında SETA, TİKA, DİTİB vasıtalarıyla, özellikle, SETA'nın hazırladığı raporlarda Alevi örgütleri, Aleviler terörist örgütlerle yan yana getirilmek istenilmektedir. Biliyorsunuz, tarihimiz boyunca Aleviler inancından, etnik kimliğinden dolayı bir insanın burnunu kanatmamıştır arkadaşlar. Diğer tarafta TİKA, özellikle Balkanlardaki dergâhlarımıza bugün el koymak istemektedir. DİTİB tarafından, iktidarın yarattığı kendi Alevi dedeleriyle, gri pasaportlu dedeleriyle bizim cemevlerimize girilmek isteniyor. Şunu bilesiniz: Hiçbir cemevimizde de giremiyorlar. Bunların hepsi beyhude çabalarıdır. Buna son verin.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanının açıklamaları bunun tuzu biberi olmuştur. Cumhurbaşkanı geçen hafta yaptığı açıklamada özellikle Almanya'yı hedef göstermiş, Alevileri "Ali'siz Alevilik" diye parçalamaya, ötekileştirmeye ve hedef göstermeye çalışmıştır. Avrupa'da Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonunun 300 cemevi var. Bu cemevlerimizin hepsinde Şah-ı Merdan Ali'nin resimleri vardır arkadaşlar ve Avrupa'da Alevilik dersleri verilmektedir. Bu derslerde müfredatın büyük bölümü Şah-ı Merdan Ali'yle ilgilidir. Ben burada hodri meydan diyorum. Eğer Avrupa'daki cemevlerimizin birinde Şah-ı Merdan Ali'nin resmi yoksa ben milletvekilliğinden istifa edeceğim. Ben de bu iddiada bulunanları samimiyete davet ediyorum, gereğinin yapılmasını istiyorum. Eğer yapılmazsa ben de davacı olacağım, mahkemeye vereceğim arkadaşlar. Hiç kimsenin -bir devlet de olsa, cumhurbaşkanı da olsa- başka bir inancı tarif etme hakkı yoktur arkadaşlar. Biz Aleviler olarak tüm inançları kutsal görürüz, onların hepsine de aynı saygıyı gösteririz.

Alevilerin evlerine çarpı atılıyor. Arkadaşlar, Alevilerin evlerine çarpı atmanıza gerek yok. Tüm vatandaşlara sesleniyorum, Alevilerin kapılarını çalın, bir kırmızı gül verin, sizi mihman edecek orada ve hiçbir vatandaşımızı inancından ve etnik yapısından dolayı ötekileştirmeyecek.

Diğer taraftan, Alevileri hedef alan bu işaretlemeler, provokasyonlar, nefret söylemleri gerçekten bazı yerlerde başarılı olmuştur. Sivas'ta, Maraş'ta Aleviler yerinden yurdundan edilmiş, ya metropollere gitmişler ya yurt dışına gitmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özen.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Onun için yüce Mecliste ben bu araştırma önergesinin desteklenmesini istiyorum çünkü toplumsal barışı ancak ve ancak biz eşit yurttaşlık hakkını tanıyarak sağlayabiliriz. Eşit yurttaşlık da bu ülkenin beka sorunudur arkadaşlar. Eğer beka arıyorsanız siz tüm etnik gruplara, inançlara eşit yaklaşmak zorundasınız.

Ben teşekkür ediyorum, yüce Meclisi de saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın din, mezhep, Alevi kesimine ilişkin bir tanımlama içerisinde hiçbir zaman olmadığına ve bu ülkede Alevi, Sünni herkesin kaderinin ortak olduğu düşüncesinde olduklarına ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Bir Alevi'nin kapısına atılan çarpı benim kapıma atılmış demektir, bu ülkedeki her insan böyle düşünür. Bu alçakça bir iştir, onu belirtiyim. En fazla karşı olanlar bu milletin ortak kaderi üzerine hassasiyet taşıyanlardır ki bu ülkenin çok büyük çoğunluğu bu istikamettedir, onu belirtmek isterim.

Sayın Cumhurbaşkanımız herhangi bir şekilde din, mezhep, Alevi kesimine ilişkin bir tanımlama içerisinde hiçbir zaman olmamıştır. Alevi çalıştayları marifetiyle Türkiye'nin toplumsal entegrasyonu istikametinde siyasal değeri kesinlikle çok yüksek birçok işe imza atmıştır. Bizim yaklaşımımız, bu ülkede Alevi, Sünni herkesin kaderinin ortak olduğudur. Bunu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *HDP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından, Alevilere yönelik gerçekleştirilen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Söz sırası, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın İbrahim Halil Oral'a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle son günlerde Alevi vatandaşlarımızın yaşadıkları mahallelerde yaşanan kapıların işaretlenmesi ve nefret söylemi içeren ifadelerin duvarlara yazılması hadiselerini şiddetle kınıyorum. Bu durum asla kabul edilemez.

Kıymetli milletvekilleri, milletimiz “Türk” “Kürt” “Alevi” “Sünni” “sağcı” “solcu” gibi tanımlamalarla ayrıştırılmaya çalışılmış, bunlar üzerinden terör ve şiddet eylemleri planlanmıştır. Açıkça ifade etmek istiyorum, bugün bunların hiçbir hükmü yoktur. Biz bütün farklılıklarımızı zenginliklerimiz, şerefimiz sayarız. Biz hep birlikte Türk milletiyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz Hazreti Muhammed (SAV) “Ali bendendir, ben Ali'denim.” buyurmuştur. Biz, mızrak uçlarına Kur'an sayfaları takan fitnecilerin değil, her daim ehlibeytin yanında olmuş ve olmaya da devam edecek bir milletiz. Türk milleti, camilerinde süsleme hatları olarak, Allah ve Muhammed lafızıyla birlikte Hazreti Ali, Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyin'in lafızlarını da işlemiştir. Bu, hürmetin; bu, sevginin zirvesidir. Alevilik, Türk kültürünün asla vazgeçilmeyen bir parçasıdır. Türkistan'dan Anadolu'ya gelen alperenler Bektaşî inanışlarıyla Anadolu'yu Türkleştirmiş ve Müslümanlaştırmıştır. Biz hamken Yesevi ocağının, Hacı Bektaş Veli ocağının ateşinde pişmiş bir milletiz. Böyle bir milletin Alevi-Sünni, Sünni-Alevi diye ayrılması, bölünmesi doğal değildir, doğru değildir. İzmir Gaziemir'de kapısına işaret koyulan vatandaşlarımız “Biz mahallemizde böyle şeyler konuşmayız. Alevi'ymiş, Sünni'ymiş, aslolan insanlıktır. Kim ya da kimler yaptıysa ayrışmaya izin vermeyiz.” ifadeleriyle milletimizin bir iradesinin tecellisini ortaya koymuşlardır.

Sayın milletvekilleri, Resulullah Efendimiz Veda Hutbesi'nde şöyle buyurur.

(Hatip tarafından Veda Hutbesi'nin bir bölümünün okunması)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – “Arap’ın Acem’e, Acem’in Arap’a asla üstünlüğü yoktur; üstünlük takvada yani Allah korkusundadır.” Biz, buna iman ettik, bu inançla büyüdük. Bizim gözümüzde milletimizin arasında hiçbir ayırım ve fark yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) - Bu meseleleri kaşımamın da milletimize hiçbir faydası yoktur. Toplumsal kutuplaşmaya yol açan bütün iktidar politikalarını bu kürsüden sonuna kadar eleştirmeye devam edeceğiz. Ancak şunu da belirtmeliyiz ki: Siyasi varlığını Kürt, Türk meselesini kaşımak üzerine kuran siyasi organizasyonların, ihanet şebekesi PKK’ya terör örgütü diyemeyen siyasetçilerin de Alevi kardeşlerimizin temiz duygularını istismar etmelerine izin vermeyeceğiz.

Bu duygularla teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ben de yerimden...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 82 milyon insanımızı herhangi bir nedenle inanç, felsefi düşünce, dil, din ve mezheplere göre ayırmaya, ötekileştirmeye çalışılmasının vatan hainliği olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak düşüncemiz, her kim aziz milletimizi, aziz Türk milletini, 82 milyon insanımızı herhangi bir nedenle, hangi gerekçeyle olursa olsun etnik, mezhebi, inanç, felsefi düşünce, dil, din, cins vesaire ayrımıyla ayırmaya, bölmeye, ötekileştirmeye çalışırsa hepimiz bilelim ki o bir vatan hainidir, ülkemizin, milletimizin birliğine beraberliğine kastetmiş demektir. Bu, her türlü tartışmadan varestedir. Özellikle, geçtiğimiz günlerde İzmir’de bir Alevi vatandaşımızın evine işaret ve hakaretamiz ifadelerin konulması geçmişte uzun yıllar denenilen birtakım alçak provokasyonların en son örneklerinden birisi olmuştur ve eski bir tezgâh yeniden sahneye konulmaya çalışılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay, lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aziz Türk milleti de gerekli dersleri çıkardığı bu kışkırtmalara itibar etmeyeceği kadar feraset sahibi olduğunu ortaya koymuştur.

Hiç kimse nereye ne işaret koyarsa koysun, her ne yaparsa yapsın, milletimizin ayrılabilceğini düşünenler varsa bunlar tescilli vatan hainleridir ve o fırçayı tutan el bu memleketin evladına ait değildir, o boyanan boya da bu toprakların boyası değildir ve olmayacaktır da hiçbir zaman. Türk milletinin ayrılmaz bir bütün olduğunu ve tesadüfen bir araya gelen bir toplum olmadığını bu şüursuzların bilmesi gerekir. Öğrettik, öğretmeye de devam ederiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından, Alevilere yönelik gerçekleşen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu'da. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Tanrıkulu.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şu tespiti yapalım: Sonuçta bu coğrafyada, bu cumhuriyette Alevi yurttaşlarımız ayrımcı bir muameleye tabi tutuluyorlar ve bir derin devlet politikası olarak yıllardır Anadolu coğrafyası Alevi nüfustan arındırılıyor. Dolayısıyla duvara yazılan bu işaretleme basit bir işaretleme değil, aynı zamanda bir koddur. O kod da Maraş'tan, Çorum'dan, Sivas'tan gelen bir koddur, Alevi yurttaşlarımızın yaşadığı dehşetin kodudur ve Alevi yurttaşlarımızın yaşadığı travmanın kodudur; böyle anlaşılması lazım. Yani her yıl birkaç tane böyle yapılır, Alevi yurttaşlarımıza bir korku salınır ve sonuçta Anadolu coğrafyasında tek tük kalmış Alevi yurttaşlarımız kendi buldukları yerlerden merkeze, merkezden metropollere ve metropollerden Avrupa'ya ve bütün dünyaya yayılır ve artık Anadolu topraklarını değil, dünya coğrafyasını kendilerine yurt edinirler; böyle bir kötü mirasa sahibiz. Ve bu Parlamentoda geçmişten bugüne Alevi yurttaşlarımızın uğradığı ayrımcı muamele noktasında bir adım atamadık. Eşit yurttaşlıktan kaynaklanan sorunlar var ve ağır sorunlar var. Alevi yurttaşlarımız kendi inançlarını kendileri gibi, kendi istedikleri gibi yaşayamıyor; hâkim ideolojinin ve inancın dayattığı biçimde yaşıyor. Bunları ben söylüyorum. Bunları biz söylemeliyiz, Alevi inancından gelmeyen yurttaşlarımız söylemeli; Alevi dostlarımız, arkadaşlarımız ve yurttaşlarımız değil. Maalesef burada hamasi nutuklar atılır ama Alevi yurttaşlarımızın talepleri, kamusal talepleri bu Parlamento tarafından yerine getirilmez. İşte, daha yeni, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi görüşüldü; talepleri var. Ne kadar bütçe ayrılıyor? Sıfır.

Naci Bey, size soruyorum: 64'üncü Hükûmet Programı'nda aynen şu cümle var: “Geleneksel irfan merkezleri ve cemevlerine hukuki statü tanıyacağız.” 65'inci Hükûmet Programı var hemen sonrasında; “cemevleri” düşmüş Hükûmet Programı'ndan, “irfan merkezleri” kalmış. Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasal tercihi de bu. Bakın, 2 Hükûmet Programı'ndan okudum bunları, geçtiğimiz dönemde okumuştum. Dolayısıyla, Alevi yurttaşlarımızın kamusal alanda yaşadığı bu ayrımcı muamele, sıradan yurttaşlarımızı Alevi yurttaşlarımıza karşı ayrımcı bir nefret söylemine karşı da yönlendiriyor.

Elimizi vicdanımıza koyalım ve araştıralım, varsanız araştıralım. Şu anda kamusal hizmetlere girmede ve kamusal hizmetlerde yükselmede Alevi yurttaşlarımıza ayrımcılık uygulanıyor mu, uygulanmıyor mu? Gelin araştıralım. Son zamanlarda girenler arasında oran olarak kaç yurttaşımız hâkim olmuştur, savcı olmuştur? Kaç valimiz içerisinde Alevi yurttaşımız vardır? Kaç büyükelçimiz içerisinde Alevi yurttaşımız vardır? Neden cemevleri yoktur, neden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Yok ki, yok ki zaten.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Bölücülük yapma, bölücülük.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tanrıkulu, tamamlayalım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları var, Hükümet bu kararlara uymaya çalışıyor, neden Alevi yurttaşlarımızın inançları ve eğitimleriyle ilgili olarak bu kararlara karşı direnir bu Hükümet? Dolayısıyla bu, Hükümetinizin siyasal tercihidir, bu siyasal tercih Alevi inancının kamusal yaşamda tanınmasının karşısındadır. Eğer Türkiye’de birliği ve beraber yaşamayı savunuyorsak bundan vazgeçmeliyiz ve Parlamento olarak bu yurttaşlarımızın yaşadığı ayrımcı uygulamayı, kamusal yaşamda uğradıkları ayrımcı uygulamayı burada araştırmak zorundayız.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Ayrımcılığı sen yapıyorsun! Bölücülük yapıyorsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Çok ileri gidiyorsunuz, çok ileri gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sen çok ileri gidiyorsun. Ayıp be!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, Sayın Kılavuz, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biraz sessizce dinleyin ya. Bu ne utanmazlık ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen utanmazsın!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Bölücülük yapıyorsun! Terbiyesiz herif! Utanmaz herif!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, Sayın Kılavuz, Sayın Akçay, lütfen...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Senin bu millete düşmanlığın var.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, esaslı bir konuyu konuşuyoruz. Bir tek kelime kimseye hakaret ettim mi ben? Bir tek kelime hakaret ettim mi kimseye? Bunu bile dinlemekten acizsiniz. Utanmazlar! (MHP sıralarından gürültüler)

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sen utanmazsın! Konuşma! Terbiyesiz herif! Sen bir utanç vesikası!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen yerimize oturalım. Lütfen değerli arkadaşlar...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ayıp ya! Ayıp ya!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Yazıklar olsun be!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Tanrıkulu...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Alevi kardeşlerimizi burada istismar ediyorsun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hak mahrumiyetine uğrayanların hakkını talep etmek bölücülük değildir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ayıp ya! Utan ya! Utan ya!

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.56

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Barış KARADENİZ (Sinop), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önceki oturum olağan dışı ve hoş olmayan bir şekilde kapanmıştı, bu konuda kısa bir söz talebimiz var. Uygun görmeniz durumunda İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sezgin Tanrıkulu bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrıkulu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında Alevi inancına sahip yurttaşlarımızın yaşadığı sorunlara dikkat çektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar söz aldım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Yani Alevi yurttaşlarımızın sorunlarıyla ilgili olarak önemli bir konuyu konuştuk, birazdan da konuşmaya devam edeceğiz. Ben, kürsüden, sonuçta, bir hukukçu olarak, bu cumhuriyetin bir yurttaşı olarak, bir milletvekili olarak kendi gözlemlerimi partim adına aktarmaya çalıştım. Tek bir gruba hakaret etmedim, tek bir gruba kötü bir söz söylemedim, tek bir milletvekiline de kötü bir söz söylemedim; sadece, Alevi inancına sahip yurttaşlarımızın yaşadığı sorunlara dikkat çektim. Ancak konuşmam sık sık kesildi, müdahale edildi yani burada duymadığım sözler de söylendi -onları bir tarafa bırakıyorum- ama benim kendi üslubum, hem Parlamentoda hem de sivil yaşamdan gelen üslubum söylenen o sözleri söylemeye uygun değil. Dolayısıyla, Parlamentonun bu konu üzerinde de mehabetinin bozulmasını hiçbir biçimde istemem ama bu konunun hassasiyeti böyle bir tartışmaya uygun değil, bunu da belirtiyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yani keşke bu gerilim olmadan bu konuyu çok daha etraflı konuşabilseydik; yurttaşlarımızın yaşadığı ayrımcı muamelelere dikkat çeken, bunu nasıl gidereceğimize dönük durumlara dikkat çeken bir konuşma olsaydı. Ben bunu yapmaya çalıştım ancak benim de hoş görmediğim bir durum ortaya çıktı. Bunu belirtmek ve Parlamentonun takdirine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, siz de bir değerlendirme yapacaktınız.

Buyurun.

41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, sataşma, söz atma ve amacı aşan ifadelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun olmadığına, maksadını aşan sözlerin geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Sezgin Tanrıkulu'nun o bahse konu ifadelerini geri almasını beklerdim. Zaman zaman ve hatta sıklıkla, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerek kürsüdeki konuşmacıların gerekse Genel Kurulda bulunan milletvekillerinin karşılıklı sataşma, söz atma ve amacı da aşan ifadeleri, tahrikkâr sözleri olabiliyor, geçmişte de bunları çok yaşadık ancak bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun değil ve milletvekillerinin saygınlığına da uygun düşmüyor. O bakımdan ve konuşulan konunun hassasiyeti nedeniyle, zaten Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da ben görüşlerimizi ifade ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, hadisenin meydana geliş şekli bir an... Bunu uzun uzadıya tartışmaya da gerek yok ancak bunu ifade ederken maksadını aşan sözlerin de geri alınması gerekir. Ben, maksadını aşan sözler var ise olanları MHP Grup Başkan Vekili Erkan Akçay olarak alıyorum, Sezgin Tanrıkulu da bu sözleri geri alıyor mu?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Tanrıkulu...

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında hiçbir milletvekilini ilzam edici bir cümle kullanmadığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de bu konunun uzamasını istemediğim için biraz önceki konuşmayı yaptım. Evet, yani hem kürsüye, üzerime yüründü hem de burada, ben de söylemeyi uygun görmediğim sözlerle karşı karşıya kaldım ve “Git!” diye bir ifade kullandım; bunu belirteyim. Dolayısıyla, bana affen söylenen o kelimeyi de kullanmadım, bir kez daha Genel Kurulun takdirine sunuyorum ancak şunu söyleyeyim: Yani bu konu konuşulurken hiçbir milletvekilini ilzam edici bir cümle kullanmadığım hâlde, Alevi yurttaşlarımızın uğradığı ayrımcılığa dikkat çeken bu konuşma nedeniyle bana gösterilen bu tepkinin de benim kimliğimden kaynaklı bir tepki olduğunu da burada bir kez daha ifade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır, Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Hayır, Alevi yurttaşlarla ilgili hiç kimsenin bir tepkisi yok, Sezgin Tanrıkulu konuyu çarpıtıyor.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, lütfen tartışmayın.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Aleviler biziz, biz Aleviyiz. Bu cümle çok çirkin.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, Grup Başkan Vekiliniz ayakta, lütfen... Sayın Enginyurt, lütfen... Lütfen...

Değerli arkadaşlarım, bir önemli konuda hiç kimsenin kalbinin kırılmasını istemediğimiz bir gerçek. Bence bütün konuşmalarımızın bu çerçevede yapılması gerekiyor. Kimsenin incinmemesi ve tartışmaların da sağlıklı belli bir diyalog içerisinde geçmesi gerekiyor.

Sayın Özel, sizin de söz talebiniz var ama Sayın Akçay bir tamamlasın ondan sonra size söz vereyim.

Buyurun Sayın Akçay.

43.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak kendilerine düşen sözün gereğini yerine getirdiğine, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'ndan da aynı davranışı beklediğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Sezgin Tanrıkulu'dan bu ifadelere ilişkin sözlerini geri almasını beklerken, mevzuyu daha da dağıtan, hatta farklı mecralara taşıyan birtakım isnatlarda bulundu; diyor ki: “Bunun benim kimliğime yöneltlen bir taarruz olduğu...” Kardeşim, senin kimliğin nedir ki? Kimliğin ne? Hangi kimlik? Hepimizin kimliği milletvekili kimliği ve parti kimliklerimiz var.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kimliği mi var ki?

BAŞKAN – Susalım değerli arkadaşlar, lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, bunu, lütfen, konunun hassasiyeti nedeniyle bir tartışmaya açmayalım, açarsak bu uzar gider; hepimiz de üzülürüz, bunlara da gerek yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine uygun, maksadı aşan ve hakarete varan sözlerin sarf edilmemesi gerekir. Ben, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak bize düşen sözün gereğini yerine getirdim, Sezgin Tanrıkulu'dan da aynı davranışı bekliyorum, eğer getirmezse gereğini de elbette grubu yapacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel, lütfen, siz de bu konuyu, önemi ve Meclisin mehabeti açısından bir değerlendirin.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Konuyu çarpıtıyor Sayın Başkanım, samimi ve dürüst davranmıyor.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz... Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Onun için lütfen dürüst olsun.

BAŞKAN – Rica ediyorum, lütfen... Sayın Kılavuz, rica ediyorum.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Çünkü bütün Alevi kardeşlerimiz hepimizin candır, hepimizin başının üstünde yeri vardır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Ama konuyu başka mecraya taşıyarak Alevi vatandaşlarımızı istismar ediyor; bu çok büyük bir ayıptır.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz, lütfen, böyle bir usul yok. Bakın, Grup Başkan Vekillerimiz konuyu açıklıyorlar. Yani -belki maksadı aşan- bilemediğim, kapattığımız andan itibaren yaşanan bir tartışmayla ilgili konuşuyorsunuz, bizim tanık olduğumuz bir olay değil.

Sayın Özel, lütfen siz de toparlayın ve diğer konuşmacılara fırsat verecek bir konuşma sürecine girelim.

44.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hem Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili sıfatıyla hem de olayın canlı ve yakından bir tanığı olarak hem konuya bir açıklık getirelim hem de bu hassas konuyu Meclise yakışır bir şekilde tamamlayalım, sonlandıralım.

Sondan başlayalım. Sezgin Bey'in gösterdiği hassasiyet apayrı ama Alevilerle ilgili konu tartışılırken biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, özellikle, Alevilik mezhebinden olmayan bir arkadaşımızı kürsüye çıkardık ki bu meseleye bir mezhepsel tartışmamış gibi yaklaşmış olmasın.

Sezgin Bey'in ifadesini şimdi televizyondan dinleyen öyle bir şey anlar ki, bir yanlış ortaklaşa yapmayalım. Sezgin Bey "kimliğimden dolayı" derken onun kastettiği mesele ile bugün tartıştığımız mesele aynı mesele değil.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Böyle bir mesele yok ki zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani bu yanlış yapıp da sanki Alevi yurttaşların sorunu konuşulurken bir Alevi'ye tahammül edilememişçesine bir şeyden bahsetmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konunun yanlış anlaşılması bu ülkeyi sıkıntıya sokar.

İki: Sezgin Bey'e konuşması sırasında, konuşmasının sonlarında çok laf atıldı. Siz, hassasiyetle, tartışma büyümesin diye kestiniz. O sırada Sezgin Bey kürsüdeydi. Kürsüye doğru yürümeler olunca ben koştum, koluna girdim; giderken kürsüye yürütenleri görünce -kendisinin biraz önce ifade ettiği gibi- "Git!" diye ifade kullandı. Bu ifade bundan bir harf eksiltmeyle başka türlü anlaşılırsa o sözü ben kendim geri alıyorum, değil Sezgin Bey ama bir kişiye kullanmadığı bir sözü de geri aldırılmazsınız, o da başka bir sonuç doğurur. Üzerine yürüdüğü için "Git!" dedi; bunu "Git!" duyan arkadaşlar var, öbür türlü duyan arkadaşlar var. Hiçbir milletvekili o bir harf eksikliğiyle o kelimeyi kullanmaz, kullanmamalıdır, kullanmadık. Ardından da, Sayın Akçay'ın içeride de burada da söylediği gibi, bu sözün öyle anlaşılması üzerine söylenen sözleri hiçbir gruba ve kendi grubuna yakıştıramadığını veya kullanılmaması gerektiğini söylemesi, o ifadeleri de bence son derece uygundur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın, bitirelim artık Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu meselenin burada bu şekilde bağıtlanması, bağlanması ve gündemimize kaldığımız yerden devam etmemizin Türkiye'nin de Meclisin de hayrına olduğunu düşünüyorum.

Sayın Akçay'ın "Bu yapılmazsa grupları..." derken de tutanak altında olmayan bir süre olduğu için İç Tüzüksel, yapacak bir şey yok zaten, onun dışında da bir başka şey anlamak istemeyiz. O konuda da tutanak açıkken söylenen sözlerle ilgili, grupların ve sizin yapacağınız işlemler var; tutanağın kapalı olduğu süreyle ilgili de hassasiyetimizi ortaya koyuyoruz. Bu konuda tüm yanlış anlaşılmaları, tüm bu gruplar olarak bertaraf ediyoruz.

BAŞKAN – Peki.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, kökeni ne olursa olsun bütün yurttaşlarımızın Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit birer yurttaşı olduğuna, partilerin ulusal bütünlüğümüzün bozulmaması adına hassas davranması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, elbette hepimizin ortak değerleri var, ortak değerlerimizin en başında gelen payda Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit birer yurttaşı olmamız. Bu ülkede yaşayan, kökeni ne olursa olsun, bütün yurttaşlarımız Türkiye Cumhuriyeti'nin eşit birer yurttaşdır ve devletin görevi de yükümlülüklerini herkese eşit yerine getirmesidir.

Türkiye'deki yaşanan sıkıntılar karşısında bence yapılması gereken, bütün partilerin, bütün yurttaşlarımızın ortak bir yurttaşlık duygusu içerisinde hareket etmesi ve ulusal bütünlüğümüzün bozulmaması adına çok hassas davranılmasıdır.

Ben, bu tartışmada gerek Sayın Akçay'a gerek Sayın Özel'e teşekkür ediyorum. Sayın Bostancı da az önce yaptığı açıklamalarla buna katkı sağladı. Birazdan Sayın Oluç'a da söz vereceğim. Ama öncelikle grup önerisinin bir ikmalini tamamlayayım, ondan sonra diğer çalışmalarımıza devam edelim.

Hep kendimize yakışanı yapalım. Türkiye Cumhuriyeti'nin yurttaşları olarak kendimize düşen görev, böyle tartışmalarda sorunları tartışmak ama tartışmaların başka mecralara kaymasını da önlemek olmalıdır diye düşünüyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 2/12/2019 tarihinde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve arkadaşları tarafından, Alevilere yönelik gerçekleşen sistematik saldırıların detaylı olarak araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Son konuşmacı olarak, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Cemal Bekle'yi davet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Bekle.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; HDP Grubu tarafından Meclis Başkanımıza sunulan, Alevi toplumunu hedef alan tehdit ve sorumluların bulunmasına yönelik Meclis araştırması komisyonu kurulması teklifi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuzdur ki, geçtiğimiz günlerde İzmir'imizin Gaziemir ilçesinde Alevi bir vatandaşımızın evi çirkin bir saldırıya maruz kalmıştır. Öncelikle, bunu yapanları şiddetle kınıyorum. Nitekim, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, İçişleri Bakanımız, AK PARTİ Sözcümüz Sayın Ömer Çelik ve Emniyetimiz olaya anında müdahale etmiş, en sert tepkiyi vererek milletimizin birliğine ve beraberliğine sahip çıkmıştır. Sorumlular hakkında gerekli idari soruşturma ilgili bakanlığımız ve kurumlarımızca devam etmekte olup failleri en kısa sürede yakalanıp yüce adaletin önünde hesap verecektir.

Biz, AK PARTİ olarak, etnik kökene dayalı ayrımcılığı reddettiğimiz gibi, mezhep ve meşrep eksenli ayrımcılığı da reddediyoruz. Bizler, her zaman, farklılığımızın bir zenginliğimiz ve birlikteliğimizin geleceğimiz olduğuna inanmış bir anlayışa sahibiz. Bahsi geçen konuda -ki hepimiz biliyoruz- biz bu oyunu daha önce de millet olarak gördük; Çorum'da gördük, Kahramanmaraş'ta gördük, onlarca evladımızı provokasyonlara kurban verdik. Bu yaşananlar, maalesef, çocukken dinlediğimiz “Ali Baba ve Kırk Haramiler” masalını hatırlatıyor bize. “Ali Baba”nın evine işaret koyan haramilerin yaptığı gibi, Alevi vatandaşlarımızın evine işaret koymak da harami işidir; bunu yapanlar haramidir, bunu yapanlar hayduttur, bunu yapanlar alçaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye, artık, soğuk savaş döneminden kalma çatıştırıcı, kavgacı böl-parçala-yönet politikalarını geride bırakmıştır. Başta Alevi yurttaşlarımız olmak üzere, tüm milletimiz bu bayatlamış oyunlara gelmeyecek kadar tecrübe kazanmıştır.

Nasıl ayıralım? Alevi kardeşlerimiz, yıllardır omuz omuza, beraberce yaşadığımız, bazılarımızın kapı komşusu, bazılarımızın iş arkadaşı, bazılarımızın damadı, bazılarımızın gelini, sizden, bizden, bu toplumun ta içinden gelen kardeşlerimizdir. Hâl böyleyken “Alevi” “Sünni” diyerek neyi neyden ayırmaya, kimi kimin yanından uzaklaştırmaya çalışıyoruz?

Ben, bugün yüce Meclisimizin, değerli milletvekillerimizin huzurunda, Türk milletinin huzurunda, provokasyonlara gelmememiz gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Nasıl ki etin tırnaktan ayrılması mümkün değil ise bizlerin de bu anlamda Alevi-Sünni diye ayrıştırmaya çalışmamız mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Bu toprakların mayasını çalan Hünkâr Hacı Bektaş Velilerin, Anadolu'muzun gönül sultanı Yunus Emre'mizin, hoşgörümüzün timsali Hazreti Mevlâna'mızın, Pir Sultan Abdal'ımızın öğretileri var iken bu öğretiler buna müsaade etmez; hemen her ailede var olan Alilerimiz, Hüseyinlerimiz, Hasanlarımız, Fatmalarımız, analarımız buna müsaade etmez ve yine, en kutsalımız camilerimizin en güzel yerlerini, en nadide köşelerini süsleyen ehlibeyt isimleri buna müsaade etmez. Bu millet hiçbir zaman 4 halifeyi birbirinden ayırmamıştır, her birini eşit sevmiştir. Hazreti Peygamber Efendimiz'in "Ayrılıkta azap vardır, birlikte rahmet." sözü boşuna söylenmemiş bir sözdür.

Sözümü Hacı Bektaş Veli hazretlerinin bir sözyle bitirmek istiyorum: "Bir olalım, iri olalım, diri olalım."

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Oluç, bir söz talebiniz vardı.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Meclis çatısı altında yapılan tartışmaların sorunları çözücü olması gerektiğine ve Türkiye'de yaşayan yurttaşlarımızın her türlü farklılıklarıyla bir birlik oluşturduğuna ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, evet, bir gerilim yaşadık. Meclisimiz, bütün milletvekillerimiz, bütün partiler aslında bu tür konuları suhuletle tartışabilmelidir ve ele alabilmelidir çünkü konu ciddidir, konunun toplumsal ve tarihsel bir yanı vardır. Bu tür tartışmalar bu Mecliste ilk defa yapılmıyor, daha önce çeşitli tartışmalar da yapıldı. Ben yanlış hatırlamıyorsam sayıyı, 7 kez Alevi Çalıştayı yapıldı, tartışıldı. Yani bu tartışmaların sorunları çözücü adımlar doğrultusunda olması iyi bir şey olur. Dolayısıyla, gerginliğe gerek olmadığını düşünüyoruz.

Türkiye'de yaşayan herkes, bütün yurttaşlarımız her türlü farklılıklarıyla bir birlik oluşturmaktadır. Yani bütün kültürel, kimliksel, etnik, inançsal farklılıkların hepsi bizim zenginliğimizdir ve bu farklılıkların birliği bizim aslında gücümüzü oluşturmaktadır. Dolayısıyla hiçbir yurttaşımıza karşı ayrımcılık yapılmasını, nefret söylemini kimse kabullenmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Alevi sivil toplum kuruluşlarının, derneklerinin talepleri, esas itibarıyla eşit yurttaşlık talepleridir; cemevlerinin ibadethane kabul edilmesi gibi taleplerdir. Dolayısıyla bunların hepsinin suhuletle tartışılabileceğini düşünüyoruz.

Bir kez daha teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Değerli arkadaşlarım, birazdan Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun raporlarına ilişkin görüşmelere başlayacağız.

Şimdi, öncelikle bazı hususları açıklamak istiyorum. Bu Komisyon raporları yaklaşık on yedi yıldır görüşülmeyen bu raporlar üzerindeki görüşmelerde konuşma süreleriyle ilgili Kanunlar Dairesi ve Meclis parti grupları olarak bir çalışma yapıldı ve bu çalışma çerçevesinde, partilerin kendi gruplarının belirledikleri süreler çerçevesinde siyasi partilere ve itiraz eden milletvekillerimize söz vereceğiz.

Tabii, ben her zaman, grubu bulunmayan siyasi partileri de gözetiyorum. Grubu bulunmayan siyasi partilerimize de grup konuşmalarından sonra -yerlerinden- isterlerse söz vereceğim. Bir hazırlık yaparlarsa da iyi olur.

Değerli arkadaşlarım, bu süreler İç Tüzük'ten kaynaklanan süreler değil; her partinin süresini Grup Başkan Vekilleri belirlediği için konuşmacılarımızın konuşma sürelerine azami riayet etmelerini rica ediyorum. Yani konuşma süreleri biten arkadaşlarımız konuşma sürelerinde sözünü çok açık bir şekilde tamamlayamamışsa ek süre vermemeyi düşünüyorum çünkü uzun bir görüşme bizi bekliyor.

Ayrıca, şimdi söz vereceğim 5 arkadaşımın dışında, 60'a göre söz taleplerini de ancak birleşimin sonunda yerine getireceğimi ifade ediyorum. Dolayısıyla süratli bir görüşme yapmak ve tartışmaları, konuşmaları, müzakereleri bitirmek durumundayız. Bu çerçevede, siyasi parti gruplarımızın temsilcilerinin kendilerine ayrılan ve gruplarının kendilerine tahsis ettiği süreleri en iyi şekilde kullanmalarını kendilerinden rica ediyorum.

Şimdi 60'a göre söz taleplerinden ilk söz, Sayın Toğrul'a aittir.

Buyurun.

46.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Halkların Demokratik Partisine yönelik siyasi soykırım operasyonlarının devam ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, partimize yönelik siyasi soykırım operasyonları maalesef devam ediyor. Elbistan'da Ali Kısa, Elif Kısa ve Bekir Kara 03/12/2019'da, gece gözaltına alındılar, bugün tutuklandılar. Aynı kişiler 13 Kasım'da gözaltına alınmıştı ve iki gün sonra serbest bırakılmıştı. Ancak tekrar gözaltına alınan bu 3 arkadaşımız bugün tutuklandı. Ali Kısa ve Bekir Kara şu anki ilçe yöneticimiz, Elif Kısa ise önceki ilçe yöneticimiz. Ali ve Elif Kısa 70 yaşındalar ve 2 çocukları var Sayın Başkan; biri yüzde 80 zihinsel engelli, diğeri de duyma ve konuşma engelli. Evde başka kimseleri yok. 2 çocuk evde tek başına kendine bakma ve yaşamlarını sürdürebilme gücü ve becerisinde değil. Aile bunu gözaltında dile getirmiş ancak ikisi buna rağmen tutuklanmıştır. Ben burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – 60'a göre bir dakika biliyorsunuz.

Sayın Fendoğlu...

47.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinin çehresini değiştirecek yatırımların beklediğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

İlimiz Malatya'nın çehresini değiştirecek ve en kısa zamanda yapılması ve bitirilmesi gereken yatırımlarımız mevcuttur. Şöyle ki: Hızlı tren projesi, 4 Eylül Mavi Treni'nin -üç buçuk yıldan beri yapılmıyor- yeniden seferlerine dönmesi, Kuzey Çevre Yolu, şehrin büyümesi için yeni alt merkezler, besicilik organize sanayi sitesi, Şahnahan Deresi'nin iyileştirilmesi ve çevresindeki köylerle birlikte

arıtma projesinin yapılması, TİGEM arazisinin hayvancılığa açılması, Akçadağ Sultansuyu Harası'nda -ki burası Osmanlı mirasıdır, at yetiştirmede bir numaradır Türkiye'de- hipodrom talepleri vardır. Yine, kimya organize sanayisinin kurulması ve son olarak da yine kayısı birliğin kurulması ve Şire pazarının daha iyileştirilmiş bir yere taşınması Malatya'mızın ve bölgemizin çevresini ve ekonomisini değiştirecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu...

48.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in insan hakları ihlallerinin araştırılması amacıyla TBMM Başkanlığına verilmiş olan CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki "Türkiye'de insan hakları ihlalleri olduğunu söylemek abesle iştirigaldir." ifadesine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına verilen insan hakları ihlallerini araştırma önergesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz alan vekil "Türkiye'de insan hakları ihlalleri olduğunu söylemek abesle iştirigaldir." demişti. Vekil Pakize Mutlu Aydemir'in İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun görevi insan hakları ihlallerini incelemek, araştırmak ve gereğini yapmak olduğuna göre kendisi abesle iştirigal etmiyor mu? Abesle iştirigal etmek boş işlerle uğraşmaktır. Eğer insan hakları ihlalleri yoksa kendisini bu Komisyondan istifaya davet ediyorum ve bu konuyu, bu talebimi AK PARTİ Grubunun takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ hükümetlerinin on yedi yıldır köylünün, tarımın yanında yer aldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Kırsalda 25 bin proje, toplam 10 milyar TL hibe ödemesiyle 200 bin yurttaşımıza istihdam sağladık.

Gıda denetimlerini yılda 1 milyonun üzerinde çıkardık. Denetçi sayısı 2002'de 1.500'ken 2018'de bu sayıyı 6.825'e, denetim sayısını 1 milyon 124 bin 918 adede çıkardık.

Bitkisel üretimimizi yüzde 20 artırdık. Başta buğday, mısır, çeltik ve ayçiçeği olmak üzere birçok üründe cumhuriyet tarihimizin üretim rekorlarını kırdık. 2002'de 98 milyon ton olan bitkisel üretimimiz 2018 yılında 117 milyon tona çıkmıştır. Üreticiyi korumaya yönelik 2019 yılında hububat, bakliyat, üzüm, çay ve fındık alım fiyatları enflasyon oranı üzerinde hasat öncesinde açıklanmıştır.

On yedi yıldır köylünün, tarımın yanında yer alan AK PARTİ Hükümeti, bundan sonra da tüm gücüyle üretimin, köylünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bahşi...

50.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Kumluca-Kemer yolu yapımına ne zaman başlanıp ne zaman tamamlanacağını, Alacasu mevkisi ve Phaselis Antik Kenti arasında bulunan tünelin ne zaman bitirileceğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kumluca ile Antalya'yı birbirine bağlayan D400 Kara Yolu 2018'de meydana gelen heyelan nedeniyle uzun süre trafiğe kapanmıştı. Heyelanın ardından bölgede yol yapım çalışmaları başlatılmıştır ve hâlâ devam etmektedir. Ayrıca, yine bu yol üzerinde Alacasu mevkisi ve Phaselis Antik Kenti arasında bulunan bölgede de Ocak 2016'dan beri 1.300 metrelik bir tünel yapımına başlanmış ama

bir türlü bitirilememiştir. Buna göre, Kumluca-Kemer yolu işinin başlama tarihi nedir, ne zaman tamamlanacaktır? Yolun çökmesinde yüklenici firmadan kaynaklı hatalar var mıdır? Yapımına 2016'da başlanan Alacasu mevkisi ve Phaselis Antik Kenti arasında bulunan tünelin bitirilmesi ne zaman olacaktır? Bu bölgede sürekli ölümlü trafik kazaları yaşanmaktadır. Kara yolunun ve tünelin bir an önce tamamlanması için ne beklenmektedir? Biz Ulaştırma Bakanına soruyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporlarının itiraz edilen bölümleri ve raporlara yapılan itirazlar ile Komisyonun görüşü 143 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Komisyon raporları, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 yılları hesap ve işlemlerinin ibra edilmesi şeklinde karara bağlanmıştı. İtirazlar üzerine Komisyonun itiraz olunan hususlara dair görüşü ise bu kuruluşlara ait hesap ve işlemlerinin ibra edilmesi şeklindedir. Görüşmeler sonunda, itiraza konu edilen ve itiraz üzerine ibra edilmelerine karar verilen 6 kuruluşa ait 32 hesap yılına ilişkin Komisyon görüşü ayrı ayrı oylarınıza sunulacaktır.

Yapacağımız genel görüşmede ilk söz hakkı, itirazı yapan milletvekili veya uygun görülecek diğer milletvekiline aittir. Daha sonra, siyasi parti grupları adına 1 üyeye, şahısları adına 2 üyeye söz verilecektir. Ayrıca, istemi hâlinde Komisyona söz verilecek, bu suretle görüşme tamamlanmış olacaktır.

Konuşma süreleri, itirazı yapan milletvekili için on dakika, Komisyon için yirmi dakika, siyasi parti grupları için, alınan karar gereğince altmış beşer dakika -ki bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- ve şahıslar için onar dakikadır.

(x) 143 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Değerli milletvekilleri, bu çerçevede açıkladığım görüşme sürecinde ilk söz, itiraz sahibi milletvekili olarak İzmir Milletvekilimiz Sayın Atıla Sertel'e aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Sertel, süreniz on dakika.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, sevgili arkadaşlar, KİT Komisyonunun sevgili Başkanı ve üyeler; 2003 yılında bu Meclise Atatürk Orman Çiftliğinin hesapları getirilmiş 1998 ve 1999 yıllarının denetlemesine ilişkin. O tarih de Demokratik Sol Parti, MHP ve Anavatan Partisinin koalisyonu olduğu dönem. O dönemde Atatürk Orman Çiftliğine ilişkin hesaplar Meclis Genel Kuruluna indirilerek görüşülmüş. 2004 yılında, yine, 2000-2001 yıllarına ait dönem Meclis Genel Kuruluna getirilmiş ve 2004 yılından bugüne kadar KİT Komisyonunun çalışmaları ne yazık ki Meclise Genel Kuruluna indirilmemiş ve burada tartışılmamış, konuşulmamış.

Aslında Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonun kurulma amacı, Türk milleti adına yasama yetkisini kullanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun denetim yetkisininin KİT Komisyonuna verilmesinden ibaret. Yani biz burada ne yapıyoruz KİT Komisyonu üyeleri olarak -35 kişi- bütün partilerin katılımıyla? KİT'lerdeki hesapları, bilançoları ve aynı zamanda işleyişi Sayıştay raporlarına da bakarak; eksiklikleri, aksaklıkları ve muhasebe hatalarını da bularak denetlemeye çalışıyoruz.

Tabii, son dönemde, geçtiğimiz günlerde konuştuğum gibi, Sayıştay raporlarının hazırlanmasında eksiklikler var. Siyasi iktidarın baskısı temelinde oluşturulan Sayıştay raporları bilançolara ve yolsuzluklara fazla girmemesine rağmen, biz, geçmiş dönemde yapılan hukuksuzluklara, haksızlıklara da itiraz ederek Meclisin önüne indirip tartışmak, konuşmak istedik. Burada Devlet Hava Meydanları İşletmesini, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünü, Atatürk Orman Çiftliğini, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarını, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunu ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığını Cumhuriyet Halk Partisinde itiraz eden grup adına arkadaşlarımız onar dakika anlatacaklar; ben de TRT'yle ilgili düşüncelerimi söyleyeceğim.

Ama şunun altını çizmek istiyorum sevgili arkadaşlar: Çoğunluk her zaman azınlığı oylarıyla yenebilir; o komisyonda bütün hukuksuzluklar, hesap, muhasebe hataları olmasına rağmen eller kalkar, vicdanlar susar, “Akladık.” zannedersiniz, “Aklandı.” sanılır ama toplum nezdinde onu aklamak mümkün değildir. Biz bununla ilgili geçmiş dönemden pek çok olayı sevgili başkanım -KİT Komisyonu CHP grup başkanıydı o zaman- Haydar Akar ve diğer arkadaşlarımızla birlikte Türkiye'nin, kamuoyunun gündemine taşımaya çalıştık, hatta suç duyurularında bulunduk fakat sonuç alamadık çünkü Komisyonda kalkan eller o yolsuzlukları, o usulsüzlükleri örttü. Bu yolsuzlukları ve usulsüzlükleri söyleyen biz değiliz, toplum da bizi yanlış anlamasın yani bir iddia ortaya koyup da “Bunlar böyle oldu.” diyen de biz değiliz. Diyenler kimler? Sayıştay müfettişleri. Sayıştay müfettişleri inceliyorlar, raporlar hazırlıyorlar ve o raporlar Meclise geliyor ve o Sayıştay raporlarını KİT Komisyonu üyeleri olarak bizler okuyoruz ve orada gördüğümüz eksikliği, aksaklığı KİT Komisyonunda dile getirmeye çalışıyoruz.

Sevgili arkadaşlarım, onlardan iki tane çarpıcı örneği vermek istiyorum. Biri, Phuket Adası'na giden bir genel müdür; 38 bin lira yapmış kendi maaşını, TÜBİTAK bünyesinde faaliyet gösteren Marmara Teknokentin Genel Müdürüken maaşına olağanüstü zam yaparak çok güzel bir ortamı kendine sağlamış.

Aslında bir haksızlığı ve hukuksuzluğu da Mecliste huzurunuzda söylemek istiyorum. KİT’lerde bir eşitlik ve adalet de yok, KİT’lerde genel müdür maaşlarında da bir adalet ve eşitlik yok; isteyen istediği gibi yönetim kurulu üyeliklerini de isteyen istediği gibi maaşlarını da ayarlayabilir bir noktada, bunun da haksızlık olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, KİT’lerde yönetim kurulu üyeliklerinin de liyakat temelinde olmadığını buradan ifade etmek isterim. Niye ifade etmek isterim? Hiç olayla ilgisi olmayan kişilerin ve eski AK PARTİ’lilerin, eski bakanların, eski milletvekillerin o komisyonlarda maaşa bağlandığının gerçeğini de burada ifade etmek isterim.

Bu Genel Müdürün adını da vereyim: Orhan Çömlek. Bu Genel Müdür, Genel Müdür olduğu sırada Phuket Adaları’na bir şirket tarafından davetli olarak götürülüyor. Uçak biletleri alınıyor, otelde ağırlanıyor, yemesi içmesi sağlanıyor; her şey güzel. Bu şirketle ne ilişkisi var onu bilemem ama şirket tarafından ağırlandığı gerçeği var. Ama bu Genel Müdür ne yapıyor? Orada topladığı faturaları, orada topladığı fişleri getiriyor, kendi kurumundan tahsil ediyor; yetmiyor, yolluk ve ödenek alıyor sevgili arkadaşlar. Bunu tespit ettik, arkadaşlarımızla beraber basın toplantısı yaptık, açıkladık. Fakat bu arkadaş görevden alındığında, biz, hak yerini bulmuş, tamam, çok güzel oldu; bu Orhan Çömlek’in çömleği patladı dedik. Meğerse adamı aldılar oradan ama Sağlık Bilimleri Üniversitesi öncülüğünde kurulan teknoparkın genel müdürü yaptılar ve bu Genel Müdür de ne yazık ki devam ediyor oradaki görevine.

Yine, PTT’deki bir hadiseden bahsetmek istiyorum: Eskiden, 2015 yılına kadar bir genel müdürün toplam harcama yetkisi sınırlıydı, 2.750 lira aylık bir örtülü ödenek harcaması vardı. 2015’te bunu yönetim kurulu kararıyla kaldırdılar, sonrasında bu tören ve temsil ağırlama giderleri öylesine arttı ki uçsuz bucaksız bir noktaya vardı. Kenan Bozgeyik’ten önceki Harun Maden isimli Genel Müdür, 750 bin TL örtülü ödenekten bir yıl içinde para harcadı, 750 bin TL. Hani diyoruz ya her seferinde işte yetim hakkıdır, garibanların hakkını çığnıyorlar, yiyorlar falan. Hep edebiyatını yapıp da somut olarak bu insanları cezalandırmadığımız sürece Türkiye’deki yolsuzlukların ve hukuksuzlukların da üstesinden gelemeyeceğimiz belli.

Ondan sonraki genel müdür de aynı şekilde bu işi yaptı. Bize yaptıkları açıklamada Kenan Bozgeyik bize yaptığı açıklamada -o da sekiz ayda 458 bin lira civarında para harcamış- “Bizim maaşlarımız yetmiyor. O yüzden bu örtülü ödeneği biz yönetim kurulu üyelerine, orada bulunan daire başkanlarına fiş ve fatura karşılığı paylaşıyoruz.” dedi. Meğerse balık restoranından fiş geliyor, gümüş takıdan fiş geliyor, takım elbiseden fiş geliyor; beyefendilerin maaşlarına ekleniyor.

Biz de dedik ki: Ya, bunu böyle yapmayın, gidin iktidardan zam isteyin, maaşlarınız normal düzeye gelsin. 1 kişi almamış arkadaşlar, ona teşekkür ediyorum gerçekten; Doktor Ahmet Genç. Yönetim Kurulu üyesi, Hazine’den gelen Doktor Ahmet Genç örtülü ödenekten 1 kuruş kullanmamış. (CHP sıralarından alkışlar) Diğerlerinin hepsi bunu kullanmış.

Bunları niye anlattım? Bu ve benzeri olaylar o kadar çok ki KİT’te, o kadar çok tartışıyoruz ki. Sayın Başkan da biliyor, buradaki arkadaşlarımız da biliyor. Biraz sonra arkadaşlarımız da anlatacak bütün kurumlardaki olayları, ben de TRT’yi anlatacağım on dakikalık sınır içerisinde. Sürem bittiği için kesmek istiyorum ama şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Ya, bu, bir vicdan meselesinden öte bir hadise. Yasalara uymayan, kanunları çiğneyen, usulsüzlük yapan kimse onu asla kimsenin korumaması lazım. Eğer bunu yaparsak Türkiye’de gerçekten tüyü bitmemiş yetimin hakkını savunan insanlar oluruz ama ötesi lafûgüzaf olur, hikâye olur. “Bal tutan parmağını yalar.” der gibi, bal tutanlar parmaklarını yalamayı sürdürdüğü müddetçe de Türkiye bir adım ileri gidemez.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporu Grup Başkan Vekillerine beşer dakika söz vereceğim. Arzu eden Grup Başkan Vekili kullanabilir, arzu etmeyen kullanmayabilir; kendisinin takdiridir. Grupların adına verdiğimiz bu sözlerin emsal teşkil etmemek üzere olduğunu da kayıtlara geçiriyorum.

Şimdi ilk sözün İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'a ait olduğunu ifade ediyor, kendisini kürsüye davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Türkkan. Bunlara bugün uzatma uygulamayacağımızı baştan açıklamıştık.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 kamu kuruluşunun 2011-2016 yılları arasındaki Sayıştay denetim raporlarını konu alan tespitleri için ilgili itirazların KİT Komisyonunda görüşülmesiyle ilgili söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kurumlar arasında Devlet Hava Meydanları İşletmesi var, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü var, Atatürk Orman Çiftliği var, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu var, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü yer alıyor. Bu kurumlarla ilgili detaylı konuşmaya sürem yeterli değil, beş dakika bunun için yeterli bir süre değil ama muhalefet şerhimizde de zaten bunlarla ilgili birçok itirazımızı belirttik. Bu yüzden kısa kısa değinerek bir tablo çizmek istiyorum size.

KİT Komisyonundaki görüşmelerde itiraz edilen konular ne kadar hayati olursa olsun, itiraz muhalefetten geldiği için, her şeyde olduğu gibi kesinlikle bu itirazlar kabul görmüyor ve zannediyorsunuz ki “Her şeyi biz doğru yapıyoruz.” Doğru yapmadığımız ortaya çıktı. İşte, dün Sayın Cumhurbaşkanı “Doğru yapmıyorsunuz.” dedi, hatta bir de sizi suçladı, sermaye yanında yer almakla suçladı; “Ben halkımın yanımdayım, ona ‘evet’ diyenler sermaye yanında.” dedi, sizi sermaye yanında olanlar olarak suçladı Sayın Cumhurbaşkanı. Geç kalmış, on yedi senedir siz sermayenin yanındasınız, Sayın Cumhurbaşkanı on yedi sene sonra söylüyor bunu. Bu muhalefet sözcülerinin tekliflerini, önerilerini dikkate almazsanız başınıza bu kazalar daha çok gelecek.

Bunu Komisyonunda da yaşadık. Örneğin, ÇAYKUR’la ilgili görüşmede... Kuruluş sürekli zarar ediyor. Enteresan bir şey söyleyeceğim size: ÇAYKUR Varlık Fonuna devredilmeden önce devamlı kâr eden bir kuruluştur, Varlık Fonuna bir devredildi ÇAYKUR zarar etmeye başladı. Bununla ilgili ben -milletvekili değilim o dönem, bir ara dönemde- dedim ki: ÇAYKUR’u yurt dışına satacaklar. Şimdi Sanayi Bakanı olan Sayın Mustafa Varank, o zaman danışmandı, itiraz etti “Böyle bir şey olur mu?”, önemli bir bürokrat daha itiraz etti “Böyle bir şey olur mu?” Bakın, buradan bir daha söylüyorum: ÇAYKUR zarar ettirilerek, değeri düşürülerek yine bir yandaşa peşkeş çekilmek üzere kılıf hazırlanıyor, şu anda siz de ona alet oluyorsunuz. “Sermayeden yanasınız.” diyor ya onu söylüyorum. “Sermaye” dediğiniz böyle bir katılımcı bir sermaye de değil, milletin sermayesi de değil, bir KOBİ de değil; 5-6 müteahhidin arasında paylaştırılan bir sermayeden bahsediyorum. Sermaye düşmanı gibi de kimse düşünmesin beni. Bunu sıklıkla yapıyorsunuz zaten sadece ÇAYKUR’da değil.

Bu yapılan itirazların hiçbiri incelenmediği için de bir sonuca varılmıyor. Şunu biliyoruz ki: Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar süregelen bu köklü kurum ve kuruluşlar sizlerin yönettiğiniz süreçteki kadar kötü yönetilmedi, sizlerin yönettiğiniz süreçteki kadar hiç kötü kokular gelmedi bu kurumlardan. Sizlerin yönettiğiniz süreçte her türlü vurgun vesaire gibi söylentiler ayyuka çıktı ve bunları yalanlamak için de hiçbir şey yapmadınız yani sanki “Alan razı satan razı, biz yapıyoruz, size ne?” der gibi pozisyondasınız. Bunlarla ilgili hiç hesap sorulmaz mı? Vallahi soruluyor yani seneler sonra da olsa mutlaka soruluyor, bunu da bir kere daha size ikaz edeyim istiyorum.

Devlet Hava Meydanları İşletmesinden bahsedeceğim üçüncü havalimanıyla ilgili. Üçüncü havalimanı önemli bir projedir, yeri yanlış seçilmiştir bence, teknik adamlar da öyle diyor. Şu anda suyun tahliyesi konusunda ciddi meseleler var, kış geldi, uçuşlar ciddi anlamda sekteye uğruyor. Üçüncü havalimanı bu ülke için, turizmin kalkınması için, özellikle Uzak Doğu’ya transit sefer yapılabilecek güzel bir lokasyon olması açısından İstanbul’da üçüncü havalimanı önemli bir meseledir ama tabii Yeşilköy’ü de kapatmamak kayıt ve şartıyla; oraya da yazık ettiniz, onu da söyleyeyim. Yeri, seçilen yeri yanlış; bunu da ekoloji uzmanları söylüyor, teknik adamlar söylüyor. Ama burada, bir de Kütahya Zafer Havalimanı var. Yani Kütahya Zafer Havalimanı tam bir garabet; yapılaşma şekli, ihalesi, verilen garanti sayısı tam bir garabet; çok kötü örnekler bunlar.

Bu kurumların hangisinden bahsedeceğime ben de şaşırıyorum ama beş yılda konuşulması gereken o kadar çok konu var ki; örneğin, TRT. “İbrahim Eren’in çiftliğine dönmüş.” diyorum, beni ikide bir mahkemeye veriyor. Bu İbrahim Eren’i ben çok eskiden tanırım, gençliğini bilirim, babası arkadaşım ama arkadaş yani bu Hükümete yakın olmak demek, sana verilen kurumu babanın çiftliği gibi yönetmek anlamına gelmez ki ya. İyi yönet, biz de buradan alkışlayalım “Bakın, İbrahim Eren TRT’yi o kadar güzel yönetti ki.” diyelim ve bundan da onur duyalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci söz talebi Sayın Akçay’ın.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak biraz sonra arkadaşlarımız bu raporlara ilişkin grubumuzun görüşlerini bir saat boyunca ayrıntılı olarak ifade edeceklerdir. Şu kadarını söyleyeyim: Biz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bu KİT raporlarının Genel Kurulda görüşülmesini ve tartışılmasını olumlu bulduğumuzu ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, ben de teşekkür ederim.

Söz talebi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, kamu iktisadi teşebbüslerini tartışmaya başlayınca tabii, kısa bir hatırlatma yapmak istiyorum. Bunun tarihine kısaca bir bakmak lazım, çok hızlı geçeceğim. Türkiye’de 84 yılında başlatıldı bir özelleştirme harekâtı diyelim, otuz beş yılını geride bıraktı ve bu sırada birçok KİT başta olmak üzere, çok sayıda kamu üretim alanı, arsası ve varlığı satıldı. 96’da KİT sistemindeki kuruluş sayısı 58’ken, 2003 sonrası hızlanan özelleştirmelerle KİT sayısı 18’e kadar geriledi, KİT’lerin özelleştirilmesinin yüzde 90 gibi bir çoğunluğu aslında Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde yaşandı. 25 milyar doları aşan değerlerde KİT sanayi kuruluşunun satışının yanı sıra sayıları 100’ü aşan irili ufaklı ve Anadolu’nun özellikle az gelişmiş illerine dağılmış kamu işletmesi de kapatılarak KİT’lerin tasfiye süreci sürdürüldü. Özelleştirme dalgası hız kazanmadan önce, 1984’te KİT’lerde 653 bin kişi çalışıyordu, şimdi sanıyorum bu rakam 100 binin altına indi. KİT sisteminin toplam gelire katkısı 1985’te yüzde 6,2 iken geldiğimiz noktada yüzde 1’in altına geriledi.

Şimdi, KİT’lerin tasfiye sürecinde en büyük zararı sanayi sektörü gördü, kamunun sanayiye yatırımı neredeyse durduruldu ve payı hızla azaldı. Bu büyük tasfiyenin ardından KİT’lere sanayide, enerjide yatırım kapıları kapatıldı ancak onlardan doğan açık özel sektör yatırımlarıyla kapatılmadığı için Türkiye hem sanayisizleşme sorunu yaşamaya başladı hem de enerji arzı güvensizliği sorunuyla karşı karşıya kaldı.

Türkiye’de KİT’lerin özelleştirmeler ve kapatmalarla tasfiyesi sürecinde ekonomik rasyonellerden çok ideolojik ve politik saiklerle hareket edildiği söylenebilir. KİT’ler özelleştirilerek sermayeye peşkeş çekilmeye devam edildi, özelleştirmeler işsiz bıraktı, güvencesiz çalışmayı öne çıkardı ve sendikasıztırdı. Özelleştirmeden elde edilen 65 milyar doları aşan gelirin ise ÖİB verilerine göre yüzde 60’ı hazineye aktarıldı ve kamu açıklarının daraltılmasında, bütçedeki boşlukların yamanmasında kullanıldı; diğer yüzde 40’lık kısım ise sistemin faiz giderlerine ve borç taksitlerine harcandı.

Şimdi, AKP'nin ekonomi yönetiminin tarihine aslında KİT'ler açısından baktığımızda, bunların tasfiyesinin tarihi olarak da değerlendirmek mümkün. Yandaşın zenginleştirildiği, taşeronlarda çalışan işçilerin her geçen gün daha güvensiz ve kırılgan bir pozisyonda çalıştığı bir dönemden söz ediyoruz. KİT'lerde verimli üretim koşullarını oluşturma hedeflenmedi, insanca yaşam koşullarının sağlanması hedeflenmedi, kamu hizmetinin yurttaşlara kaliteli olarak verilmesi hedeflenmedi. Şimdi, mesela bugün konuştuğumuz Madencilik Günü diye, madencilik alanındaki kamu yatırımları geri plana düşürüldüğünden beri redevans sistemi ve taşeron sistemi nedeniyle madencilikte ölümler arttı. Şimdi, bunu tartışmıyoruz doğru dürüst. Bugün tartışacağız, konuşacağız, son derece verimsiz yapılan işler ve yanlış uygulamalar sonucunda Devlet Demiryollarındaki kazaların başımıza neler getirdiğini herkes izliyor.

Bakın, 18 elektrik dağıtım şirketinin tamamını Adalet ve Kalkınma Partisi özel sektöre devretti. 2012'den Ağustos 2019'a kadar 10 termik santral ile 89 HES, 1 jeotermal santral ve 1 gaz türbin santrali devredildi, 15 HES'e ilişkin özelleştirme çalışmaları da sürüyor.

Şimdi, burada, Plan ve Bütçede konuşulan, Cumhurbaşkanı'nın veto ettiği 50'nci maddeyi konuşacağız ya yarın, işte 50'nci maddedeki mesele, yani termik santrallerle ilgili olan mesele de aslında özelleştirme ve KİT'lerle ilgili bir meselenin devamıdır. Oradaki özel şirketler kendilerine verilen teşvikleri de ceplerine atarak filtre takmadan halkı ve doğayı zehirleyerek üretimlerine devam etmişlerdir altı yıl boyunca ve şimdi ne oldu? Deniz bitti, suyun sonuna gelindi. Dolayısıyla doğa hakkını, insan hakkını, insan yaşamını hiçbir şekilde ciddiye almayan bir çalışmayı sürdürmüşlerdir.

TRT açısından baktığımızda -zamanım tükendiği için sadece iki cümleyle söylemek istiyorum- TRT sürmekte olan bir KİT'tir ama iktidarın yandaş şirkettir yani TRT'nin çalışmalarına baktığımızda bunu görüyoruz. Bir tek şeyi söyleyeceğim: TRT Haber, 1 Şubat-29 Mart 2019 arasında yerel seçimler döneminde 57 gün boyunca Adalet ve Kalkınma Partisine 146 saat 38 dakika, HDP'ye 36 saniye propaganda imkânı vermiş. Bakın, 146 saat 38 dakika karşılığında HDP'ye 36 saniye. Vakit olmadığı için diğer partileri tek tek söyleyemiyorum, onların da çok düşük. İşte, "TRT" dediğiniz, bugün konuşulacak olan KİT de aslında iktidarın bir şirketi hâline gelmiştir. Bunu da bir kez daha kayıtlara geçsin diye söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Süreye dikkatlerinizden ötürü ben sizlere teşekkür ediyorum. Bunu bugün böyle gerçekleştirmemiz zorunlu değerli arkadaşlar.

Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün olağan dışı bir görüşme yapıyoruz. Aslında bir ödevimizi, bir görevimizi yapmadık, yapmadık, yapmadık; on beş yıldır yapılmamış bir görüşmeyi yapıyoruz. Ve bugün yine, son altı yılın KİT raporlarının kesinleşmesinin önündeki bir engeli kaldırıyoruz. Aslında Sayıştayın bunu beklememesi lazım ve bir usulsüzlüğü gördüğünde doğrudan ihbarda bulunmak görevi ama içinde bulunduğumuz düzende bu cesareti kolay kolay gösteremiyor. O yüzden KİT Komisyonu raporlarının kesinleşmesi lazım. Bu kesinleşme, KİT Komisyonunda görüşüldükten sonra eğer süresi içinde itiraz edilmezse kendiliğinden gerçekleşiyor.

Elimizde bir rapor var. Aslında bu raporun tamamının bütün milletvekillerine dağıtılması gerekirdi. Sayın Doğan Kubat'ın önerisi ve grupların uygun görmesiyle biz bunu bir gün için bu kadar kâğıt israfı olmasın diye yetecek sayıda KİT Komisyonu üyelerine basılmasına ve gruplara belli sayıda

dağıtılmasına tamam dedik. Elinizdeki rapor 870 sayfa. İçinde son altı yılda KİT Komisyonunda görüşülen konulara Cumhuriyet Halk Partisinin süresi içinde itirazı var, o itiraz başvurusunu 781'inci sayfada görebilirsiniz.

Aslında bunu her yıl yapmak gerekirken ve yirmişer dakika bu itirazı görüşmek gerekirken altı yıldır yapmadığımız için bugün özel bir uzlaşıyla hepsini birden yapıyoruz. Yüz yirmişer dakika üzerinde konuşmanın olanaklı olmadığı için de süreyi altmışar dakikaya indirdik. Her grup kendi takdirine göre süreyi bölüştü ve biz bunun üzerinden Meclisin bir ayıbını ortadan kaldıracacağız. Ve şöyle bir uzlaşımın tekrarını iktidar partisinden -teyiden- bekliyoruz. Bundan sonra da Meclis her sene görüşmesi gereken KİT Komisyonu itirazlarını süresi içinde görüşecek, Meclise getirecek, rapor kesinleşecek. Ve kimse bu düzen içinde bazısının beş yıl, bazısının on yıl olan zaman aşımı sürelerinden Meclis kendi görevini yapmadığı için suç işleyenler kurtulamayacaklar. Aynı Kamu Denetçiliği yani Ombudsman raporunu, 2013, 2014, 2015, 2016'nın raporunu 11 Ocak 2018'de görüşmüştük. O gün söz verdi bütün Meclis, 2017 Ombudsman raporunu da 1 Kasım 2018'de görüştük. Bu sene görüşmemiz gereken 2018 Kamu Denetçiliği raporunu da bütçe bittikten sonra, yeni yıl gelmeden önce görüşmemiz gerekiyor çünkü grupların birbirlerine tutanak altında verdiği taahhüt bu. Ve bu görüşme bundan sonra her yıl, bir önceki yılın KİT Komisyonuna itiraz yapıldıysa, aynı 3346 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde dediği gibi, itirazdan hemen otuz gün içinde Komisyonunda görüşülmesi lazım ama burada 9'uncu ayda görüşüldü ve yirmi gün içinde Mecliste gündeme alınıp on beş gün içinde de bu görüşmenin tamamlanması gerekiyor.

Şimdi, öyle bir durumdayız ki bir KİT Komisyonu var, görevini yapıyor. Bütün partilerden KİT Komisyonu milletvekillerine teşekkür ederiz, partimden görevli 8 arkadaşımın emeklerine ayrıca teşekkür ediyorum. Süresi içinde muhalefet bir gün geçirse rapor kesinleşecek, muhalefet bir gün geçirmiyor ama süresi içinde yapılan itirazı süresi içinde, otuz günde görüşmüyorlar, dokuz ay sonra görüşüyorlar. Bu da doğru bir şey değil.

Aslında şunu da söyleyelim: Bu Komisyonun sadece iktidar partisinden oluşması da doğru değil. Muhalefet partilerinden bu Komisyonun Başkanlık Divanının oluşması lazım. Aslında denetim işlerinde muhalefetin güçlü, iktidarın zayıf olması lazım ki etkin bir denetim yapılsın ama maalesef bunların hepsi bir kenarda. Ama bugün bir eksikliğin ortadan kaldırılmasını ve gelecekte, artık Meclis adına denetim yapan Sayıştayın raporlarının görüşülmesini -bir parti ya da 20 milletvekili itiraz edebilir, bu hepimizin hakkı- süresi içinde o görüşmelerin yukarıda tamamlanıp buraya gelmesine bir örnek teşkil etmesi açısından önemsiyoruz. Buna katkı sağlayan tüm milletvekillerine de teşekkür ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber Meclisimizin denetim vazifesini çok da hassasiyetle yerine getirmesi bizim için önemlidir. Açıkçası, bugüne kadar KİT raporlarının ve Ombudsmanlık raporlarının gecikmeli olarak da görüşülmemiş olması ve bugün görüşüyor olmamız Meclisimizin denetim faaliyeti açısından değerlidir. Bu noktada, itirazlarını ileri süren ve bugün bu görüşmenin yapılmasına vesile olan tüm siyasi parti gruplarına ve özellikle Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna teşekkür ediyoruz.

Tabii, KİT Komisyonunda görüşülen ve özellikle bugün Mecliste itirazı nedeniyle görüşülmesi gerçekleştirilecek olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün, bu KİT'lerin görüşülmesini tamamlayacağız.

Ancak biraz önce, Sayın Grup Başkan Vekillerimizin de ifade ettiği üzere, özellikle, Meclisin denetim vazifesini daha etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için Meclisimizin de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uygun, yeni bir İç Tüzük'e ihtiyacı olduğu da açıktır. Bu noktada, hem bu İç Tüzük'ü yerine getirmek hem de daha etkin denetim faaliyeti için etkin denetimi sağlayacak bir İç Tüzük çalışması da Meclisimizin gündemindedir; gündeminde olması gerektiğine inanıyoruz.

Bakınız, tabii, KİT'lerin etkin, verimli şekilde çalışması, kârlılığı hedeflemesi ve özellikle kamu maliyesine yük getirmemesi açısından denetimleri çok önemlidir. Bu bağlamda, bugüne kadar, özellikle on yedi yıllık süre zarfında, KİT'lerde verimliliğin artırılması, etkin ve yeterli kârlılığın sağlanması ve kamu maliyesine yük getirmemesi açısından çalışmalar sonuç vermiş, bu noktada olumlu neticeler almış bulunuyoruz. Ancak şu an Mecliste görüşmesine başlamış olduğumuz KİT raporları bizim için çok önemli. Her şeyden önce, âdeta bir beytülmal niteliğinde olan ve vatandaşlarımızın emanetini taşıyan bu kurumların vatandaşlarımızın alın teri olarak onların hizmetinde etkin ve verimli, kârlılıkla çalışmasını sağlarken diğer taraftan varsa bir suistimal onların da takibi Meclisimizin üzerinde bir vazifedir.

Bu bağlamda, özellikle bu denetim vazifesinin yolunu açan milletvekillerimize ve parti gruplarımıza teşekkür ediyorum ancak yeniden ifade ediyoruz ki KİT raporu ile Kamu Denetçiliği raporunun bundan sonra her yıl içerisinde vaktinde, saatinde bu Mecliste denetiminin sağlanmasının da AK PARTİ Grubu olarak bizim de üzerimize düşen bir vazife olduğunu düşünüyoruz. Sadece Sayıştay raporlarıyla değil, aynı zamanda KİT Komisyonunun çalışmalarıyla, yine Meclis Genel Kurulunda, varsa bir eksiklik veya bir itiraz, bu kutsal çatı altında onların da değerlendirilmesinin yapılarak vatandaşımızın bize vermiş olduğu "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." anlayışıyla üzerimize düşen vazifeleri çok daha etkin bir şekilde yerine getirebileceğimize inanıyorum.

Ancak şunları da kısaca ifade etmenin gereği olduğunu düşünüyorum: Özellikle suistimler değerlendirilip bu Meclis çatısı altında bu itirazlar değerlendirilirken diğer taraftan da KİT'lerimizin son on yedi yıllık süre zarfında ortaya koydukları performans ve başarılar da milletimizin takdirini elbette toplamıştır. Bakınız, 2002 yılından itibaren KİT'lerde yaşanan kârlılık sayesinde 2002-2018 yılları arasında verimlilik 16 kat artmıştır. Brüt satışlar 2002'de 23 milyar TL iken bugün 130 milyar TL'nin üzerine çıkmıştır. Yine 2019 yılında bu rakam yüzde 23 oranında artmıştır. KİT'lerin yatırım harcaması 2018 yılı itibarıyla 19 milyar TL iken bugün, 2019 yılı itibarıyla yüzde 12 artmak suretiyle 21,8 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Özetle, Meclis bugün denetim vazifesini yerine getiriyor. Bu denetim vazifesini daha etkin yerine getirebilmek için her sene, zamanında bu raporların değerlendirilmesi gerektiğini ifade ediyor; yeniden, bu çalışmaya katkı sunan bütün parti gruplarına teşekkür ediyor; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi raporlar üzerinde, parti gruplarının sözcülerini kürsüye davet edeceğim.

İlk söz İYİ PARTİ Grubuna aittir.

Parti gruplarının söz hakkı altmışar dakikadır. Parti grupları bizlere gönderdikleri listedeki sayın milletvekillerine bu süreleri paylaştırdı; biz de o süreleri uyarak arkadaşlarımızın söz sürelerini takip edeceğiz.

İYİ PARTİ adına ilk söz, Samsun Milletvekilimiz Sayın Bedri Yaşar'a aittir.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Yaşar, süreniz kırk beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun 2011-2016 yılları arasında 6 kamu kuruluşunun Sayıştay denetim raporlarına konu olan tespitleri üzerine yapılan itirazlar Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda görüşülerek bugün Genel Kurul gündemine alındı. Ben de bugün İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Esasında, kurumların işleyişi ve mali disiplinleriyle ilgili yaşanan aksaklıkların ve eksikliklerin giderilmesi açısından bu tür itirazların yapılmasının, demokratik zeminde tartışmaya açılmasının ve Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında denetiminin yapılmasının ülkemiz demokrasisinin gelişmesine önemli katkılar sunacağına canı gönülden inanıyorum.

Muhalefet adına yaptığımız itirazlarımız KİT Komisyonu metinlerinde mevcut ama yaptığımız bu itirazların en azından Genel Kurulda da görüşülmesinin, tartışılmasının kamu adına, millet adına büyük katkıları olacağını düşünüyoruz.

Diğer taraftan, muhalefetin görüşlerinin önemsenmemesinin yanında bir başka konu da görüşmelerin bir oldubitti niteliğinde... Sayıştay raporlarına yapılan itirazların görüşüleceği dün gece yarısı bizlere iletildi ve üzerinden on iki saat dahi geçmeden Genel Kurul gündemine geldi. Üstelik görüşmelerine devam edilen başka bir kanun teklifi varken böyle bir karar alındı. Biz İYİ PARTİ Grubu olarak hemen her konuda kendimizi hazır hissediyoruz ancak bu uygulama Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına da bir miktar uygun düşmüyor. Netice itibarıyla bu daha önceden haber verilmiş olsaydı daha farklı mecralarda bunu tartışma fırsatı da olurdu.

Genel olarak, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne, binbir emekle yoğrulmuş kurum ve kuruluşlarımız bugün maalesef hiç olmadığı kadar kötü durumdadır. Kamu kurumlarının -biraz önce Grup Başkan Vekili ifade etti ama- bankaların dışında kâr edenlerinin sayısı bir elin parmaklarını maalesef geçmiyor. Zaten bu yönetim modeli sonucu kamu iktisadi teşebbüsleri daha önce de özelleştirilirken hepimiz biliyoruz ki çoğu arsa bedelleriyle özelleştirildi ve bunlar da mevcut faaliyetlerine devam etmiyorlar. Bunu Süt Endüstrisi Kurumundan görmek mümkün, Et ve Balık Kurumundan görmek mümkün. Biz biliyoruz ki bunların çoğu sadece ve sadece arsa olarak değerlendirildi. Hâlbuki bunlar özelleştirilirken özellikle daha rantabl işletilmesi, daha efektif işletilmesi açısından özel sektöre devredilmişti, maalesef çoğu bugün kendi faaliyet alanlarında görev yapmıyorlar. Bununla beraber, yine özelleştirilen kurumlardan termik santraller; 2013, 2014, 2015 yıllarında özelleştirilen termik santraller biz biliyoruz ki yatırım yapacaklardı, verimi yükselteceklerdi, daha yüksek kalorili kömürlerle enerji üreteceklerdi ve Türkiye'nin enerji açığını bir şekilde kapatacaklardı ama görüyoruz ki bu geçen süre içerisinde daha filtrelerini bile takamadılar. Maalesef, geçtiğimiz dört yıllık, beş yıllık süre içerisinde -burada geçtiğimiz hafta da gündeme geldi- muhalefetin bütün feryatlarına rağmen "Bu süreyi uzatmayalım, iki buçuk yıl çok fazla, uzata uzata bugünlere geldik, kamu sağlığını tehdit eder nitelikte bu süreyi uzatmayalım." dedik; buradaki iktidar partisi milletvekillerinin tamamı bu konuda olumlu görüş beyan etti, bizim feryatlarımızı duymadı, Allah'a şükür ki Sayın Cumhurbaşkanımız bir yanlıştan dönmenin erdem olduğunu bir kez daha Parlamenta hatırlatmış oldu. Ümit ediyoruz ki özellikle muhalefetten gelen tekliflere her ne şartta olursa olsun olumsuz cevap verilmesi fikrinden de bu vesileyle bu örnekte gördüğümüz gibi vazgeçmiş oluruz, yoksa Parlametoda özellikle iktidar partisi milletvekillerimiz "ret" deyip daha sonra bu karara "evet" denilmesinin mutluluğunu yaşama ikileminden de kurtulmuş olurlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Hava Meydanları İşletmesiyle Komisyonda yapılan görüşmelerde ağırlıklı olarak İstanbul üçüncü havaalanı ve Kütahya Zafer Havaalanı projelerinde yaşanan sorunları dile getirmiştik, hem Komisyonla hem de kuruluş yetkilileriyle görüşlerimizi paylaşmıştık. Özellikle Türkiye’de bu tür yatırım projeleriyle ilgili ihaleye çıkılırken hazırlıkların ciddi olarak yapılmadığı ve bazı hukuki boşluklara sebebiyet verildiği görülmektedir. Herhangi bir yatırım yapılacağı zaman önce fizibilite çalışması yapılır, fizibilite aşamasında havaalanı gibi büyük yatırımlar için yapılacak yatırımın yeri, konumu, hava şartları, rüzgâr yoğunluğu, zemin incelemesi, bulunduğu konum ve ulaşım noktaları dâhil, her bir konu en iyi şekilde hesap edilip gerekli altyapı çalışmaları yapıldıktan sonra ihaleye çıkarılması gerekir. Olması gereken budur ancak tabloya bakıldığında bu ölçülere ne kadar uyulduğu tartışmalıdır. Üstelik İstanbul Havaalanı için hazineden herhangi bir garanti verilmeyeceği söylenmişti, daha o günlerde yerli bankalardan belli miktar devlet garantisi kapsamında da krediler kullanılmıştı.

Şunu açıklıkla ifade edelim: Türkiye’nin kesinlikle üçüncü havaalanına ihtiyacı var. Burada bütün bunları eleştirirken bizim “Havaalanı yapılmasın, demir yolu yapılmasın, köprüler yapılmasın, barajlar yapılmasın.” diye bir iddiamız yok. Bunlar yapılsın ama daha önceden bunlarla ilgili gerekli çalışmalar, ön etütler, fizibilitelere yapılsın, Türkiye’nin bütçesinin nelere mal edileceği konusunda fikir ve düşüncelerimiz net olsun.

İstanbul Havaalanı da daha önce denizden 90 metre yükseklikte planlandı ama daha sonra yapılan çalışmalar sonucunda 60 metre olarak bu gerçekleşti. Kotun 60 metreye düşürülmesiyle beraber doğal olarak havaalanı maliyetinde de belli düşmelerin olması gerekir ama görünen o ki bu maliyetlerdeki azalmalara rağmen biz daha çok işletme sürelerini devrettik ilgili yatırımcı kuruluşlara ama bu işletme süresiyle ilgili, süreyle ilgili herhangi bir kısalma söz konusu değil. Ümit ediyoruz, bundan sonraki görüşmelerde en azından, devlet lehine olan bu gelişme de veyahut da yatırımın miktarının azalmasına yönelik gelişmelerin devlet lehine olarak tezahür eder diye düşünüyoruz.

Yine bu yatırımlar yapılırken özellikle yapılan işin maliyeti -İstanbul Havaalanı için söylüyoruz- KDV dâhil yaklaşık maliyeti 26 milyar euro; bu maliyet benzer havaalanlarına kıyasla normal bir maliyet değil. Çin’de bunun 2 katı büyüklüğünde yapılan bir havaalanının maliyeti yaklaşık 11 milyar euro; demek ki biz bunun yaklaşık 2 katına bu havaalanını mal etmişiz. İşte bizim de tam itiraz ettiğimiz nokta burası.

Diğer taraftan, havaalanıyla ilgili işlemler yapılırken de yani havaalanının işletmesi yapılırken de bugün İstanbul Havaalanı’na indiğiniz andan itibaren havadaki süre kadar neredeyse havaalanı içerisinde de seyahat ediyorsunuz; o yetmiyor, havaalanında uçaktan indiğiniz andan itibaren otobüsle de ilgili terminallere gitmek ciddi bir zaman alıyor. Aynı şekilde, altyapı yapılmadığı için, İstanbul’da metro bağlantısı, üçüncü havaalanına metro bağlantısı olmadığı için bugün İstanbul Havaalanı’ndan bir taksiye bindiğiniz zaman Bahçelievler’e yazdığı ortalama taksi ücreti paralı yol da dâhil 185 TL yani neredeyse uçak bedeli kadar bugün metro bağlantıları, gerekli bağlantılar yapılmadığı için şehir içi ulaşımına belli bir bedel ödüyorsunuz. Dolayısıyla, bu bir planlama işidir, işletme de bir planlama işidir, yatırım da bir planlama işidir. Bunlar doğru düzgün yapılmış olsaydı herhangi bir sorun yaşanmazdı diye düşünüyoruz.

Bunun yanında gerek yap-işlet-devret modelleriyle gerekse de kamu-özel iş birliğiyle yapılan köprüler dâhil -Osmangazi Köprüsü dâhil, Yavuz Sultan Selim Köprüsü dâhil- havaalanları dâhil, önümüzde şehir hastaneleri var, işletmeye alındı, başladı, göreceğiz, şu ana kadar verilen rakamların, garantilerin tuttuğu bir projeye daha rastlamadım. Ne köprüde ne yolda ne de havaalanında -burada da 20 milyon yolcu hedefliyoruz, göreceğiz- şu ana kadar bu rakamların hiçbiri tutmadığına göre “Bu işte

bir yanlışlık var.” demektir. Biz buna dikkat çekmek istiyoruz. Yani verilen garantilerle bu iş yürümüyor. Maliyetlerde bir farklılık var, bizim de en fazla üzerinde durduğumuz konu bu. Dolayısıyla bizim 2020 bütçesinde bu garantilerle ilgili şu an ayırdığımız para yaklaşık 16 milyar TL. Yani bu garantiler yerine gelmeyecek, bu rakam da daha net değil, önümüzdeki zamanda göreceğiz ama şimdiden hastaneler, otoyollar, köprüler ve verilen garantilerle ilgili bütçeden ayrılan para 16 milyar TL.

Özel şirketlerin yatırımlar yapmasını sağlamak için aslında bizim fikrimiz şu: Köprü mü yapmak istiyor, yol mu yapmak istiyor, devletten hiçbir garanti istemesin, kendi imkânlarıyla istediği köprüyü yapsın, fiyatını da kendisi koysun. İsteddiği fiyatta da insanlar o köprüden geçsinler, istediği anda istiyorsa da o yolu kullansınlar ama devlet bu işi yapacaksa buna teminat verdiği zaman otomatikman devlet de bu yükümlülüğün altına girmiş oluyor. Bugün, bu şirketler uluslararası arenada kredi alırken ne yapıyor? Bu verilen garantileri götürüp diyor ki: “Bizim köprüden geçse de geçme de biz bu parayı alacağız.” Bu bir garantidir, bu da bir şekilde devleti dolaylı da olsa borç yükü altına, garanti yükü altına sokmaktadır. Zaten bugünkü bütçede ayrılan rakam da bunu teyit eder niteliktedir.

Aynı şekilde bir başka örnek verecek olursak Zafer Havaalanı, herkes konuşuyor, hepimiz konuşuyoruz. Devlet diyor ki: “Buraya yılda 4 milyon yolcu inecek. Peki, gerçekleşen rakam ne kadar? 200 bin yolcu. Bu ne demek? Yüzde 5 oranında gerçekleşti demek.

Değerli arkadaşlar yani bu hesaplama yöntemine, bu hesap kitap işine akıl sır ermez; bunu normal matematik kuralları içerisinde yorumlamak mümkün değil. Yani herkesin hesabı yüzde 5 şaşar, bizim hesabımız yüzde 95 şaşıyor; bunun bir izahı olamaz. Ama bazı yatırımların da yapılma zarureti vardır, her şey maliyet demek değildir. O zaman devlet oraya havaalanı yapacaksa, yapmak mecburiyeti varsa yapmalıdır; bunun da biz arkasında duruyoruz. Bunu bu tür modelle değil, kendi bütçesine koyar, der ki “Ben Zafer Havaalanı’nı yapacağım.” Gerçek maliyeti neyse, rakamlar neyse devlet bunu yapar. Devlette hizmet önceliklidir. Devlet o işin kârına, zararına bakmaz, o hizmetin oraya ulaşması kârdan, zarardan daha önemlidir. Dolayısıyla bu tür yatırımları, kamu-özel iş birliğiyle değil, devletin yapmasının daha faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Diğer taraftan, genelde, tabii, biz bunları eleştirdiğimiz zaman diyorlar ki: “Biz işe kümülatif bakıyoruz.” Ne demek kümülatif bakıyoruz: “Biz devletiz, işte, kurumun bir tanesi kâr ederken, bir tanesi zarar eder, öbürü başa baş gelir. Yani siz bir işi idare ediyorsanız, bir holdingseniz, bir iş sahibiyse, A şubeniz kâr eder, B şubeniz zarar eder, C şubeniz de başa baş gelir. Dolayısıyla biz işin sonucuna bakarız. Sonucunda bu iş netice itibarıyla kârlıysa kârlı sayarız.” Bu modeli devlette uygulamanın da devlette bu modelle işlem yapmanın da biz doğru olmadığını düşünüyoruz. Devlet, gerçekten kâr eden, kâr edebilecek müesseseleri özel sektörle beraber iş birliği içerisinde yapar ama zaruri işleri de kendisi yapmalıdır diye düşünüyoruz.

Bunun yanı sıra ÇAYKUR... “Çay” denildiği zaman, Rize’de yaşayan vatandaşlarımız için bu bitkinin ne anlam ifade ettiğini iyi bilmek, iyi anlamak ve ona göre bir politika belirlemek gerekir.

Çay Rize’de her şey demektir; düğünler, nişanlar, çocukların okul masrafları gibi ailelerin her türlü geçimi bu bitkiye göre ayarlanır, hasılat zamanına göre belirlenir ve programlanır. Bu sebeple çay, göz ardı edilebilecek bir konu değildir.

Rakamlara baktığımızda, ÇAYKUR 2011 yılında zarar etmiş, 2012 yılında zarar etmiş, 2013 yılında zarar etmiş. 2014 yılında zararı 331 milyon TL. Peki, 2018 yılında şirketlerin yönetim kurulları bir araya gelmiş ve demişler ki: “Artık bu kötü gidişe bir son vereceğiz, bütün hesapları düzeltereğiz.” Bu düşünceyle 2018 yılı projeksiyonu olarak demişler ki: “Biz ÇAYKUR olarak bu sene 42 milyon lira kâr edeceğiz.” Böyle bir projeksiyon orta yere koymuşlar, böyle bir çalışma orta yere koymuşlar.

Peki, bu hedefin gerçekleşip gerçekleşmediğine şöyle bir baktığımız zaman, aynı yıl içerisinde kurum 657 milyon TL zarar ediyor, 2018 yılı. Yani siz 42 milyon lira kâr hedefliyorsunuz, 657 milyon zarar ediyorsunuz.

Şimdi bunu çıkıp birinin izah etmesi gerekir, buna birinin bir şey söylemesi gerekir. Yani siz bir müessesede “Biz bu sene 42 milyon kâr edeceğiz.” diyeceksiniz, o yılı 657 milyon zararla kapatacaksınız. Bunun izahı olamaz. Özel sektörde bu işletmenin başındaki adam hiçbir itiraza, hiçbir uyarıya, hiç bir ikaza gerek kalmaksızın... Ben olsam istifamı götürür masanın üzerine koyarım. O zaman siz istifanızı masanın üzerine koyacaksınız, bir başkaları gelecek bununla ilgili gerekli işlemleri yapacak.

Başarılı olamayan ve kurumu her geçen gün eriten bir yönetim görevde kalmaya devam ederse biz de bu sonuçları izlemeye devam ederiz.

ÇAYKUR 2017 yılında çay üretiminin yaklaşık yüzde 41’ini karşılıyor. Yani Türkiye’deki üretiminin yaklaşık yüzde 41’ini ÇAYKUR, yüzde 59’unu da özel sektör karşılıyor. Ne oluyor biliyor musunuz? Özel sektörün tamamı kâr ediyor ama bu işin yüzde 41’ine sahip ÇAYKUR her dönem zarar ediyor. Şimdi, aynı malzeme, aynı üretici, aynı ham madde aynı pazar ama farklı 2 tane yönetim var. Hatta, hâlâ çay fabrikalarını yapmaya devam ediyorlar. İşte bunları sorduğumuz zaman aldığımız cevaplar farklı tabii, kurum yetkilileri daha çok işçi sayısındaki artış... “Geçici işçileri kadroya geçirdik, maaşlar arttı, ek masraflar oluştu. Kredi kullandık, faiz ödedik, maliyetlerimiz arttı.” diyorlar. Bakın, bunların tamamı, çalıştığımız ortamdaki bu saydığımız her şey sizin rakipleriniz için de geçerli; onlar da personel çalıştırıyor, onlar da enerji tüketiyor, onlar da bankalardan zaman zaman finansman kullanıyor dolayısıyla bunun arkasına saklanamayız.

Bu manada, Türkiye’deki çay tüketimine baktığımız zaman, dünyada şampiyon olduğumuz ender konular vardır, o da çay tüketimi konusu, yıllık ortalama 3,5 kilogramla dünya 1’incisiz. Dolayısıyla pazar açısından fazlaca bir problem yok ama özellikle reklam bütçesinden bahsetmek istiyorum ben biraz da. Tabii, fabrikalar üretiyor, reklam yapacaklar. Reklam bütçelerinin diyelim ki yaklaşık yüzde 70’ini, 75’ini dar bir bölgede, yüzde 25’ini de Anadolu’nun genelinde harcıyor yani pazarın yüzde 75’ine reklamdaki yüzde 25, pazarın yüzde 25’ine de reklamdaki yüzde 75. Dolayısıyla -ÇAYKUR bugün özellikle spor kulüplerini de belli oranda destekliyor, buna da hiç itirazımız yok ama- sattığı alan itibarıyla düşündüğünüz zaman, bunun dağıtımını da orantılı bir şekilde yapması lazım.

Diğer taraftan, tabii, zaman zaman Komisyondaki görüşmelerimizde hep “Çay yasası çıkmalı. Bu, bizim önemli sorunlarımızdan bir tanesi.” diyorlar. İyi, tamam. Biz de Komisyonda mutlu olduk, dedik ki KİT Komisyonunun diğer bir görevi de bize denetime gelen kurum ve kuruluşların önünü açmak, onların faaliyet alanlarını daha genişletmek. Ne tür probleminiz varsa iktidar ve muhalefete hiç bakmaksızın her türlü katkıyı vermeye hazır olduğumuzu ifade ettik. Komisyon toplantısından sonra biz ÇAYKUR’un yetkililerini aradık “Siz bu çay kanunuyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Talebiniz nedir? Nasıl yardımcı olalım? İster iktidar ister muhalefet, biz bu çay yasasıyla ilgili Meclise bir teklif vermek istiyoruz.” İnanır mısınız hiç kimseyle görüşemedik, yetkililer de burada. Dolayısıyla hâlâ, bugün çay yasasının bu Meclise gelip gelmeyeceği konusunda hiçbir fikrimiz yok. Önemli değil, kurumlar başarılı olsun; bu kurumlar milletin kurumları, bizim vergilerimizle yaşayan kurumlar, vergilerimizle yapılan kurumlar. Buradan bir kez daha ifade ediyorum: İnşallah biz çay yasasının -iktidar getirsin, muhalefetin de bir önemi yok- geçmesi konusunda da her türlü katkıyı sağlayacağız.

Diğer taraftan, bu sene çay fiyatı ilan edildi, 3,03 TL/kg. Şimdi bunu bölgemiz memnuniyetle karşıladı. Ama buradaki mesele şu: 3,03’le tespit edilen fiyatla kurumun aldığı çay miktarı belli. Çayın tamamını alamadığı için bu sefer üreticiler otomatikman özel sektörle karşı karşıya kalıyor. Ne oluyor

biliyor musunuz? Özel sektörün fiyatı şu an 1,8 ile 2 lira arasında. Bunun anlamı ne? Siz 3,03 fiyat tespit etmişsiniz, belli bir kota var, o kotadaki miktar kadar çayı götürüyorsunuz, fabrika alıyor ama diyor ki: “Benim bundan sonrasını işleme kapasitem yok.” Çayın önemli bir kısmını da özel sektör işlediğine göre fiyatı da onlar belirliyor. İstedığı fiyattan... Çünkü vatandaşın öncelikleri var, hepsini sezona göre ayarlamış; borçları var, taksitleri var, elektrik parası var, okul parası var, vergisi var, sağa sola borcu var; onu beklemesi mümkün değil, kotasını da doldurduğu zaman otomatikman özel sektörün kucağına düşüyor, 1,8 ile 2 lira arasında çay fiyatları tespit edilmiş oluyor ve işlem de bunun üzerinden görülüyor. Dolayısıyla, sizin 3,03 olarak afişe ettiğiniz fiyatın pazarda çok da fazla bir anlamının olmadığını hep beraber görmüş oluyoruz. Dolayısıyla devletin bu konuya bir miktar da müdahale etmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Diğer bir mesele de özellikle farklı bölgelerden kaçak çay giriyor. Tabii kaçak çay ülkemize girdiği zaman, vergilerden de muaf olduğu zaman otomatikman yerli üreticilerin rekabet gücünü de kırıyor. Bu manada da devletin bununla ilgili tedbirler alması lazım. Bu kaçak olarak giren çaydır, sigaradır, diğer, alkollü içeceklerdir, ne ise bunlarla ilgili tedbirlerin alınması ve yerel üreticilerin korunmasında da fayda var. Zaten vergilerin çoğunu da dolaylı vergiler üzerinden alıyorsunuz, sigaranın üzerinden alıyorsunuz, alkollü içeceklerden alıyorsunuz, benzinden alıyorsunuz. Yani bu da ülkenin, özellikle vergi konusunda çok ciddi oranda gelir kayıplarına sebep oluyor.

Tabii, sonuç olarak ne oluyor biliyor musunuz? İşte “Bu kurumlar öyle kötü yönetildi, böyle kötü yönetildi.” derken ha bire her yıl zarar beyan edince artık diyoruz ki bu kurumlar yakamızdan düşsün. Ne yapıyoruz? Alıyoruz bunları özelleştirme kapsamına. İşte bizim bütün endişemiz de burada. Bugün Trabzon’dan başlayıp Rize’ye kadar sahildeki en kaliteli arsalar ÇAYKUR’un bünyesinde. Yarın özelleştirme kapsamına alındığı zaman biz göreceğiz ki yine arsaları değerlenecek. O fabrikalar da bir bir kapanacak diye endişe içerisindeyiz. Ümit ediyoruz ki en azından ÇAYKUR’un kaderi diğer özelleştirilen kurum ve kuruluşlar gibi olmaz. Muhalefet olarak her zaman şunu söylüyoruz: Kurumlarımız gelişsin, geliştirmeliyiz. Bugün işsizliğin had safhaya çıktığı bir dönemde bu kurum ve kuruluşların çok ciddi oranda desteklenmeye ihtiyacı var. Özellikle ÇAYKUR Anadolu’dur. Biz bugün Anadolu’daki müesseseleri kapatarak nüfusun önemli bir kısmını da Marmara Bölgesi’ne yığdık. İşte sanayinin bir tarafta yoğunlaşmasının bedelini 99 depremiyle hep beraber de ödedik. Anadolu’daki bu kuruluşlar, Et Balıklar, Sümerbanklar, Anadolu’daki bu çimento fabrikaları da dâhil çok ciddi istihdamlar sağlıyordu. Ama bu özelleştirme hadiselerinden sonra bu fabrikaların tamamı kayboldu gitti. Ümit ediyoruz ki ÇAYKUR’un da kaderi diğer kurumlarla aynı olmaz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere yolcu ölüm oranı en düşük olan taşımacılık yöntemi hava yolu, ondan sonra ise demir yoludur. Raylı ulaşım genel olarak son derece güvenlidir. İstatistiklere göre 1 milyar yolcu kilometresine düşen yolcu ölüm oranı trende 0,16 ve otomobile göre ise 28 kat daha düşüktür. Yani kara yolundaki kaza oranları ile demir yolundaki kaza oranlarına şöyle bir baktığımız zaman, demir yolunda 28 kat daha düşük olduğunu görüyoruz. Ama Avrupa Birliği rakamlarına göre, 2016 yılında 28 Avrupa Birliği ülkesinde 450,7 milyar yolcu kapasitesine karşılık 1.787 kaza meydana gelmiş, 1.742 ölüm ve yaralanma olmuştur. Aynı yıl ülkemizde sadece 4,3 milyar yolcu kilometresine karşılık 120 kaza olmuş, 153 yurttaşımız ölmüş veya yaralanmıştır. Bu rakamlar ülkemizde tren kazalarının Avrupa Birliği’ne göre 7 kat daha sık olduğunu, bu kazalarda 9,3 kat daha fazla vatandaşımızın hayatını kaybettiğini veya yaralandığını ortaya koymaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de demir yolu kazaları sonucu ölüm vakalarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Demir yolu kazaları sonucu ölüm vakalarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapabilmek için ilk önce kaza nedenlerini bilmek ve geçmiş kazalarla karşılaştırmalar

yapabilmek gerekmektedir. Demir yolu kazaları nedeniyle meydana gelen ölüm vakaları dünyada düşme eğilimindedir. Avustralya, Avrupa Birliği, ABD, Kore, Kanada'da milyon tren kilometresine düşen ölüm oranı 2003-2012 arasında 0,15 ile 0,8 aralığında bulunmaktadır. Türkiye'de bu oran 3'ün üzerindedir.

2008-2012 yılları arasında dünya ortalamasının yaklaşık 5 katı kadar insanımız hayatını kaybetmiştir. 22 Temmuz 2014 tarihinde Pamukova'da yaşanan tren kazasında 41 insanımız hayatını kaybetti. Bilirkişi incelemesinde 80 kilometre hızla gitmesi gerekirken 132 kilometre hız yapan makinistler ile yol tamiratlarını yapmayan ve sinyalizasyon hatası nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları 8'de 4 oranında kusurlu bulunmuştu. Ağustosta Kocaeli'deki tren kazasında yine 8 insanımızı kaybettik. 27 Ocak 2008 tarihinde Kütahya tren kazasında 9 insanımız hayatını kaybetti, 37 vatandaşımız yaralandı. Aynı şekilde, 8 Temmuz 2018 tarihinde Çorlu'da 25 vatandaşımızı kaybettik, 328 yaralı var. 13 Aralık 2018'de Ankara'da yaşanan yüksek hızlı tren kazasında da 9 insanımızı kaybettik.

Peki, ne oldu? Bunun sonuçlarında neler oldu, neleri inceledik, bunlardan hangi dersleri çıkardık? Dedik ki, Çorlu tren kazasında havzada öngöremediğimiz bir yağmur yağdı, yağmasından dolayı havzada sular yükseldi, menfezler de bu suyu taşımadı; su oranı yükselince de rayların altındaki toprak sıvılaştı, gevşedi. Sonuç? Travers çöktü. Nerede olur bu biliyor musunuz? 21'inci yüzyılda ancak Türkiye'de olur. Yani bizler, hepimiz biliyoruz ki bu ülkedeki elli yıllık, altmış yıllık, yetmiş yıllık, yüz yıllık yağışlar bilinir. Bu yağışların oranı da bilinir, toplanan suyun hacmi de bilinir, bu suyun geçeceği hemzemin geçitlerin kesitleri de bilinir.

Biz bu filmi Çorlu'da seyrettik de... Geçen, Samsun bölgemizde de yağmur oldu. Aynı olay, Terme, Çarşamba, aynı şekilde havzadan toplanan yağmurlar... Orada da köprüler vardır. Köprü kodları düşüktü, köprülerin altından geçen su miktarına göre yükseklikler hesap edilmediği için suyla beraber gelen heyelanla taş ve ağaç parçaları köprünün önünün tıkadı. Sonuç: Terme ve Çarşamba sular altında kaldı. Bu da buna benzer. Bunlar öngörülebilir, bunlar hesaplanabilir. İnsanlar denizin üzerinden tren yollarını yaparken biz Çorlu'da, Pamukova'da işletme hatasından daha çok üretim hatasından kaynaklanan olayları göz ardı edersek yani bizler problemleri halının altına süpürdüğümüz sürece çözüm üretmemiz mümkün değil, mümkün de olmaz. Bundan dolayı ne bir genel müdür ne bir daire başkanı istifa etti; bunların faturası da makiniste, yol memuruna çıkarıldı. Sonuç?

Bakın, aynı şekilde, Osmangazi Köprüsü yapılırken -biliyorsunuz bu projeleri yabancılarla beraber yaptık- orada bir halat koptu; bu projede çalışan bir Japon mühendis bu kopan halat yüzünden intihar etti. Şimdi, onlardaki görev ve sorumluluk bilinci bu ama biz deminden beri saydığım onlarca insanımızı bu kazalarda kaybetmiş olmamıza rağmen bu Parlamento kürsüsünde muhalefetten bir sürü arkadaşımız "Bu konu araştırılsın, bu tren kazaları araştırılsın..." Bunda ne var? Bu konunun araştırılması şu Parlamentoda kime nasıl bir rahatsızlık verir, ben merak ediyorum. Yani ortada bir sorun var. Bu Parlamantonun görevi de bu oluşan sorunlara bir çözüm üretmek.

Şimdi, Parlamentoda 600 milletvekili arkadaşız, Parlamento'ya da geleli aşağı yukarı, yaklaşık bir buçuk yıla yakın bir süre oldu. Meclisin araştırılmasına karar verdiği konular sadece ve sadece bir elin parmaklarını geçmiyor. Neleri araştıralım dedik? Hayvan haklarını, diğer taraftan, uyuşturucu bağımlılığıyla ilgili bir konuyu, Rabia Naz'la ilgili bir konuyu, ilaçla ilgili bir konuyu araştıralım dedik. Yani neticede bir elin parmaklarını geçmiyor. Bu Parlamentoda dünya kadar deneyimi, birikimi olan arkadaşlarımız var. En azından bu temel konularda kurulan araştırma komisyonları Meclis adına çalışıyor, Meclis adına görev yapıyor, bulduğu sonuçları da hem Meclisle hem kamuoyuyla paylaşıyor. Dolayısıyla, gelin, bu yanlıştan vazgeçin. Bu araştırma önergeleri hepimizin, kamunun da sizin de

bizim de yararımıza; en azından çözüm bulma konusunda, çözüm üretme konusunda önümüzü açacak çalışmalardır. Ümit ediyorum, bundan sonraki dönemlerde hiç olmazsa buraya gelen konularla ilgili araştırma önermelerine olumlu cevaplar verirsiniz.

İşte, aynı şey, termik santrallerle ilgili de yine araştırılsın dedik. Bu filtre meselesi gündeme geldi, herkes çıktı kürsüde saatlerce konuştu. Sonuç? El birliğiyle geçirdik, Sayın Cumhurbaşkanımız “Ya, bir yerde bir yanlış yapıyorsunuz.” dedi ve geri döndü. İşte, bu yanlışların sayısını da azaltalım. Kamu sağlığından, halk sağlığından daha önemli bir şey olduğuna ben inanmıyorum.

Yine, Demiryollarında -Sayın Genel Müdürümüz de burada, Komisyonunda da her zaman böyle bu konuları tartışıyoruz- şu ana kadar ihale ettiğimiz hiçbir rakamla biz imalatı tamamlayamadık. Yani örnek söyleyeyim, diyeyim ki: Biz Ankara-Sivas arasını 1 milyon liraya ihale ettik. Yapılan ihalelerin hiçbir tanesi ihale edilen rakamlar üzerinden sonuçlanmadı; yüzde 20, yüzde 40 maliyetlerde artış var, bizim de itiraz ettiğimiz konular tam burası. Yani bu devirde bu maliyetleri tespit edebiliriz, bu maliyetleri hesap edebiliriz. Diyoruz ki: İşte, tünelden geçiyor, jeolojik etütler var, yerin 1.500 metre altından geçiyoruz. Bütün bunların hepsi doğru ama insanlar Mars’a araç indiriyor, Mars’tan numune alıyor, aldığı numunelerle Mars’ta hayat olup olmadığını bilebiliyor. Yani bilimin, teknolojinin bu kadar ilerlediği bir dönemde Demiryollarında böyle oluyor da Karayollarında farklı mı oluyor? Yok. İşte, sorun burada. Sizin yatırımlarla ilgili hesap ettiğiniz maliyetlerin hiçbir tanesi tutmuyor; tutmadığı zaman siz bütçenize yatırım için 10 lira koymuşsunuz, çıktı 15 liraya. Tabii ki Plan ve Bütçe Komisyonunda da zaman zaman görüşmelere gittik, açıklar artıyor. İşte bu sene 130 milyar küsur bütçe açığı var. Neden açık var? Sizin hesaplamalarınız ile sonuçların arasında fark var da onun için. Dolayısıyla, bu yatırımlara başlamadan önce mutfakta iyi çalışmamız lazım. Eğer mutfakta iyi çalışırsanız o mutfaktan kaliteli yemek çıkar. Ama sadece siyaseten, meydana çıktığımız zaman “Bu yolun ihalesini bir hafta sonra istiyorum.” dersiniz, doğru, ihaleyi yaparsınız, olur ama hiçbir zaman sonucu da belli olmaz.

Yine, aynı şekilde 2000 yılında da ben bu Parlamenteodaydım, o zaman 57’nci Hükümet döneminde bir yasa çıkardık, dedik ki: “Maliyeti belli olmayan bir işin ihalesini yapamazsınız.” bir. “Yatırım yapacağınız rakam bütçenizde yoksa ihaleyi yapamazsınız.” iki. “Hesabınız kitabınız en fazla yüzde 10 şaşar.” üç. Ne oldu biliyor musunuz? Siz o Kamu İhale Yasası’nı 186 kez değiştirdiniz, kendinize uygun bir ihale yasası oluşturmaya çalıştınız. Rekabeti ortadan kaldırdınız. Bunu kamu adına soruyorum ben, rekabeti orta yerden kaldırdığımızda işte o zaman ortaya farklı şeyler çıkıyor, farklı hadiseler çıkıyor. Sonuçta bu ihale yasaları dünyanın hiçbir tarafında bu kadar değişmez. Şu anda bulmaca gibi, ihalenin sonucunu değerlendirmek için insanların önce bir bulmaca çözmesi lazım

Yeri gelmişken şunu da söyleyeyim: Kendi bölgemiz Samsun. Sivas Yıldızeli -Kalın İstasyonu- ilçesinden Samsun arası 378 kilometre. Ulu Önder Atatürk Cumhuriyet Dönemi’nde bunun ihalesini yapmış, 1924’te başlamış, 1931’de yani yedi yılda o günün teknolojisiyle, kazmayla kürekle bu yolu tamamlamış. Ne oldu sonuç? Bizler 2014 yılında ihaleye çıkmışız, “Dört yılda bunun revizyonunu yapacağız.” demişiz; yedi yılda kazmayla kürekle yapılan demir yolunu dört yılda onaramadık arkadaşlar. Bugünkü teknolojiyi sizler düşünün, bugün içinde bulunduğumuz şartları sizler düşünün.

Bütün bunları söylerken... Tabii ki çok ciddi oranda demir yolları yapıldı. Ben emeği geçenlere buradan teşekkür ediyorum. En ufak bir itirazımız yok. Zaten on yedi yıldır bu ülkede iktidar olanların birinci görevi de bu işleri yapmak. Yani biz kamu adına, millet adına teşekkür ediyoruz ama on yedi yıldır iktidarda olan insanların da herhâlde bunları yapması lazım gelir diye düşünüyoruz. Ben bu yönü itibarıyla da teşekkür ediyorum.

Bunun devamında, tabii, çok önemli bağlantılardan biri de Bakü-Tiflis demir yolu. Ben buradan emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Bugün Pekin'den çıkan bir tren Prag'a, Avrupa'ya kadar hiç mola vermeden, Marmaray'ı da kullanarak geçiyor. Tabii zaman zaman bizim "muhalefet" diye bildiğimiz arkadaşlarımız gündeme getirmiyor ama unutmayalım, Marmaray'ın temeli 57'nci Hükümet tarafından atılmıştır. Ben buradan da hiç olmazsa o gün bu Parlamentoda olan biri olarak o zaman da emeği geçenlere huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Demir yollarının önemini burada anlatmayla bitirmemiz mümkün değil, sadece bir örnek verip geçeyim: Bugün sizler Kars hattında bilet bulmakta zorlanırsınız. Bugün, demir yollarında, işte, sadece nostalji olsun diye biletler alınıyor, günübirlik Kars'a gidiyorlar geliyorlar. Önemi şu: Bence Türkiye'nin her yolu demir ağlarla örtülmeli ki Onuncu Yıl Marşı'nda da hep "Demir ağlarla ördük." diyor, ta o zamandan bu hedef gösterilmiş. İnanıyoruz ve ümit ediyoruz ki biz de en azından o kültürden gelen insanlar olarak Türkiye'yi demir ağlarla donatırız.

Tabii, diğer bir konu başlığımız da TOKİ. TOKİ hakikaten kuruluş itibarıyla ciddi hizmetler veren, ciddi projelere adım atmış bir kurum. Bu yönüyle TOKİ'nin varlığından şahsen ben gurur duyuyorum. Şimdiye kadar 815 bin civarında konut yaptı. Buna diyebileceğimiz bir şey yok. Yalnız, özellikle ihalelere çıkarken diğer kurum ve kuruluşlarda olan hastalıklar üç aşağı beş yukarı TOKİ'de de var; onlar da mutfakta iyi çalışmıyorlar, onlar da planını, projesini, zemin etütlerini, bununla ilgili çalışmaları net yapmadığı için zaman zaman sorunlar yaşıyor. Örnek, işte, Zonguldak'ta toplu konut yapılıyor, toplu konut için tespit edilen alan heyelan bölgesi. Gidiyorlar, bakıyorlar, buraya bu yapılmaz. Ne olacak? Yeri değiştirmek lazım. İkinci zemin etütleri yapılıyor, yer değiştiriliyor, buraya kazık çakılması lazım, foraj yapılması lazım, bu şartlar altında buraya konut yapılamaz. Devamında, tabii, yer değişikliği yapılıyor, yer değişikliği yapılırken ek maliyetler çıkıyor. Gümüşhane Milletvekilimiz Cihan Bey biraz önce buradaydı, aynı şekilde, bakın, Gümüşhane'de bir devlet hastanesi yapıldı, bir türlü açılmıyor. Neden? Çünkü kaygan bir zemin üzerinde. Biz şu an Gümüşhane Devlet Hastanesini açmak için hastaneye harcadığımızdan belki de daha fazla bir parayı hastaneyi yerinde tutmak için harcıyoruz. Aynı şekilde, zemin kaymasın diye bir etüt yaptılar "Boşaltalım, taş dolduralım, ağırlığı taşısın." Geldiler, baktılar, harcadılar, bu olmadı. "E, ne yapalım? Buraya kazık çakmamız lazım." Peki... Şimdi ona karar verdiler. Bakın, bu maliyetleri topladığımız zaman neredeyse hastane maliyetine denk gelecek rakamlara ulaşıyoruz.

Bunu şunun için söylüyorum: Bugün özellikle teknik elemanlar konusunda ülkemizde çok ciddi oranda işsizlik var. Bakın, 2019 yılı bütçesinde de mühendislerle ilgili doğru düzgün alım yok. Bugün jeoloji mühendisleri neredeyse dernek kuracaklar yani geçmişte ziraat mühendislerinin kurduğu gibi bugün jeoloji mühendisleri de işsiz jeoloji mühendisleri derneği kuracaklar. Bu kadar elemanımız varken bununla ilgili gerçekten çok ciddi çalışmalar yapabiliriz. Daha ihalelere çıkmadan önce zemin etütleri yapılır, alanlar tespit edilir, buna göre de imalatlar yapılır. Bunun yanı sıra, eğer TOKİ bir yerde bir şehirleşme yapmak istiyorsa bununla beraber oraya kanalı, suyunu, elektriğini, telefonunu, her türlü yolunu, izini, altyapısını götürcek, ondan sonra imalat yapacak ama bizde işler tersine. Önce binayı yapıyoruz, sonra da ona altyapı götürmeye çalışıyoruz, bundan dolayı da ciddi sorunlar yaşıyoruz.

Tabii, TOKİ'nin amacı özellikle dar gelirliyle yönelik konut yapmak, bunu ben destekliyorum, grup olarak destekliyoruz çünkü bugün 2.050 lira asgari ücretin olduğu bir ülkede dar gelirliilerin konut sahibi olmaları mümkün değil, dolayısıyla devlet sosyal devlet olma özelliğinden kaynaklanan sebeplerden dolayı bunlar yapılmalı, otuz yıl, kırk yıl vadeli neyse vatandaşa tahsis edilmeli. Ama bu görevini yaparken özellikle Anadolu şehirlerinde -burada Anadolu'dan bir sürü milletvekili arkadaşımız

var- Anadolu'da bu yap-sat tabir ettiğimiz firmalar var. TOKİ oralarda konut yapıp sattığı zaman çünkü TOKİ'nin şeyi belli, arsa maliyeti sifıra yakın ama oradakiler yüzde 30-yüzde 40, zaman zaman yüzde 50 kat karşılığı inşaatlar yapmaya çalışıyorlar. Ne oluyor bu sefer? TOKİ'nin fiyatlarıyla rekabet etmeleri mümkün değil, bugün Anadolu'da gerçekten bu manada ciddi sıkıntılar var, bu manada ciddi kayıplar var. Yani inşaat sektörü deyip geçmemek lazım. Bugün inşaat sektörü yaklaşık 300 kalem malzemededen oluşuyor yani elektriği, mekaniği, tesisatı, boyası, camı, çerçevesi, yolu, izi, yemesi, içmesi, bununla beraber etkilediği alan fazla. Her zaman da inşaat sektörü lokomotif sektör olmuştur. İnşaat işler düzeldiği zaman diğer sektörlerle de otomatikman sirayet eder, TOKİ de bu manada önderlik yaparsa tabii ki mutlu oluruz ama tabii, devlet hiçbir zaman kendi vatandaşına rakip olmaz, özellikle lüks konut sektörüne girmesini ben TOKİ'ye çok da büyük katkı sağlamayacağını düşünüyorum. Bunun yanı sıra, tabii, TOKİ'de bugün rakamlar oldukça düşük, çok ciddi oranda zararlar var. Firmaların çoğu TOKİ'nin kapısından bile geçmek istemiyor. Bir ihale yöntemleri var, bir de yaklaşık maliyet hesapları var. Bunu neye göre yapıyorlar, nasıl tespit ediyorlar; piyasaya göre mi tespit ediyorlar, Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarına göre mi tespit ediyorlar bilmiyorum ama adına "sınır değeri" diyorlar, bu sınır değerini altydı, üstüydü, topladı, çıkardı ama bugün gerçek manada TOKİ mağduru dünya kadar firma var. Benim bildiğim, ciddi firmaların çoğu bu şartlardan dolayı TOKİ'nin çok fazla önünden geçmiyor.

Tabii, rakamlar düşünce kalite de düşüyor. Şimdi, zaman zaman Sayın Başkan diyor ki: "Bizde memnuniyet yüzde 90." Ya, insanlar kafasını sokacak ev arıyor, kafasını soktukten sonra tabii memnun, yağmurdan kurtulmuş, yaştan kurtulmuş; ona bakmıyor, onun kaliteyle, standartla bir işi yok. O, sadece kafasını sokacak iki göz bir oda, yaşayabileceği bir mekân arıyor. Yani bunun üzerinden giderek yorum yapmak, bunun üzerinden giderek ifadeler kullanmak doğru değil. Dolayısıyla bu düşük maliyetler kaliteye de ciddi oranda tesir etti, ümit ediyorum ki bundan sonra da bunlar dikkate alınır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Tabii, burada kesinlikle, iktidarıyla muhalefetiyle kurumlar bizim kurumlarımız, bunların başarılı olması için biz her zaman elimizden gelen gayreti gösteriyoruz, gösteririz.

Belki de Parlatentonun en uyumlu Komisyonu -başta Başkanımız olmak üzere, ona da teşekkür ediyorum- KİT Komisyonu, beraber çalışıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına söz sırası, Denizli Milletvekilimiz Sayın Yasin Öztürk'e aittir.

Sayın Öztürk, süreniz on beş dakika.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Genel Kurulumuzda iktidarın icraatını kurumlar nezdinde, KİT Komisyonu raporlarıyla masaya yatırıyoruz. İYİ PARTİ Grubu adına ben de Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ve Atatürk Orman Çiftliği üzerine değerlendirmelerde bulunmak üzere huzurlarınızdayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla 1 Mayıs 1964'te özel yasayla özerk, tüzel bir kişiliğe sahip olarak kurulmuş, 1972'de Anayasa değişiklikleriyle Kurum, tarafsız bir kamu iktisadi kuruluşu" olarak tanımlanmıştır. 1993 yılında Anayasa'nın 133'üncü maddesinde yapılan düzenleme ile özel radyo ve televizyon yayınları serbest bırakılmış, TRT'nin özerkliği yeniden tesis edilmiştir.

TRT, bugün, özerkliği ve tarafsızlığı Anayasa’da hükme bağlanan kamu hizmeti yayıncısı olarak hizmet vermektedir. Anayasal olarak düzenleme “tarafsız, özerk ve kamu hizmeti yayıncısı” olarak tanımlansa da Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun son dönem yayıncılık anlayışı “İktidara destek ol, muhalefeti görme, göreceksen de şaşşı gör.” üzerine kurulmuştur.

Özellikle seçim dönemlerinde partilere, partilerin genel başkanlarına ve/veya adaylara eşit süre ayırması gereken TRT, 24 Haziran seçimlerinde AK PARTİ adayı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a 105 dakika, Cumhuriyet Halk Partisi adayına 37 dakika, partimiz İYİ PARTİ’nin Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Meral Akşener’e 14 dakika yer vermiştir. Aynı sözde tarafsızlık ilkesi yerel seçimlerde de uygulanmış, AK PARTİ’yle ilgili yaklaşık 50 saat aleyhte tek bir kelime olmadan yayın yapılırken Cumhuriyet Halk Partisi için yaklaşık 12 saat yayının 6 saati aleyhte, İYİ PARTİ için yapılan 2 saatlik haberin 1 saat 12 dakikası aleyhte yayınlara ayrılmıştır.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun kamu yayıncılığında yer alan “kamu” kelimesini “iktidar” olarak algılamasını geçtik, TRT gerçek anlamıyla kamu yani devlet ilkelerini de alaşağı etmiştir. İstanbul seçimleri öncesinde kırmızı bültenle aranan bir teröristi ekranlara çıkararak iktidarın bir etnik köken üzerindeki oylarını yönlendirmeye çalışmış, çok büyük bir ayıba ve çok büyük bir rezalete imza atmıştır. TRT’nin, bırakın ekranlarına çıkartmayı, kapısının bile önünden geçirilmeyecek olanlar TRT ekranlarına çıkarılmıştır. Muhalefet liderlerine kapatılan ekranlar PKK terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan’ın kardeşi Osman’a sonuna kadar açılmış, İmralı’dan servis edilen mektup ve teröristbaşı Abdullah Öcalan’ın İstanbul seçimiyle ilgili görüşleri TRT ekranlarından vatandaşlarımıza aktarılmaya çalışılmıştır. Ekranlarında muhalefet liderlerine yer vermeyen, milletin parasıyla yayın yapan kamu kurumu, milletin evlatlarına kurşun sıkanları ekranlarına çıkararak adını hem ülke tarihine hem de TRT tarihine kara bir leke olarak yazdırmıştır.

2019 yılı itibarıyla yaklaşık 7 bin personeli bulunan TRT, personel fazlalığına rağmen, her türlü teknik imkânına rağmen bazı programlarını dış yayın olarak yaptırmaktadır. Ticari sır olarak saklanmaya çalışılsa da Sayıştay raporlarına yansıyan verilere göre kurumun hizmet alımları önceki dönemlere göre yüzde 10 civarında artarak 1 milyar 47 milyon 373 bin lira olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında kurum dışında yaptırılan programlara 383 milyon 510 bin lira ödenirken, haberler için de 445 milyon 75 bin lira ödeme yapılmıştır. Bu arada “hizmetinden yararlandırılan kurum dışı şahıslara ödemeler” adı altında 53 milyon 550 bin lira aktarılmış, kurum dışından kiralanan program giderleri de yüzde 153 oranında artışla 2017 yılında 14 milyon 607 bin 327 TL olarak yansımıştır. Peki, ticari sır olarak saklanan nedir? TRT’nin en fazla para ödediği miktar Diriliş Ertuğrul dizisine. Ertuğrul Gazi dirilse sefere çıksa bile diziyeye verilen paradan daha az parayla zafere ulaşacağı kesindir. Bir kamu kurumu, harcamalarını ticari sır bahanesiyle saklayamaz. Neden saklama ihtiyacı hisseder? Saklarsa bu rakamların altında farklı bir şeyler vardır. Bir kamu kurumu cam gibi olmalı, şeffaf olmalı; yönetimiyle, harcamasıyla, bütçesiyle, geliriyle, gideriyle, reklamıyla, uygulamalarıyla hesap verebilir olmalıdır. Kamu yayıncılığı yapan TRT’den bu şeffaf yaklaşımı biz de kamu adına istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, her türlü imkânına rağmen rating ölçümlerinde alt sıralarda yer alan TRT’nin bol keseden yaptığı harcamaların kaynağı nedir? Vatandaşın ödediği elektrik faturalarından alınan yüzde 2 TRT katkı payı, bandrole tabi cihaz türleri üzerinden alınan pay, genel bütçeden ayrılan pay, radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam ile faaliyetlerden elde edilen gelir; film, plak, nota, yapım, yayın ve satışından elde edilecek gelirler, radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler, düzenlenecek konser ve benzeri programlara giriş ücreti ve bu gibi durumlar. Evet, TRT’nin kaynakları bunlar. Bu kaynakları vatandaşlardan alırken siyasi görüşüne bakmaksızın herkesten alan TRT, yayın politikası izlerken yandaş kanallardan farklı davranmıyor.

TRT 2015 yılında elektrik faturalarından 842 milyon 800 bin lira, bandrol ücretlerinden 679 milyon 100 bin lira ve reklam gelirlerinden 100 milyon 200 bin lira olmak üzere toplam 1 milyar 622 milyon 100 bin lira gelir elde etmiştir. 2016 yılında elektrik faturalarından 793 milyon 400 bin lira, bandrol ücretlerinden 962 milyon 100 bin lira ve reklamlardan 212 milyon 100 bin lira olmak üzere toplam 1 milyar 967 milyon 600 bin lira gelir elde etmiştir. TRT, her türlü gelirine rağmen 2015 yılını yaklaşık 147 milyon lira, 2016 yılını ise 252 milyon lira zararla kapatmıştır.

TRT'nin diğer gelirlerini bir tarafa bırakalım, kendisine mukabil, kendisine muadil diğer özel radyo ve televizyon kuruluşlarının reklam gelirleriyle ayakta durabildiği ve ticari kazanç sağlayabildiği günümüz şartlarında TRT, elektrik faturalarından alınan katkı payı olmadan da yayıncılık faaliyetini devam ettirebilecek konumdadır. Devlet televizyonu olma vasfını yitirmiş, tarafsızlığını rafa kaldırmış TRT'ye vatandaşın cebinden para aktarılması uygulamasına bir an önce son verilmelidir. 2017 yılında, sanayiye destek olmak için elektrikten alınan TRT fonu kaldırılmışken vatandaşın kesilen faturalardan katkı payı alınmaya hâlen devam edilmektedir. Bu, alınmamalıdır.

Bu vesileyle AK PARTİ Grubuna sesleniyorum: Siz de bu ayıbı görüp TRT'ye elektrik faturalarından ayrılan katkı payının kaldırılması için verdiğiniz kanun teklifini bir an önce gündeme alın, hem ekonomik darboğazdaki vatandaşımız rahatlasın hem de TRT bol keseden yaptığı harcamalarına bir kamu kurumu olduğunu hatırlayarak çekidüzen versin.

Değerli milletvekilleri, yine, hayırsız mirasyedinin yaptığı harcama misali harcanan bir ata mirası da Atatürk Orman Çiftliği. Atatürk, Türk milletinin Millî Mücadele'de kazandığı zaferi ekonominin ve sosyal hayatın diğer alanlarında yapmış olduğu dönüşüm ve değişimlerle de taçlandırmak istemiş ve 1925 yılında adı daha sonradan Atatürk Orman Çiftliği'ne dönüşecek olan Gazi Orman Çiftliği bu amaçla kurulmuştur. Büyük Önder, tarım alanında gerçekleştirilen başarıların önemli ve bu ilk sembolünü 1937 yılında Türk milletine şartlı olarak bağışlamıştır. Peki, şart nedir? Tarımı geliştirmek ve bu alanı tarım arazisi olarak kullanmak. Atatürk Orman Çiftliği'nin sınırları belirtilirken o zaman Ankara'nın şartlarında en çorak, en işe yaramaz araziler olarak tesis edilmiştir. Buradaki amaç, "Bu verimsiz, çorak arazilerde bir şey üretmeyi başarabilirsek gelecekte hem Türk tarımına hem Türk hayvancılığına hem Türk meyve ve sebze üretimine gerekli olan tohum modelleri buralarda geliştirilir, örnek üretimler yapılır ve bu da Türkiye genelinde uygulanabilir." diyerek Türkiye'deki ilk modern tarımcılığın öncülüğünü başlatmıştır. Peki, uygulandı mı? Uygulandı, uygulamada başarılı da olundu. Başta toprak ıslahı için Ankara'nın merkezinde bulunan bu çorak arazilerden yaklaşık 55,5 bin dekar arazi çiftliğin ilk kuruluşunda tahsis edildi. Atatürk bu konuyu o kadar önemsemi ki cumhuriyetin kuruluşundan sonra çekilen ilk fotoğraflara bakarsanız Atatürk'ün hep çiftlikteki hayvancılıkla ilgili, üretimle ilgili, tarımla ilgili fotoğraflarını görürsünüz. Aslında, bu da Ulu Önder Atatürk'ün tarım ve üretim konusunda ne kadar yüksek bir öngörüye sahip olduğunun en temel örneklerinden biridir. Ankara'nın hemen yanı başında böyle bir modelle üretimlerin yapılması ve bu üretime böyle bir alan tahsis edilmesi de takdire şayandır.

Peki, tarımsal amaçlı kullanım şartıyla bırakılan bu mirasımız ne oldu? Tarım amacına hizmet etmesi lazım gelen Atatürk Orman Çiftliği arazisinde önce ufak ufak eksilmeler yaşanmaya başlandı; 2011 yılına gelindiğinde ise alanın üzerindeki koruma kalktı ve sit alanı olmaktan çıkarıldı; şu an yaklaşık 22 bin hektar tarım arazisi çeşitli şekillerde kullanılamaz hâle geldi; üzerine Külliye yapıldı; yapımı bir türlü bitirilemeyen, Ankara için rekor fahiş zarara mal olan, bitirilemediği için Çinlilere devredilen, devredildikten hemen sonra da iflâsı açıklanan Ankapark'a devredildi. Ankapark yapılırken Hayvanat Bahçesi kapatıldı.

Bakın, daha iyisini yapmak kaydıyla bu tür operasyonlar olur, dünyanın her yerinde de olabilir ama “Daha iyisini yapacağız, merak etmeyin, Orta Doğu ve Balkanların, hatta dünyanın en büyük parkını yapacağız, en orijinal aletleri getireceğiz.” denirken değil en orijinal alet, en büyük park daha açılışında en çok zarar eden park yapıldı. Dolayısıyla bu tür tahsislerin nelere mal olduğunu hep beraber görüyoruz.

Devamında olanları da söyleyeyim: Birinci, ikinci, üçüncü Melih Gökçek ile Ankara Mimarlar Odası savaşları başladı, üzerine yol, kavşak inşaatları yapıldı, kuruluşunda 55 bin dekar olan arazi 33 bin dekara düştü. Yönetim, Melih Gökçek’ten alamadığı alacağını, yerel iktidar değişince, Mansur Yavaş’ı zor duruma düşürmek için icra işlemine başvurdu.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz tarımının son dönemlerini hepimiz biliyoruz. Malumun ilamını buradan bir daha ayrıntılı rakamlarla vermeyeceğim ama tarımda kendi kendine yeten bir ülkeden ithalat yapar bir ülke hâline geldik. İhracatımız bile iktidara dayalı ürünlerden oluşuyor. Irkların geliştirilmesi adına hayvan ithalatını açtık, şu anda bizim bir ırkımız yok, yüksek verimli kültür sığır ırklarının tohumlanması ilk uyum şartı kaldırıldı. Ülkemizde cumhuriyetin kuruluşundan bu yana verimli kültür sığır ırkı geliştirmek için çalışmalar yapılırken 2019 Türkiye’de Tarım Bakanlığı 24 Ekimde otuz yıldır yapılan ıslah programından vazgeçilerek süt tipi hayvanlara istenilen et tipi spermaların atılabilmesine izin verdi. Biz bu konuyu sorunca da bir ay sonra vazgeçildi. Tarım politikamızı yapboz tahtasına döndürdük. Böyle bir tarım ve hayvancılık politikası olmamalı, olamaz.

Aynı şekilde, meyvecilik açısından bir çalışmamız yok. Atatürk Orman Çiftliği’nde bu yapılabilirdi. Bir sürü sebze var, tohumculuk var, model bahçeler burada oluşturulup bunların üzerinden üretimler yapılır, ondan sonra da Türkiye genelinde bu tür uygulamalar yapılır, İsrail’den tohum almak zorunda kalmazdık.

Tabii, bunun yanı sıra, Atatürk Orman Çiftliği’nde şu veya bu şekilde kiralamalar var. Tabii, devlet, bunu denetlemekte bazen zorlanıyor. Tahsis edilen alan gasba dönüşüyor, kullanımdan daha çok alan işgal ediliyor. Zaten Sayıştay raporları da bunu gösteriyor ve söylüyor. Detayında diyor ki: Siz başlangıçta şu kadar alanı ‘kapalı alan’, bu kadar alanı ‘açık alan’ gibi kiralamız ama işin sonucu itibarıyla -yani günün sonunda- kapalı alanların miktarı arttı, açık alanların miktarı arttı; dolayısıyla, bundan dolayı da hak kayıpları var.

Bugün Atatürk Orman Çiftliği arazisi tarım arazisi olmaktan çıkmış, rant alanına dönüşmüştür. Hatta Ata’nın şartlı mirasının üzerine bugün Amerikan Büyükelçiliği yapılmaktadır. Ankara 4. İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı vermiş olması ayrı bir kazanç ama asıl önemlisi, Ata’nın mirası üzerine Amerikan Büyükelçiliğinin yapılmasına izin verilmesi de “yerli ve milli” anlayışla bağdaşmamaktadır. Değerli milletvekilleri, yine bu vesileyle iktidara seslenmek istiyorum: Gelin birlikte Ata’mızın mirasına sahip çıkalım. Bugün 22 bin dekarı kayboldu da kalan 33 bin dekarı oraya buraya tahsis etmek yerine, gerçek amacıyla kullanalım.

Son olarak da, Buhari sayfa 190’da geçer, rivayet olur ki Peygamber Efendimiz, Hayber Savaşı’nda ölen Kirkire için “Bu adam cehennemliktir.” buyurdu. Devlet malından bir hırka bile olsa aşırın, çalan cehennemliktir. Umarım devlet işi yapan hiç kimse Kirkire’nin durumuna düşmez, hele hele iktidarı elinde tutanlar bu duruma düşmesin. Beytülmale sadece dilinizin ucuyla değil, uygulamalarınızla da sahip çıkın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna ait.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz Ankara Milletvekilimiz Sayın Mevlüt Karakaya’ya aittir.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Karakaya.

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada bazı KİT’lerimizin belli faaliyet yıllarına ilişkin denetim raporlarına yapılan itirazları müzakere ediyoruz, görüşüyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına görüşlerimizi aktarmak üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında müzakerenin daha faydalı olabilmesi açısından bazı kavramların yeniden hatırlanmasında fayda olduğunu düşünüyorum. Denetim, geniş kapsamlı bir kavram; denetim kavramı çoğu zaman kontrol, revizyon, teftiş, inceleme, murakabe gibi kavramlarla karıştırılır ve bu karıştırma kafaları da karıştırır. Şimdi, bugün burada bu kürsüden bazı örneklerini de aslında gördük. Ben, burada belki daha faydalı olması bakımından bazı hususların altını çizmekte yarar olduğunu düşünüyorum.

Aslında KİT’lerin denetimini konuşuyoruz. Anayasa’ımızda Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılacak denetimlerin iki temel kaynağı var, iki kaynağa, iki maddeye dayanıyor: Biri, malumlarımız 160’ıncı madde, bu daha çok merkezî yönetim idareleriyle alakalı, sosyal güvenlik kurumlarını da içine alan denetimlerle alakalı ki burada Anayasa’ımız bu madde kapsamında aslında Sayıştay’ı yetkili kılıyor ve Sayıştay tarafından hükme bağlanıyor. İkinci dayanak, ikinci madde 165’inci madde, yine burada da kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi gündeme getiriliyor ve bunların Türkiye Büyük Millet Meclisince denetiminin yapılabilmesi için yasal bir düzenlemeye işaret ediyor. Bu kapsamda da 3346 sayılı Yasa çıkarılıyor ve Sayıştaya ilişkin, Sayıştayın kuruluş kanununda bu hükümler yer alıyor. Bir de öteden beri gelen 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname var.

Değerli arkadaşlar, aslında KİT Komisyonu gerçekten teknik ve özellikli bir Komisyon. KİT’lerin şöyle bir gruplamasına bakacak olursak bunların bir kısmı üretimde öncülük yapmak amacıyla kurulmuş, oluşturulmuş olan KİT’ler, genel ekonomi içerisinde bunlara belli işlevler, görevler verilmiş; bir kısmı düzenleyici kurum niteliğinde olanlar, piyasayı regüle edenler; bir kısmı başka amaçlarla yani KİT’lerin ana statülerine baktığımızda onlara verilmiş olan genel ekonomi içerisinde bazı işlevleri yerine getirmek, görevleri burada sayılmış olan hususlar var. Şimdi, biz genellikle görüyoruz -ki bu zaman zaman KİT Komisyonunda da oluyor- tüm denetim ve gözetim işlevini, ölçütü kâr noktasına getirip dayıyoruz. En büyük yanlışlardan biri olduğunu düşünüyorum çünkü KİT’lerin hepsinin belli bir işlevi vardır, fonksiyonları vardır, KİT’ler öncelikle o görevlerini yerine getirmek durumundalar ancak o işlevleri yerine getirirken de kârlılık ve verimlilik esasına göre hareket etmek zorundadırlar. Biz burada bir KİT’i “Zarar etti, kâr etti” tek ölçütüyle, tek amacı oymuş gibi değerlendirip, arkasından da örneğin bir piyasa düzenleyen kurumu -benim de daha önce Genel Müdürlüğünü yaptığım- diyelim ki Toprak Mahsulleri Ofisini bu açıdan değerlendirip “Kâr etmiyor, zarar etmiyor.” der, arkasından da “Hububat piyasası düştü, çiftçi zarar etti.” diye soramayız, bu bir tenakuzdur. Dolayısıyla biz burada önce KİT’lerin esas işlevlerinin ne olduğuna bakmak durumundayız ama bu işlevleri yerine getirirken de kârlılık ve verimlilik esasına uygun hareket edip etmediğine de bakacağız çünkü kamu kaynağını verdik, Anayasa’ımız da buna özel bir önem veriyor, KİT Komisyonunda genellikle bu konudaki uzman, bu konuya yakın olan parti üyeleri tarafından oluşturuluyor. Bunu belki karıştırmamak lazım diye bunun altını çizme ihtiyacı duydum; değilse, burada konuşulurken şunu görüyoruz ki iki cümle, peş peşe gelen iki cümle birbiriyle çelişiyor arkadaşlar. Yani KİT’ler ya asli görevlerini yapacaklar ya da kâr edecekler; amaçları kârı bırakalım serbest piyasa ekonomisi, özel sektör yapsın gitsin. Bunları karıştırmamamız gerekir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii ki bizim Türk denetim sistemini alıp ayrıca analiz edebiliriz. Ben bu kürsüden birkaç defa daha söyledim, 5018’i, herkesin övdüğü bir dönemde, zamanda evet, ben de övüyorum, 5018 önemli bir reformdu ama 5018’in esasında Anglo-Sakson hukuk sisteminin yapısı vardır. 2001’deki o Enronlar, Datcomlar, WorldComlar krizlerinde bunlar ortadan kalktı, bu Amerika

dahi hibrit sistemlere geçti ama biz Türkiye olarak, genel anlamda bakıldığında, Türk denetim sistemi Anglo-Sokson hukuk sistemine uygun, oysa Türkiye Kara Avrupa hukuk sistemini uygulayan bir ülkedir ve denetim sistemi de daha önce buna uygundu. Burada eksiklikler var; bu rezervimi bir kenara bırakıyorum ama diğer taraftan da baktığımızda, KİT'lerin denetimi, kamu kaynaklarının kullanılması açısından, belki denetim açısından Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevleri içerisinde en veballi olanı da budur; biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuyu gerçekten bu kapsamda görüp buna göre değerlendiriyoruz. Ama şunu da hemen ifade etmemiz gerekir, hiç kimse mali denetim açısından bakıldığında, iktidarlar kendilerini denetimsizleştirmek için denetimi iktidarsızlaştıramazlar ama bu, genellikle sadece Türkiye'de değil, sadece bugün değil, geçmişte de bugün de ve bir çok ülkede de yapılan bir şeydir. Ama bununla birlikte muhalefet de hükümetleri ve kurumları işlevlerini yerine getiremeyecek şekilde sokacak tarzda denetim gücünü kullanmamalıdır. Teknik bir Komisyondur, teknik bir konudur, denetim konusudur, bunun ilkeleri vardır, standartları vardır.

Bugün Sayıştaydan bahsediyoruz. Değerli arkadaşlar, Sayıştay bin yılı aşkın Türk devlet geleneğini içinde barındıran bir denetim kuruluşudur, saygın ve köklü bir denetim kuruluşudur. Karahanlılar döneminden gelen bir yapıya dayanmaktadır. Gazneliler'in, Selçuklu'nun, Osmanlı'nın devlet tecrübesini de taşır, gelir. KİT'lerin denetimi açısından baktığımızda değerli arkadaşlar, KİT'ler Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetleniyordu biliyorsunuz. 2010 yılında yapılan düzenlemelerle Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Sayıştay bünyesine alındı. Ben "Kapatıldı." demiyorum, teknik olarak öyle olabilir ama şu anda mevcudiyetini, işlevlerini, fonksiyonunu Sayıştay içerisinde yerine getirmektedir.

Yine raporlarda görüyoruz, zaman zaman konuşuluyor, şu çok gündeme getiriliyor, deniliyor ki: "Sayıştay Rapor Değerlendirme Kurulu belli konuları arka plana atıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmiyor." Öncelikle şunu belirtelim: Değerli arkadaşlar, Sayıştay Rapor Değerlendirme Kurulu, 3346 sayılı Kanun'da olan bir Kuruldur ve bu Kurulun rapor üretme süreci vardır, rapor hazırlama süreci vardır. KİT'lerde denetim kesikli bir işlev değil, KİT'lerdeki denetim sürekli bir denetimdir. KİT'lerde Sayıştayın bu konuyla ilgili biriminden denetçiler ve bir grup başkanı nezaretinde sürekli olarak o kurumda kalırlar. Doğru mu Sayın Genel Müdürüm? Burada eski KİT genel müdürlerimiz de var. Sabah akşam mesailerini sürekli orada harcarlar. Yaptığımız yönetim kurullarının kararlarını hemen gönderirsiniz, bir gün gecikse itiraz gelir. Dolayısıyla dönem tamamlandığında bu raporlar hazırlanır, kuruma gönderilir, kurum raporu okur, itirazları varsa söyler, üzerinde bir daha çalışılır ve bu bir taslak rapordur, Sayıştaya verilir, Sayıştayda Rapor Değerlendirme Kuruluna gider -11 kişiden oluşur, bunun 2'si hesap daire başkanıdır- ve burada müzakere edilir, raporu hazırlayanlar gelir, kurumdan gelen görüşler alınır, burada değerlendirilir ve sonuçta Sayıştay raporu olarak basılır, Türkiye Büyük Millet Meclisine gelir, KİT Komisyonunda görüşülür. Yani bunun süreçleri, bu süreçlerde itirazlar vardır ve bu süreçlerde herkes söyleyeceğini söyler. En son olarak KİT Komisyonuna da kurum başkanı, kurum yetkilileri gelir, orada hesaplarını verirler ve karar verilir.

Bakın, bugün de buraya geldik, ibra edilmiş KİT'lerin bazı yıllarına ait hesaplarını bugün Genel Kurula getirdik. Getirelim çünkü bu, bizim denetim hakkımızdır, sonuna kadar yapalım ama dediğim gibi, bu denetimin de bir teknik konu olduğunu ve o şekilde olaylara bakılması gerektiğini de bilmemiz gerekir, buna dikkat etmemiz gerekir diyorum. Şunu söylemiyorum: Elbette bizim denetim yapı ve sistemimiz içerisinde yasama denetimi var, şu anda bizim yaptığımız denetim; burada yargının denetimi var; aynı zamanda yürütmenin de kendi içinde bir denetim mekanizması var; yanlış yapanların -bu kurumlardan gidip- yargıda ya da kendi içerisindeki ceza sistemi içerisinde cezalandırılması her zaman söz konusudur. Yani dolayısıyla öyle başıboş bir durum da söz konusu değildir. Yine, baştan söylediğim

gibi, burada kamu kaynakları kullanılmaktadır, bu kamu kaynaklarının kullanılmasında denetimin belki birçok alandan çok daha sıkı bir biçimde yapılması gerekir; biz buna inanıyoruz ve olaylara da bu hassasiyetle yaklaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar, burada bir iki hususu da dile getirmekte fayda var belki. Tabii, Sayıştay 2018 Aralık ayının sonlarında denetim rehberini yeniledi. O denetim rehberinde getirilecek KİT denetim raporlarının formasyonunda da bazı değişiklikler yaptı. Bu değişiklikler önemli değişiklikler ve önemli bir kısmı da uluslararası denetim standartlarına uygun. Daha önce görüş bildirme buralarda yoktu; görüş olumlu, olumsuz, neyse, bir görüş beyanı da burada yer alacak. Bu açıdan baktığımızda olumlu gelişmeler ama mali tablolarının hazırlanmasında KİT'lerin birçoğunda eksiklik var. Bağımsız denetime tabi olanlarda, halka açık olanlarda o uluslararası finansal raporlama standartlarına uygun raporlar, evet, geliyor, ekstra istiyoruz ama bizim KİT Komisyonuna gelen raporların önemli bir kısmı tek düzen muhasebe sistemine göre gelmekte. Burada muhasebe temel kavram ve ilkeleri açısından bazı konular maalesef vergi temelli olarak alındığından dolayı, finansal raporların bizim anladığımız anlamda gerçeği yansıtmasını engellemektedir. Bu, sistemle alakalı bir durum. Belki bunların düzeltilmesi gerekiyor. Bir de yeni formatta, mali raporlarla ilgili kısımda biraz kırpma söz konusu, biraz daraltılma söz konusu. Ben bunun 2019 yılında uygulanmadan, buranın tekrar bir gözden geçirilmesinin uygun olacağı kanaat ve düşüncemizi ifade ederek hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz sırası, Ankara Milletvekilimiz Sayın Nevin Taşlıçay'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı söz alma şansım olamadığı için burada beş dakikanızı rica edeceğim.

İnsan hayatının bu kadar ucuz olamadığı bir Türkiye temennisıyla başlamak istiyorum. Ceren Özdemir'e rahmet, ailesine sabır diliyorum.

5 Aralık 1934 tarihinde Türk kadınının elde ettiği seçme ve seçilme hakkı sayesinde bir kadın milletvekili olarak Genel Kurulu ve aziz Türk milletini gururla selamlıyorum.

Bugün Türk dünyasının göz bebeği Türkiye, coğrafyamız kan gölüyken bu topraklarda huzurla, insanca yaşayabiliyorsak bedeli ödendiği içindir. Türk kadını, hürriyet içinde dinini yaşıyorsa, okuyup hâkim, doktor, iş kadını olabiliyorsa, özgürsek bugün, Osmanlı aydınlarının, cumhuriyetin, Mustafa Kemal'in sayesinde. Modernleşme tartışmaları 19'uncu yüzyılın başlarına tekabül eder bu topraklarda ancak cumhuriyetle tastamam hâle gelmiştir. Bugünlerin mimarları; Namık Kemaller, Ziya Gökalpler, Yusuf Akçuralar, Ağaoglu Ahmetler, Nezihe Muhiddinler, Şefika Gaspıralılar, Halide Edivler ve bu aziz vatanın kurucusu Gazi Mustafa Kemal iyi ki vardılar ve hep var olacaklar.

Cumhuriyetin kadınları, ecdadından aldığı güçle yarınlar için her ortamda ve nihayet milletinin kaderi için sandık başındadır. Atatürk'ün öncülüğünde önce 18 vekil temsil etti Türk kadını Mecliste. Belediyeden muhtarlığa, vekillikten azalığa, Türk kadını Avrupalı hemcinslerinden çok evvel siyaset sahnesinde yerini aldı. Beklenen odur ki zamanla birlikte kadın vekil sayısı da artış gösterecek, nüfustaki oran Meclise de yansımış olsun.

Ne yazık ki bugün Meclisteki varlığımızın emaresi dile getirilen sorunlarımız; eğitimsizlik, mesleksizlik, işsizlik, verimsizlik, dolayısıyla öz güvensizlik bunlardan birkaçı. İşsizlik bahsinde, işsizlik kadar önemli başka bir sorun daha var, o da mesleksizlik. Mesleki yeterliliği olan kadın sayımız çok az. Kadınlarımız; gündelik ev işçisi, kasiyer, mevsimlik tarım işçisi, çocuk bakıcısı, güvenlik görevlisi ve çoğu da sigortasız. Kadınlarımız meslek sahibi olduklarında hem ücret hem iş refahı

açısından daha rahat çalışıyorlar. Eğitim alan kadınlarımız sadece belli alanlarda değil, fiziki şartlarının el verdiği tüm alanlarda başarılı olabilecek kabiliyete de sahiptirler. Kadının ekonomik hayatta var olmasını savunuyorsak kültürel normlarımızın korunması için, kadının ev işlerindeki payının hafiflemesi için, hane halkının öz bakımını tek başına kadının üstlenmemesi için çözümler üretmek zorundayız ki aile ve iş hayatı çatışmasın, huzursuzluk körüklenmesin. Kadının güçlenmesi; ekonomide, siyasette ve toplumda etkin bir hâlde var olabilmesi topyekûn bir bilinç ve özverili çalışmalar bütünüyle mümkündür.

Maddenin manayı yendiği, karanlığın aydınlığı yuttuğu, cehaletin her yeri sardığı ve duyguların hiçe sayıldığı bu yüzyılda insanlığın ihtiyacı olan tam da kadının vicdanı, merhameti, adalet duygusu, hakkaniyeti ve kanaatkârlığıdır. Değişimin öncüsü, üretimin gücü olabiliriz. Türk kadınları Türkiye'nin yarınlarıdır. Doğal akış bunu getirmiştir, toplumsal bilinç bu seviyededir. Kadınlarımızın motivasyonu Türkiye'nin yarınları için ümit kaynağımızdır. Türk kadınları Türkiye'yi omuzlayacak, Türkiye'yi hedeflerine ulaştıracak önemli ve stratejik bir güçtür. Türkiye'nin kadınları başta kendileri olmak üzere, çocuklarını geleceğe hazırlayacak bilince ve tecrübeye sahiptir. Türkiye'nin kadınları Türkiye'nin yarınlarıdır.

Son olarak, önümüzdeki salı günü 100'üncü yılı kutlanacak olan Türk kadın hareketinin mihenk taşlarından 10 Aralık 1919'da Kastamonu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından yapılan Kastamonu mitinginde "Gerekirse evlatlarımızın kanlarına kendi kanlarımızı karıştırarak erkeklerimizle bir safta dinimiz ve istiklalimiz için haksız zalimlere tarihin lanetlerini terk ederek şehametle öleceğiz." diyen Zekiye Hanım başta olmak üzere, Kastamonulu kadınlarımızı ve Millî Mücadele'mizin tüm kahramanlarını rahmet ve minnetle anıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Hatay Milletvekilimiz Sayın Lütfi Kaşıkçı'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süremiz yirmi dakika Sayın Kaşıkçı.

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin önemli KİT'lerinden olan Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 yıllarına ait bölümleri ile raporların bu bölümlerine yapılan itirazlar ve Komisyon görüşüyle ilgili, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, geçtiğimiz günlerde Tel Abyad bölgesinde mayın patlaması sonucu şehit olan hemşehrimiz Uzman Onbaşı Harun Çınar'a Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Komisyonun ilk toplantılarında bundan sonraki komisyonlarda nasıl davranacağımıza dair bize önemli bir yol haritası olması noktasında, Sayın Genel Başkan Yardımcımız Mevlüt Karakaya Hocam bir izahatta bulunmuştu. O izahat şu şekildeydi: "Arkadaşlar, KİT Komisyonu, esas itibarıyla teknik bir komisyon yani siyasi olmaktan daha çok teknik ve vebali olan bir komisyon. Kamu kaynaklarının kullanıldığı ve sermayenin denetlendiği bir komisyon." İşte biz bu sözlerden sonra bütün katıldığımız Komisyon toplantılarında vebali ve teknik bakış açısını bir kenara bırakmadan tüm toplantılara katılıp katkı sunmaya devam ettik.

Bugün sizlere, burada, Türkiye'nin çok önemli KİT'lerinden ikisi, ÇAYKUR ve Devlet Hava Meydanları İşletmesiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin yapılan itirazlara nasıl baktığına dair fikirlerimizi burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Tabii, ÇAYKUR ve Devlet Hava Meydanlarıyla ilgili yapacağım konuşmanın başında bu iki önemli kurumla ilgili öncelikle sizleri bilgilendirip, daha sonra itirazlara Milliyetçi Hareket Partisinin nasıl baktığı, hangilerini destekleyip hangilerini desteklemediği konusunda fikirlerimizi sizlerle paylaşacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Karadeniz Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yönden kalkınması, geliştirilmesi ve göç olgusunun yarattığı sosyal problemleri azaltmak amacıyla çay tarım ve sanayisi uzun yıllar devlet tarafından desteklenmiş ve teşvik edilmiştir. İlk yaş çay yaprağı hasadı ve kuru çay üretimi 1938 yılında gerçekleştirilmiştir. 1940 yılında çıkartılan 3788 sayılı Çay Kanunu'yla ülkemiz çaycılığı güvence altına alınmış ve çay bahçesi kuracaklara ruhsatname alma zorunluluğu getirilmiştir. Bu yasal gelişmenin ardından çay tarım alanları giderek genişlemiş ve üretim miktarı hızla yükselmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk çay fabrikası 1947 yılında, günlük 60 ton kapasiteli olarak "Rize Merkez Çay Fabrikası" adı altında işletmeye açılmıştır. Çay tarım alanlarının ve yaş çay yaprağı üretiminin artması, çay işleme fabrikalarının sayısının da giderek artmasını zorunlu kılmış, 1973 yılında kurulan yaş çay işleme fabrika sayısı 32'ye, 1985 yılında ise 45'e ulaşmıştır. 1963 yılına kadar ithalatla karşılanan iç tüketim talebi, 1963 yılından sonra yurt içi üretimle karşılanmaya başlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 1971 yılında 1497 sayılı Çay Kurumu Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Bu kanunla tarım, üretim ve pazarlama dâhil tüm faaliyetler Çay Kurumu Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Kurum tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir iktisadi devlet kuruluşu olarak 1973 yılında Rize'de faaliyetlerine başlamıştır. Daha sonra Çay Kurumu, 1982 yılında çıkartılan 2929 sayılı Kanun'la "Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü" adı altında faaliyetlerini devam ettirmek üzere kamu iktisadi kuruluş kapsamına dâhil edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, tüketiminde 1'inci olduğumuz ve aynı zamanda şirlere, şarkılara konu olan çayın bugünlerine şöyle bir göz atalım: Ülkemizde çay tarımı Doğu Karadeniz Bölgesi'nde, Rize, Artvin, Trabzon, Giresun ve Ordu illerini kapsayan 778 bin dekar alan üzerinde yaklaşık 200 bin üretici aile tarafından yapılmaktadır. Bir başka deyişle, ülkemizde yaklaşık her yıl 72 bin futbol sahası büyüklüğünde alana çay ekimi yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu kadar geniş bir alanda yapılan çay tarımından geçen yıl itibarıyla yaklaşık 1 milyon 200 bin ton yaş çay elde edilmiştir. Tesislerde yapılan işlemlerle kurutulan çay miktarı ise 230 ile 250 bin ton aralığındadır. Vatandaşlarımız tarafından üretilen çaylar ÇAYKUR ve özel sektör tarafından alınmaktadır. Üretilen çayın tek başına yaklaşık yüzde 50'si ÇAYKUR tarafından alınmıştır.

ÇAYKUR, 46 yaş çay işleme ve 1 paketleme fabrikası, 1 pazarlama ve üretim bölge müdürlüğü, 8 pazarlama bölge müdürlüğü, bunlara bağlı 25'i ev dışı tüketim bayisi, 45'i reyon bayisi, 99'u da perakende bayisi olmak üzere 169 bayi; Anatamir Fabrikası, Atatürk Çay ve Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsünden müteşekkil olup Türkiye'de çay sektörünün önemli ve en büyük lider kuruluşudur.

Çay sektörünün bu lider kurumunda 1 Kasım 2019 tarihi itibarıyla 1.285'i memur, 1.312'si daimî, 8.644'ü geçici olmak üzere toplamda 11.241 memur ve işçi personel bulunmaktadır.

ÇAYKUR sadece bir iktisadi kuruluş değildir, aynı zamanda Doğu Karadeniz Bölgesi ekonomisinin temel gelir kaynağı olan çayı bölge halkına ekmek kapısına dönüştüren bir kurumdur. Bölgenin kalkınması için son derece önemli olan ÇAYKUR'un varlığını devam ettirmesi elbette hepimiz için son derece önemlidir.

Değerli milletvekilleri, ÇAYKUR'la ilgili Komisyon toplantılarında en çok tartıştığımız konuların başında hiç şüphesiz ki ekonomik ömrünü tamamlamış yaşlı çaylıkların yenilenmesi meselesi gelmektedir. Sayıştay raporlarında da bu eksik dile getirilmektedir. Tıpkı kentsel dönüşümde olduğu gibi, yaşlı çaylıkların yenilenmesi işi, arazilerin sökülmesi, hazırlanması, gübrenmesi ve fidan dikimine hazır hâle getirilmesi aşamalarının tek tek geçilmesiyle ancak mümkündür. ÇAYKUR bu

sorunun çözümünüyle ilgili bazı faaliyetlere başlamış ancak bu çalışmalarının yetersiz olduğunu da ayrıca belirtmiştir. ÇAYKUR'un da belirttiği üzere, çaylıkların yenilenmesi meselesinde karşılaşılan en önemli sorun, fidan üretimindeki yetersizliktir. Yine, sadece ÇAYKUR tarafından cüzi miktarda fidan üretimiyle çay bölgelerinin yenilenme çalışması yapılamayacaktır. Çay fidanı üretiminde muhakkak özel sektör teşvik edilmeli ve sürecin içine dâhil edilmelidir. Çaylıkların yenilenmesi sürecinde doğacak verim kayıplarının ve yapılan harcamaların devlet tarafından çiftçilerimize ödenmesi ise yine, stratejik ürün olan çayın devamı için son derece önemlidir. Çiftçilerimizden daha fazla ürün satın almak için bankalardan kredi çekmek zorunda kalan ÇAYKUR özellikle kamu bankaları tarafından desteklenmelidir. Bölgedeki çay bahçelerinin konumu iklim özelliği nedeniyle organik tarıma geçme kolaylığı tanımaktadır. Giderek büyüyen çay pazarında organik ürünlere olan talebin artması, bölgenin organik tarıma geçme kolaylığı ve tarım politikası kapsamında teşvik fırsatlarından yararlanılarak organik çay tarımının yaygınlaştırılması amacıyla yapılan çalışmaların sürdürülmesi ve bu fırsattan iyi yararlanılması ayrıca önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, çay konusundaki bir önemli konu ve sıkça tartışılan bir mesele de ithal çay meselesidir. Gerek ÇAYKUR gerekse özel işletmelerin elindeki stoku eritebilmeleri için ithal çaya ek vergiler konulmalıdır. Türk çayının, başta Hindistan olmak üzere Sri Lanka ve Endonezya'nın boyalı çayına kurban edilmesinin önüne geçilmelidir.

Çayla ilgili önemli olarak gördüğümüz bir diğer konu da çay kanununun çıkarılması zorunluluğudur. Çay sektörünün tümünü kavrayacak, çay üreticilerinin mağduriyetini gidermek, çay tarım alanlarının tespiti ile çay piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi, yaş çay bitkisi üreticileri ve çay imalatçılarının haklarını korumak ve yükümlülüklerini belirlemek amacıyla hazırlanan çay kanunu taslağının yasalaşması artık kaçınılmazdır.

Bugün Meclis Genel Kurulunda konuşulan bir diğer kurum ise Devlet Hava Meydanları İşletmesidir. Tıpkı ÇAYKUR'da yaptığım gibi, önden Devlet Hava Meydanları İşletmesinin faaliyetleriyle ilgili kısa bir bilgi verip daha sonra, tartışılan konular üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin nasıl bir bakış açısı ortaya koyduğunu da sizlerle paylaşacağım.

1933 yılından itibaren sektörün temel altyapısını oluşturan ve değişik isim ve statülerde faaliyet gösteren, en son 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi olarak faaliyetlerini KİK olarak yürüten bir kuruluştur. Sermayesi hazineye ait olan bu kuruluş aynı zamanda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ilgili kuruluşu statüsündedir. Kuruluşun üstlenmiş olduğu iki ana görev vardır; bunlardan birincisi, Türkiye geneline yayılmış olan havalimanlarının işletilmesi, bir diğeri de Türk hava sahasının yönetilmesidir. Türkiye genelinde aktif olarak işletilen toplam 56 havalimanının 49'u bilfiil Devlet Hava Meydanları tarafından işletilmektedir. Geriye kalan havalimanlarından Sabiha Gökçen Havalimanı, Savunma Sanayii Başkanlığı; Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi; Aydın Çıldır Havalimanı ise Türk Hava Yolları tarafından yönetilmektedir. Yine, İstanbul Zafer, Zonguldak Çaycuma ve Gazipaşa-Alanya ise özel sektör tarafından işletilmektedir.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık 1 milyon kilometrekare olan Türk hava sahasında uçuş yapan ve havalimanlarına iniş-kalkış yapan uçaklar ile ülkemiz üzerinden transit geçiş yapan tüm hava araçlarına hava seyrüsefer hizmetleri de yine bu kuruluş tarafından verilmektedir. Yıllık 317 milyon yolcunun kullandığı hava meydanlarında 49.755 kişinin direkt ve dolaylı yoldan istihdam edilmesini sağlayan Devlet Hava Meydanlarında kadrolu personel sayısı 10.686 kişidir.

Değerli milletvekilleri, milyon dolarlık projeleri ihaleye çıkartan ve bu projelerin nihayete ermesi için denetleme faaliyetlerinde bulunan bir kurumun sürekli göz önünde olması kaçınılmazdır. Yapılan işlerin hacmi göz önüne alındığında tartışma yaratması doğaldır ancak bizce burada önemli olan iki husus vardır; biri, yapılan ihalelerin şeffaflığı, ikincisi ise ülkemize sağlayacağı katkıdır.

Bugün özellikle burada çokça tartışılacağını düşündüğüm iki proje üzerinden görüşlerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum. Birincisi, İstanbul Havalimanı'yla ilgili yapılan tartışmalar, diğeri ise bölgesel havalimanı olarak planlanan ve yapımı tamamlanıp işletmeye alınan Zafer Havalimanı'dır. İstanbul Havalimanı'yla ilgili Sayın Genel Başkanımızın şu ifadeleriyle konuya bakış açımızı belirtmek istiyorum: "Türkiye gelişen, büyüyen, bir ayağı Batı'da bir ayağı Doğu'da olan bir ülkedir." Böyle bir ülkenin böylesine büyük bir havalimanına ihtiyacı vardı. Bize bu hizmeti sunanları tebrik ediyorum.

Sayın Genel Başkanımızın da belirttiği üzere Türkiye Doğu ile Batı'nın kesişim noktasıdır. Bu coğrafi konumumuz her alanda olduğu gibi ulaştırma alanında da birtakım fırsatları beraberinde getirmektedir. Ülkemize düşen ise bu fırsatları iyi görüp ülke menfaatine projeler üretmektir. İşte tam bu noktada İstanbul Havalimanı Projesi de Türkiye'yi hava ulaşımında gerek yolcu ve gerekse yük taşımacılığında öncü ve belirleyici bir aktör konumuna taşıyacaktır. Komisyon toplantılarında projeye ilgili yapılan eleştirilere baktığımızda, projeyi eleştirenlerin de bu projenin ülkeye sağlayacağı katkıyı önemsedini görmekteyiz. Yapılan eleştirilerin daha çok ihale aşamasında ve yapım sırasında yaşanan gelişmelerle ilgili olduğu ortadadır. Yoksa herkes bu projenin gerekliliğine ve İstanbul Havalimanı'nın ülkemizi dünyada yeni bir bağlantı noktası hâline getireceğine inanmaktadır.

İstanbul Havalimanı'yla ilgili getirilen temel eleştirinin, ihale aşamasını takiben sözleşme imzalandıktan sonra yapılan proje değişiklikleridir. Bu değişikliklerin ek maliyet artışına neden olduğu savunulmaktadır ve bu doğru bir eleştiridir. Zaten Devlet Hava Meydanları da bunu kabul etmektedir. "Kesin projelerin uygulama projelerine dönüştürülmesi aşamasında yapılan değişiklikler zaman zaman iş artışlarına sebep olmakta, bu durum da maliyet artışlarını beraberinde getirmektedir." Bu ifade Devlet Hava Meydanları İşletmesine aittir. Bunu neden önemsiyorum? Yapılan yanlış örten bir yönetim yok, bilakis bunun sıkıntı olduğu kurum tarafından da ifade ediliyor. Bu problemin ortadan kalkması için de söz konusu kanun hükmünde kararnemenin ilgili maddesinde değişiklik yapılabilmesi durumunda kesin ve uygulama projelerinin yapılması, yaptırılması ve onaylanması gerçekleşmiş olacak ve böylece istenmeyen proje değişikliği ve maliyet artışlarının önüne geçilmiş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesiyle ilgili bir diğer tartışma konusu da Zafer Havalimanı'dır. Planlanması yapılırken bölgesel bir havalimanı olarak düşünülmüş ve Kütahya, Afyon ve Uşak illerine hizmet vermesi planlanmıştır. Bu 3 ilimizin gerek yurt dışında yaşayan nüfusu ve gerekse turizm potansiyeli dikkate alınarak planlanan proje hazırlık aşamasında yetkililer tarafından fizibil bulunmuştur. Ancak proje bitip havalimanı vatandaşların hizmetine açıldığında havalimanının istenilen kapasitede doluluk oranlarını yakalamadığı görülmüştür.

Yap-işlet-devlet modeliyle ihalesi yapılan Kütahya Zafer Havalimanı'nda verilen yolcu ve gelir garantisinin gerçekleşmesi yüzde 5 dolaylarında kalmıştır. İç hatlarda garanti edilen 570 bin yolcuya karşılık 28.439, dış hatlar için garanti edilen 398.843 yolcuya karşılık 13.437 yolcu olarak gerçekleşmiştir. Bu da Sayıştay raporlarına göre ek bir maliyet doğurmuştur.

Zafer Havalimanı'nın içinde bulunduğu bu durumdan nasıl çıkacağıyla ilgili sizlerle fikirlerimizi paylaşmak istiyorum. Zafer Havalimanı'nda yaşanan bu sıkıntılıların çözümü için uçak ve yolcu trafiğinin artırılmasına yönelik projeler geliştirilmeye başlanmış, işletmecisi şirket ile Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğü yetkililerinden oluşan bir komisyon kurulmuş, komisyon çalışmaları kapsamında bölge turizmiyle ilgili, alakalı acentelerle görüşmeler başlamıştır. Tüm bu çalışmalarını bizler de destekliyor ve havalimanının gerçek potansiyeline ulaşması için yurt dışı ve yurt içi yeni güzergâhlar eklenmesinin de faydalı olacağını düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu kurumlar milletimizin birikimleriyle kurulmuş ve bugünlere gelmiştir. Yönetim farklılığından kaynaklanan değişimleri bizler KİT Komisyon toplantılarında çok rahat bir şekilde gözlemleyebiliyoruz. Kurumlar, başındaki yöneticilerle bambaşka yolculuklara çıkabileceği gibi, büyük sıkıntılar içine de sokulabiliyorlar. O yüzden sermayesi devletimizin yani milletimizin olan bu güzide kurumların başındaki yöneticilerin belirlenmesi aşamasında liyakatten hiç taviz verilmemesi gerekmektedir.

Bu arada, geliştirdiği yeni yönetim şekliyle genel müdürlüğünü üstlendiği kurumuna farklı bir vizyon kazandıran BOTAŞ Genel Müdürü Sayın Burhan Özcan ve tüm yönetimine teşekkür ederim. Özellikle Aksaray ilimizde Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Alanı'nda sergilemiş oldukları çevreci yaklaşım sayesinde, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan flamingo popülasyonunda artış sağlanmış ve üst üste uluslararası çevre ödülüne layık görülmüştür.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken... Bir Komisyon toplantısında -tarih 12 Aralık 2018, önemli olduğu için burada sizlerle paylaşmak istiyorum- Devlet Hava Meydanları İşletmesinin tartışıldığı bir toplantıda Hatay Milletvekili olarak Hatay Havalimanı'nın isminin "Hatay Tayfur Sökmen Havalimanı" olmasını teklif etmişim. Bu teklifim üzerine sağ olsun, Komisyonunda bulunan tüm partili arkadaşlar bu teklifimize "evet" cevabı verdiler. Bunun üzerine Sayın Komisyon Başkanımız bu teklifi bireysel bir tekliften çıkarıp bir Komisyon teklifi hâline getirmeyi bizlere önerdi ve o gün Komisyonunda olan bütün milletvekillerinin imzasıyla bir tutanak hazırlandı, bu tutanak da burada şu an elimde. Bu tutanak benim için son derece önemli çünkü Komisyonunda herhâlde çok fazla uygulanmayan bir yöntemdi ama böyle bir şeyin de bana denk gelmesi ayrıca büyük bir onur. Biz o gün, Hatay ilimize hizmet vermekte olan havalimanının "Tayfur Sökmen Havaalanı" olarak değiştirilmesi hususunda Komisyonumuzun tavsiye kararının Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne iletilmesini arz ve teklif etmiştik. Tabii, bu, bizim Komisyonun Bakanlığın yerine geçip bu havalimanının ismini değiştirme yetkisi yok, sadece biz böyle bir teklif sunarız ancak bu teklif önemli bir teklifti çünkü Komisyonadaki tüm milletvekillerinin ortaklaşa imza altına aldığı ve Sayın Başkanımızın da ilk imzayı attığı bir teklifti. Biz bu teklifi Ulaştırma Bakanlığına Komisyon olarak ilettik.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Bizim desteğimiz sürüyor Sayın Vekilim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Aynen, aynen.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Gönümüz şunu arzu ediyordu ki... Bu çok kıymetli bir Komisyon, tabii, devletin önemli KİT'lerini denetleyen bir Komisyon fikir birliğiyle bir havalimanının isminin değişmesi noktasında bir karar vermiş, dolayısıyla Bakanlığımızın da bu talebi özel bir talep olarak değerlendirip Hatay Cumhuriyeti'nin ilk ve son Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen'in isminin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – ...Hatay Havalimanı'na eklenmesi teklifimize Bakanlıktan bir cevap verilmesini de ayrıyeten bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Konya Milletvekilimiz Sayın Esin Kara'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Kara.

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, büyük Türk milletinin değerli milletvekilleri; KİT Komisyonunda bazı iktisadi kurumların 2011-2016 dönemlerine ilişkin yapılan itirazlar üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

“Dünden bugüne Türk kadının omuzlarında vatanın yükü, boğazlarında cesaretin madalyaları vardır. Türk kadını koruyandır, kollayandır, kol kanat gerendir. Kadın annedir, kadın vatandır, kadın ülkedir, kadın gelecektir, kadın gelecek nesillerin teminatıdır.” (Lider Devlet Bahçeli)

Birçok ülkede kadına seçme ve seçilme hakkı verilmez iken 5 Aralık 1934 tarihinde kadına seçme ve seçilme hakkı veren Başbuğ Atatürk’ü rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Yerin yüzlerce metre altında ekmek parası için mücadele eden tüm maden işçilerimizin Madenciler Günü’nü kutluyor, maden kazalarında yaşamını yitiren maden işçilerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Temennimiz bundan sonra hiçbir maden kazasında can kaybımızın olmamasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa’mızın 57’nci maddesi devletin şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri almasını, ayrıca toplu konut teşebbüslerini desteklemesini düzenlemektedir. Ülkemizde Toplu Konut İdaresi konut üretimiyle birlikte bakanlıklar ve diğer kamu kuruluşlarıyla yapılan protokoller çerçevesinde sağlık, eğitim, güvenlik, spor ve hizmet binalarının inşasına devam etmektedir. Genellikle çok katlı ve çok konut bulduran binaların inşa edildiği görülmektedir. Toplu Konut İdaresi tarafından inşa edilecek yapılarda çok katlı, ruhu olmayan yapılardan ziyade, konutlarda yatay mimari anlayışı ile kendi kültürümüzü yansıtan az katlı, mahalle kültürünün devam edebileceği binaların inşa edilmesine önem verilmelidir.

Ülkemiz deprem kuşağında yer aldığı için Bakanlık tarafından açıklanan acil eylem planları çerçevesinde öncelikli olarak dönüşüme girmesi hedeflenen 1,5 milyon konut bulunduğu belirtilmiştir. Bu konutların bir an önce yapılması ve güvenli yaşam alanlarının hizmete sunulması oldukça önemlidir.

Ayrıca, şehit ailelerine verilen faizsiz konut kredisi yanında şehit ailelerine TOKİ tarafından sağlanacak her türlü destek, hem şehitlerimizin emanetlerine sahip çıkılması hem de kamu vicdanının rahatlaması için uygun bir davranış olacaktır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının, Sayıştay denetim raporunda itiraz edilen konulara verdiği cevapta “Projelerle ilgili yer seçimi, yatırım programı gibi konular protokolün yapıldığı idarenin tasarrufuna ait bulunmaktadır.” denilmiştir. Toplu Konut İdaresinin Komisyona sunmuş olduğu raporda “İlgili kurumlardan uygun görüş alınmasına rağmen, projelerin bir kısmında, uygulama aşamasında, ilgili belediyeler tarafından imar planında değişiklik yapılabilen, arsa sınırları değiştirilebilmekte, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından proje değişiklik talepleri yapılabilmektedir. Bu çerçevede, özellikle Millî Eğitim Bakanlığı projelerinde, aynı arsa üzerinde İdaremizden eğitim binası yapımı talep edilirken Bakanlıklar tarafından da idaremize herhangi bir bilgi verilmeksizin eş zamanlı ihaleler yapılabilmekte ve eğitim tesisi başlıca alanlar tahsis edilebilmektedir.” ifadesi yer almaktadır. Bu açıklamadan, ilgili bakanlıklar ile TOKİ arasında iletişim kopukluğunun söz konusu olduğu görülmektedir. Yine, aynı durum, raporda belirtilen, Konya’da 32 derslikli okul yapımı için gerçekleştirilen ihaleden sonra yaşanmıştır. Söz konusu alanda Selçuklu Belediyesinin ortaokul yapımı inşaatının devam etmesi nedeniyle belediyece tahsis edilen başka bir arsaya okul binasının yapılması kurumlar arasındaki iletişimsizliği göstermektedir.

Yine, Sayıştay raporundaki mülkiyeti idareye ait olan arsa ve arazilerin Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına yapılan satışlarıyla ilgili soruya İdarenin cevabında, İdarenin bütçeden kaynak alan bir kurum olmadığını, acil kaynak temini için hızlı çözüm üretme zarureti doğduğunu, işitirklere peşin ödeme yöntemiyle satış yaptıklarını beyan etmiştir.

TOKİ yöneticileri, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin yüzde 49 hissesine sahip olduklarından dolayı şirket tarafından elde edilecek gelirin bu orandaki kısmının İdareye ait olduğunu beyan etmiştir. Öncelikle, kurumun finans ihtiyaçlarını planlayarak doğrudan arsa satış yöntemi yerine ihaleli satış yöntemine geçmesi gerekmektedir. Ayrıca, iştiraki olan şirkete arsa satışları Kurumlar Vergisi 1 Seri No.lu Genel Tebliği uyarınca transfer fiyatlandırması ve örtülü sermaye kazancı bakımından ilişkili kişi, ortak ve ortak ilişkili kişi kriterleri göz önüne alınarak değerlendirilmelidir. Yine, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının vermiş olduğu cevaplarda, kurum iştiraklerince yapılan arsa satış karşılığı gelir paylaşımı işlerinde ödenecek bedellerin indirgenmiş nakit akımı yöntemiyle günümüze indirgenmiş azalacağı beyan edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, TOKİ tarafından, seçim bölgem olan Konya'nın Toroslar üzerinde kurulu Hadim ilçesinde yapımı tamamlanan Bozkır Barajı'nın suları altında kalacak olan Dedemli Mahallesi'ndeki 350 hanenin yaklaşık 110 kilometre mesafedeki merkez Meram Çarıklar Mahallesi'nde yapılan TOKİ konutlarına taşınması planlanmıştır. Bu konutların yapımının sobalı olarak planlandığı, doğal gaz çevrilmesi gerektiği yönünde hemşehrilerimizin talepleri bulunmaktadır. Çevre kirliliğini artıracak göz önüne alınarak ve günümüz şartlarında, yeni konut yapımlarında sobalı dairelerin olmadığını dikkate alırsak sobalı yapılan bu konutların Konya'mıza yakışmadığı aşikârdır. Toplu Konut İdaresinin hemşehrilerimizin taleplerini dikkate alacağını umut ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada demir yolu taşımacılığı ilk kez İngiltere'de 1804 yılında buharlı lokomotifin yapılmasıyla başlamış ve 1825 yılında aynı ülkede demir yollarının aktif kullanımı gerçekleşmiştir. 19'uncu yüzyılın başında hızlı bir gelişme gösteren demir yolları taşımacılığı önemli itici güçlerden biri hâline gelmiştir. Günümüz ticaretinin gelişmesi, üretilen malların hızlı, düzenli, güvenli bir biçimde, düşük maliyetlerle nakledilmesi gelişmiş demir yolu taşımacılığının hedefleri arasında yer almaktadır. Bununla birlikte, seyahat hizmetlerinde hız, güven, konfor ve kalitenin de artması diğer bir kazanım olmaktadır. Dünya ticaretinde tercih edilebilecek taşımacılık hizmetleri arasında demir yolu taşımacılığı hem yük hem de yolcu transferinde maliyet ve verimlilik açısından ön plana çıkmaktadır. Demir yolu taşımacılığı ekonomik avantajı ve çevre dostu olması nedeniyle taşımacılık alanında kendisine oldukça önemli bir yer edinmektedir.

Ülkemizde ilk demir yolu 1856 yılında bir İngiliz firması tarafından İzmir-Aydın arasında yer alan 130 kilometrelik hat üzerinde inşa edilmiştir. Onuncu yılın sonunda hattın yapımı tamamlanmış, daha sonra da aynı hat 608 kilometreye çıkarılmıştır. Millî Mücadele döneminde demir yolu taşımacılığının önemi ortaya çıkmış, cephe gerisinden ulaştırılan yardımlar ve askerî mühimmat demir yolu taşımacılığının önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Millî Mücadele sonrasında 4 bin kilometrelik demir yolu hattı sınırlarımızda kalmıştır. Günümüzde yüksek hızlı demir yolu taşımacılığı büyük önem kazanmıştır. Ülkemizde ilk olarak Ankara-Eskişehir hızlı tren hattı 2009'da hizmete açılmış, sırayla Ankara-Konya, Konya-İstanbul, Ankara-İstanbul hatları bunu takip etmiştir. Bu hatlarla birlikte ülkemizde 50 milyon civarında yolcu, taşımacılık hizmetinden yararlanmıştır. Ülkemizde demir yolu taşımacılığı adına gurur verici çalışmalar yapılmaktadır. 1999 yılında, 57'nci Hükümet döneminde projesine başlanılan ve 2013 yılında hizmete giren Marmaray'la iki kıta arasındaki ulaşımın beş dakikadan kısa bir süreye düşmesi, yine, Bakü-Tiflis-Kars Projesi'nin devreye girmesi, Çin'den İngiltere'ye uzanan "Tek Kuşak Tek Yol Projesi" kapsamında tarihî İpek Yolu'nun yeniden canlandırılması demir yolu taşımacılığı adına ülkemizde yaşanan önemli gelişmelerdendir.

Hatırlatmamız gereken bir konu da Çin'den İngiltere'ye uzanan demir yolu projesiyle, Türkiye'nin ticaretini etkileyebilecek, ihracatının düşmesine neden olabilecek durumlara karşı tedbirleri de almak zorunda olduğumuzdur.

Komisyon çalışmaları sırasında Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne yönelik yapılan itirazlarla ilgili olarak verilen cevaplarda “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesi gereğince, ihaleye konu olan yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.” ifadesi yer almaktadır. Ancak aynı kanun metinlerinde, istisnalar arasında yer alan “Demir yolu projeleri için arsa temini, mülkiyet ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması şartı aranmamaktadır.” ifadesi yer almaktadır. Komisyon çalışmaları kapsamında izahı istenilen kesin proje yönteminin kullanılma nedenleri arasında bu gerekçeler sayılmıştır.

Yine, kurum tarafından verilen izahatta, uygulama proje yapımında yaşanan diğer handikaplar arasında, altyapı projelerinde proje aşamasında elde edilen verilerin işin bütününe dair verileri yansıtması, zemin etütleri 20-30 metre gibi kısa aralıklarla yapılırsa dahi gerçek zemin koşullarının verilerini tam olarak yansıtamaması ve projelendirme esnasında güzergâh üzerinde yoğun yerleşim yeri, tarlada ekili ürün ya da yoğun ormanlık alanların varlığı gibi nedenler yer almaktadır. Tüm bu nedenler ışığında, altyapı projelerinin uygulama projesi olarak hazırlanması proje hazırlama sürecini uzatacak ve ek maliyetlerle karşılaşılacaktır. Katlanılan tüm bu zaman ve para kaybına rağmen zemin karakterinin net olarak belirlenmesinin yine mümkün olamayacağı şeklinde bir savunma yapılmıştır.

Yine genel müdürlük, altyapı projelerinin uygulama projesi olarak hazırlanması hâlinde çok uzun proje hazırlama süreci ve ilave maliyetlerle karşılaşılmasına rağmen zemin karakteristiğinin yüzde yüz olarak belirlenemeyeceğini belirtmiştir. Genel müdürlüğün beyanında, demir yolu hatlarının yapım işlerinde ilave olarak iş ve parasal yüklerin genellikle zemin koşullarının farklılaşması nedeniyle ortaya çıktığı, bu nedenle de sık sık projelerde revizyona gidildiği ifade edilmiştir.

Komisyon çalışmalarımızda birçok kamu iktisadi teşebbüsünde dikkat çektiğimiz noktalardan biri de bilanço kalemlerindeki şüpheli alacaklar ve bunlara ayrılan karşılıklardır. İşletmenin net satışlarının yüzde 15’i tutarında şüpheli alacakları ve bunlara ayrılan karşılıklar görülmektedir. Kamu kuruluşlarındaki şüpheli alacağın tamamına karşılık ayrılması, bu alacakların tahsil edilememe imkânlarının yüksek ve teminatsız kaldığını göstermektedir. Kamu iktisadi kurumlarının bu tarz alacaklarını teminatsız bırakmasını, her karşılığın da işletmenin kârını düşürdüğünü göz önüne alırsak olumlu karşılamadığımızı ifade etmek istiyorum.

Seçim bölgem olan Konya’mız için büyük önem taşıyan, yapım ihalesi 2016 Temmuz ayında gerçekleşen ve Cumhurbaşkanımız tarafından 2’nci 100 Günlük Eylem Planı kapsamında açıklanan Konya Garı’nın yapımı hâlâ tamamlanmamıştır. Garın bir an önce hayata geçirilmesi, yine Konya-Karaman hızlı tren hattının tamamlanarak faaliyete geçirilmesi Konya’mız açısından önem arz etmektedir.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 107’uncü yılında demir yollarının önemini Onuncu Yıl Marşı’yla vurgulamıştık. Temennimiz, cumhuriyetimizin 100’üncü yılında, 2023 lider ülke Türkiye hedefimizde milli ve yerli demir yolu endüstrisinin kurularak kendi milli hızlı trenlerimizle 81 vilayetin demir ağlarla örüldüğü, her limana her ilden bağlantının olduğu demir yollarımızın kurulmasıdır.

Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ordu Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt’a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Enginyurt.

MHP GRUBU ADINA CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Ordu ilinde hakikaten yürekleri yakan bir cenaze töreni yapıldı. Dün akşam cezaevinden firar eden psikopat bir katil, Ceren Özdemir isimli kızımızı katletti. Ordu’da son beş günde 5 tane cinayet, 2 tane intihar vakası gerçekleşti. Türkiye’nin birçok yerinde bu tip cinayetler, şiddet olayları her geçen gün artmaya başladı. Bu durum, kendi ailemizden başlamak üzere, toplumun bütün kesimlerini rahatsız ediyor artık. Büyük bir huzursuzluk, büyük bir tedirginlik baş gösterdi. Evladımızı evden sokağa çıkarmaktan imtina eder hâle geldik. Bu toplumsal şiddetin bir an önce tedavi edilmesi gerekir.

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı, muhterem liderim Sayın Devlet Bahçeli 8 Ocak 2019 tarihinde “Ruh sağlığı kanunu çıkarılmalıdır.” dediğinde birileri bunu sosyal medyada alaya aldı, ciddi görmediler ama bugün geldiğimiz nokta gösteriyor ki hiç tanımadığı Ceren Özdemir’i, hayatının hiçbir devresinde görmediği bir Ceren Özdemir’i, Ordulu olmadığı hâlde, Amasyalı bir katil gecenin bir yarısında acımasızca bıçaklayarak öldürüyorsa bu, toplumdaki ruh sağlığının ne noktaya geldiğinin en acı göstergesidir. Dolayısıyla, bu şiddet eylemleri, bu şiddet davranışları topyekûn gözden geçirilmelidir. Bu yapılırken şu hatadan da bir an evvel dönmeliyiz: “Efendim, kadına şiddet, kadına şiddet...” Ordu’da yine dört gün önce şiddetin boyutu bu sefer bir kadın üzerinden gerçekleşti. Bir hanımefendi, kocasını uykudayken bıçakladı; yetmedi, baltayla keserek öldürdü. Demek ki şiddet cinsiyet tanımıyor. Şiddetin cinsiyeti olmaz. Şiddet topyekûn bir hastalık hâline geldi; bunun için, sayın liderimin dediği gibi, acilen bir ruh sağlığı yasası çıkarmak zorundayız. Toplum her geçen gün kontrol edilemez bir noktaya gidiyor. İnşallah bu konuda Meclisimiz üzerine düşeni yapar diyorum. Ceren kardeşime, Ceren kızımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum.

Ayrıca, bir konuya değinmek istiyorum: İzmir’de bir şerefsiz, bir alçak, bir evin kapısına “Defol Alevi!” yazıyor. Güvenç Abdal dergâhından, Gümüşhane’nin Kürtün ilçesinin Taşlıca köyünden yerleşik bir düzenle Karadeniz’e yayılmış Çepnilerin olduğu bir vilayetin milletvekili olarak, “Türk’üz biz, türkü söyleriz.” diyen Âşık Veysel’in ve onun gibi Türklük ve Türklüğe inanç noktasında yüksek sadakat gösteren Alevilerin böylesine hakarete ve tehdide maruz kalmasını şiddetle protesto ediyorum, lanetliyorum! Bunu ilk gün attığım “tweet”te de söyledim, en ağır şekilde hakaret ettim. Çünkü cami de bizim, cemevi de bizim. Liderimiz Devlet Bahçeli de aynen böyle söyledi; bütün ülkücüler de, biz de buna samimi duygularla inanıyoruz: Cami de bizim, cemevi de bizim; semah da bizim, cem de bizim. (MHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, asla ve kata Alevi kardeşlerimizin dışlanmasına, ötekileştirilmesine müsaade etmemeliyiz. Hangi partiden olursak olalım, Hacı Bektaş-ı Veli’nin “Bir olalım, iri olalım, diri olalım.” dediği gibi Rabb’im birliğimizi, beraberliğimizi bozmasın diyor, hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubunda.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ilk söz, Batman Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki’ye aittir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Tiryaki.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonunun kamu iktisadi teşebbüslerinin 2011-2016 yıllarına ait raporlarının, raporların bu bölümlerine yapılan itirazların ve Komisyon görüşünün üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizler de grup olarak bu raporun her bir bölümüyle ilgili ayrı ayrı değerlendirmede bulunacağız. Ben de yapacağım konuşmada özellikle Atatürk Orman Çiftliği ve Devlet Demiryollarıyla ilgili görüşlerimizi kısaca sizinle paylaşmak istiyorum.

Önce Atatürk Orman Çiftliğiyle ilgili kısa bir değerlendirme yapmak isterim. 1925 yılında kurularak 1937 yılında Atatürk tarafından hazineye şartlı bağışlanan Atatürk Orman Çiftliği, arazisinin yarıya yakını kaybetmiş durumda. Çiftlik, Atatürk tarafından satın alınan 20 bin dekar arazi üstünde 1925 yılında kurulmaya başlanır. Bozkırda ağaç yetiştirmek yerli ve yabancı uzmanlarca çılgınlık olarak nitelendirilirse de birkaç yılın ardından çabalar sonuç verir ve Atatürk Orman Çiftliği yeşillenir. 1937 yılına kadar çevre arazilerin de satın alınmasıyla çiftlik 52 bin dekarlık bir alana ulaşır. 30 bin dekarla başlayan Atatürk Orman Çiftliği'nin hikâyesi 52 bin dekara kadar yükselir. Atatürk, ölümünden bir yıl önce, 1937'de yazdığı vasiyet mektubuyla Çiftlik üzerindeki bütün zirai işletmeler, taşınır ve taşınmaz mallarla birlikte hazineye bağışlayarak emanet eder. Çiftlik, 1950'lere kadar genel olarak varlığını korur, arazisinde büyük bir kayıp yaşanmaz. Burada, arazilerin devri için bir kanuni düzenleme yapılması şartının aranmasının da önemli bir etken olarak altını çizmek isteriz. Ancak Mimarlar Odası verilerine göre 1950 ve 1983 yılları arasında çıkarılan kanunlarla çiftlik arazisinin genelde merkezden uzak kısımları çeşitli kuruluşlara devredilir ya da satılır ve yüz ölçümü 52 bin dekardan tekrar 30 bin dekarlara kadar iner. Kanunlarla kamu kurumlarına devredilen arazilerin bir kısmı daha sonra yapılan özelleştirmelerle özel mülkiyetin de eline geçer.

2006 yılına kadar Atatürk Orman Çiftliği'ni göreceli olarak koruyan husus sit alanı olarak ilan edilmesidir. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu 1992'de çiftliği doğal ve tarihî sit alanı olarak ilan eder. 1998 yılında ise birinci derece sit alanı olarak belirlenir. Yasalarımızda doğal sit alanları kamu yararı açısından mutlak korunması gereken alanlar olarak tanımlanır ve bazı zorunlu altyapı hizmetleri dışında bitki örtüsü, topoğrafyası, siluet etkisini bozabilecek tahribata yönelik eylemlerde bulunulması açıkça yasaklanır. Kurulun bu kararları kayıpların önüne geçilmesinde bir derece etkili olur ancak sit alanları içinde ruhsatsız ve kaçak yapılaşmalar, hükümetlerin "Bize iş yaptırmıyorlar." dediği odalar tarafından açılan davalara rağmen yine de devam eder, Atatürk Orman Çiftliği yağmalanması sürer. Çiftlikle ilgili her türlü imar planını yapma yetkisinin 2006 yılında Ankara Büyükşehir Belediyesine verilmesiyle yeni bir tahribat süreci başlar. Belediyenin çiftliğin "tarihî çekirdek" olarak da adlandırılan alanlarını hızlandırılmış trafiğe dâhil ederek 40 metre gibi geniş otoyolları geçirmesi yol kenarında yapılaşmaya ve çiftliğin halktan kopmasına yol açar. 2011 yılında başlayan yeni bir süreç, merkezdeki bazı alanı sit alanları olmaktan çıkarılmasıyla başlar ve bu arada Atatürk Orman Çiftliği'ne Cumhurbaşkanlığı Külliyesi yapılır, bunun temelleri atılır, hemen ardından çiftlik içerisindeki hayvanat bahçesi kapatılır, Ankara'nın eski Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in tartışmalı projesi olan Ankapark'ın inşasına başlanır ve bu proje tamamlanır. Böylece Atatürk Orman Çiftliği'nin çok büyük bir bölümü yağmalanmış olur. Çiftlikteki toprak kaybı bununla da kalmaz, 555 bin metrekaresiz kısmı Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın eskiden sahibi olduğu Medipol grubunu kuran TEBA Vakfı'na kiralanır.

Kent büyüdükçe arazileri ve özellikle de çekirdek bölgesi önemli bir rant alanına dönüşen Atatürk Orman Çiftliği gerek resmî kurumların gerekse de özel girişimcilerin iştahlarını kabartmaya devam ediyor.

Son olarak, Atatürk Orman Çiftliği'nin parçalanmasına yeni bir proje ve yapılarla devam ediyor. Duyduğumuz kadarıyla, bildiğimiz kadarıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı çiftliğe yeni bir proje için hazırlıklara başlıyor. Bakanlık, Atatürk Orman Çiftliği Spor Vadisi Projesi adı altında çiftliğin kalan kısmını da yağmalamayı düşünüyor.

Atatürk Orman Çiftliği'nin varlığı bence Ankara için, Türkiye'nin başkenti için büyük bir şans. Umarım, bu yağma bir yerde durur ve çocuklarımıza, torunlarımıza kalacak bir miras olarak, Atatürk'ün mirası olarak varlığını koruyabilir. Yirmi beş yılı aşkın bir süredir Ankara'da yaşayan biri olarak ben bu yağmanın önemli bir kısmına tanıklık ettim, gerçekten en üzüldüğüm alanlardan birisidir.

Bir de konuşmamın ikinci bölümünde Devlet Demiryollarıyla ilgili birkaç şeyin de altını çizmek isterim. Ucuz, güvenli, hızlı ve erişilebilir bir ulaşım faaliyeti devletin en temel yükümlülüklerinden biridir. Şimdiye dek kaynakların önemli bir kesimi kara yollarına harcandı, ekonomik kaynakların önemli bir kısmının harcanması yanında ulaşımın da ana giderini kara yollarına yapılan harcama oluşturdu. Kısa vadeli, yerel yönetimlerin iş birliği olmadan, kâr odaklı bir sistem oluşturuldu.

Önümüzdeki dönemde demir yollarına ağırlık verileceği söyleniyor olsa da altyapısı ve denetimi konusundaki tereddütler devam ediyor. Öte yandan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları gibi köklü bir kurumun organizasyonel yapısının dağıtılması öngörülüyor. Kâr hırsı politikalarının nasıl sonuçlar yaratacağına Çorlu ve Ankara'da meydana gelen tren facialarında hepimiz tanıklık ettik. Ülkenin en köklü, yıllarca en nitelikli teknik personellerini yetiştirmiş kurumu olan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları kâr amaçlı ticari bir kuruma dönüştürülüyor, yapısal olarak da bölünüyor. Ben size bunu birazdan özetle aktaracağım.

Daha önce Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Meslek Lisesi vardı ve mesleki eleman yetiştiriyordu, bu kapatıldı. Birçok atölyesi, basım ve dikimevleri kapatıldı. Nitelikli ve uzman personel yetiştirmek yerine pek çok hizmet taşeron eliyle gördürülüyor, Demiryollarında çok hayati önemdeki kadrolar ortadan kaldırılıyor. Örneğin Çorlu tren faciasında, yolu kontrol etmekle görevli personeller olan yol çavuşları kadrosu yok edildiği için böyle bir faciaya hepimiz tanıklık ettik. Eleman yetersizliği nedeniyle birçok istasyon ya kapatıldı ya da günün belirli saatlerinde hizmet verebilir hâle getirildi. Verimsiz oldukları gerekçesiyle çok sayıda tren istasyonu kapatıldı, günün sadece belirli saatlerinde hizmet veriyor. Haydarpaşa Limanı ve Garı kentin kültürel dokusuna, kent silüetine ve kentsel mirasa uymayan rant merkezlerine dönüştürülmeye çalışılıyor. Haydarpaşa Garı gibi kent hafızasında çok önemli bir yere sahip olan gar binası yıllarca kapatılarak tali hâle getirildi. Aslında demir yollarını kullanan tüm yurttaşları etkileyecek biçimde demir yolculuğu kültürü, dayanışması ve birikimi bir bütün olarak yok ediliyor.

Demir yollarında kamusal işletmecilikten nasıl vazgeçildiğini ben tarihsel olarak kısaca size aktarmaya çalışacağım ve bunun nelere mal olduğunu. Ülkemizde demir yollarının tarihçesi 1856 yılına dayandırılıyor. Bu tarihlerde yabancı şirketler eliyle verilen tren işletmeciliği, cumhuriyetle birlikte yabancı şirketlerin egemenliğinden alınıyor ve yurdun dört bir yanına demir yolları götürülüyor. Çok sıkça dile getiriyorsunuz ya "millilik, millilik, millilik" diyorsunuz, eğer gerçekten bir millilik arayacaksınız, tam örneği, devlet demir yollarının cumhuriyetle beraber uluslararası şirketlerden alınarak ülkenin egemenliğine verilmesidir. Yaparsanız bu tür millileştirme işlemleri yapın.

1950'li yıllara gelindiğinde Amerika Birleşik Devletleri'yle girilen ekonomik ve siyasi ilişkiler kapsamında ülkemiz kara yolu ağırlıklı bir ulaşım politikası izlemeye yöneliyor. Amerikan Karayolları Genel Müdür Yardımcısı Hilts bir heyetle 1950'li yıllarda Türkiye'ye geliyor ve bu tarihten sonra Türkiye'deki yolcu taşımacılığının da tarihi bir anda değişiyor. Bu tarihi, bir milat olarak ele almalıyız. Neden? Çünkü o günden bugüne kara yolu sistemi tek taraflı olarak besleniyor, diğer ulaşım sistemleri ise göz ardı ediliyor.

Ben taşımacılığın ulaştırma sektörüne göre dağılımını aktaracağım. 2016 yılı Demiryolu Sektör Raporu'ndan aldığım bir veridir bu. Şimdi, taşınan yükler ve yolcu sayılarının 1950'li yıllardan bugüne nasıl değiştiğini özetle size anlatacağım.

1950’li yıllarda yük taşımacılığının yüzde 25’i kara yoluyla, yüzde 68,2’si demir yoluyla, yüzde 6,8’i ise deniz yoluyla yapılmıyordu; kara yoluyla yüzde 25’i, demir yoluyla yüzde 68,2’si, deniz yoluyla da yüzde 6,8’i. 1960’ta bu oran, kara yollarında yüzde 25’ten yüzde 45’e, 1970’te yüzde 75,4’e, 2000’de yüzde 90’a ulaşmış. Amerika Birleşik Devletleri Karayolları Genel Müdürünün Türkiye’ye geldiği tarihten sonraki elli yıl içerisinde taşımacılığın geldiği nokta bu. Peki, bu süre içerisinde demir yolu taşımacılığı ne olmuş? Yüzde 68’den yüzde 3,9’a düşmüş. Yolcu taşımacılığı ne olmuş bu süre içerisinde? 1950’de yolculukların kara yoluyla yüzde 50,3’ü, demir yoluyla yüzde 42,2’si, deniz yoluyla da yüzde 7,5’u yapılmıyordu. Sizce 2005 yılında ne olmuştur? Demir yollarıyla yüzde 42 olan taşımacılık oranı yüzde 1,1’e düşürülmüş, kara yolu taşımacılığı da yüzde 50’den yüzde 90’a yükselmiş; yüzde 90’ın üstünde olmamasının nedeni, hava yolu taşımacılığının biraz artmasıdır. İşte ülkenin demir yolu tarihi tam olarak bundan ibaret.

1960 yılından sonra ülkemiz ekonomisi beşer yıllık planlama dönemlerinin yapıldığı yıllardır. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde, 1963-1967’de ulaştırma ile ilgili ana ilkeler bölümünde şöyle bir tespit yapılmış, denilmiş ki: “Demir yollarımızın yapım tekniği eski tekniğe dayanmaktadır. Yol boylarında ileri işletmeciliğin gerektirdiği düzeltmeler yapılmamıştır. Demir yolları bundan böyle yurdumuzun şartlarına uygun standart ve teknikte yapılacaktır.” Bu, doğru bir tespit. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda da Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda da Dördüncü ve Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda da aynı tespitler yapılmış fakat demir yollarının hiçbir sorunu çözülmemiş, hiçbir önemli adım atılmamış.

1980’li yıllarda yeni bir döneme girdik. Bu, ülke tarihi açısından çok önemli bir dönemdir. Darbelerle anılır ya, aslında neoliberal politikaların da temelini attığı tarihlere. O yıllar demir yollarında da -tırnak içerisinde- “yeniden yapılanma” olarak adlandırılan bir dönemdir. Fakat bu yeniden yapılandırma demir yollarının parçalanıp özelleştirilerek tasfiye edilmesi ve sermayenin bu alana girmesi sonucunu doğurmuştur. Bu konuda ülkemizde atılan ilk adım, 1995-1996 tarihleri arasında Dünya Bankası fonlarından sağlanan hibeye Booz Allen Hamilton firmasının yürütülen çalışmalarını kapsayan 1995-1996 yıllarında ilk uluslararası proje, Dünya Bankası fonlarıyla desteklenen Uluslararası Yeniden Yapılandırma Araştırması Projesi’dir. 2000’li yıllarla birlikte yeniden yapılandırma süreci hızlandırılmış ve değişik finans kuruluşlarının ve değişik ülkelerin anlayışlarının yansıtıldığı çalışmalar raporlaştırılmıştır. Bu raporlar incelendiğinde, temel mantığın serbestleşmenin önündeki engellerin kaldırılması olarak nitelendirilebilir. Çalışmaların dikkat çeken ortak noktasıysa, çok ilginç, harcamaların neredeyse tamamı hibe olarak yapılıyor ve bu finans kuruluşları tek bir kuruşu bile faizsiz olarak vermezken, bu yeniden yapılandırma projelerinin tamamını faizsiz olarak destekliyorlar. Ve bu fonları kimler veriyor? Ya Dünya Bankası ya da Avrupa Birliği destekliyor. Bunları da ücretsiz kullandırmaktan geri çekinmiyorlar.

Peki, 1995-1996, 2004-2005, 2005-2006, 2006 ve 2009-2010 yıllarında -tırnak içerisinde- “yeniden yapılanma” adı altında Dünya Bankası veya Avrupa Birliği’nin desteklediği bu projeler sonucunda ülkemizin demir yolu sistemi için ne öneriliyor bir bakalım bunlara. Diyorlar ki: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarını kâr amaçlı bir ticari kuruma dönüştürün, böylece kamu hizmeti veren bir kuruluş olmaktan çıkarın. Devlet Demiryollarının hem dikey olarak altyapı ve işletmeciliğini hem de yatay olarak faaliyet alanlarını bölün, asli olmayan faaliyetlerinin tamamını da tasfiye edin. Peki, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının yeniden yapılandırılması çalışmalarının başlamasından ve altyapı, üstyapı olarak 2’ye bölünmesine kadar geçen bu süre içerisinde ne oluyor? Biraz önce özetle söyledim,

meslek liseleri kapatılıyor, basım ve dikimevleri, çamaşırhaneler, kurum eczaneleri kapatılıyor. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları hastaneleri önce SSK'ye daha sonra Sağlık Bakanlığına devrediliyor. Haydarpaşa dışındaki bütün limanlar özelleştirme kapsamına alınıyor, bu kapsamda Mersin ve Samsun Limanları özel şirketlere devrediliyor. Bu arada, Haydarpaşa Limanı ve Garı kentin kültürel dokusuna, kent silüetine ve kentsel mirasa ihanet edercesine rant merkezlerine dönüştürülmeye çalışılıyor. Eleman yetersizliği nedeniyle birçok istasyon ya kapatılıyor ya da günün belirli saatlerinde hizmet verebilir hâle getiriliyor. Birçok atölye kapatılıyor, kurumdaki personel sayısı hızla azaltılıyor ve pek çok hizmet taşeron eliyle veriliyor. Şu anda taşeronda çalışan personel sayısının 5 binin üzerinde olduğu biliniyor.

Şimdi, bu konuda alanla ilgili çalışma yürütenlerin, sendikaların bir dizi önerisi var, yeniden Amerika'yı keşfetmeye gerek yok, şunları söylüyorlar -ve biz bunların hepsine imza atıyoruz- diyorlar ki: "Öncelikle, ulaştırma bir kamu hizmeti olarak ele alınmalıdır. Ulaştırma sektörünün alt sektörlerini oluşturan demir yolu, deniz yolu, kara yolu ve hava yolu sistemleri bir bütün olarak ele alınmalı, yatırımlar birbirini tamamlar nitelikte olmalıdır. Deniz ve su yolları potansiyelinden yararlanılmalı, üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde deniz taşımacılığı teşvik edilerek yeni hatlar açılmalıdır. Özellikle yük taşımacılığının demir yolu ve deniz yoluna kaydırılması için yeni düzenlemeler yapılmalıdır."

Tırnak içerisinde bir şey söyleyeceğim: Şimdi demir yollarında bir taşımacılık yapmak isterseniz yükünüzün en az 500 ton olması lazım. 500 tona ulaşmıyorsa demir yolu taşımacılığından yararlanamıyorsunuz.

"Büyükşehir ve sanayi merkezlerimiz çağdaş standartlara uygun demir yollarıyla birbirlerine ve limanlara bağlanmalıdır. Kent içi ve kentler arası ulaşımlarda toplu taşımacılık birincil öncelik taşınmalı ve özendirilmelidir. Kentlerin kaderini etkileyecek büyük projelerde sendikalar, meslek odaları, demokratik kitle örgütleri ve üniversitelerin görüşlerine mutlaka başvurulmalıdır. Başta metro ve hafif raylı sistemler olmak üzere, kent içi ulaşım projeleri geliştirilmelidir, hizmet dışı bırakılmış bakım ve tamir atölyelerine tekrar işlevsellik kazandırılmalıdır. Bugün Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları bünyesinde ciddi boyuta ulaşan personel açığı ve yaygınlaşan unvan dışı çalıştırmalar acil olarak yeni personel istihdam edilerek giderilmeli; demir yolu sanayisine, yan sanayisine, ray, tekerlek gibi, mutlaka yatırım yapılmalıdır."

Gündemin dışında bir şeyi paylaşmak isterim. Şimdi, önceki gün -belki izlemiştinizdir- Suriye'nin Tel Rıfat bölgesinde bir katliam yaşandı; 8'i çocuk 10 kişi yaşamını yitirdi. Bu katliamın failinin "Millî Suriye Ordusu" dediğiniz çeteler olduğu söyleniyor. Emin olun, Suriye'de işlenen her cinayetin mutlaka bir gün hesabı sorulacak ve emin olun, bu hesap sorulurken bizim ülkemize de bir pay düşecek. Umarım, onların suçlarından, onların işlediği cinayetlerden, onların işlediği katliamlardan Hükümetiniz uluslararası arenada sorumlu tutulmaz. Eğer tutulursa, inanın, bunun bedeli çok çok ağır olur.

Son olarak bir şey daha söyleyeyim. Halepçe katliamı herkesin zihinlerinde nasıl yer etmiştir biliyor musunuz? Sevgili Ramazan Öztürk'ün çektiği bir fotoğrafı; bir baba yere yığılmış durumdadır ve kucağında çocuğu vardır. Dünyanın dört bir yanında heykelleştirilmiştir bu resim. Tel Rıfat'taki katliam da tam olarak hafızalara böyle kazınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bir iki cümle söyleyeceğim, bitiriyorum Sayın Başkan. Eğer söz vermezseniz...

BAŞKAN – Kusura bakmayın Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Yok, önemli değil Sayın Başkan.

Çok üzülerek söylüyorum, yayınlanan görüntü tam olarak böyleydi. 10 kişi yerde yatıyor, bunlardan 8'i çocuk ve bir ana çocuğunun üzerine yatmış, göz yaşları döküyor. Umarım, bunun hesabını bir gün size sormazlar diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Barış Pınarı Harekâtı'nı yürüten Mehmetçiklerimizin ülkemizin bu topraklardaki istiklal ve istikbalini güvence altına aldığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, şu anda Barış Pınarı Harekâtı'nı yürüten kahraman Mehmetçik'imiz, ülkemizin bu topraklardaki barışını, huzurunu, istiklal ve istikbalini güvence altına alıyor.

Bakınız, Ankara'da ABD'yle bir mutabakat yapıldı, bir anlaşma yapıldı ve ABD, Türkiye'nin o topraklarda haklı, BM ve NATO çerçevesinde meşru bir müdafaa hakkının olduğunu ilan etti, kabul etti. Arkasından Soçi Zirvesi oldu. Soçi Zirvesi'nde Rusya'yla bir mutabakata varıldı. Türkiye'nin, diplomatik anlamda, oradaki ulusal güvenliğe, bölgesel barışa hizmet ettiğini onlar da kabul etti. Bitmedi; daha dün Sayın Cumhurbaşkanımız İngiltere'de NATO Zirvesi vesilesiyle İngiltere, Fransa ve Almanya Başbakanlarıyla bir araya geldi. Orada da bir mutabakat çıktı, onlar da Türkiye'nin oradaki varlığının, kendi ulusal güvenliği ve BM çerçevesinde meşru müdafaa hakkı olduğunu kabul etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – ÖSO çeteleri ne olacak?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Demek oluyor ki bugün Türkiye'nin oradaki varlığı, ulusal güvenliğimiz açısından, uluslararası hukuk açısından, hem uluslararası toplumun hem de uluslararası hukukun kabul ettiği bir durumdur.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Bunu ayrı tartışırız. Katliam, katliam...

NURAN İMİR (Şırnak) – Sizin oturmadığınız, mutabakatta bulunmadığınız tek güç Kürtlerdir, Kürtler!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu çerçevede oradaki meşru müdafaa hakkımızın bu şekilde aşagılanmasını asla kabul etmediğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

NURAN İMİR (Şırnak) – Herkesle oturuyorsunuz, bir Kürtlerle oturamıyorsunuz!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, söz sırası Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Mahmut Toğrul'a aittir.

Buyurun Sayın Toğrul.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Buna cevap versene: Annesi “Kalk oğlum.” diye başında ağlıyor. Bunları aktarmıyor musunuz?

NURAN İMİR (Şırnak) – Herkesle mutabakat kuruyorsunuz, Kürt nerede, Kürt? Orada yaşayan Kürtler...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen.

Sayın Peköz, lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, çocuklar ölmüş!

BAŞKAN - Değerli arkadaşlarım, lütfen... Bakın bir konuşmacımızı davet ettim.

NURAN İMİR (Şırnak) – Çocuklar ölmüş, dikkatinizi çocukların katliamına...

BAŞKAN - Değerli arkadaşlarım...

Sayın Oluç, arkadaşlarınızı uyarırsanız, konuşmacımız kürsüde.

Değerli arkadaşlarım, Halkların Demokratik Partisi adına değerli bir konuşmacı kürsüde, lütfen dinleyelim.

Buyurun Sayın Mahmut Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, KİT Komisyonu Raporu'nun Devlet Hava Meydanları bölümüyle ilgili grubum adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve Genel Kurulun sevgili emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarı sürekli büyük rekorlar peşinde koşmak istiyor. İktidarın, en büyük cami, en büyük havalimanı, en büyük AVM gibi bir hastalığı mevcut ama her defasında çok büyük projeleriniz fiyaskoyla sonuçlanmakta ve can kayıplarına yol açmaktadır. Can kayıplarına yol açan en büyük projeleri yapma sevdanızdan ne zaman vazgeçeceksiniz, bunu anlamış değiliz.

En büyük projelerinizden biri de İstanbul Havalimanı. İstanbul Üçüncü Havalimanı Projesi, AKP'nin uluslararası ayakları da olan inşaat sektörüne ve yandaş sermaye gruplarına ciddi iş sahası yaratma amaçlı bir projedir. Bu nitelikleriyle bu hava yolu projesi, on yedi yıllık AKP dönemini de simgeleyen bir projedir.

İstanbul Havalimanı için önce İstanbul'un akciğerleri olan kuzey ormanları yok edildi. Bölgenin rüzgâr durumunun uçuş güvenliğini tehlikeye sokacak nitelikte olduğu söylendi ama bu uyarıya da kulak asılmadı. Sulak zemine yapılmasının riskleri sıralandı, bunu da dinleyen olmadı. İnşaat devam ederken havalimanı şantiyesi sular altında kaldı, doğanın ikazı da ciddiye alınmadı.

36 bin işçinin çalıştığı üçüncü havalimanında çalışanlar açısından çok ciddi sorunların çıktığını da hep beraber gördük çünkü insanca yaşama koşullarını dile getirerek bir protesto eyleminde bulunmaya çalışan yüzlerce işçi geceleri kapıları kırılarak gözaltına alındı. Bugüne kadar Türkiye’de işçilerin toplu olarak gözaltına alınması en çok sizin döneminizde, AKP iktidarı döneminde yaşandı. Çok büyük suçlamalarla karşılaşan bu işçilerin tamamı suçsuz oldukları için ilk duruşmada tahliye edildiler. Her şeyden önce insanca yaşama koşullarında çalışmak istemenin suçlanacak bir tarafı da yoktur.

Yapımında çalışan işçiler dünyanın en büyük havalimanı şantiyesinde insanlık dışı koşullarda çalıştırıldı, iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirdi. İstanbul Havalimanı’nın yapımı sırasında 52 işçinin iş kazasında yaşamını yitirdiği ifade ediliyor fakat gayriresmî rakamların bunun çok üzerinde olduğu söyleniyor, sayı 500’lerle ifade ediliyor. Havalimanı inşaatında göçmen işçilerin çalıştırıldığı, sigortasız, kayıtsız işçi çalıştırıldığı iddiaları da söz konusu oldu. Ücretlerin bir kısmının açıktan ödendiği, dolayısıyla da vergi kaçırılmasının söz konusu olduğu iddiaları yoğun olarak gündeme geldi.

Yine, havalimanı inşaatında çalışan işçiler 24 Haziran seçimleri için oy kullanmak istediklerinde bu işçilerin çoğunun iktidar yanlısı olmadığı, muhalefetteki partilere oy verecekleri düşünüldüğünden izin verilmedi. Gitmeleri hâlinde işlerini kaybedecekleri, döndüklerinde ise işe alınmamakla tehdit edildiler.

Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu eski Başkanı Hamdi Topçu “Yerel’den Global’e THY’nin Yükseliş Dönemi” kitabında, o dönem Ulaştırma Bakanı olan Binali Yıldırım’ın bastırmasıyla yeni havalimanı yapıldığını söylüyor. Topçu, kitabında, 26 milyar euroya mal olan İstanbul Havalimanı yerine 2 milyar liraya yeni bir pist yapılması hâlinde Atatürk Havalimanı’nın 2030 yılına kadar ihtiyacı karşılayabileceğini söylediğini fakat Binali Yıldırım’ın buna karşı çıktığını ifade ediyor.

Yapmış olduğunuz havalimanı o kadar büyük ki sorunları havalimanının kendisinden büyük, sorunları say say bitmek bilmiyor. Pilotların üçüncü havalimanıyla ilgili çok fazla eleştirisi var. Hava durumunu pilotlara ikaz edebilecek bir radar sistemi şart ama İstanbul Havalimanı’nda bir hava durumu radarı yok. Yere indikten sonra kullanılan yaklaşma sistemleri doğru düzgün çalışmıyor. Pistlerin ısıtma sistemi yok, kar yağdığı zaman büyük risk oluşturuyor. Havalimanının yol güzergâhında leylek sürülerinin olduğu, uçak motorlarına takılmaları hâlinde bir faciaya neden olabileceği defaatle ifade edildi. Havalimanı meydanı yerine sanki AVM mantığıyla yapılmış bir havalimanı söz konusu. Hem havalimanına ulaşım hem de havaalanı içindeki ulaşım çok zaman alıyor ve ekstra maliyetlere neden oluyor.

Siyasi iktidar tarafından “dünyanın en büyük havalimanı” olarak tanıtılan İstanbul Havalimanı’nda 17 Mayıs’ta 8 uçak rüzgâr nedeniyle piste inemedi ve Çorlu Havalimanı’na yönlendirildi. Yine, havalimanındaki D7 no.lu körükte arıların kovan yaptığı, kovanından çıkan arıların çevredeki ağaçlara konamayınca uçakların yanaştığı körüğe konmak zorunda kaldığı haberlere yansdı.

Türk Hava Yolları eski Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Topçu’nun da belirttiği gibi, bir pist yapımıyla karşılanacak olan ihtiyacın 2015 yerine dört yıl gecikmeli, 2019 yılında teslim edilebilen üçüncü havalimanıyla karşılanmaya çalışılması siyasi reklamdan başka bir şey değildir. Üstelik bu siyasi reklam emekçilerin sömürülen emekleri ve hayatları üzerinden inşa edilmiştir.

Türk Hava Yollarının yapısı da sizin iktidarınız döneminde büyük bir dönüşüm yaşadı. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde danışmanlığını yapan Mehmet İlker Aycı’nın 2015 yılında Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı olarak göreve başlamasıyla kurumun yapısında büyük bir değişim yaşandı. İcra Komitesi Başkanı olarak da görev yapan Aycı döneminde Yönetim Kurulundan genel müdürlüklere, yurt dışı temsilciliklerden bölüm şefliklerine kadar pek çok isim koltuğundan oldu. Yeni gelen isimler kim peki? Yeni gelen isimler Bilal Erdoğan’ın mezun olduğu Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi mezunları. Bilal Erdoğan’la aynı yıl mezun olan yaklaşık 80 kişiye üst kademelerde yer verildi. Birçok alanda olduğu gibi bu alanda da liyakate önem verilmediği için 2019 yılının ilk yarısını 1 milyar lira zararla kapatan ve hisseleri son bir yılda yüzde 22 değer kaybeden bir Türk Hava Yolları söz konusu.

Üst üste yedi yıldır dünyanın en iyi havalimanı seçilen Singapore Changi Airport yılda 56 milyon yolcuya ulaşmıştır ve maliyeti sadece 1,3 milyar dolardır, rant havalimanının bize maliyeti ise 26 milyar eurodur. Bu maliyet, ülke kaynaklarının keyfi gerçeklemlerle nasıl çarçur edildiğinin, nasıl yandaşlara peşkeş çekildiğinin de resmidir.

Konu uzmanı ilgili meslek örgütlerinin, STK'lerin itirazlarının görmezden geldiği havalimanı projesine, proje aşamasında yapılan tüm itirazlar maalesef doğru çıkmıştır. Bu aşamadan sonra havalimanındaki teknik yetersizliklerden dolayı gerçekleştirilecek her türlü kazadan birinci dereceden iktidarınız sorumlu olacaktır.

İstanbul Havalimanı'yla ilgili bu sorunların yanında, Mersin Çukurova Havalimanı'nın yapımının neden durdurulduğu, bu havalimanının bitmesi hâlinde şu anda mevcut olan Adana'daki havalimanının konumunun ne olacağı meçhuldür.

Yine, Devlet Hava Meydanları İşletmesine ait İzmir Hacılar Koyu'ndaki sosyal tesisin 2015 yılında Ensar Vakfına kiralandığı iddia ediliyor, bu sosyal tesisle ilgili iddialar ortada kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Gaziantep Havalimanı'nda sefer sayısının azlığı, uçuşların hava durumundan kaynaklı gecikmeli gerçekleşmesi ya da iptal edilmesi, bilet fiyatlarının pahalı olması, terminal binasının mevcut fiziki görüntüsü, sanayi ve turizm kenti olan Gaziantep'e yakışmıyor. Gaziantep halkı havalimanının böylesi olaylarla anılmasını hak etmiyor. Gaziantep gibi bir sanayi ve ticaret kenti, daha modern ve ihtiyaca cevap veren bir havalimanını hak etmektedir.

Gaziantep Havalimanı terminal binasının yenilenmesi ve tadilat işlemleri için 1 Haziran 2018 tarihinde ihaleye çıkmış ve yeni terminal binasının temeli 9 Haziranda atılmıştı. Altı yüz günde tamamlanacağı açıklanan projenin 20 Ocak 2020 tarihinde bitirileceği belirtilmişti. Fakat terminal binasının temeli atıldıktan sonra ihaleyi alan firma işi önce yavaşlatmış daha sonra işi nerdeyse durma noktasına getirmiştir. Dolayısıyla, söz konusu tarihte havalimanının bitmesi mümkün görünmüyor. İşin yavaşlama nedeni olaraksa mevcut apronun yanındaki "taksi yolu" olarak tarif edilen pist ile terminal binası arasındaki kot farkı olduğu söyleniyor. Yüklenici firmanın söz konusu kot farkından kaynaklı eğimin düzeltilmesi için ayrı bir ihale talep ettiği ve bu talep karşılanmayınca işi yavaşlattığı söylenmektedir. Gaziantep Havalimanı terminal binasının tadilatı öyle bir hâl aldı ki tam yılın hikâyesine dönmüş durumda. Tüm bunlara rağmen Gaziantep Havalimanı'ndaki bazı yetkililere göre eski binanın tadilatı ve yeni bir terminal binasının yapılması en az 2023 yılını bulacaktır.

Son olarak, Gaziantep Havalimanı'nın artık geleceği hâline gelen sis rötari, havaların soğumasıyla ulaşımında aksamalar yine kendini göstermeye başladı. Son zamanlarda Gaziantep Havalimanı'na sis nedeniyle uçaklar inemiyor, Gaziantep'e düzenlenen seferlerin birçoğu ya iptal ediliyor ya gecikmeli gerçekleştiriliyor ya da başka kentlere yönlendiriliyor. Uçak seferlerinde yaşanan iptaller vatandaşları isyan ettirmektedir. Gaziantep, komşu kentlerden uçmaya zorlanıyor.

Değerli milletvekilleri, Kütahya Havalimanı'ndan hiç bahsetmem istemiyorum, zamanım da doldu. Yüzde 5 doluluk oranı, yüzde 95 garanti devlet bütçesinden karşılanır durumda. Bunu da milletimizin takdirlerine sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adana Milletvekilimiz Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'ta. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Oruç, süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de sözlerime Tel Rıfat'ta yaşanan sivil ve çocuk katliamını kınayarak başlamak istiyorum.

Bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Özelleştirme, sendikasızlık, kâr hırsı, güvencesizlik madenciye öldürmeye devam ediyor. Soma, Ermenek, Şirvan daha dün gibi hatıralarımızda. Madenciler Günü'nü kutlayabilmek için başta bu Meclis olmak üzere herkesin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi lazım.

Evet, ve bir kadın cinayeti daha; Ceren Özdemir dün Ordu'da katledildi. Kim tarafından? Yine erkek şiddeti tarafından. Bu kürsülerde sıklıkla dillendirdiğimiz ama başta iktidar partisi olmak üzere genel anlamda kulak arkası edilen 6284 sayılı Kanun uygulanmazsa, altına imza atmış olduğumuz İstanbul Sözleşmesi uygulanmazsa bizler daha nice Cerenleri kaybedeceğiz.

Değerli arkadaşlar, ÇAYKUR'la ilgili konuşacağım. Çay, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin çok önemli bir gelir kaynağıdır ve biz çaydan bahsederken sıradan bir işten bahsetmiyoruz, orada yaşayan insanların ekmeğini yediği bir işten bahsediyoruz. O nedenle çok daha titiz bir biçimde ele almak zorundayız.

Özel şirketler açıldığı zaman, özel şirketleri desteklemek için ÇAYKUR'a kota uygulanmıştır. 2017 yılından itibaren, toplanan çayın yüzde 42'sini ÇAYKUR, yüzde 58'ini özel şirketler işliyor. ÇAYKUR üretimi kadar pazarlama faaliyeti de yürütmek durumunda kalan bir kurum ve pazarlama faaliyeti yine özel pazarlama şirketlerine devredilmiş durumda.

ÇAYKUR zarar ediyor, evet ama zarar ettiriliyor çünkü bu iktidar uyguladığı neoliberal politikalarla bu ülkenin halkına ait olan kamu mallarını “Zarar ediyor.” gerekçesiyle parsel parsel satma konusunda oldukça uzman bir iktidar hâline gelmiş durumda.

Bakın, Katar sermayesine, Lübnan'da Haririlere, Suudilere, fark etmez, yeter ki bir sermaye gelsin ve bu kurumları alsın. Devlet sözüm ona kendi yükünü hafifletiyor. Oysaki kendi üzerinde hafiflettiği yükün bedelini halka, 82 milyon vatandaşın sırtına yüklüyor. Sizin mantığınızla, evet, beytülmal korunmalı ama beytülmal korunmuyor, yedikçe yeniyor. E, zaten “hazine malı, devlet malı deniz” misali “Mutlaka yemeliyiz.” diye bakıyorsunuz ve bunu kim yiyor? Saray ve etrafındakiler ama AKP'ye oy veren yoksul, emekçi insanlar bunları izliyor. Bunu kendi seçmeninizle de paylaşmıyorsunuz. Ben burada AKP seçmenine seslenmek istiyorum: Beytülmalı parsel parsel satanlar sizin malınızı parsel parsel satıyor. Bu konuda hepimiz daha fazla uyanık olmak durumundayız.

Bir Varlık Fonu çıkarıldı başımıza. Varlık Fonuna baktığımızda, ÇAYKUR, Ziraat Bankası, PTT, Eti Maden, TÜRKİSAT -daha bu liste uzar gider- hepsi Varlık Fonuna devredildi. Yani onlarca taşınmaz, banka, kamu hissesi Varlık Fonuna devredildi. “Bunun sebebi nedir?” diye sorduğumuzda, tabii ki sebep olarak şu iddialar ortaya atılıyor: Türkiye'nin ekonomik büyümesine katkı sağlamak, uluslararası kurumsal yatırımcıların ilgisini çekmek ve büyük projelere kaynak sağlamak. Bu amaçların hangisi tuttu, onlara bakalım. Ülke ekonomisi büyüdü mü? Kesinlikle hayır, tam tersi, çokça derinleşen bir ekonomik krizle karşı karşıyayız. Artan enflasyon ve pahalılık insanların yüreğine hançer gibi saplanmış durumda. İnsanlar aç, güvencesiz, geleceksiz. EYT'li emeklilik bekliyor, kamu emekçisi 3600 ek göstereyi bekliyor, öğrenci KYK borcunun ödenmesini bekliyor; işçi, emekçi yaşanabilir bir asgari ücret bekliyor.

Peki, gelelim uluslararası kurumsal yatırımcının ilgisini çekmeye. Bu ülkede antidemokratik uygulamalar arttığından beri yabancı yatırımcının bu ülkeden nasıl parça parça çekildiğini en iyi biz değil, iktidar bilir. Öte yandan, yerli sermaye bile kaçış yolları arıyor. Bununla ilgili Cumhurbaşkanının bir açıklaması vardı. “Banka hesaplarınıza el konur.” tehdidi bile savruldu yerli sermayenin Türkiye'de tutulması için. Geriye kaldı büyük projelere kaynak sağlamak. Evet, bu amacı tutturduğunuz düşünüyoruz. Doğruya doğru demek lazım. Projeleriniz, Man Adası'nda servet biriktirmek, yeşil dolarları ayakkabılara doldurmak, saraylar, saltanatlar kurmak; bunları tutturduunuz, yani şatafatlı bir hayatın hedefini on kiden vurdunuz, tebrikler. Ancak bir talihsizliğiniz oldu, bu talihsizliği de söylemeden geçemeyeceğim: Bu hesapları sıfırlamadığımız için halk beytülmalın nasıl çalınıp çırıldığını tanıklık etti.

Değerli arkadaşlar, Türkiye bir tarım ülkesi. Verimli toprakları ve zengin sularıyla esasen dünyanın en önemli alanlarından biri olan tarım politikalarını doğru düzgün geliştirmeyi başarsaydı bu ülke, hiçbir şeye ihtiyacı olmazdı ancak gelip görelim ki çay, buğday, tütün, pamuk, bu kota arttıkça artıyor.

Şu an bu ülke domatesi, patatesi, eti ithal eder duruma gelmiş durumda. Yani biz üretimi teşvik edeceğimiz yere -kota uygulamalarıyla- yandaş firmalara tarım alanını da peşkeş çekmek için kota uygulamalarından geri adım atmadık. “Ülkenin doğusunda terör sendromu var.” deyip hayvancılık sektörü orada da bitirildi. Şimdi, helal mi, haram mı bilmiyoruz -bu tartışmayı daha çok AKP sıraları yapıyor- et ithal ediliyor.

Değerli arkadaşlar, hibrit tohuma da değinmek istiyorum. Bugün, bir nostalji olsun diye söylemiyorum, bir domatesi yediğimizde diyoruz ki: Nerede eski domatesin tadı? Çünkü eski domatesin tohumunu çiftçi kendi toprağından ürettiyordu. Oysa şimdi kanser vakalarını artıran ve ticarileştirme amacıyla gerçekleştirilen bu hibrit tohum politikaları, Hollanda’ya, İsrail’e bağımlı hâle getiren bu tohum politikası bu ülkenin içine atılmış en büyük dinamittir. Bu sadece ekonomik alanda değil, aynı zamanda sağlık politikaları bakımından içimize atılmış büyük bir dinamittir.

Değerli arkadaşlar, bizler bu politikalara karşı insanca yaşamak için toprağımıza, suyumuz, çayımıza, zeytinimize sahip çıkacağız. İnsanca yaşamak için ekmeğimize, özgürlüğümüze sahip çıkacağız. Sermaye kayıtsız şartsız egemen kişilere kesilirse fukaranın hakkını kim savunur? Her şey şirketler ve sermaye için olursa ve devlet bunlar için çalışırsa, onlara hizmet ederse halka ne kalır? Halka açlık kalır, zam kalır, zulüm kalır.

Evet “beytülmal” lafını bugün ağzımızdan düşürmedik, iktidarın beytülmale yaklaşımı Hazreti Muhammed’in şu sözlerinde gayet güzel tanımlanmıştır, der ki Hazreti Muhammed: “Bir insanın namazı niyazı sizi aldatmasın; o insanın dirhemle ve dinarla ilişkisine bakın.” Gerisi lafûgüzaftır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç’un 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki AK PARTİ Grubuna yönelik ithamlarını reddettiklerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatibin kürsüden grubumuzu itham eden bütün konuşmalarını reddediyoruz, ithamlarını reddediyoruz. Beytülmale sahip çıktığımız içindir ki bugün milletimizin gönlünde taht kuran icraatları hayata geçirebildik ancak hem “Terörle mücadele edelim.” deyip hem “FETÖ’yle mücadeleye katkı sunuyoruz.” deyip de 17 Aralıkta FETÖ’nün yargı darbesine konu olan kavramların Meclisin kürsüsünden ifade edilmesini doğru bulmadığımızı ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Adana Milletvekilimiz Sayın Kemal Peköz’e aittir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Peköz, süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyon Başkanı ve Sayın Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TRT, bildiği gibi bir kamu kuruluşudur ve amacı, kuruluşundan itibaren gelişmeleri yurt içine ve yurt dışına anlatmak, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler konusunda toplumu bilinçlendirmek ve kamuoyu oluşturmaktır. TRT, 82 milyon vatandaşın vergileriyle bütçesini oluşturmakta, dolayısıyla 82 milyon vatandaşa eşit mesafede olmak ve ona göre hizmet üretmek zorundadır. TRT'ye baktığımızda, bu eşit mesafeyi ve bu tarafsızlığı göremiyoruz. Örneğin partilerle ilgili yayınlarında bu tarafsızlık ilkesini göremediğimizi rakamlarıyla anlatmaya çalışacağım. Partilerin oyları yüzde üzerinden hesaplanır, 100 baremlik bir yayın meselesini gündeme aldığımız zaman AKP'ye 43 saat, CHP'ye 24 saat, MHP'ye 13 saat, HDP'ye 11 saat ve İYİ PARTİ'ye 9 saat gibi bir zamanın ayrılması gerekir.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – 9 dakika...

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Benim söylediğim, ayrılması gereken.

17 Nisan-6 Mayıs 2018 tarihleri arasında yirmi üç günde yapılan yayınlarda AKP'ye 36 saat, MHP'ye 1 saat 40 dakika, CHP'ye 3 saat 4 dakika, İYİ PARTİ'ye 9,5 dakika, HDP ve Saadet Partisine ise 0 saniye zaman ayrılmıştır. Yine, 1 Şubat-29 Mart 2019 tarihleri arasına baktığımızda, AKP'ye 146 saat 38 dakika, MHP'ye 18 saat 14 dakika, CHP'ye 21 saat 12 dakika, İYİ PARTİ'ye 4 saat 35 dakika, HDP'ye 36 saniye ama aynı zamanda 5 saat 37 saniye de HDP aleyhine yayın yapmıştır TRT.

Açıkça görülmektedir ki TRT tarafsız bir kurum olmaktan uzaklaşmıştır. Her dönem TRT iktidarlar tarafından kullanılmıştır ama hiçbir dönem 12 Eylül iktidarı ve şimdiki on yedi yıllık iktidar tarafından kullanıldığı kadar kullanılmamıştır. Eğer TRT iddia edildiği gibi tarafsız yayın yapıyorsa -TRT'de zaman zaman tartışma programları yapılmakta ve güncel siyasal konular tartışılmakta, bu tartışmalara konuklar çağrılmaktadır- bunların da kriterlerinin olması gerekir. Aynı zamanda farklı siyasal görüşteki kişilerin de bu programlarda yer alması, objektif değerlendirmeler yapmaları gerekir.

Ancak bugüne kadar yapılan hiçbir tartışmada partimizi temsilen veya bizce objektif olarak değerlendirme yapacağı düşünülen kimse çağrılmamıştır. Zaman zaman partimizle ilgili olumlu şeyleri dile getirenler de kim olduğuna, nereden geldiğine, hangi siyasal görüşte olduğuna bakılmaksızın, bir daha programlara çağrılmamıştır. Bu da iktidarın istemediği hiçbir düşüncenin TRT'de dile getirilmediğinin en iyi göstergesidir çünkü iktidar, TRT'yi tam bir algı merkezi ve dezenformasyon aracı olarak kullanmaya devam etmektedir. 6 milyondan fazla oy almış bir partiyi TRT'nin görmezden gelmeye hakkı da haddi de yoktur. Bu durum hukuki olmadığı gibi ahlaki de değildir. Bu sorumluluğu yerine getirmeyenler zamanı geldiğinde gerçek hukuk önünde hesabını vermekten kaçınamayacaklardır.

Yine, bir başka durum, dış yapımlarla ilgili. 2015-2016 yıllarında dış yapımlar için 1 milyar 548 milyon lira para ödenmiştir. Hizmet alımlarıyla birlikte bu rakam 2 milyar 147 milyon 647 bin liraya yükselmektedir. TRT'nin yayınlarına baktığımızda iç yapımların oranı yüzde 61, dış yapımların oranı ise yüzde 39'dur. 7.338 personeli olan ve yetmiş personel çalıştırması gereken, varsa eksiklik bunu kurum içi eğitimle, yetenek ve beceri geliştirme eğitimleriyle personelini yetkin duruma getirmesi gereken bir kuruluşun neden dışarıdan iş yaptırdığını ve bu kadar parayı neden dışarıya ödediğini anlamak mümkün değildir. Bunun iki sebebi olabilir: Ya kurum gerçekten niteliksiz insanlar tarafından yönetilmekte ve niteliksiz personel çalıştırılmakta, yandaşlar alınırken herhangi bir nitelik aranmamakta ya da başka firmalara para aktarmanın aracı olarak kullanılmaktadır. Komisyonunda bu firmalarla ilgili ve kişilerle ilgili sorduğumuz soruya Genel Müdürlük sadece "Zaman zaman değişiyor, muhtelif kişilerden ve kesimlerden hizmet alınıyor." demiş, net bir açıklama ve adres vermekten kaçınmıştır.

Yine, başka bir durumdan bahsedecek olursak 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 95'inci maddesiyle 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'na geçici bir madde eklenmiş, eklenen bu geçici maddeye göre, TRT Yönetim Kuruluna 9 Temmuz 2019 tarihine kadar istihdam fazlası personeli havuza gönderme hakkı ve yetkisi tanınmıştır. Aynı zamanda "değişim ofisleri" adı altında da bürolar oluşturulmuştur. Bu ofislerin normalde değişim sırasında yol göstermesi gerekirken... Tatilde veya izinde bile personel olsa bunları çağırıp "Emekliliğin dolmak üzere -veya doldu- sizi başka bir kuruma göndermek durumunda kalacağız, ya emekli olun ya da istifa edin." baskısı yapılmış, bu nedenle de 1.702 kişi emekli edilmiştir çeşitli teşvikler de önerilerek çünkü daha sonra bunların yerine kendi istedikleri insanları almak istedikleri için. Bu emekli olmayan ve istifa etmeyen 222 kişiden 2'si farklı kurumlarına, 143'ü kişi hiç istemedikleri ve ilgisi olmayan kurumlara gönderilmiştir, örneğin ses ve koro sanatçısı olanların Tarım Bakanlığına gönderilmesi gibi.

Yine, bu gönderilen personelin yerine hemen yeni personel alındığı bilinmektedir. Bir yandan 1.600 personel alınmış, bunların 800'ü taşeron firmadan kadroya geçirilmiş, 700'ü ise yeniden alınmıştır. Aynı zamanda, şu anda da TRT, personel alımı için ilan vermeye devam etmektedir. Madem bu kadar ihtiyacımız yoktu, istihdam fazlasıydı, bu insanları başka kurumlara gönderiniz, niçin yeniden personel alımı için ilan vermeye devam ediyorsunuz? Diyelim ki taşerondakini aldınız ama hiç olmazsa niçin yeni personel aldığınızı izah etmeniz gerekir.

Yine, aldığı bu personellerle özel sözleşmeler yapmakta ve özel sözleşmelerine şöyle bir madde konulmaktadır: "Siz eğer dışarıda herhangi bir yerde aldığınız maaşlarla ilgili herhangi bir yere bilgi verir ya da açıklama yaparsanız sözleşmenizi feshederiz." diye de bir madde konup insanların herhangi bir konuda açıklama yapmasının ya da kendileriyle ilgili, maaşlarıyla ilgili, sosyal haklarıyla ilgili açıklamasının da önüne geçilmiş olmaktadır.

Yine, TRT, yakın zamanda şirketleşme hedefi gütmekte ve yüzde 1 bile bir şirkete ortak olmuş olsa bu şirketin Kamu İhale Kurumunun dışına çıkacağını biliyoruz. Dolayısıyla da bugüne kadar yaptığının çok daha fazlasını yapacak, istediği kesimlere istediği kadar program yaptırıp istediği kadar para aktarabilecektir.

Yeni alınan personelin ise hangi kritere göre alındığı hiç kimse tarafından bilinmemektedir. Kurumda bir yandan iktidara yakın kişiler işe alınırken, yetersizlik nedeniyle dış yapılara para aktarmaya da bu şekilde devam edilecektir. Bunların ciddi bir devlet kurumu olması gereken bir kurumda olması, yaşanması kabul edilemez. Bizler de bunu kabul etmiyoruz. Kontrol ettiğiniz bütün kurumları muhalefete karşı bir sopa olarak kullanan bir iktidar olarak tarihe geçeceksiniz.

Tel Rıfat katliamı bir çocuk katliamıdır, ölen 10 kişinin 8'i çocuktur. Bu, büyüttüğünüz, beslediğiniz, desteklediğiniz ve "Yanımızda savaşıyorlar." diye meşrulaştırmaya çalıştığınız ÖSO çeteleri tarafından yapılmıştır. Bunu lanetle ve nefretle kınıyorum.

Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, gerçekten, cevap vermeyelim diye düşünüyorum ancak sayın hatibin kürsüden konuşma yaparken TRT'yle ilgili eleştirilerine sonuna kadar saygılıyız, yapacak bir şey yok. Ancak millî iradeyi gasbeden 12 Eylül darbecileri ile yüzde 50'den fazla oy olarak millete hizmet götüren ve millî iradeyi...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yüzde 92'miz var, yüzde 72'miz var...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...temsil eden Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili, darbeciler ile seçilmiş iradeyi benzeştiren, kıyaslayan ve aynı zemine oturtan yaklaşımını kabul etmiyoruz. Her şeyden önce bunun demokrasimize ve görev yaptığımız bu kutsal Meclis çatısına ve mehabetine uygun olmadığını düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son söz İstanbul Milletvekilimiz Sayın Züleyha Gülüm'e aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Gülüm, süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

TOKİ'yle ilgili konuşmadan önce, iki konuya değinmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, Eş Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş'ı tüm hukuk kurallarını çiğneyerek tutukladınız, tahliye olacakken yeni dosyalar çıkarıp yine hukuku çiğneyerek tutukluluğunun devamına karar verdiniz. Sadece o değil, tüm parti yöneticilerimize yönelik baskılarınız yargı aracılığıyla sürüyor. Ama herhâlde korkularınız o kadar büyük ki bu baskı da yetmemiş, tutuklamalarınız da yetmemiş, sağlığıyla alenen oynuyorsunuz; ciddi bir rahatsızlık geçirmesine rağmen tedavisini yaptırmıyor, sağlığının ciddi bir risk altına girmesine yol açıyorsunuz. Demirtaş'ın sağlığından ve cezaevlerindeki tüm tutsakların sağlığından siz sorumlusunuz, bunu unutmayın. Rehineliğine son verin ve Selahattin Demirtaş'ı serbest bırakın.

Bir diğer konumuz -umarız doğru değildir- Mecliste kadın çalışanların kılık kıyafetine karıştığımızın duyumunu aldık. Kadınlara şöyle dediğinizi duyduk: “Uzun yelekler giyeceksiniz, o zamana kadar da geniş pantolon giyin.” dediğinizi duyduk, umarız doğru değildir. Kadınların bedenlerine müdahale etmekten vazgeçin, giyim kuşamlarına müdahale etmekten vazgeçin. Kadınlar nerede ne giyeceğine kendisi karar verebilir. Bugün burada lanetlediğiniz kadın cinayetleri meselesi var ya, erkekler aynı gerekçelerle öldürüyor, kılığı kıyafeti gerekçesiyle öldürüyor, oturuşu kalkışı gerekçesiyle öldürüyor. Siz de aynı zihniyete sahipseniz burada da kadınların kıyafetlerine müdahale edersiniz doğa olarak.

TOKİ'yle ilgili kısma gelince... Halkın olan her değer, kamuya ait bütün varlıkların haraç mezat ulusal ya da uluslararası sermayeye aktarıldığı bir süreçten geçiyoruz. Kentler, neoliberal değişim sürecinde sermayenin rant alanı olarak yeniden biçimlendiriliyor tarafınızdan. Kent merkezleri yoksullardan arındırılıyor, hatta “mahalle” kavramı ortadan kaldırılmaya çalışılıyor, gecekondü bölgeleri “kentsel dönüşüm” adı altında akıllı binalardan oluşan uydu kentlere dönüştürülüyor. Kentin yarattığı değerler, TOKİ aracılığıyla, kentlilere değil, sermaye birikimine kullanılıyor. TOKİ için yasalar çıkarılıyor, mevcutlar değiştiriliyor, sınırsız yetkiler veriliyor. TOKİ “Evsizlere ev, işsizlere iş sağlamak, yoksulları ev sahibi yapmak.” reklamıyla kuruldu oysa gerçek böyle değil. AKP iktidarı, hemen her konuda olduğu gibi bu konuda da gerçekleri gizliyor. TOKİ, zenginlere akıllı evler üretmekle meşgul. TOKİ, yoksulları ev sahibi değil, devletin kiracısı yapıyor. Kalitesiz evleri insanlara yirmi yıl vadelerle satıyor, kiracılık âdeta bir ömre yayılıyor. TOKİ'ye olan borçlarını ödeyemeyenler

hacizle karşı karşıya. Bölgenin değişen ekonomik, sosyal, kültürel ortamında barınamayan yoksullar mahallelerini terk etmek zorunda kalıyor. İstanbul Taşoluk'ta yeni konuta hak kazanan 300 aileden sadece 27'si mahallede kaldı. Oysaki hasılat paylaşımı yöntemiyle üst gelir grubuna yönelik 3.454 konutta iade oranı ise sadece 0,4 idi. Yoksullara yapılan binaların kalitesi ile zenginlere yapılan binaların kalitesi arasındaki fark bu oranlarla açıkça görülüyor.

Kentler kimliksizleştiriliyor. Kentlerin, mahallelerin farklı sosyal, kültürel, fiziksel özellikler taşımasına aldırmadan aynı tip, kimliksiz konutlar üretiliyor. Yoksullara kalitesiz konut, TOKİ'nin gerçeği. İstanbul örneği, TOKİ'nin yoksullara kalitesiz ev sattığını gösteriyor; konutlar çürümeye, dökülmeye başladı. Dersim'de TOKİ'den ev satın alanlar evlerin kalitesizliğinden şikâyetçi. Nusaybin'de TOKİ evlerinde dış duvarlarda kullanılan yapııştırma taşlar dökülmeye başladı. Altyapı sorunları çözülmedi, konutlarda çatlaklar oluştu, sokaklarda yollar çöktü. Atık suların Çağ Deresi'ne bırakılması sağlık sorunlarına ve ekosistemin bozulmasına yol açacak.

Şırnak Merkez, Cizre, Silopi, İdil ilçelerinde 2016 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasakları sonrasında Şırnak Merkezin yüzde 65'i yıkıldı, yurttaşlar evlerini terk etmek zorunda bırakıldı. TOKİ tarafından yapılan toplam 9.270 konutun yapımı bitmesine rağmen konutlar hâlâ hak sahiplerine teslim edilmedi. Bazı konutlarda "ortak alan ücreti" olarak yurttaşlara yeni borçlar çıkarıldı. Konutların zeminlerinde kaymalar ve altyapılarında sorunlar ortaya çıktı.

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde kentsel dönüşüm bahanesi ve sokağa çıkma yasakları yıkım politikalarıyla halk yerinden yurdundan edildi. Yenişehir ilçesi Üçkuyular Mahallesi'nde müteahhit firma iflas etti; tam olarak tamamlanmayan evler teslim edildi. Binaların duvarlarında derin çatlakların olduğu, doğal gaz bağlanmadığı, asansörlerin çalışmadığı ortaya çıktı. Açık kanalizasyonlar nedeniyle çocuklar hastanelik oldu.

İstanbul'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bilimsel çalışmalara ve mahkemelerin kararlarına rağmen, kamu alanlarını rant ve çıkar uğruna yapılaşmaya açıyor; tarihî alanları, yaşam alanlarını yok ediyor. TOKİ, sosyal konutlar kapsamında yurttaşların barınma ihtiyaçlarına değil; yüksek katlı plazalar, AVM'ler, lüks beş yıldızlı oteller yaparak yandaşların çıkarına hizmet ediyor. Özellikle kamuya açık yaşam alanlarını, deprem toplanma yerlerini bu amaçlar uğruna imara açarak kentin tarihini, doğasını ve geleceğini yok ediyor.

Zeytinburnu ilçesi Kazlıçeşme Mahallesi'ndeki 120 dönüm kamu alanı TOKİ'ye devredildi. Bu düzenlemeyle hâlihazırda nüfus ve yapı yoğunluğu fazla olan bölgede trafik ve altyapı sorunları gibi sorunlar yumağı daha da şiddetlendi.

Manisa'da yapılan TOKİ konutları hak sahiplerine eksikleri tamamlanmadan verildi. Eksiklerin giderilmesini isteyen yurttaşlar muhatap bulamadı. En yakın okul ve sağlık ocağı 10 kilometre uzakta.

Kentte kentleşmeye ait kurallar sermayenin ihtiyaçları üzerinden belirleniyor. 2/B ve kentsel dönüşüm denen afet yasası ile büyükşehir yasası peş peşe çıkarıldı. TOKİ'ye sunulacak, yerleşime açılacak alanlar belirlendi. Üst ölçek planlarında Datça, Bozburun, Fethiye örneklerinde olduğu gibi kıyılara, marinalara; doğal alanlar ise agro turizmine, otellere ve yapılaşmaya açılıyor.

Büyükşehir yasasını çıkardınız. Bunu köylerde, beldelerde yaşayanlara daha iyi bir hizmet götürmek için yaptığınızı söylediniz ama bu yalan da hızla ortaya çıktı. Köylerin meralarını, tarım alanlarını hızla belediye il sınırlarına alıp TOKİ'leştirmeye devam ediyorsunuz. Halkın ve Türkiye'nin doğal varlıklarını tahrip edip yeni rant alanları yaratıyorsunuz. Yalnız tek bir günde, TOKİ tarafından, aralarında Muğla Datça'nın da bulunduğu 26 ilde 993 bin metrekare büyüklüğünde 87 arsa satışa çıkarıldı. TOKİ aracılığıyla iktidar tarafından hayata geçirilen rantçı, yok edici anlayış sadece Türkiye sınırlarında değil. "Suriye'de güvenli hat işine TOKİ olarak girebiliriz." diyerek kuzey Suriye'ye işgal girişiminde de rant odaklı niyetinizi açıkça ortaya koydunuz.

Kentlerde gecekonduda yaşayan konut sahiplerine önce konutların tapusunu alabilecekleri söylendi, sonra kentsel dönüşüm yasası çıkarıldı, riskli alan ilan edilen yerlerde konutların deprem yönetmeliğine uygun olmadığı gerekçesiyle yıkım başladı. Rant çalışmaya başladı, insanlar mahallerinden sürüldü, şehir dışına itildi, mülksüzleştirildi. Çekmece’de, Süleymaniye’de, Gülsuyu’nda, Sulukule’de yapıldı ve yapılmaya devam ediyor. Deprem riski öncelikli olmayan bölgeler bile -örneğin Beşiktaş, Ortaköy, Okmeydanı- bu kapsama alındı. Gaziosmanpaşa, zemin olarak en sağlam yerlerden biri olmasına rağmen riskli bölge ilan edilerek 2 katlı konutlardan dahi insanlar evlerinden sokaklara atıldı. Binanın güvenliğine bakılmadan yandaşlara kaynak için imar barış ruhsatları verildi. Rant değeri taşımayan, zemini sağlam olmayan mahallelerse, yoksul insanlar ise göz ardı edildi.

Sayıştay raporunda TOKİ şantiyelerinde seyyar kabloların muhafaza altına alınmamış olduğu, yüksekten düşme tehlikesi olan yerlerde emniyet tedbirlerinin olmaması gibi eksiklikler tespit edildi. TOKİ için işçinin hayatının da bir önemi yoktu. Zira TOKİ’de çalışan çok sayıda işçi ücretlerini alamadı, ücretlerini alamadığı gibi hayatlarından da oldu. Neredeyse sınırsız yetkilerle donatılmış rantçı TOKİ anlayışımız, işlerini vergilerden ve denetimden muaf sürdürmekte ve daha da önemlisi uyguladığı ihale sistemiyle bir kamu kuruluşu olmasına rağmen özel bir şirket gibi davranmakta, gücünü kamu kaynaklarından sağlamakta da beis görmemektedir. İhale işlemlerinde kendi yandaşı şirketlere ihale vermekte, yandaşlarına rant alanı açmaktadır. “Konut sorunu” diyerek neoliberalizmin insafsız çarkına kurban ettiğiniz şey halkın barınma hakkıdır ve talebin muhatabı da devlettir. Sosyal devlet olmanın gereği barınmanın temel bir insan hakkı olduğu gerçeğinin kabul edilmesi, sağlıklı, güvenli, yaşanabilir bir çevreye sahip konutun kamu tarafından ihtiyaç sahiplerine bedelsiz verilmesidir. Sermaye odaklı değil, insan odaklı bir yaşam esas alınmalıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm’ün ifade ettiği üzere Meclisteki kadın çalışanların kılık kıyafetine karışıldığı yönünde bir uygulamanın olmadığı bilgisine ulaşıldığına ve konuyla ilgili gerekli araştırmayı yaparak Meclisi bilgilendireceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Gülüm, az önce konuşmanızda ifade ettiğiniz hususla ilgili hemen bir araştırma yaptırıp bu kıyafetlerle ilgili konu nedir diye çünkü Meclis Başkan Vekili olarak benim bildiğim bir husus yok, Başkanlık Divanında tartıştığımız bir husus yok ama Meclisimizin Genel Sekreterleriyle az önce arkadaşlarımız görüştüler, böyle bir uygulamanın olmadığını söylediler. Ben tekrar o konuyu bir araştıracağım ama sizin bildiğiniz somut bir şey varsa -nereden kaynaklandı, ne oldu- onu da bilmek isterim yani konuyu aydınlatmak bizim de görevimizdir ama şu anda ulaştığımız bilgi böyle bir olayın olmadığı konusunda. Siz iddialarınızı belgelerinizi toplayın, ben onlarla ilgili gerekli araştırmayı da yaparım, Meclisimizi de bilgilendiririm. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Olur.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, son oturumumuz yaklaşık dört saati aştı, sanırım biraz ara verme zamanı geldi.

Birleşime on beş dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 21.23

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.50****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Barış KARADENİZ (Sinop), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 143 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016, Atatürk Orman Çifliği Müdürlüğü’nün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı’nın 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, rapor üzerindeki görüşmelerde Cumhuriyet Halk Partisinin konuşmacılarının söz taleplerini karşılayacağım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Trabzon Milletvekilimiz Sayın Ahmet Kaya’ya aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kaya, süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA AHMET KAYA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016 yılları arası raporlarına itirazlarımız konusunda grubumuz adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan bir kamu iktisadi teşebbüsümüzdür. Havaalanı işletmeciliği doğal tekel niteliğindedir ve havaalanlarının kamu yararı gözetilerek inşa edilmesi ve işletilmesi kanunun emridir. O nedenle havaalanlarının yapım aşamasında oluşan maliyet artışları ile işletilmeleri sırasında oluşacak zararlar doğrudan kamu zararı niteliğindedir.

Sayıştay raporlarında Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ilişkin dikkat çekilen husus şudur: “Kuruluşun yatırım projeleriyle ilgili olarak anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale edilen terminal binası ve otopark inşaatı gibi yapım işlerinde, arazi topografyası ve kotları ile projedeki temel kotlarının farklı olması sebeplerinden dolayı sözleşme imzalandıktan sonra proje değişikliği yapılarak işin adet ve alan olarak miktarı değişmediği hâlde maliyet artışlarından dolayı ilave iş artışlarına yol açmayacak şekilde hazırlanması...”

Sayıştay tespitinde de ifade edildiği gibi, havaalanı inşaatı ve işletmesi gibi temel kamu hizmetlerinden sorumlu kuruluşun, zemin ve mâna gibi temel hususlar çözümlenmeden inşaat işlerine girişmesi ve birçok projede bu sorunların yaşanması kabul edilebilir değildir.

Yap-işlet-devret modelindeki temel ilke, yapım maliyetinin ve işletmecilik risklerinin yüklenici tarafından iyi hesaplanması ve üstlenilmesidir. Bu işlerde kuruluş tarafından yükleniciye gelir garantisi verilmesi aslında bütün risklerinin kamu tarafından üstlenilmesi anlamına gelmektedir. İstanbul üçüncü havalimanı inşaatında olduğu gibi, projenin finansmanı için finansal riskin dolaylı olarak kamu tarafından üstlenilmesi anlamına gelen kamu bankalarından talimatla kredi sağlanması yükleniciler için projenin neredeyse hiçbir riskinin üstlenilmemesi anlamındadır.

Bu havaalanı projesinde Devlet Hava Meydanları İşletmesinin verdiği 6,3 milyar avro gelir garantisi ve kamu bankalarından talimatla sağlanan krediler aslında orta ve uzun vadeye yayılmış kamu borçları niteliğindedir ve bu nedenle, devletimiz, bilançolarında görünmeyen büyük borç yüküyle karşı karşıyadır.

Yap-işlet-devret modeliyle yapılan Kütahya Zafer Havaalanı'na verilen yolcu ve gelir garantisinin gerçekleşme oranı yüzde 5'i bile bulmamıştır. İç hatlarda 570 bin yolcu garantisi verilmesine rağmen taşınan yolcu sayısı 28.439, dış hatlarda 398.843 yolcu garantisine rağmen taşınan yolcu sayısı 13.437'de kalmıştır. Bundan dolayı firmaya 5 milyon avro ödeme yapıldığı Sayıştay raporlarına yansımıştır. Bu durum, Devlet Hava Meydanları İşletmesinin yürüttüğü projelerde tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ilkesinin somut biçimde ihlal edildiğini göstermektedir.

Bunları söylediğimizde Devlet Hava Meydanları İşletmesinin bize cevabı şu olmuştur: "Yapılması planlanan havalimanı projeleriyle ilgili olarak, bölge ihtiyaçlarını dikkate alan, gerçekçi ve doğru verilere dayalı fizibilite etütleri yapılması ve böylece ihtiyacın çok üzerinde kapasiteye sahip havalimanları yapılmasından imtina edilerek gereksiz maliyetlerin oluşmadan önlenmesi."

İşte biz de tam bunu söylüyoruz: "İhtiyacın çok üzerinde kapasiteye sahip havalimanlarını neden yaptınız?" diye soruyoruz. Kütahya Zafer Havalimanı'nda verilen yolcu garantisinin yüzde 5'ine ulaşamamıştır. İstanbul için yıllık 220 milyon yolcu öngörülmüş, bu sayıya 2050 yılında bile ulaşılması zor görünmektedir. Böyle bir iş olur mu? İhtiyacın çok üzerinde kapasiteye sahip havalimanları yapılmasından imtina etmemişsiniz, yüksek maliyetlerin oluşmasına mani olmamışsınız, yapımçılara kamu bankalarından talimatla kredi sağlamışsınız; yetmemiş, üstüne bir de gelir garantisi vererek bütün risklerin kamu tarafından üstlenilmesine sebep olmuşsunuz. Gerçekten izah edemiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Hizmeti eleştirmeyi asla doğru bulmam. Bu memleketin, bu milletin faydasına bir çivi çakana "Allah razı olsun." demeyi görev sayarım ama burada maalesef bunu diyemiyoruz.

İstanbul üçüncü havalimanı ihalesi 3 Mayıs 2013'te yap-işlet-devret modeliyle yapılmış ve Limak, Cengiz, Kolin, Mapa, Kalyon ortak girişimi yer teslimiyle başlayan ve yirmi beş yıl sürecek olan havalimanının işletme işini KDV dâhil 26 milyar 139 milyon avro teklif vererek kazanmıştır. Bu nedenle inşaat işi işletme süresi ve yıllık 1 milyar 45,5 milyon avro tutarındaki kira ödemesi ihaleden hemen sonra başlamıştır. Ancak, işi alan İstanbul Grand Airport şirketi yer tesliminin geç yapıldığı gerekçesiyle iki yıllık kirayı yani 2 milyar 90 milyon avroyu ödemiş, devlet hazinesi zarara uğratılmıştır. Sadece bu değil, ödenmeyen iki yıllık kira dışında işletmeye geçildikten sonra 2019 ve 2020 kiralarının da yirmi beş yıl ötelendiği ve süre sonuna eklendiği yönünde duyularımız vardır. Bu konuların Ulaştırma Bakanlığı tarafından açığa kavuşturulmasını bekliyoruz.

Burada bir diğer gariplik de yer teslimi yapılmadan inşaat çalışmalarına başlanmış olmasıdır. Yer teslimi yapılmayan projenin temeli 7 Haziran 2014 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan tarafından atılmıştır. Yani yer teslimi temel atma töreninden on bir ay, ihale tarihinden iki yıl sonra yapılmıştır. Bu, dünya yolsuzluk tarihinde görülmemiş bir olaydır.

Üçüncü havaalanının 90 metre kotunda yapılması için ihaleye çıkmıştır ancak ihale sonrası yapılan değişikliklerle havalimanı kotu 60 metreye düşürülmüştür. Havalimanı kotu, pist koordinatları, dolgu alanı ve dolgu teknikleri gibi ihaleye esas inşaat maliyetlerini kökten değiştiren plan değişiklikleri yapılmış ve bu değişiklikler sonucunda Sayıştay tespitlerine göre -evet, bizim değil Sayıştay tespitlerine göre- yatırım bedeli 1 milyar 354 milyon avro düşmüştür. Bizim tespitlerimize göre bu rakam 2,5 milyar avrodur. Bu durum ihale şartlarının ihale sonrası değiştirilerek haksız kazanç sağlanması anlamına gelmektedir. Müteahhit şirketlerin ihaleyi alırken söz verdikleri kredi finansmanını bulamaması üzerine üçüncü havalimanı uygulama sözleşmesinin borç üstlenimiyle ilgili 36'ncı maddesinde değişiklik yapılarak bir kamu kuruluşu olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi koşulsuz kefil yapılmıştır. Sonradan yapılan bu değişiklik ihale şartnamesine ve sözleşmesine aykırıdır.

Özetlersek, üçüncü havalimanı ihalesinde zamanında yer teslimi yapılmayarak 2 milyar 90 milyon avro, havaalanının kotu yani yüksekliği ve pist yerlerinde ihale şartnamesine aykırı değişiklikler yapılarak 2,5 milyar avro olmak üzere, toplamda 4 milyar 590 milyon avro kamu zararı oluşmasına ve bu tutarın yapımcı şirketlere haksız olarak aktarılmasına sebep olunmuştur. Yapılan yolsuzluğun Türk lirası olarak karşılığı 32 milyar lira olup Türkiye kamu bütçesine maliyeti yüzde 5 kadardır.

Üçüncü havalimanı ihale şartnamesinde olmayan koşulsuz finansman garantisi sonradan verilmiştir. Yapılan işlemler Türk Ceza Kanunu'nun 236'ncı maddesinde belirtilen "edimin ifasına fesat karıştırılması" suçunu oluşturmaktadır. Tespit ettiğimiz bu hususlar Sayıştayın 2015 ve 2016 raporlarında yer almasına rağmen gereği yerine getirilmemiş ve suç duyurusunda bulunulmamıştır. Sayıştay neden suç duyurusunda bulunmamıştır? Bu, kritik sorudur.

İstanbul üçüncü havalimanıyla ilgili işletme güvenliğini tehlikeye sokacak ve işletme maliyetlerini çok artıracak önemli teknik eksiklikler de bulunmaktadır. Havalimanı inşaatı başlamadan önce yeterli araştırmalar yapılmadığı için havaalanının uçuş güvenliğiyle ilgili ciddi kuşku oluşmuştur. Havaalanı yapılan alan eski maden sahası olup zemini "pasa" olarak tabir edilen çürük zeminden oluşmaktadır, bu durum ciddi çökme riskleri doğurmaktadır.

Havaalanının bulunduğu yerde yeterli hava ölçümleri yapılmamıştır. Ayrıca, havaalanı kuşların göç yolları üzerinde bulunmaktadır; bu sebeple, burada, özellikle kış aylarında çığ, dönen rüzgârlar ve kuş sürüleri kaynaklı uçuş güvenliğini tehlikeye düşürecek tehditler bulunmaktadır.

Üçüncü havaalanında 330 uçaklık filosu olan Türk Hava Yollarına uçaklarının teknik bakımlarını yapabileceği bir hangar yapılmamıştır; bu durum, terminal binası ile uçaklar arasında yük ve yolcu taşıma mesafesini ve süresini artırmış, Türk Hava Yollarının işletme maliyetlerini yükseltmiştir.

Sorunsuz çalışan Atatürk Havalimanı birçok mali ve hukuki bilinmezlik içinde çürümeye terk edilmiştir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adana Milletvekilimiz Sayın Orhan Sümer'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Sümer.

CHP GRUBU ADINA ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ÇAYKUR işletmeleri 2011-2016 yılları raporlarına itirazlarımız konusunda grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Kamu iktisadi teşebbüsleri yani KİT'ler, kamunun mal ve hizmet üretimi ve ticaretinde bizzat yer aldıkları teşebbüs organlarıdır. Kapitalist ekonomi modeli benimsemiş ülkelerde bile KİT'lerin ekonomide belirleyici bir rolü bulunmaktadır çünkü KİT'ler ülke ekonomilerinin sigortası ve

dinamosu durumundadırlar. Sadece ekonomik olarak değil, sosyal olarak da KİT'lerin önemi hâlen korunmaktadır. Sanayinin altyapısının oluşmasından bölgeler arası dengesizliğin giderilmesine, istihdam sağlanmasından demokrasilerin olmazsa olmazlarından olan sendikaların yaşayabilmesine kadar birçok alanda KİT'lerin etkisi ve önemi büyüktür. Kimi sektörler vardır ki bunlar stratejik bir öneme sahiptir, o alanda üretimin devam etmesi özel sektöre bırakılmayacak kadar önemlidir. Demiryolu taşımacılığında hava yolu taşımacılığına, madencilikten stratejik tarım ürünlerinin üretimine kadar geniş bir alanı kapsar.

Bizler KİT Komisyonu olarak şunu gördük: Neredeyse, her iktisadi teşebbüs kötü yönetiliyor ve zarar ediyor, üstelik bu zararlar katlanarak artıyor. Kuruluşlar faiz sarmalından çıkamıyor ve amaçlarını gereği gibi yerine getiremiyor. Hele hele bazı KİT'ler buldukları bölge için hayati önemde. Bunların amacının gereği gibi yerine getirilememesi toplumsal sorunlara yol açabilecek bir nitelikte. İşte bu kurumlardan biri de ÇAYKUR.

ÇAYKUR, Doğu Karadeniz Bölgesi ekonomisinin temel gelir kaynağı olan çayı ekmek kapasına dönüştüren bir kurumdur. 210 bin aile çay tarımıyla uğraşiyor. Dolayısıyla, bu kurumun yönetimi milyonlarca insanı doğrudan ilgilendiriyor. Peki nasıl yönetiliyor bu kurum? Bilançodaki zararlar, yıllar içindeki tutarsızlıklar, pazarlamanın özel sektöre devredilmesi gibi kötü yönetime ilişkin birçok veri var. Bunlar bir şekilde telafi edilebilir, iyi bir yönetimle bunlar halledilebilir. Ancak öyle bir konu var ki, sayın milletvekilleri, işte bu çay için tehlike çanlarının çalıyor olması demektir. O da, yaşanan ve giderek ekonomik ömrünü tamamlayan çaylıklar. Bir çay bahçesinin en fazla yüz yıllık bir ömrü var. Türkiye'de de yaklaşık seksen yıldır çay üretimi yapılıyor ve üretim yapılan çaylıklar yenilenemiyor. Ekonomik değeri giderek azalan çaylıklar yirmi yıl sonra ömrünü tamamen tamamlamaya başlayacak. Üstelik bir çay bahçesinin yenilenmesi öyle kolayca olmuyor. ÇAYKUR'un bir önlem alması ve bahçelerin yenilenmesine bir an önce başlanması lazım.

Bakın, biz itirazımızda şöyle diyoruz: "İyi yönetilemeyen ÇAYKUR'un, çay üreticilerine, yaşanan çaylıklarının yenilenmesi için gerekli ve yeterli desteği mümkün olamamaktadır ve olmayacaktır." ÇAYKUR yönetimi itirazımıza ilişkin verdiği cevapta, çaylık alanların yenilenmesinde tıpkı kentsel dönüşümde olduğu gibi bir mevzuatın gerekliliğinden bahsediyor. Bu mevzuatın ardından arazilerin sökülmesi, hazırlanması, gübrenmesi ve fidan dikimine hazır hâle getirilmesinin beş yıla yakın bir süreç alacağını belirtiyor ve şunları söylüyor: "Geniş çaplı bir alanda kısa sürede çaylık alan yenilenmesi mümkün görülmemektedir. Alınacak sonuçlar ve fidan ihtiyacının giderilmesine yönelik çalışmaların tamamlanmasından itibaren büyük alanlar için yenilemeye ilişkin bir kararname hazırlanması uygun olacaktır." Aslında, burada, ÇAYKUR yönetiminin merkezî idareye, Tarım ve Orman Bakanlığına bir sitemi var. Elbette bu kadar büyük bir organizasyonu ÇAYKUR tek başına yapamaz. Merkezî yönetim de anladığımız kadarıyla bu soruna karşı kör, sağır ve dilsiz. Neden bu sorun sürekli ötelenir? O zaman, bu kurumun iyi yönetildiğini kim iddia edebilir? Neden Meclisimiz üretimi destekleyen, üreticinin yüzünü güldürecek düzenlemeler yapmıyor?

Yine kuruluşun iyi yönetilip yönetilmediğine dair en temel bulgulardan biri de bilançolarıdır. 2010 yılına kadar kâr eden kuruluşun 2011 yılında 26 milyon 927 bin TL'yle başlayan zarar etme dönemi 2018 yılında 657 milyon TL'ye çıkmıştır. 46 yaş çay işleme fabrikası, 1 paketleme fabrikası, 1 ana tamir fabrikası, pazarlama ve üretim bölge müdürlüğü, 8 pazarlama bölge müdürlüğü, Atatürk Çay ve Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ve ülke genelinde 12.500 çalışanıyla çay sektöründe olan ülkenin en büyük kuruluşu nasıl zarar eder? Aynı sektörde bulunan ve ÇAYKUR'a göre imkânları daha kısıtlı olan özel sektör kâr elde ediyor da ÇAYKUR neden zarar ediyor? Aklımıza bazı şeyler geliyor. "ÇAYKUR kasıtlı olarak zarar ettirilip özelleştirilmek mi isteniyor?" diye sormadan da edemiyoruz.

ÇAYKUR yönetimi, bu zararların gerekçesi olarak, maalesef, toplu iş sözleşmesinin imzalanamamasından dolayı geçmiş yıllardan getirilen yükten ve işçilik giderlerinin arttığından bahsediyor yani kötü yönetimin faturasını emeğiyle çalışan işçilere kesiyor. Açıkçası, bu durum, sosyal devlet ilkesi bir tarafa, en temel çalışma etiğine bile uymuyor. Faaliyet zararının faturasını işçilere kesen ÇAYKUR, bu dönemde milyonlarca TL faiz ödemiş. Sayın milletvekillerimiz, faiz ödemeleri kurumun en önemli gider kalemlerinden biri hâline gelmiş. ÇAYKUR son altı yılda 85 milyon 912 bin TL faiz ödemiş, keşke bu yaptığı faiz ödemelerini üreticiye verseydi.

ÇAYKUR, ödenen faizlere ilişkin bizim itirazımıza rağmen, verdiği cevapta, sermayenin yetmediği yerlerde ve ihtiyaç duyulan sermayenin kamu kaynaklarından karşılanamadığı durumlarda kredi kullanımının zorunlu hâle geldiğini söylüyor.

Kamu kaynakları devletin malı denizmiş gibi yandaş iş adamlarına sonuna kadar açılırken, kamu bankaları iktidara yakın patronlara verdikleri milyarlarca TL batık krediyi toplayamazken bir kamu teşebbüsü olan ÇAYKUR faiz bataklığında inliyor. Yandaş medyaya milyarlarca TL ilan veren bu bankalar ÇAYKUR'un finans ihtiyacını neden düşük faizlerle karşılayamaz?

Sayıştayın 2014 Yılı Raporu'nda, faiz sarmalına giren ve bundan bir türlü çıkamayan kurum hakkında şöyle bir öneri yer alıyor: "Her yıl yabancı kaynak kullanımı ihtiyacı içinde bulunan kuruluşun finansman dengesi sağlamaya yönelik ödeme sistemi oluşturması ve nakit varlıkların daha etkili ve verimli kullanması amacıyla finansman yönetiminin bir bütün olarak değerlendirilerek kredi kullanımı ve nakit akışı dengesinin iyileştirilmesi yönünde çaba gösterilmesi." Peki, ÇAYKUR herhangi bir çaba göstermiş midir? Gösterseydi galiba bu durum böyle olmazdı.

Kurumun finansman dengesi sağlayamaması başlı başına kötü bir yönetimin göstergesidir. Peki, merkezî yönetime ne demeli? Milyonlarca insanı yakından ilgilendiren bu kurumun finans ihtiyacı neden kamu kaynaklarından karşılanmaz? Kamu kaynakları ÇAYKUR için kullanılmayacak da kimin için kullanılacak? Aslında kötü yönetim sadece ÇAYKUR'la sınırlı değil, baktığımız zaman bütün kamu yönetimi kötü hâlde. Hani derler ya "Balık baştan kokar." diye, işte ÇAYKUR'un da şu anki durumu maalesef öyle. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, bu kadar faaliyet zararı olan, milyonlarca TL faiz ödemek durumunda kalan Türkiye'nin en büyük çay üreticisi ÇAYKUR kâr elde edemezken çok önemli olan pazarlama işinin yüzde 90'ını ise maalesef özelleştirmiş. Kurulduğu günden bu yana kendi çayını kendi pazarlayan ÇAYKUR, kendilerinin bir kamu kuruluşu olduğunu ve bu kısıtlamalardan dolayı bu işi özel sektöre devrettiğini açıklıyor. Yani arkadaşlar, kötü yönetim bizzat ÇAYKUR tarafından da kabul ediliyor.

Sayın milletvekilleri, çay tarımı milyonlarca insanı doğrudan ilgilendirmektedir. Su gibi, ekmeğe gibi neredeyse her gün tükettiğimiz yaşamsal bir gıda hâline gelen ve stratejik öneme sahip çay sektörünün maalesef kapsamlı bir kanunu da yok. Sektör, hâlen, 1984 yılında çıkarılan ve özel sektöre de çay üretimini açan, yürürlük ve yürütme maddesiyle birlikte 5 maddelik bir kanunla düzenleniyor. Çay sektörü otuz beş yıldır kanun bekliyor, artık yeni bir kanun zorunlu hâle gelmiştir. Çay üreticisi giderek sektördeki payını artıran özel şirketlerin inisiyatifine bırakılmamalıdır. Çay kanunu çıkarılmalı ve çayda taban fiyat uygulamasına başlanarak fiyat karmaşasına da son verilmelidir.

Bir milletvekili olarak, parti ayrımı yapmadan, başta Karadeniz milletvekilleri olmak üzere Meclisteki tüm milletvekillerimize sesleniyorum: Yüz binlerce ailenin geçim kaynağı olan çay piyasasının düzenlenmesi ve böylece ÇAYKUR'un daha etkin bir hâle getirilmesi için gerekli düzenlemeleri birlikte yapalım. Bu Meclisin yapacağı en hayırlı işlerden biri de bu olacaktır diyor, bu temenniyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Sayın Baha Ünlü’de. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ünlü.

CHP GRUBU ADINA BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2011-2016 yıllarına ilişkin Atatürk Orman Çiftliği KİT Komisyonu raporlarına yaptığımız itiraz üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak 2011 yılından beri her KİT Komisyonu toplantısında KİT denetim raporlarına yaptığımız itirazların başında, Atatürk Orman Çiftliğinin cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün vasiyetine göre yönetilemediği gelmektedir. Ata’mızın vasiyeti ve bağış mektubuna göre çiftliklerin; yerine göre arazi ıslah ve tanzim etmek, muhitlerini güzelleştirmek, halka gezecek ve dinlenecek sıhhi yerler, hilesiz ve nefis gıda maddeleri temin eylemek Atatürk Orman Çiftliğinin görevidir. Bu kuruluşun ve sahibi olduğu arazi varlığının Atatürk’ün vasiyetine uygun biçimde kullanılması evrensel medeni hukukun gereğidir. Atatürk Orman Çiftliğinin bir bütün olarak korunması yüce Türk milletinin dileğidir, arzusudur çünkü biraz önce belirttiğim gibi Atatürk Orman Çiftliği Ata’mızın bize emanetidir. Buna rağmen Atatürk Orman Çiftliğinin arazi varlığı yağmalanmış durumdadır ve bu yağmanın acilen engellenmesi yönündeki Sayıştay tespiti ve önerisinin gereği yerine getirilmesi gerekmektedir. Geçtiğimiz yıllarda bu konuları kamuoyunun gündemine gerek basın yoluyla gerekse Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak yaptığımız itirazlarımızla birçok kez getirmiştik fakat Atatürk Orman Çiftliğinin yaptığımız itirazlara verdiği cevaplar hiçbir zaman ne halkımızı ne de CHP olarak bizleri tatmin etmemiştir.

1983 yılında çıkarılan bir yasayla, Atatürk Orman Çiftliği arazilerinin bir bölümü şartlı biçimde ve tıp fakültesi yapılması amacıyla Gazi Üniversitesine verilmiştir fakat daha sonra TOKİ’ye devredilen bu arazilerin 37 bin metrekare TOKİ tarafından 88 milyon dolar bedelle Amerika Birleşik Devletleri’ne satılmıştır. Çukurambar semtinde bulunan 37 bin metrekarelik bu arazide yeni Ankara Büyükelçiliği inşası hızla devam etmektedir. Atatürk Orman Çiftliğine ait Etimesgut Bahçekapı Mahallesi’nde bulunan 300.492 metrekarelik diğer arazi ile Susuz’da bulunan 657 bin metrekarelik arazi ihalelerinin 6 Mayıs’ta yapılacağı 24 Nisan 2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır fakat sonradan, Atatürk Orman Çiftliğine ait Etimesgut Bahçekapı Mahallesi’nde bulunan 300 bin metrekarelik arazinin tekrardan açık artırma ile 17 Eylül 2019 tarihinde ihaleye çıkarılacağı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Şimdi, ne oldu da 6 Mayıs 2019’da ihalesi yapılan Atatürk Orman Çiftliği alanlarının 300 bin metrekareyi yeniden kiralama ihalesine çıkarıldı? Bunun arkasında dönen ihale oyunlarının kamuoyuna açıklanması gerekmektedir. Neyse ki Etimesgut Bahçekapı Mahallesi’nde bulunan arazi ihalesini, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Mansur Yavaş’ın talimatıyla 17 Eylül 2019 tarihinde yapılan ihaleye giren Ankara Büyükşehir Metropol İmar AŞ kazanmış ve Atatürk Orman Çiftliği arazisinin yapılaşmaya açılmasının önü kesilmiştir. Böylece, Mustafa Kemal Atatürk’ün mirası olan Atatürk Orman Çiftliği arazisine, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından kamucu bir bakış açısıyla sahip çıkılmıştır. Belediye, Atatürk’ün vasiyetine sahip çıkmış ve Atatürk Orman Çiftliği arazisinin özelleştirilmesine izin vermemiştir. Bu arazide çiftçimize dağıtılmak üzere tohum yetiştirilmeye başlanmış ve Atatürk’ün şartlı bağışına uygun olarak, Atatürk Orman Çiftliğinin kuruluş amaçlarından biri olan tohum dağıtma, damızlık dağıtma işlevi yıllar sonra tekrar aktif hâle getirilmeye başlanmıştır.

CHP Grubu olarak geçmiş dönem KİT denetim raporlarına yaptığımız diğer önemli itirazımızsa kira alacakları konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunun 24/11/2018 tarihli toplantısında, Ankara Büyükşehir Belediyesinin Atatürk Orman Çiftliğine ödemediği birikmiş kira

borcunun 87 milyon TL'yi geçtiğinin ortaya çıkması üzerine, 2018 tarihi itibarıyla Ankara Büyükşehir Belediyesinden olan yapılandırılmamış kira alacaklarının tamamı tahsil edilmiştir. Borç yapılandırması haricinde 14/03/2018 tarihi itibarıyla kira alacaklarının toplamı olan 67 milyon 169 bin 724 TL için icra takibi başlamış olup, 21/11/2018 tarihi itibarıyla alacakları, icra takibi dâhil 87 milyon 950 bin 805 TL'dir. Ankara Büyükşehir Belediyesinin bu keyfi tavrı, kurumu çok ciddi mali sıkıntıya sokma riskini ortaya çıkarmıştır. Atatürk Orman Çiftliğinin ulusal ekonomiye faydalı olabilmesi için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dâhilinde verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilmediği, kuruluş amaçlarına ulaşmasını teminen faaliyetlerinin mevzuata ve Atatürk'ün vasiyetine uygun bir biçimde yürütülmediği ortadadır. Kurum, verdiği cevapta, Büyükşehir Belediyesinin Atatürk Orman Çiftliğinden kiraladığı yerlerle ilgili ödemediği kiralar nedeniyle Atatürk Orman Çiftliği tarafından 7 adet icra takip dosyasının açıldığını, 4 adet de daha önceden açılmış, bakiyesi kalan icra takip dosyasının olduğunu belirtmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği, Ankara Büyükşehir Belediyesinden, gerek Belediye tarafından gerek icra dosyalarındaki haciz işlemlerinden kaynaklı olarak bugün itibarıyla 14 milyon 212 bin 580 TL tahsilat olduğunu, 7/3/2019 tarihinde, Belediyeyle, takibe konulmuş veya konulmamış 118 milyon 972 bin 670 TL tutarındaki tüm alacaklarla ilgili borç yapılandırma protokolü imzalanmış olduğunu ve birinci taksitin Belediye tarafından ödendiğinin cevabını da iletmiştir.

Her zaman olduğu gibi Atatürk Orman Çiftliğinin verdiği bu cevap ne CHP Grubu olarak bizi ne de halkımızı tatmin etmemiştir çünkü faiz hariç anapara ödemesi yapılmıştır, faiz borcunun cezasıyla birlikte devam ettiğini belirtmiştir. Bu durum gerçekten vahim bir durumdur.

Melih Gökçek ve ardından gelen Büyükşehir Belediye Başkanı Atatürk Orman Çiftliğine olan tüm borcu ödemesi gerekirken sadece anapara ödemesi yapmış ve faiz borcunu cezasıyla birlikte CHP'li Ankara Büyükşehir Belediyesine bırakmıştır.

Aslında Gökçek, açıklamalarında, kendi döneminde Ankara Büyükşehir Belediyesinin maddi açıdan güçlü ve iyi yönetilen bir Belediye olduğunu her fırsatta iddia etmekteydi. Fakat yaklaşık on yılı AKP yönetiminin kanatları altında, yirmi beş yıl Başkanlığını yaptığı Ankara Büyükşehir Belediyesinin borcundan dolayı icra takibine uğraması gerçekten kötü belediyecilik örneği oluşturmuş ve Belediyeyi, dolayısıyla tüm Ankara halkını zarara sokmuştur. CHP'li Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ankara halkının geçmişte kendi yönetiminden kaynaklanmayan bir borcun faizini ödemeye mahkûm edilmesi adaletli değildir.

CHP Grubu olarak yaptığımız diğer itirazımızı ise Atatürk Orman Çiftliğinin geçmiş yıllardaki bilanço ve gelir tablolarına bakıldığında her ne kadar Atatürk Orman Çiftliği kâr etmiş gibi görünsede gerçekte zarar eden bir kuruluş olduğudur. Sayıştayın geçmiş yıllardaki Atatürk Orman Çiftliği raporlarında, kiracıların kiraladığı açık ve kapalı alanları sürekli genişletme eğilimleri ve haksız kazanç sağlama girişimlerinin olduğu belirtilmiştir. Yine Sayıştay kurumunca, alınan mahkeme kararlarına karşın yıllarca devam eden tahliye ve kira alacağı sorunlarının üzerine kararlılıkla gidilmesi gerekliliği belirtilmiştir. Kiracıların sözleşme hükümlerine uymamasında en büyük etken, kiracıların kullanımına verilen kapalı ve açık alanların yüz ölçümü ve mevcut durumlarını gösteren parafé edilmiş krokilerin sözleşme eki olarak kiracılara teslim edilmemesi ve sözleşmelerde aykırı davranışların kesin tahliye şartı olduğu konusunda yeterli açıklıkta hüküm bulunmaması, hatta kullanıma verilen alanın ada, parsel numaralarının dahi sözleşmede yer almaması olmuştur.

Teşekkür ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekilimiz Sayın Atila Sertel'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Sertel.

CHP GRUBU ADINA ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli arkadaşlar, benim sevdiğim bir söz var: “Deveye sormuşlar ‘Boynun niye eğri?’ diye, deve ‘Nerem doğru ki?’ demiş.” TRT’yi anlatacak tek cümle herhâlde bu olsa gerek. “Neresinden tutsam, neresinden başlasam?” diye hep düşündüm, dedim ki: “Önce bu halktan topladığı elektrik paralarından başlayayım, sonra reklam gelirlerinden ne kadar almış ona bakalım ve bandrolden ne kadar almış ona bakalım.”

TRT’nin 2015 yılında toplam geliri 1 milyar 776 milyon, eski parayla söylediğimizde 1 katrilyon 776 trilyon. Bu, yüzde 86’sı halkın cebinden alınmış bir para; elektrik parası, katkı payları, bandrol ücretleri. 2016’da TRT’nin bütçesi 2 milyar 243 milyon liraya çıkmış yani 2 katrilyon 243 trilyon lira. 2017’deki rakamı da söyleyeyim: 2 milyar 437 milyon, yani 2 katrilyon 437 trilyon.

Şimdi, TRT’nin aslında 16 televizyon kanalı var, 7 radyo kanalı var, 7 binden fazla insan görev yapıyor; çok etkili olması lazım, çok izlenmesi lazım, çok reytingi olması lazım; ne yazık ki öyle değil. Bu elektrik paylarından alınan paranın har vurup harman savrulduğu ve gerçekten yönetiminin de, denetiminin de olmadığı bir kurum olarak karşımıza çıkıyor.

Aslında TRT’nin, yasalarla koruma altına alınmış ve tarafsız yayıncılığı ilke edinmiş bir yayıncılığı sürdürmesi lazım ama tarafsızlık mı? Çiğniyorlar. Yandaşlık mı? Sonuna kadar. Bütün rakamlar bize bu gerçeği şöyle gösteriyor: Arkadaşlarımız burada bahsettiler gündüz ama asıl rakamları verirsek TRT’nin adaletsizliğini, TRT’nin vicdansızlığını, hukuksuzluğunu siz ve halkımız çok daha iyi öğrenecek. 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı Seçimleri vardı; AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’a TRT altmış yedi saat elli sekiz dakika ayırdı, Cumhuriyet Halk Partisi adayı Muharrem İnce’ye altı saat kırk üç dakika; İYİ PARTİ’nin adayı Sayın Meral Akşener’e ayrılan dakikayı söylüyorum -saat değil- on iki dakika kırk üç saniye. Recep Tayyip Erdoğan’a altmış yedi saat, Meral Akşener’e on iki dakika, Saadet Partisi Cumhurbaşkanı adayı Temel Karamollaoğlu’na sekiz dakika, HÜDA PAR diye bir parti var -oy oranı sıfır- yirmi üç dakika, yüzde 12 civarında oy alan HDP’ye sıfır dakika, hiç yer ayrılmamış. Böyle bir seçim sisteminin içinde böyle bir TRT’nin anlatılabileceği en çarpıcı tablolardan biri.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haram zıkkım olsun onlara, haram zıkkım; verdiğim her kuruş.

ATILA SERTEL (Devamla) – Yerel seçimlere geliyorum arkadaşlar, yerel seçimlerde AK PARTİ’ye kırk dokuz saat elli sekiz dakika on iki saniye vermişler, kırk dokuz saat elli sekiz dakika on iki saniye; aleyhte hiç yayın yok, aleyhte tek kelime yok, hiç eleştiri yok, mümkün değil, mümkün değil AK PARTİ’yi eleştirmek. MHP’ye gelmiş, üç saat otuz iki dakika yirmi altı saniye vermişler Milliyetçi Hareket Partisine; aleyhte hiç yayın yok, hiç yayın yok. Cumhuriyet Halk Partisine beş saat kırk yedi dakika yirmi beş saniye lehte, beş saat elli altı dakika on beş saniye aleyhte; dengelemişler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tebrik etmek lazım, dengelemişler(!)

ATILA SERTEL (Devamla) – Beş saat lehte, beş saat aleyhte; AK PARTİ’ye kırk dokuz saat.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sıfırlamışlar, orayı da sıfırlamışlar.

ATILA SERTEL (Devamla) – İYİ PARTİ’ye verilen dakikayı söylüyorum, saat yok onlara, onlara saat yok; elli beş dakika otuz iki saniye.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederiz, teşekkür ederiz(!)

ATILA SERTEL (Devamla) – Ama bir saat on iki dakika da aleyhte haberler yapmışlar.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – O sarayın adaleti, sarayın adaleti.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu TRT’yi bir alkışlayalım(!) [CHP sıralarından alkışlar (!)]

ATİLA SERTEL (Devamla) – Cumhuri İttifakı'nı elli üç saat otuz dakika otuz sekiz saniye lehte konuşmuşlar, aleyhte hiç yayın yok; Millet İttifakı'nı altı saat elli iki dakika lehte, yedi saat sekiz dakika aleyhte konuşmuşlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Vallahi, vergi veriyorum, haram ediyorum onu!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Zıkkım olsun!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Haram ediyorum, verdiğim vergiler haram olsun!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Haram zıkkım olsun, boğazımıza dursun!

ATİLA SERTEL (Devamla) – HDP'yi söyleyeyim: HDP'den gene ses yok, sıfır dakika yani gerçekten rekoru kırmışlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Buraya temsilci göndermeye de utanmıyor bu TRT kurumu! Utanır insan, buraya gelmez!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim.

ATİLA SERTEL (Devamla) – TRT, herkese “terörist” “terörist” diye bağırıp gezenlerin, onu terörist, bunu terörist yapanların ses ve söz konusu da oldu. Bir baktık, Osman Öcalan ekranlarda, TRT Kürdi'de. Anaa, Osman Öcalan, televizyonda.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne işi varmış orada, kim getirmiş?

ATİLA SERTEL (Devamla) – Herkese “terörist” diyorsun, PKK'nın kurucularından birini televizyona çıkarıyorsun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Onlara o yakışıyor! Herkes yakışanla beraber.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sonra şikâyet ediliyor, Ankara Cumhuriyet Savcılığı diyor ki: “Efendim, bu ifade özgürlüğü, adam ifade ediyor kendisini.” diyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama milletvekilleri içeride.

ATİLA SERTEL (Devamla) – “TRT'ye dilekçe verdi, o nedenle onu çıkardılar ifade özgürlüğü temelinde.” diyor. O günlerde ne yaptım biliyor musunuz arkadaşlar? Hemen oturdum, eski bir gazeteci olarak, cemiyet başkanı olarak, milletvekili olarak TRT'ye bir dilekçe yazdım. “Ben Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Atıla Sertel olarak düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.” diye Genel Müdüre faks çektim, ses yok. Bir süre sonra tekrar faks çektim, dedim ki: “Ben de görüşlerimi ifade etmek istiyorum.” Kardeşim yani biz milletvekiliyiz. Hadi bizi bırak, CHP'yi bırak, HDP hiç yok, İYİ PARTİ, MHP yok; ya, AK PARTİ'den de milletvekili çıkmıyor TRT'ye kardeşim, çıkarmıyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bölücü olsaydın çıkardın!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Çıkmak için uğraştım, bana yanıt bile vermediler arkadaşlar, yanıt; gerçekten yazıklar olsun! Vicdansız TRT, hukuksuz TRT, yandaş TRT; gerçekten çok kötü bir TRT yönetimiyle karşı karşıyayız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ahlaksız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haram yiyen TRT! Söyle, söyle, rahat ol.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Arkadaşlar, bunlar elektrik paralarını topluyorlar, har vurup harman savuruyorlar. Ben sordum, program başına kaç para ödüyorsunuz arkadaş diye? Bu düzen, iyi düzen, karşıma çıktı Ersin Düzen. 34.350 lira program başına para ödüyorlar Ersin Düzen'e arkadaşlar, “Spor Stüdyosu” diye program yapıyor. 2-3 eski futbolcu alıyor: “O goldü, o ofsayttı, yok o hakem yanlış yaptı, korner yanlış atıldı da o yüzden de...” Böyle bir şeyi 34.350 liraya mal ediyorlar, bu TRT'nin rakamı. Topladık arkadaşlar, topladığım para ne çıktı biliyor musunuz? Gerçekten çok üzücü bir rakam -hani milletvekillerine “Çok para alıyor, çok para alıyor.” diyorlar ya ama utanır insan- 278 bin lira her ay Ersin Düzen'in programına katkı veriliyor.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Soygun düzeni bu işler.

ATİLA SERTEL (Devamla) – TRT'nin bütün bütçesinin yüzde 60'ı dış yapımlara gidiyor arkadaşlar. Bir şeye daha dikkatinizi çekeceğim -söyledim AK PARTİ Grup Başkan Vekiline- “Miraç Kandili Özel” yayınına, TRT dış yapımına 900 bin lira para veriyor, 900 bin lira; onların rakamları. Ya, yemin ederek söylüyorum: İzmir’de istedikleri camiye açacağım, istedikleri müezzinleri, vaizleri getireceğim, canlı yayın araçlarını getireceğim, ben yaptıracağım TRT’ye, bedava, bedava, 5 kuruş aldirmayacağım ya. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ayıptır, günahtır ya! Bu halkın parasını siz savurmak için mi bu TRT’yi tutuyorsunuz ayakta? Hangi camimize gitseniz size oradaki din adamları gerçekten 5 kuruş para almadan oradan her türlü yayını yapar, her türlü kandil yayını yapar.

Sevgili arkadaşlarım, çok üzülüyorum, bir gazeteci olarak üzülüyorum yani TRT'nin bütün yönetimi açısından da üzülüyorum. TRT bu halkın kurumu. Kimse bu konuda taraf olmamalı. Bütün siyasi partiler bu TRT'nin düzelmesi için çalışmalı. Çünkü TRT'nin asli görevi, Türkiye’deki yayıncılığı tarafsız, doğru ve iktidarın sesi olarak değil, bütün milletin, Türk milletinin, Türkiye’nin toplumsal sesi olarak dünyaya ulaştırmasıdır, dünyanın TRT’yi izlemesi lazım.

Bakın arkadaşlar, bir rakam daha vereceğim, bitireceğim. Çok sevdiğiniz bir dizi var, o dizinin reytinglerini de biliyoruz ama verilen parayı da bilmenizi isterim. Arkadaşlar, o dizi Diriliş dizisi. 2016 rakamıyla söylüyorum: 1 milyon 100 bin lira her hafta o diziyeye para veriyorlar, her hafta 1 milyon 100 bin lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Vay, vay, vay, vay, vay, vay, vay!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bugünlerde soruyorum TRT’ye “Bunları açıklayın.” diye, açıklamıyorlar. TRT, halkın parasını har vurup harman savuruyor, Meclise dahi gerekli bildirimleri yapmıyor. Gerçekten hakkımı helal etmiyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekilimiz Sayın Sevda Erdan Kılıç’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kılıç, süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonunun 2011-2016 yıllarını kapsayan TOKİ Raporu üzerinde grubumuzun itirazları üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TOKİ'nin kuruluş amacı ve felsefesine baktığımızda, Kurum, evi olmayan orta ve dar gelirliilere sosyal konut yapmak amacıyla kurulmuştur ama bugün geldiğimiz noktada maalesef bunun böyle olmadığını, rantın merkezi hâline geldiğini görmekteyiz. 1984 yılında kalite sembolü olup piyasadaki şirketlere örnek olarak gösterilen TOKİ günümüzde kalitesizliğin sembolü hâline gelmiştir. Günümüzde TOKİ sayesinde kentler özelliğini yitirmiş, tarih boyunca kimlikleri olan bu şehirler âdeta kimliksizleştirilmiş, şehirlerimiz, giriş ve çıkışlarına TOKİ'nin yaptığı çirkin, yüksek katlı binalar nedeniyle nefes alamaz hâle gelmiştir. TOKİ, bugün amacı dışında, sosyal konut yapmaktan çok hastane, köprü, iş merkezi, AVM yapma yoluna girmiştir. TOKİ, AKP hükümetleri döneminde 70 milyar TL'nin üzerinde 5 binden fazla ihale gerçekleştirmiş ve bu dönemde müteahhit firmalara 50 milyar TL'nin üzerinde hak ediş ödemesi yapmıştır. Kamu İhale Kanunu'na 2003 yılında eklenen ve TOKİ'ye kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihale yapma yetkisi veren düzenlemeyle ilgili ciddi sorunlar yaşanmaktadır. TOKİ'ye verilen bu yetki, koordinasyonsuzca ve ihale sonrası ortaya çıkan sorunlar nedeniyle, Sayıştay

raporlarında da gördüğümüz üzere önemli zararlara yol açmıştır. Sayıştayın, TOKİ'nin hesaplarına ilişkin raporlarında, mülkiyet, arsa temini ve uygulama projesi gibi süreçler tamamlanmadan yapılan ihaleler sebebiyle kamu zararına yol açan birçok örnek vardır. Örneğin, Tokat'ta hastane inşaatı için yapılan ihaleden sonra hastanenin yapılacağı bölgenin altından fay hattı çıkmıştır. Konya'da ise 32 derslikli okul yapımı için gerçekleştirilen ihaleden sonra aslında o alanda belediyenin zaten 2 adet okul yapmış olduğu ortaya çıkmıştır. Bunlar sadece birkaç örnektir.

Bir diğer önemli konu ise TOKİ'nin iştiraki olan Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketidir. Emlak Konut A.Ş.'nin gerçekleştirdiği birçok lüks konut projesinde satılan bağımsız bölümlere ilişkin tapu harçları satış bedeli üzerinden değil, arsa payı üzerinden ödendiği için bu yolda kamunun gelir kaybına uğradığı ortaya çıkmıştır. İktidarın arsa, emlak rantı tezgâhı hâline getirdiği bu şirketin Sayıştay denetiminden kaçırılmasının yolu ise 18 Kasım 2013'te yapılan bir halka arz operasyonu ile gerçekleşmiştir. Halka arz sonucunda TOKİ'nin ve kamunun hissesi yüzde 49,33'e düşmüş ve kamu payı yüzde 50'nin altına düştüğü için şirket Sayıştay ve KİT Komisyonu denetim alanından çıkarılmıştır. Halka arzda Emlak Konut AŞ'nin yüzde 26,66 oranındaki hissesi 1,3 milyar TL bedelle borsadaki yatırımcılara satılmıştır ancak şirketin yeniden AKP Hükümetinin kontrolüne girmesini sağlamak amacıyla borsada işlem gören yüzde 2,73 oranındaki hissesi daha sonra geri alınmıştır. Sonuçta dolaylı olarak kamunun hâlen yüzde 50 hissesi bulunmaktadır. Buna rağmen, ısrarla, şirket, yeniden Sayıştay ve KİT Komisyonu denetimine girmesi gerekirken bu gerçekleştirilmemektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Daha fazla usulsüzlük var mıdır? Tabii ki vardır. Emlak Konut AŞ'nin, az önce söylediğimiz gibi, 25,66 oranındaki hissesi 1,3 milyar TL bedelle yatırımcılara satılmıştır yani şirketin yüzde 2,73 oranındaki hissesinin bedeli 138 milyon TL'dir ancak 18 Kasım 2013'te 138 milyon TL'ye satılan bu hisse yaklaşık kırk beş elli gün sonra -138 milyon TL'ye satılan hisse- 223 milyon TL'ye aynı şirket tarafından geri alınmıştır. Dolayısıyla elli gün sonra şirket tam tamına 85 milyon TL zarara uğratılmıştır.

Sayın milletvekilleri, hesaplar ortada. Bence elimizi vicdanımıza koyup dinlemeye devam edelim bu TOKİ'nin yaptıklarını. Peki, rant burada bitmiş midir? Hayır, bitmemiştir. TOKİ, denetimden çıktıktan sonra, bu şirkete çok değerli arsaları doğrudan satmıştır. Şirket, bu kamu malı olan arsaları, TOKİ'den devraldığı bedellerin çok üstünde fiyatlarla çeşitli firmalara, arsa karşılığı gelir paylaşımıyla peşkeş çekmiştir. TOKİ çok değerli arsaları düşük bedellerle Emlak Konut AŞ'ye devretmiş, şirket bu arsaları düşük paylar karşılığında çeşitli firmalara vermiş; sadece vermekle de kalmamış, daha inşaatına başlanmamış bağımsız bölümleri peşin parayla satın alıp o firmaların inşaat yatırımlarını da finanse etmiştir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Hepsi uydurma! Hepsi uydurma!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – TOKİ'de dönen dolapları, yolsuzlukları, rantı burada anlatmaya başlasam...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sen hiç okudun mu Sayıştay raporlarını?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hepsi uydurma!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir sayın hatip konuşuyor. Lütfen, rica ediyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tane tane anlatıyor, anlayana!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – TOKİ'de dönen dolapları burada anlatmaya çalışsam on dakika yetmez, saatler sürer ama saat bile çatlar benim anlattıklarım karşısında. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Başta ne demiştik? TOKİ evsizleri ev sahibi yapmak için kuruldu ama sonuçta geldiğimiz noktada TOKİ rantın merkezi hâline geldi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kamu İhale Yasası'na göre ihale yapıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dinle, dinle öğren! Dinle öğren!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – TOKİ zenginlere ev yapıp, fakirlerin evlerini başlarına yıkıp yandaş şirketleri de zenginleştirmiştir.

Peki, bu zenginleşme nasıl olmuştur? TOKİ'nin işlerinin büyük bir kısmı 2000'li yıllarda kurulan firmalara verilmiştir. Bu şirketlerin kim olduğuna baktığımızda, tabii ki, tahmin edeceğimiz gibi hepsi yandaş firmalar çıkmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ondan bağıriyor zaten.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – İnşaat ve gayrimenkul sektörü darboğazdayken, inşaatçılar ve müteahhitler kan ağlıyorken bazı firmaların kârına kâr katması hakikaten ibretlik bir durum.

Peki, örnek vermek gerekirse... Bu örnekleri ben vermiyorum, Sayıştay veriyor; Sayıştay raporlarında var. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Duydun mu nereden okumuş, öğrenmiş?

Raporu ver, raporu; okusun.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Mesela ben çok merak ediyorum, bu Pasifik İnşaat kimin? Bu Tahincioğlu İnşaat kimin? Bu Makro İnşaat kimin? Bu firmaların diğer firmalardan farkı ne, özelliği ne?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Beylikdüzü inşaat kimin mesela, Beylikdüzü İnşaat? İmamoğlu İnşaat kimin?

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Yoksa saraylarda, yukarılarda akrabaları, eşleri dostları mı var?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mesela İmamoğlu İnşaat kimin?

BAŞKAN – Sayın Güler... Sayın Güler, rica ediyorum... Sayın Güler, rica ediyorum...

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Yoksa TOKİ yukarıda dayısı olanları kollayıp onların para kazanmasını sağlayıp “İşleri yolunda gitsin, dayısı olmayan batsın.” diye mi düşünüyor? (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Aynen öyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dayıları bağıriyor oradan dayıları.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Peki, şimdi, farklı bir açıdan da bakalım: TOKİ bu kadar ev yapıyorken, inşaat yapıyorken bakıyoruz, TOKİ'de bir memnuniyetsizlik oranı var yüzde 50'nin altında. 46 bin davadan, TOKİ, 26 binini kaybetmiş; bunun sonucunda da 165 milyon lira tazminat ödemiş ve bu davaları kaybetme sebepleri usulsüz ihale, işleri teslim etmeme, işçi alacakları ve icra şeklinde.

“İş” demişken iş güvenliği açısından da baktık TOKİ'ye. Tabii, TOKİ yönetiminin gözünde insan hayatının bir demir parçası kadar değerli olmadığını gördük. Bir demir parçası kadar TOKİ gözünde insan hayatının bir değeri yok. TOKİ'nin yaptığı konutlarda çalışırken birçok işçi hayatını kaybetmiş, iş kazasına uğramış. Ve şantiyelere bakalım dedik. Mesleki eğitimlerin tam olarak verilmediğini, iş elbisesi ve koruyucu araç gereçlerin temin edilmediğini, iş güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmadığını da gördük. Bunu ben söylemiyorum, yine Sayıştay raporlarında var, bakıp okuyabilirsiniz.

Şimdi, sayın milletvekilleri, bu ülkede dar gelirli, bırakın ev sahibi olmayı yiyecek ekmek bulamıyor; elektriğini, suyunu, doğal gazını ödeyemiyorken, vatandaş yoksulluktan kıvranırsa sizler yandaş firmalara kamunun parasını, hepimizin vergisini peşkeş çekiyorsunuz TOKİ aracılığıyla. (CHP sıralarından alkışlar)

Tüm bu gerekçelerle parti grubumuzun yaptığı itirazlar da dikkate alınarak ülkenin en büyük müteahhidi hâline gelen TOKİ'nin ibra edilmemesi ve kurum yöneticilerinin yargı önüne çıkıp adaletin tecelli etmesi için tüm milletvekillerimizin elini vicdanına koyup oy kullanmalarını diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Zonguldak Milletvekilimiz Sayın Deniz Yavuzılmaz'a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Hayatta olup da çalışan, yerin ve denizin yüzlerce metre altında çalışan madencilerimizi ve daha önce maden kazalarında kaybettiğimiz maden şehitlerimizi saygıyla selamlıyor, minnetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Dün katledilerek hayatını kaybeden Ceren Özdemir kardeşimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve tüm Türkiye'ye de başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Daha önce aktif siyaset hayatına partimizin yaptığı bir ön seçimle katılmışım 2015 yılında. Bu kararı vermeme neden olan hazin olay Özgecan Aslan cinayeti idi. O nedenle bugün Ceren Özdemir'e sahip çıkamamış olmamızdan dolayı gerçekten bir milletvekili olarak çok çok üzgünüm. Bu Türkiye'de yaşanan her acının ve her sevincin ortağıyız. Bu nedenle bu sorumluluğu hepimiz lütfen üzerimizde hissedelim.

Evet, KİT Komisyonu raporlarını inceliyoruz, Sayıştay denetiminden gelen raporları inceliyoruz. O nedenle biraz da Sayıştay raporları konuşsun diyorum. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Sayıştay Denetim Raporu bakın elimde gördüğünüz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Göster, iyi göster.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beyefendiye göster.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Eti Maden İşletmelerinin yurt dışında 2 tane şirketi var, 1'i Finlandiya'da 1 tanesi de Lüksemburg'da, bunların da altında 4 tane iştirakleri daha var yani toplam 6 tane şirket var. Sayıştay bu şirketlerde görev alan yönetim kurulu başkanlarının, denetçilerinin, yönetim kurulunda yer alanların maaşlarını yazıyor ve sonra da şirketlerin genel müdürlerinin maaşını yazıyor. Bakın, ne diyor? Diyor ki: “Şirketlerin genel müdürlerine ise ortalama 13.500 avro tutarında aylık maaş ödemesi yapılmaktadır.” (CHP sıralarından “Ooo” sesleri) 13.500 avro yani yaklaşık olarak 87 bin TL. Ne demek 87 bin TL? Cumhurbaşkanı'nın maaşından yüksek bir maaş demek. Ne demek 87 bin TL? Asgari ücretin 40 katı maaş demek.

Bu şirket Genel Müdürlerinin kim olduğu belirtilmiyor. Türkiye'de mi yaşıyorlar, yurt dışında mı yaşıyorlar belli değil, oysaki Sayıştay denetiminde, denetimin hemen başında, bakın, genel müdürler, yönetim kurulu üyeleri, hepsinin adı, soyadı, her şey var ancak bu şirket genel müdürleri belli değil.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Niye saklıyorlar?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Bununla kalıyor mu? Bu, KİT'ten bir tane örnek.

İkinci bir örnek verelim: Yine Marmara Teknokent AŞ Denetim Raporu. Bakın, denetim raporunda “Şirket Genel Müdürü 2016 yılı için ikramiyeler dâhil toplam brüt ücret 384.994,33 TL; bunun aylık -kendisi çarpmış, bölmüş orada; 12'ye bölmüş- 32.082,86 TL'ye tekabül ettiği anlaşılmaktadır.” diyor ve ben KİT'leri yönetme tarzınızı şu anda anlatıyorum. Aynı zamanda diyor ki “Genel Müdüre yapılan maaş düzenlemesi, sözleşme yenileme tarihinden itibaren yaklaşık yüzde 60'lık bir zam getirmektedir.”

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Maşallah!

YAVUZ DENİZYILMAZ (Devamla) - Bunu Sayıştay raporunda yazıyor, sonra da devam ediyor, yine yurt dışı gezilerinin kurum tarafından finanse edildiğinden, kredi kartı verildiğinden, taşıt verildiğinden, taşıtın rakamının çok yüksek olduğundan bahsediliyor. Sayıştay da “Bir Taşıt Kanunu var.” diyor ve Kanun’un şu kısmını söylüyor: Taşıt Kanunu, 237 sayılı Kanun diyor ki: “Kullanılacak bu taşıtların muayyen ve standart tipte lüks ve gösterişten uzak memleket yollarına elverişli ucuz ve ekonomik olanlarından temin olunması şarttır.” diyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne kullanıyormuş?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Devam ediyorum, Phuket Adası’na implantla ilgili yapılan bir gezi var. Bununla ilgili olarak da bu implant sempozyumunu -artık bilmiyoruz, böyle bir sempozyum gerçekten oldu mu olmadı mı ama- düzenleyen firmaya yine Sayıştay raporunda diyor ki: “DTİ adlı firmadan 2015 ve 2016 yılları içinde toplam 123.627 dolar kira alınması gerekirken bu kiranın alınmadığını, alınmadığı hâlde alınmış gibi gösterildiği...”

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Maşallah!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Dolayısıyla, bu Phuket gezisini düzenleyen firmaya da böyle bir kayırmacılık yapılmış. Şimdi, bunlar Genel Müdürlerle ilgili yapılan usulsüz uygulamalar. Zaten Sayıştay bunu tespit etmiş.

Şimdi, gelelim, daha genel sıkıntılara, daha genel uygulama problemlerine. TEİAŞ, bir KİT kuruluşu. Bakın, TEİAŞ termik santrallere ceza kesmiş biliyor musunuz? Bir Komisyon toplantısında soru sorduk, CD içinde yanıtla geldi, oradan çıktısını aldım; kaynak TEİAŞ. Bakın, Çatalağzı Termik Santraline (ÇATES) kesilen ceza 447 TL. Bir yıl içinde kesilen ceza.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Trafik cezası mı, kırmızı ışıktan mı geçmiş! Kırmızı ışıktan mı geçmiş ÇATES!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Trafik cezası kesmiş ya! Bir yanlışlık olmasın!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Zaten çevre muafiyeti olduğu için dolayısıyla başka bir ceza yok.

Devam edeyim, Silopi ve Çayıran’daki termik santrallere kesilen ceza 1.261 TL.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – O da trafik cezası.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Evet, şimdi, bu cezaları bir kenara koyduk. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı da zaten 31/12/2019’a kadar hiçbir şekilde faaliyet durduramıyor, idari para cezası da kesemiyor. Peki, ne yaptılar? Bir yandan bu cezayı keserken bir yandan da “kapasite mekanizması” adı altında teşvik verdiler bu filtresiz santrallere. Bakın, teşvik ne kadar? Yine Enerji Bakanlığı, yine TEİAŞ üzerinden 2018 ve 2019 yıllarında toplam teşvik miktarı 1 milyar 100 milyon TL, 1 milyar 100 milyon. Kaynak nereden? TEİAŞ’ın sitesine girin, kapasite mekanizması teşviki yazın, ay, ay bunu orada veriyor. Yeter mi? Yetmez. 2020 yılında bu santrallere yine teşvik verilecek mi? Evet, verilecek, yine teşvik verilecek.

Şimdi, Devlet Demiryollarına gelirsek eğer, Devlet Demiryollarına... Hangi Devlet Demiryolları? Marşandiz İstasyonu’nda sinyalizasyon olmadığı için manuel raylar kumanda edilmeye çalışılarak 9 vatandaşımızı kaybetmemize, Çorlu tren katliamının yaşanmasına neden olan Devlet Demiryolları. Bakın, yine bir resmî yanıtta size söylüyorum: Bu sinyalizasyon yoktu ve yapılmadan açıldı ya, bakın nasıl açılmış, nasıl orada bir yüksek hızlı tren, adı öyle ama tabii hızlı tren olarak çalıştırılıyor? Bir gara yolcu garantisi veriliyor. “Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı kamu-özel işbirliği (KÖİ) projesi şeklinde inşa edilmiş ve 29 Ekim 2016 tarihinde hizmete açılmıştır. Sözleşmeye göre, yirmi yıl altı ay işletme süresi bulunmakta olup yolcu başına 1,5 dolar artı KDV, yolcu garantisi üstündeki rakamlar için ise yolcu başına 0,5 dolar artı KDV ödeme yapılacaktır.” diyor. Yolcu garantisi var. Dolayısıyla bunu ödememek için hızla açtınız.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ne ilgisi var onun?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Şimdi, göstereyim size, bakın, annesinin kelimeleriyle size sesleniyorum: “Bu çocuğun adı Oğuz Arda Sel. 8 Temmuz Çorlu tren katliamında hayatını kaybetti, bugün tam beş yüz on dört gün oldu. Adını da yüzünü de iyi ezberleyin.” Böyle diyor bir anne. Sinyalizasyonu yapmadan, bu sistemleri güvenli olmadan çalıştırmak bir katliamdır diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Deniz Bey, şimdi, Sayıştayı kapattıracağını bunlara ya! Niye anlatıyorsun? Sayıştayı kapatır bunlar şimdi?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, KİT Komisyonu Raporu üzerindeki görüşmelerde son grubumuz AK PARTİ Grubu. AK PARTİ Grubunun sözcülerine söz vereceğim.

İlk söz, Aydın Milletvekilimiz Sayın Mustafa Savaş’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Savaş.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ŞAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarına yaptığı itirazlar nedeniyle hazırlanan Komisyon Raporu üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz alıyorum. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, kamunun mal ve hizmet üretimiyle ticari faaliyette bulunması genel olarak ekonomik ve sosyal nedenlere dayanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk yıllarında özel teşebbüsün yeterli sermaye birikimine sahip olmaması, altyapı sorunları, yetişmiş insan gücünün yetersizliği ve dünyayı sarsan 1929 ekonomik krizinin etkileri nedeniyle, kamunun, planlı bir şekilde bizzat kuracağı iktisadi teşebbüsler aracılığıyla sanayileşmeyi ve kalkınmayı sağlayacak bir ekonomik modele geçilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT’lerin, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyette bulunan kuruluşlar olmaları ve piyasa koşullarına göre hareket etmeleri gereğinin bir sonucu olarak, genel bütçeli kuruluşların klasik denetiminden farklı bir şekilde denetlenmelerini zorunlu kılmıştır.

KİT’lerin denetlenmesi 1961 Anayasası’na girmiş, KİT’lerin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetiminin özel bir kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür. 1982 Anayasası’nda da bu hüküm korunmuştur.

KİT’ler, hâlen 1982 Anayasası’nın 165’inci maddesi gereğince 1987 yılında çıkarılan 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmektedir.

Kanunla sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının denetimlerini gerçekleştirmek üzere 35 üyeli Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu kurulmuştur. İlgili denetim faaliyeti 3346 ve 6085 sayılı Kanunlarda öngörülen usuller çerçevesinde Sayıştay Başkanlığınca denetlenen kuruluşların her biri için hazırlanan yıllık denetim raporları üzerinden gerçekleştirilmektedir. Sayıştay Başkanlığının yüz elli yedi yıllık bilgi ve birikimiyle hazırladığı yıllık denetim raporu, denetlenen kuruluşların bütün yönleriyle karşılaştırmalı olarak incelenmesi sonucunda hazırlanan, kuruluşların bir çalışma dönemine ilişkin tüm bilgilerini, sorunlarını ve sorunlarla ilgili çözüm yollarını kapsayan ve performanslarını değerlendiren işlem, bilanço ve sonuç hesaplarına ilişkin görüşleri içeren bir rapordur. Her raporun sununda, denetlenen kuruluşlarla ilgili analizlere, bulgulara ve önerilere yer verilmektedir. Birazdan değineceğim üzere, KİT Komisyonu -hem alt komisyon hem üst komisyon- toplantılarında bu önerileri tek tek görüşmekte ve kararlar almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu, denetlenecek kuruluşların durumunu, ulusal ekonomiye faydalı olabilmeleri için ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dâhilinde, verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilerek kuruluş amaçlarına ulaşmalarını teminen, faaliyetlerini mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu yönünden denetlemektedir. Denetim, önce, Komisyonun ihtisas alanlarına göre kuracağı alt komisyonlar marifetiyle kuruluşların merkezinde yapılmaktadır. KİT’lerin kuruluş, işletme, fabrika ve tesislerinin de yerinde incelendiği alt komisyon toplantıları sonucu hazırlanan rapor Komisyona sunulmaktadır. KİT Komisyonu, alt komisyonun raporlarını ve ilgili kuruluşların raporlarındaki önerilere ilişkin cevap ve görüşleri birlikte ele alarak kuruluşların durumunu yeniden denetlemekte ve sonuçlandırmaktadır. Esas olarak dosya üzerinde yapılan denetimlerde, denetlenen kuruluşların yönetim kurulları, yöneticileri, Sayıştay denetçileri, ilgili ve bağlı buldukları bakanlık temsilcileri, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri ve ilgisine göre diğer kamu kuruluşları da hazır bulunmakta ve gerekirse dinlenmektedir. Toplantıda önce kuruluş yönetim kurulu başkanı ve genel müdürü tarafından bir sunum yapılmaktadır. Bu sunumda kurumun faaliyetleri, hedefleri, projeleri ve yatırımlarıyla ilgili bilgiler verilmektedir. Daha sonra, Sayıştay denetim raporunda yer alan bulgu ve öneriler tek tek görüşülmekte, gereği yerine getirilen öneriler gündemden çıkarılmakta, gereği kısmen yerine getirilen öneriler Sayıştay Başkanlığının izlemesine bırakılmakta, gereği yerine getirilmeyen öneriler ise gündemde bırakılarak bir sonraki yıl tekrar görüşülmektedir.

Komisyon bu önerilerin görüşülmesi sırasında gerek duyulması hâlinde bazı problemlerin çözülmesi veya sürecin hızlandırılmasını teminen kuruluş ve Bakanlık nezdinde tavsiye kararları alabilmekte; bir konunun Bakanlık denetim birimlerince incelenmesini, gerekirse soruşturulmasını isteyebilmektedir.

Önerilerin görüşülmesinin ardından geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyeleri ve dileyen milletvekilleri süre sınırı olmaksızın kuruluşla ilgili görüşlerini açıklayarak sorularını sormaktadır. Bu sorular kuruluş yöneticileri tarafından yanıtlanmakta, detaylı çalışma gerektiren hususlara ise on beş gün içinde yazılı olarak cevap verilmektedir.

Görüşmelerin tamamlanmasının ardından kuruluşun bilanço ve netice hesaplarının ibra edilmesine veya edilmemesine gerekçeli olarak karar verilmektedir.

İlgili yılın denetim programında yer alan tüm kuruluşların denetlenmesi için yılda ortalama 35 alt ve 25 üst olmak üzere toplam 60 toplantı yapılmaktadır. Bütün kuruluşların denetiminin tamamlanmasının ardından hazırlanan KİT Komisyonu raporu tüm milletvekillerine dağıtılmakta, Cumhurbaşkanlığına gönderilmekte ve şeffaflık adına Komisyonun “web” sayfasında yayımlanarak denetim sonuçları kamuoyuna duyurulmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu süreçlerden geçerek hazırlanan Komisyonun 2011-2016 yıllarını kapsayan raporları sizlere dağıtılmıştır. Raporların Komisyonda daha önce ibra edilen Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016 arası, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016 arası, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü’nün 2011-2016 arası, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2015 ve 2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 arası, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2011-2016 yılları arası hesap yıllarına, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından 3346 sayılı Kanun’un 8’inci maddesi uyarınca itiraz edilerek ibra edilmemesi talep edilmiştir.

Söz konusu itirazlar, aynı madde uyarınca önce Komisyonda görüşülmüştür. Komisyon, itirazların kabul edilmemesi yönündeki görüşünü rapora bağlayarak kanunun 8’inci maddesine göre son kararı vermek üzere Genel Kurula getirmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren kurulan KİT'ler, özel sektörün gerçekleştiremediği yatırımları yapmak, özel sektöre öncülük etmek, ekonomik kalkınmayı sağlamak, piyasada düzenleyici rol üstlenmek, ekonomiyi yönlendirmek ve sosyal hizmet nitelikli faaliyetler vasıtasıyla gelir dağılımını düzenlemek amaçlarına hizmet etmiştir.

Ancak daha sonra uygulanan yanlış politikalar sonucunda KİT'ler, AK PARTİ hükümetlerine kadar geçen dönemde kârlılık ve verimlilikten uzaklaşmış, görev zararları nedeniyle genel bütçe üzerine sürekli baskı yapan, deyim yerindeyse dipsiz bir kuyu hâline gelmiştir.

Bunun sonucunda, 1990'lı yıllardan itibaren KİT'lerin zararları sürekli gündemi meşgul etmiş...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Mevlüt Bey... Mevlüt Bey, sizin iktidar döneminizi anlatıyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Devamla) – ...bu yıllarda birçok KİT'teki atıl istihdam, kötü yönetim, üretim teknolojisinin eskimesi gerekçe gösterilerek bazı KİT'lerin kapatılması bile gündeme gelmiştir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – 90'lı yılların sonuna geldi. Sizin dönemi anlatıyor.

BAŞKAN – Sayın Sertel... Sayın Sertel...

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – 90'lı yıllar? Anlamadım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sizin dönemi anlatıyor, KİT'ler sizin döneminizde zarar etmiş. Onu anlatıyor.

BAŞKAN – Sayın Sertel, Sayın Karakaya, lütfen... Rica ediyorum arkadaşlar.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – KİT'lerin değerlendirilmesi, kâr zarar değerlendirilmesi...

BAŞKAN – Sayın Karakaya, değerli arkadaşlarım; bir değerli konuşmacımız, hatip... Rica ediyorum...

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Oraya söyleyin.

BAŞKAN – Ama rica ediyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım, oraya söyleyin.

BAŞKAN – Rica ediyorum arkadaşlar... Konuşulacak yer burası mı?

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Lütfen Başkanım, oraya söyleyin.

BAŞKAN – Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2002 yılından itibaren AK PARTİ hükümetleriyle birlikte ülkemizde siyasi istikrarın sağlanması ve yakalanan güven ortamına bağlı olarak faiz oranlarının düşmesi sonucunda Türkiye ekonomisi ortalamasının üzerinde büyümüş, KİT'ler de daha kârlı ve verimli çalışmaya başlamıştır.

AK PARTİ'nin iktidara geldiği 2002 yılında kamu bankaları dışındaki mevcut KİT'lerin aktif toplamı 35 milyar TL iken 2018 yıl sonunda bu rakam, mevcut KİT'ler dikkate alındığında, yaklaşık 6 kat artışla 238 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yine kamu bankaları dışındaki KİT'lerin hazineye katkısı 2002 yılında 1,9 milyar TL iken yüzde 350 artışla 2018 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 7 milyar TL'ye yükselmiştir. Bunun 3,3 milyar TL'si temettü, 1,3 milyar TL'si hasılat payı ve 2,4 milyar TL'si de kurumlar vergisidir. Söz konusu KİT'lerin 2002 yılında yaptığı yatırım harcaması 1,1 milyar TL iken yüzde 1.700 oranında artışla 2018 yıl sonu itibarıyla 19,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. On yedi yıl içerisinde KİT'lerin aktif toplamının yüzde 585, hazineye katkısının ise yüzde 350 oranlarında artması, bu kuruluşların kendilerine verilen görevleri yerine getirmede, kaynaklarını etkili ve verimli bir şekilde kullanarak ulusal ekonomiye katkı sağlamada ne kadar başarılı olduklarının açık bir göstergesidir. Yukarıda belirtildiği üzere, 2002-2018 yılları arasında KİT'lerin yatırım harcamalarının artması bizlere, bu kuruluşların kaynaklarını cari giderlere değil, yatırım harcamalarına yaparak ekonomiye fazlasıyla geri kazandırdıklarını göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu denetimindeki kamu bankalarının ekonomimize ve hazineye verdiği desteğe örnek verecek olursak, Ziraat Bankasının aktif büyüklüğü 2018 yılı sonunda 2002 yılına göre 13 kat, öz kaynakları ise 26 kat artış göstermiştir. Halk Bankasının ise aktif büyüklüğü 2018 yılı sonunda 2002 yılına göre 22 kat, öz kaynakları ise 16 kat artış göstermiştir. Hazinemiz, 2002 yılından bu yana Ziraat Bankasından 11,1 milyar TL ve Halk Bankasından ise 3,6 milyar TL net temettü geliri elde etmiştir. Ziraat Bankası ve Halk Bankası, hazineye yaptıkları katkının yanı sıra, verdikleri kredilerle çiftçiye, esnafa, üretime, yatırıma ve ihracata bu dönemde önemli katkılar sunmuştur.

Komisyonumuz tarafından denetlenen Ziraat Bankası ve Halk Bankası dışındaki bankalar olan EXIMBANK ile Kalkınma ve Yatırım Bankası da 2002 ve 2018 yılları arasında yaklaşık 1 milyar TL hazineye temettü ödemesinde bulunmuştur.

Ayrıca, 2002 yılından önce verimsiz olarak faaliyetlerine devam eden KİT'lerin kârlı ve verimli hâle getirilmesinden sonra yapılan özelleştirmelerle hazineye ilave kaynak sağlanması ve daha az borçlanılması sonucunda bütçe disiplinine de katkı sağlanmıştır.

2002'de faiz harcamalarının bütçe giderleri içerisindeki payı yüzde 43 iken, AK PARTİ hükümetleri döneminde yapılan ekonomik düzenlemeler sonucunda bu oran yüzde 10'lara gerilemiştir. Yani bütçedeki giderlerin yaklaşık yüzde 90'ı doğrudan doğruya vatandaşlarımıza hizmet olarak ülkemizin kalkınmasına destek olacak alanlara aktarılmıştır. Bunun sonucunda Türkiye ekonomisi potansiyelinin üzerinde büyüme sağlamış ve büyümenin nimetleri tüm topluma adaletli olarak dağıtılmıştır.

AK PARTİ hükümetlerimizle birlikte Türkiye'nin makroekonomik göstergeleri sağlam temeller üzerine oturmuştur. Elde edilen büyük başarılar ve hedef olarak açıklanan küresel ölçekli projeler sonrasında milletimiz ve devletimiz, kanlı terör eylemleriyle, hain darbe girişimleriyle, finans odaklı ekonomik saldırılarla yolundan saptırılmak istenmiştir. Ancak ekonomi yönetimimizin aldığı doğru kararlar ve yapılan stratejik hamlelerle bu girişimler başarıyla bertaraf edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye ekonomisi, KİT'ler dâhil olmak üzere, tüm ekonomik birimleriyle geleceğe daha güvenli yol almaktadır.

Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyor, alınacak kararların hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekilimiz Sayın Nevzat Ceylan'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Ceylan.

AK PARTİ GRUBU ADINA NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 2 güzide kuruluşumuz olan TRT ve TOKİ hakkında konuşmak istiyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün yıpratmak için olağanüstü çaba gösterilen TRT'nin görmezden gelinen gurur verici yanlarından da bahsetmek istiyorum. [CHP sıralarından alkışlar (!)]

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hahaha, çok komiksin!

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – TRT hem Türkiye'de hem uluslararası arenada, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla ve en önemlisi insan odaklı yayınlarıyla Türkiye'nin yüz akı kurumlarından bir tanesidir.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Türkiye'nin yüz akı mı, kara yüzü mü?

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – Bu ülkenin tek kamu yayıncısı olan TRT insan ve değer odaklı dizi, belgesel, çizgi animasyon, kültür sanat, haber, spor gibi temalarda yayın yapan 14 televizyon kanalıyla; 1927’de başlayan ve bugün hem kültürel hem de müzik temalarında uzmanlaşmış 16 radyosuyla Türkiye’de bütün vatandaşlarımızın bu alanlardaki bütün ihtiyaç ve taleplerini karşılamaktadır. TRT’nin, bu kapsayıcı uluslararası vizyonuyla gönül coğrafyamız ve tüm dünyadaki insanlara ulaştığını gözlemliyoruz. TRT bütün kanallarıyla hem kültür ihraç etmekte hem de kara propagandanın, bilgi kirliliğinin panzehri olmaktadır. İlk ağızdan, en doğru şekilde gerçekleri ve tüm olan biteni dünyaya anlatan TRT Türkiye açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Değerli arkadaşlar, TRT tarihin ruhunu incitmeyen, Türkiye’de ve yayımlandığı bütün ülkelerde izlenme rekorları kıran çok kaliteli diziler yapıyor. Gençlerimiz başta olmak üzere her yaşta vatandaşımız bu yapımların etkisiyle tarihe ilgi duymaya başladı. Bu ilgi sayesinde kendi köklerine bağlı, kendi tarihine değer veren, öz güvenli bir toplum oluşuyor. TRT sadece tarih dizileriyle değil; maalesef karamsarlık, umutsuzluk ve şiddet aşıl原因an diğer dizilerin aksine toplumsal değerlere saygılı dizileriyle ailece güvenle izlenebiliyor. TRT’de yayınlanan dizilerde kadına şiddet uygulanan bir tane sahne göremezsiniz, bir tane şahsiyeti zedeleyen çocuk sahnesi göremezsiniz. Reyting savaşının bu türden rijit sahneler üzerinden yapıldığı ortamda TRT kültür kodlarımıza dayanan bir duruş sergileyerek sektöre de örnek olmaktadır. TRT bu dizileri 100’den fazla ülkeye satıyor. Bunun maddi gelirinden ziyade manevi kazanımlarının daha önemli olduğunu görüyoruz. Bugün dünyanın birçok ülkesine gittiğiniz zaman Türkiye’den geldiğinizi söylediğinizde TRT’nin yayınladığı dizilerden bahsedildiğini görürsünüz. Güney Amerika’da çocuğunun adını Ertuğrul koyanlar varsa, dünyanın her yerinden, her tarafından izleniyorsa, TRT’nin dizileri heyecanla takip edilip hayatlarının bir parçası hâline getiriliyorsa bu büyük başarıyla gururlanmak düşer bizlere.

TRT bir kamu yayıncısı. TRT bunun gereğini her anlamda yapıyor. Spor yayıncılığının okulu olan TRT bütün spor dallarındaki müsabakalar yayımlansın, spora ilgi küçük yaşlarda başlasın diye ikinci spor kanalını kurmuş bulunuyor. Bugün futbolla beraber federasyonlarımızın sayısı 65’e ulaştı. Bu da birçok faaliyet, şampiyona ve organizasyon demek. TRT Spor 2’yle amatör branşlarımız futbolun gölgesinden çıkıp seslerini daha gür duyurabilecekleri bir mecraya buldu. Çocuk kanalı Türkiye’ye değil, dünyaya açılan bir kapı hâline geldi. Bu, çocuk kanalında reklam alınmaması da ayrıca bir önem arz etmektedir. TRT’nin reklam gelirlerinin son üç yılda tam 5 kat arttığını da özellikle söylemek istiyorum. Bu konunun da son derece önemli olduğunu belirtmek istiyorum. Yine, TRT World’ün dünya çapında yayınladığı çok ilgiyle izlendiğine şahit oluyoruz. TRT’nin sadece ülkemizde değil, dünyada iyi işler yaptığını, çabasını hep beraber gördüğümüzü de burada ilave etmek istiyorum. Yine, TRT’nin ortak yapımcısı olduğu işlerden Oscar adayı olan filmlerin olduğunu da görüyoruz.

Evet, TRT’yi eleştirecekseniz burada ancak bir kısmını anlatabildiğim başarıların daha ötesini yapabilirsin diye eleştirilebilirsiniz ama diğer eleştirileri de kabul etmek mümkün değildir. Bir defa, “TRT payı” diye temcit pilavı gibi ortaya getirilen haberlere de milletimizin itibar ettiğini sanmayın. Bizim milletimiz 100 liralık bir elektrik faturasında TRT için ayrılacak 1 lirayı çok görecektir tıynetinde bir millet değildir. TRT’yi yıpratma niyetinde olanlar bizim milletimizin feraset duvarına çarpacaktlardır. Evet, ben TRT’yi bu yaptığı güzel çalışmalardan dolayı huzurunuzda tebrik ediyorum.

Diğer bir konu, değerli arkadaşlar, Toplu Konut İdaresi. Toplu Konut İdaresi de özellikle dar ve orta gelirli vatandaşlarımızın sosyal konut ihtiyacının karşılanması yönündeki çalışmalarını titizlikle sürdürmektedir. 1984 yılından 2002 yılına kadar on dokuz yıl içinde 43 bin konut üreten TOKİ, 2002-2019 yılları arasında on altı yıl içinde 855 bin konut rakamına ulaşmıştır. Ürettiği konutların yüzde 36’sı sosyal konut olup yaklaşık 3,5 milyon vatandaşımız bu konutlarda oturmaktadır. Ayrıca, konut

üretimini yanında kamu kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu eğitim, sağlık, spor ve güvenlik amaçlı hizmet binalarının yanında millet bahçelerinin yapımında da önemli görevler üstlenmiştir. 2003-2019 yılları arasında 23.916 derslikli 1.086 okul, 40.120 yatak kapasiteli 266 hastane, 72 bin öğrenci kapasiteli yurt ve pansiyon, 993 ticari iş yeri, 228 kamu hizmet binası, 19 stadyum olmak üzere; sevgievi, engelsiz yaşam merkezi, huzurevi, halk eğitim merkezi, kültür merkezi ve toplum merkezi gibi 14.808 sosyal donatı alanı inşa edilmiş ve edilmeye devam etmektedir.

2019 yılı içinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 5 Mart tarihinde 82 ilde 140 projeye başlatılan sosyal konut kampanyasıyla -50 bin konut- geliri alt ve orta düzeyde olan vatandaşlarımızın on ile yirmi yıl arasında kira öder gibi, evinde oturarak ev sahibi yapılması sağlanmıştır. Büyük beğeniyle karşılanan bu 50 bin sosyal konuta 638 bin başvuru olmuştur. Yine, bu yıl içinde 35 bin konutun satışı gerçekleştirilmiş olup 46 bin konutun da vatandaşlarımıza teslimi sağlanmıştır. Yapılan 855 bin konutun yüzde 86'sı orta ve alt gelirli için yapılmıştır, sosyal konutların diğerlerinin bu konutların finansı için yapıldığını da burada özellikle belirtmek istiyorum. Bu konutlar öncelikle dar ve orta gelir düzeyindeki vatandaşlarımıza verilmiş olup engelliler, şehit aileleri ve maluller ile emekliler için de ayrıca bir kontenjan ayrılmıştır. Özellikle evi olmayan emekliler için her projeden ayırdığımız konut oranı yüzde 25'tir, 240 aya kadar vade yapılmaktadır yani yirmi yıl. Hâlen TOKİ'nin 317 aktif şantiyesinde yaklaşık 83 bin konut ve ilave sosyal donatıların inşası devam etmektedir.

Bunun yanında, TOKİ'den konut alıp borcunu erken kapatıp tapusunu almak isteyen konut ve iş yeri alıcılarından gelen yoğun talep nedeniyle, geri ödemeleri devam eden gayrimenkuller için bu yıl 2 ayı indirim kampanyası düzenlenmiştir. Yine, eylem planı kapsamında 2.014 şehit ailesi ile görev mağduru vatandaşlarımıza 243 milyon TL'lik faizsiz konut kredisi kullanılmıştır. Bu rakam ekim ayı itibarıyla toplamda 24.537 aileye olmak üzere 1 milyar 212 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ülkemizde kentsel dönüşüm Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın ve TOKİ'nin öncelikli görevleri arasında 1'inci sıradadır. Özellikle afet riskinin, çarpık kentleşmenin yoğun olduğu şehirlerde yürütülen kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında yerel yönetimlerle iş birliği hâlinde, hak sahipleriyle uzlaşma sağlanarak 147.460 konut ihale edilmiştir. 115.404 konut tamamlanarak hak sahibi vatandaşlarımıza teslim edilmiştir.

Beş yıl içinde yapılacak alanlara ilişkin çalışmalar devam ederken İstanbul'da 22 ilçede 20.175 konutluk 39 proje başlatılmış bulunmaktadır. Ankara'da ise 21 farklı kentsel dönüşüm projesinde 40.760 konut üretilmiş olup bunların yaklaşık 30 bini hak sahiplerine teslim edilmiştir. 9 kentsel dönüşüm projesi ise devam etmektedir.

Evet, TOKİ tarafından hâlen 40 ilde 110 projede kentsel dönüşüm çalışmaları devam etmektedir. TOKİ tarafından güneydoğuda 18 bin konut yapılmıştır, göçten dolayı bazı konutların boş kaldığı da bir gerçektir.

Nusaybin'deki konutların dış cephelerinde dökülen taşlar hakkında bir konuşmacı bilgi sundu. Bu taşların düşmesinin sebebi hain terör örgütünün bu konutlara yaptığı havan saldırısından kaynaklanmıştır, bunu da özellikle sizlere söylemek istiyorum.

Yine, Şırnak ve Diyarbakır'da sosyal iyileştirmeler yapıldığını ve Şırnak'ın yeniden inşa edildiğini de bütün kamuoyu biliyor. Sur'daki vatandaşlarımıza Üçkuyular ve Çölgüzeli'nde yapılan konutlar teklif edildi. Tamamen uzlaşma ve vatandaş rızasıyla, isteyenlere de yerinde, Suriçi'nde konutlar verildi. Yapılan çalışmalarla Sur yirmi dört saat yaşanır hâle geldi. Eskiden esnaf hava kararmadan kepengini kapatırken şu anda yirmi dört saat boyunca esnafımızın da vatandaşımızın da gezdiği bir yer hâline getirildi. Güneydoğuda TOKİ tarafından yaklaşık 17 milyar TL'lik yatırım yapıldığını da burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Sanayi alanlarının dönüşümü kapsamında ise 18 projede yaklaşık 10 bin iş yeri projelendirilmiştir. Bu sanayi iş yerlerinin 1.420'si tamamlanmış, 3.422'sinin inşaatı devam etmekte olup 4.591 iş yeri de proje aşamasındadır.

Şehirlerimizin geleceğini ilgilendiren önemli projelerden biri de millet bahçeleridir. TOKİ tarafından 3'ü bitirilerek hizmete açılan ve proje çalışmaları yürütülen 96 millet bahçesinin yapım, ihale ve projelendirme çalışmaları da devam etmektedir. Ayrıca TOKİ projeleri içerisinde yaklaşık 60 milyon metrekare yeşil alan, 21 milyon ağaç ve çalı dikimi gerçekleştirildiğini de bilmenizi istiyorum.

Bunun dışında, güney ve doğu sınırlarımızı korumak amacıyla acil sınır duvarı çekilmesi yönünde alınan karar gereğince TOKİ tarafından Gaziantep, Kilis, Hatay, Mardin, Şanlıurfa, Şırnak, Ağrı ve Iğdır illerinde yaklaşık 820 kilometrelik sınır hattı ihalesi yapılmış olup bunun 653 kilometrelik kısmı bitirilmiş bulunuyor.

TOKİ'nin konut üretiminde düşük katlı yatay mimariyi esas alan, güvenli, sağlıklı ve çevreyle bütünleşen projeler geliştirdiği de malumunuzdur. Bu yıl beş katı geçmeyen 50 bin konut inşaatı başlatılmış bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda TOKİ'den memnuniyetin yüzde 80'in üzerinde olduğu da bilinmektedir. Bunun çok önemli bir başarı olduğu görüldüğünden dolayı da 700 bin kişi konut sahibi olmak için TOKİ'ye müracaatta bulunmaktadır. Ayrıca tüm konut uygulamaları afet riskleri göz önüne alınarak yer seçiminden projelendirme ve inşa aşamasına kadar imar ve inşaat mevzuatına uygun olarak gerekli denetim mekanizmalarıyla birlikte eksiksiz olarak gerçekleştirilmektedir.

Emlak Konutun halka arz edilmesinin Sayıştay denetimiyle ilgisi bulunmamaktadır, tamamen borsaya açılmak suretiyle dışarıdan yabancı sermaye ülkemize bu sayede getirilmiştir. Tekrar hisse senedi satılmasının da tamamen şirket değerini koruma amacıyla yapıldığını özellikle söylemek istiyorum. SPK Geri Alınan Paylar Tebliği'ne de bu yapılan çalışmanın uygun olduğu bilinmektedir.

Ülkemiz için büyük bir sosyal hizmet üreten, her ilde ve şehirde projeler geliştiren Toplu Konut İdaresinin 2023 yılına kadar 250 bin konut üretecek şekilde planlamasını yapması ve 2020 yılında ise 50 bin yeni konut ihalesi için çalışmalarını sürdürmesini takdirle karşılıyoruz.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Bursa Milletvekilimiz Sayın Mustafa Esgin'e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Esgin.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu raporlarına yapılan itirazlar üzerine Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü faaliyetleri için hazırlanan Komisyon görüşü üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Atatürk Orman Çiftliği 1925 senesinin ilkbahar mevsiminde Ankara civarında bataklık, çorak ve elverişsiz bir yerin Atatürk'ün “Bunu biz ıslah etmezsek kim gelip ıslah edecektir?” demesi üzerine 55.538 dekar arazide kurulmuş olan Gazi Orman Çiftliği olarak faaliyete geçmiştir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk çok sevdiği bu yeri 11/6/1937 tarihinde hazineye yani dolayısıyla millete hediye etmiştir. Atatürk Orman Çiftliği, 1950 tarihli 5659 sayılı Kuruluş Kanunu'yla yönetilmektedir; tüzel kişiliği haiz, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı bir kuruluştur; Sayıştay denetimine tabi olup Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunda ibra olmaktadır, tüm yatırım ve harcamalarını hazineden hiçbir ödenek almadan gerçekleştirmektedir.

Atatürk Orman Çiftliği 55.538 dekar arazide kurulmuşken 1939 ile 1983 yılları arasında çıkan kanunlar ve kararlarla yaklaşık 22.239 dekarının çeşitli kurum ve kuruluşlara satışları yapılmıştır; 1938-1950 yılları arasında 8.334 dekarı satılmıştır -gerçi muhalefet sözcüleri ne yazık ki bu bilgiyi

atladılar- 1950-1960 yılları arasında 11.300 dekarı, 1960-1980 yılları arasında 167 dekarı, 1980-1983 yılları arasında 2.338 dekarı yani toplam 22.239 dekarı satılmıştır; hâlen arazi varlığı 33.252 dekadır. 1983 yılından günümüze kadar son otuz altı yıldır Atatürk Orman Çiftliğinin varlığında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Atatürk Orman Çiftliği, hâlihazırda süt fabrikasında 57 çeşit ürün, meyve suyu ve bal fabrikasında 32 çeşit ürün üretmektedir; iç mekân ve dış mekân süs bitkileri, sertifikalı ve pasaportlu meyve fidanı üretimiyle tarımsal faaliyetlerine devam etmektedir; 82 adet kamu kurumu, 68 adet özel sektör olmak üzere 150 adet kiracısı bulunmaktadır. 1925-2002 yılları arasında yetmiş yedi yılda 4.500 dekar alan ağaçlandırılırken 2002'den günümüze kadar, on yedi yılda 17.700 dekar yani yaklaşık 4,5 katı kadar ağaçlandırma çalışması yapılmıştır. Atatürk Orman Çiftliği arazisinin yüzde 67'sine tekabül eden yaklaşık 22.200 dekarlık alan park, orman ve rekreasyon alanına dönüştürülerek halkımızın hizmetine sunulmuştur. 2011 yılından 2016 yılına kadar KİT denetim raporuna yapılan itirazlarda her yıl âdeta aynı itirazların yapıldığı ve özetle “Bilanço ve gelir tablosuna bakıldığında her ne kadar Atatürk Orman Çiftliği kâr etmiş görünse de zarar eden bir kuruluştur.” itirazları yer almaktadır. Oysa gerçekte müdürlüğün faaliyet ve kira gelirleri birlikte ve ayrı ayrı değerlendirildiğinde kârlı bir kamu kuruluşudur. Aralık 2019 tarihi itibarıyla kurum bünyesinde çalışan işçi sayısı 362'dir.

Atatürk Orman Çiftliği, gıda ürünleri üretimi ve tarımsal faaliyetlerin yanı sıra çevre düzenlemesi faaliyetleri, kültür ve eğitim faaliyetleri alanında da önemli çalışmalar yapmıştır. Biraz da bunlardan bahsedecek olursak, mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne ait olan Almanya eski büyükelçilik binasının 2015 yılında restorasyon çalışması tamamlanmıştır. Restore edildikten sonra başbakanlık genelgesi kapsamında kiralama izni alınmış ve bir kamu üniversitesine kiralanmıştır. 1934 yılında Atatürk'ün talimatıyla yaptırılan tarihî hamam, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından “korunması gerekli kültür varlığı” statüsünde tescil edilmiş olup sanat galerisi olarak işlevlendirilmesi amacıyla yeniden restore edilmiş, kültür mirasımıza 2019 yılında kazandırılmıştır. Atatürk Orman Çiftliği sınırları içerisinde yer alan Gazi Orman Parkı, yine Atatürk Orman Çiftliği öz kaynakları ile 2011 yılında çocuk oyun alanları, oturma alanları, peyzajları ve kaldırımları yeniden düzenlenerek halkın kullanımına sunulmuştur. Az önce bir arkadaşımız da ifade etti yani Atatürk'ün 1937 yılında çiftliklerin halka devri hakkında yazdığı feragat mektubunda bahsetmiş olduğu, “yerine göre araziyi ıslah ve tanzim etmek, muhitlerini güzelleştirmek; halka gezecek, eğlenecek ve dinlenecek sıhhi yerler temin eylemek” misyonu doğrultusunda bugün de aynı çalışmalar devam ettirilmektedir.

1925 yılında ahır olarak kullanılmak için yapılan bina, 2009 yılında basit onarım izni alınarak Atatürk Orman Çiftliği Müze ve Sergi Salonu olarak Mayıs 2010 yılında hizmete girmiştir. Yine aynı yıl, Kasım 2010'da Kültür ve Turizm Bakanlığının denetiminde “özel müze” statüsüne girmiştir. Müzede hâlihazırda çiftlikte kullanılan eski makine ve ekipmanlar sergilenmekte olup sergi salonu her türlü kültürel ve sanatsal faaliyetler için kullanılmaktadır.

Atatürk Orman Çiftliği 2020 bütçesi 136 milyon 985 bin TL'si cari, 17 milyon 15 bin TL'si yatırım olmak üzere 154 milyon TL'dir. Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü bütün yatırım ve cari harcamalarını kendi öz kaynaklarıyla karşılamaktadır.

Atatürk Orman Çiftliği arazisinin özel bir vakfa veya kuruluşa verilmesi gündemiyle ilgili söylenebilecek bir tek şey vardır: Atatürk Orman Çiftliği envanterinde böyle bir arazi kaydı olmayıp herhangi bir arazi tahsisi veya satışı da söz konusu değildir. Yani bu konu Atatürk Orman Çiftliği'yle ilgili gündemin kapsama alanı dışındadır.

Yine, Amerika Birleşik Devletleri büyükelçilik inşaatı alanı, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü yasal tasarrufunda olan bir parsel değildir. Bir kez daha ifade ediyorum: 1983 yılından günümüze kadar, son otuz altı yıldır Atatürk Orman Çiftliği arazi varlığında hiçbir değişiklik olmamıştır.

Yine, muhalefet sözcüsü arkadaşlarımız Atatürk Orman Çiftliği'nin 2011 yılında sit alanı olmaktan çıkarıldığını ifade ettiler, bu bilgi doğru bir bilgi değil. Atatürk Orman Çiftliği arazileri 1998 yılından beri birinci derece tarihî ve doğal sit alanıdır, bu iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunda ibra olunan bir diğer kurumumuz Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüdür. Doğu Karadeniz Bölgesi ekonomisinin temel gelir kaynağı olan çayı bölge halkına ekmek kapısına dönüştürmek, bölgenin ekonomik ve sosyal yönden kalkınması, geliştirilmesi ve göç olgusunun yarattığı sosyal problemleri azaltmak amacıyla ilk yaş çay yaprağı hasadı ve kuru çay üretimine 1938 yılında başlanmış ve uzun yıllar devlet tarafından desteklenmiş, teşvik edilmiştir. 1982 yılında çıkarılan 2929 sayılı Kanun'la Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü adı altında faaliyetlerini devam ettirmek üzere kamu iktisadi kuruluşu kapsamına dâhil edilmiştir. ÇAYKUR Genel Müdürlüğü 1994 yılında 4046 sayılı Kanun'la Başbakanlıkla ilişkilendirilerek KİK kapsamından çıkarılmış ve iktisadi devlet teşekkülleri arasına alınmıştır. ÇAYKUR, 46 yaş çay işleme fabrikası, 1 çay paketleme fabrikası, 1 pazarlama ve üretim bölge müdürlüğü, 8 pazarlama bölge müdürlüğü, ana tamir fabrikası, Atatürk Çay ve Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, 11.241 çalışanı ve günlük 9.095 ton yaş çay işleme kapasitesiyle Türkiye çay sektörünün en büyük kuruluşudur. ÇAYKUR, Türkiye'nin tarım politikasına uygun olarak çay ziraatını gerçekleştirmek, ekonomik gereklilik, kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda sermaye birikimine yardım ederek yatırım kaynağı oluşturmak, serbest piyasa şartlarında en çok faydayı temin etmek, gerekli ham madde teminiyle her türlü çay ürünü üretmek, pazarlamak, ithal ve ihraç etmek, iç ve dış pazarlarda teşekkülün rekabet gücünü artırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

ÇAYKUR'un faaliyet alanlarına da değinecek olursak, işletmeye uygun nitelikteki yaş çay yapraklarını satın almak, kuru çay üretmek ve üretirmek, satın alınan çay yapraklarını işlemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak, ürettiği veya ithal ettiği kuru çayların iç ve dış isteklerine uygun olarak harmanlanmasını, paketlenmesi ve pazarlamasını sağlamaktır. ÇAYKUR Genel Müdürlüğünün 2 milyar 945 milyon TL sermayesi bulunmaktadır. Yaş çay alım fiyatı genel yatırım ve finansman programı kararnameyi doğrultusunda yönetim kurulunca belirlenmektedir. Teşekkül olarak ödemelerde belirlenen esasa göre satın alınan yaş çayların ürün bedelleri bir sonraki ay içerisinde üreticilerimizin hesaplarına aktarılmakta ve bu uygulama bütün sürgün dönemlerinde aynı şekilde sürdürülmektedir. Kaliteli yaş çay yaprağı temini amacıyla budamaya tabi tutulan çaylıklar nedeniyle üreticilerin uğradıkları gelir kayıpları budama tazminatı olarak ödenmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı, 2003 yılından itibaren çay üreticilerine yaş çay yaprağı ürünü için kilogram başına destekleme ödemesi yapmaktadır. Kilogram başına 13 kuruş fark ödemesi desteği yapılmaktadır.

2007 yılından itibaren organik çay tarımı faaliyetlerine başlanmış olup yıllara göre satın alınan organik yaş çay miktarı organik alanların artmasıyla birlikte artış göstermektedir. Hâlen 12 bin üreticiyle 38 bin dekada organik çay üretimi yapılmaktadır.

Kuruluşun kârlı ve verimli bir yapıya kavuşması için, satışların artırılması ve stok yükünün azaltılması, pazarlama ve satış maliyetlerinin gözden geçirilmesi, nakit ve fon akışına önem verilerek finansman ihtiyacının azalması için çaba gösterilmiş ve 2016 yılı faaliyet döneminde 82,1 milyon TL kârla kapatılmıştır. 309,2 milyon TL birikmiş geçmiş yıllar zararı olarak ifade edilen konunun yanı sıra, ÇAYKUR'un kendi öz sermayesiyle yapmış olduğu önemli ve büyük yatırımları da göz ardı etmemek gerekmektedir.

ÇAYKUR, bakın, yapmış olduğu çok sayıda yatırımdan sadece üçüne, evet, 100. Yıl Çay Paketleme Fabrikasına, Fındıklı (Sümer) Çay Fabrikasına, Pazar Taşlıdere Çay Fabrikasına yaklaşık olarak 850 milyon TL yatırım yapmıştır değerli arkadaşlar ve bu noktada ÇAYKUR'un zarar ettiğini ifade etmek kesinlikle mümkün değildir. ÇAYKUR, bu anlamda, bazı yıllarda fiili olarak kâr etmiştir ama bu kadar büyük yatırımları da beraberinde yapan bir kurum olarak ÇAYKUR'u görmekteyiz.

Önümüzdeki süreçte çaylık alanların rehabilitasyonu, organik çay tarımının yaygınlaştırılması için -bu da bugün çok gündeme gelen bir konuydu- yoğun bir sürecimiz var, çabamız var. Teknolojik yeniliklerin üretim süreçlerinde kullanılması ve pazar payının sürdürülebilir seviyede artırılması çalışmalarına devam edilecektir. Çaylıkların yenilenmesiyle ilgili, TÜBİTAK, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve ÇAYKUR'un, gen havuzu oluşturulması çalışmaları devam etmektedir.

Bu vesileyle, sözlerime son verirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi adına son söz Erzincan Milletvekilimiz Sayın Süleyman Karaman'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Karaman, süreniz on beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarına yaptığı itirazlar nedeniyle hazırlanan Komisyon raporu üzerine, AK PARTİ Grubu adına, Demiryolları ve Devlet Hava Meydanlarıyla ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Demir yollarımızın geliştirilmesi, cumhuriyetin ilk yıllarında olduğu gibi, 2003 yılında Hükümetimiz tarafından yeniden devlet politikası olarak ele alınmıştır. Bugün Türkiye yüksek hızlı tren ülkesiyse evvela bu karar sayesinde, bu politika sayesinde; yeni yüksek hızlı tren hatları yapılıyorsa bu politikanın bir neticesidir. Raya muhtaç Türkiye ray satar duruma gelmişse; yüz yıldır el değmeyen yollar yenilenmişse; kendi rayını, kendi malzemelerini kendi üretiyorsa bunlar, demir yollarının devlet politikası olmasıyla gerçekleşmiştir. Bugün Marmaray işliyorsa, kent içi ulaşımında raylı sistem çözümleri üretilmişse bu kararın sonucudur; Millî Sinyal başta olmak üzere yerli bir demir yolu endüstrisinin temeli atılmışsa bundan dolayıdır; lojistik merkezler kurulmuşsa bundandır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – On senedir “Millî Sinyal”i duyuyoruz ama daha icraat yok.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Doğu Asya'dan Batı Avrupa'ya modern Demir İpek Yolu bağlantısı sağlanmışsa bu kararın meyvesidir. Geçen ay Çin'den Çekoslovakya'ya ilk uluslararası yük treni seferleri yapılmıştır. Emeği geçen herkese çok teşekkür ederim.

Demiryolları, ülkemizin küresel ve kıtalar arası ticaretten daha fazla pay alması için stratejik öneme sahiptir. Trilyonlarca dolarlık kıtalar arası ticarette köprü konumunda bulunuyoruz. Pekin'den Londra'ya, kesintisiz Demir İpek Yolu'yla, Asya'dan Avrupa'ya ve Avrupa'dan Asya'ya taşımacılıkta en avantajlı koridor hâline geliyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bursa yolu ne oldu, Sivas yolu ne oldu; onu söyle ya. Ne zaman bitecek?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Yurt içinde üretim merkezlerinin demir yoluna bağlanmasıyla, bu fotoğraf bir arada düşünüldüğünde, demir yolu, Türkiye lojistik ve ticaretinin vazgeçilmezi hâline geliyor. Bu yatırımlar her şeyden önce Türkiye'nin geleceğine yapılan yatırımlardır. Bütün bunları demir yollarının devlet politikası olarak ele alınmasına borçluyuz.

Burada mirasını devralmaktan iftihar duyduğumuz, cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte demir yolu yapımını millî hedef hâline getiren Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarını minnetle, rahmetle yâd ederken; kaderine terk edilen demir yollarını, 2'nci demir yolu seferberliğini talimatlarıyla başlatan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımızı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O dönemin Ulaştırma Bakanı, son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'a teşekkür ediyorum. Emeği geçen Hükümetimize, Ulaştırma Bakanlarımıza teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Krediyi kim buldu, krediyi? İstanbul-Ankara... Proje kimin?

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ya, bir dur, bir dinle ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen dinle, ben biliyorum, doğru söylemiyor da onun için söylüyorum.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Biz sizinkiler konuşurken hep dinledik.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Demir yollarında atılan her adımda Hükümetimizle birlikte heyecan duyan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Recep Tayyip Erdoğan'la ne ilgisi var?

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Dinle bir, ondan sonra konuş.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – ...demir yolu meselesini millî mesele olarak kabul edip her türlü desteği veren...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Oktay Vural projesi, İspanyol kredisi, hazır kredi...

BAŞKAN – Sayın Akar... Değerli arkadaşlar, lütfen...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – ...son on beş yılın Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine bir kez daha şükranlarımı arz ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sivas hattını yapabildiniz mi? Bursa hattını yapabildiniz mi? Karaman hattını yapabildiniz mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Konuşmacıyı dinleyelim Sayın Akar.

Değerli arkadaşlar, lütfen, karşılıklı olmasın, sayın hatibi dinleyelim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Edirne Kapıkule'den Van Kapıköy'e kadar, Kars'tan İzmir'e kadar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hazır krediyle yaptınız, yarısı da konvansiyoneldi onun.

BAŞKAN – Sayın Akar... Sayın Akar, son konuşmacımızı dinliyoruz.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – ...kar kış demeden hizmet eden Demiryolcu arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onun için makasçığı hapse attınız.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eski fotoğrafı yeniden hatırlayalım. Demir yollarını halkımızın yüzde 98'i seviyor ancak yüzde 2'si biniyordu. Kara tren gecikmesiyle maruftu, meşhurdu. Demiryollarında, ihmal edilen, yatırım yapılmayan kurum psikolojisi hâkimdi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Elektrikli tren geldi de devrim oldu.” diyordunuz.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Hızlı tren rüyaydı, Marmaray rüyaydı, yerli demir yolu endüstrisi rüyaydı. AK PARTİ hükümetlerinden önce Demiryolcular kendi içlerine kapanmışlar, yarım asırlık ihmalin neredeyse kapısına kilit vurma noktasına getirdiği bir buçuk asırlık bu mirası güç bela ayakta tutmaya çalışıyorlardı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru söylüyorsunuz!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bugün gelinen nokta pek çok açıdan TCDD’yi dünyanın ilk 10 ülkesinin demir yolları arasına sokmuştur. Hükümet olarak Demiryolcuların gerçekleşmesini beledikleri rüyalardan güç alındı, milletimizin demir yolu sevgisinden güç alındı, Parlamentomuzun sınırsız desteğinden güç alındı, hep birlikte Demir Yollarını bugüne getirdik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Karaman, Sayıştayın eleştirisi var T26 Tüneli’ne, onu açıklar mısın?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bu konuları en iyi Haydar Bey bilir ama devamlı oradan benden daha çok konuşuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Eyvallah Sayın Karaman, eyvallah.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Güç aldık, hep birlikte Demir Yollarını bugüne getirdik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey söyleyeceğim, konuşmayacağım söz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bu yatırımlar 2023 yılına kadar hız kesmeden devam edecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Söz, konuşmayacağım; T26 Tüneli’ni bir açıkla, konuşmayacağım.

BAŞKAN – Sükûnetle dinleyelim değerli arkadaşlar, lütfen, sükûnetle dinleyelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İhaleyi nasıl verdiniz? Söz, konuşmayacağım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Bakın, herkes konuşuyor, lütfen sükûnetle dinleyelim, rica ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – On beş yılda halkımızın yüzde 72’sinin demir yollarından istifade edebileceği bir büyüklüğe ulaştık. On beş yılda 137 milyar TL demir yolu yatırımı yaptık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey soruyorum, onu açıkla, konuşmayacağım.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Proje stokumuzun büyüklüğüse 98 milyar TL’dir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Belli, stoklar bitti.

(Uğultular)

BAŞKAN – Uğultuyu keselim arkadaşlar, lütfen...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Hedef, insanımızın tamamının demir yollarından istifade edebileceği bir ağ oluşturarak gelecek kuşaklara miras bırakmaktır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne mirası?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Demir yolu yatırımlarını 81 milyon insanımızın tamamı destekliyor, siyasi irade destekliyor, siyasi partilerimiz destekliyor...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bursa hattını kaç ihale ettiniz, yüzde kaç gerçekleşme oldu?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – ...Parlamentomuz destekliyor, sadece Haydar Bey desteklemiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Toplumun bütün katmanları, bütün kesimleri destekliyor ve istiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bak, bir soru: Bursa hattını kaç ihale ettiniz, yüzde kaç gerçekleşme oldu?

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ya, bir dinle, dinle!

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ya, siz akşama kadar yalan, dolan, iftira atıyorsunuz biz sizi dinliyoruz, siz dinlemiyorsunuz ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sessiz olalım lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, bir soru soruyorum ya, bir soru soruyorum, cevap versin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ne söyleyeceğim? Boş konuşuyorsun ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayıştay raporundan bir soru soruyorum, bir cevap...

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Boş konuşuyorsun! İftiracısın! Hamasetçisin!

BAŞKAN – Sayın Akar... Lütfen, değerli arkadaşlarım...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bursa hattını kaç ihale ettiniz, gerçekleşme oranı ne kadar? Tek bir kelime, tek bir cümle, tek bir soru.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisinin desteğinin Demiryollarının yanında olacağına inancımız tamdır.

BAŞKAN – Sayın Karaman, bir saniye lütfen... Sayın Karaman, bir saniye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Karaman, Google haritasından, Google'dan proje yaptınız bu ülkede siz.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ya bu mu konuşuyor?

BAŞKAN – Sayın Akar... Değerli arkadaşlarım, bakın...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Haydar Bey, gel buraya...

BAŞKAN – Sayın Karaman... Sayın Karaman, rica ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben anlatacağım onları.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Gel, gel.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen...

Bakın, bu saate kadar -çok uzun bir saat- görüşmeleri yaptık; AK PARTİ Grubu adına son konuşmacıyı dinliyoruz. Lütfen, sükûnetle dinleyelim değerli arkadaşlarım; herkes konuşuyor...

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Başkan, bir sürü trene de bindirip gezdirdim; öğrensin...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayıştay raporlarını görüşüyoruz.

BAŞKAN – Lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Talebim şu: Sayıştay raporlarındaki tespitleri anlatsın, TCDD'nin Genel Müdürü değil ki icraatları anlatıyor.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Akar, böyle bir usul yok ama. Lütfen rica ediyorum...

Sayın Karaman, siz lütfen devam edin; sürenize ben bir dakika da ekleyeceğim.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İki dakika da benim için ver Sayın Başkan!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Demir yollarında bu gelişmeler olurken elbette bazı eleştiriler olabilir. Türkiye bu alanda dünyanın ilk sıralarına yerleşinceye kadar, ülkemiz yeniden hızlı demir yolu ağıyla örülene kadar bu yatırımlar sürecektir diyoruz.

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Kazalarda mı birinci olacağız?

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Karaman, lütfen.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; CHP Grubunun itirazlarına bir göz atalım. Birinci itirazı ne? Kurumun uygulama projelerinin tüm detaylarıyla hazırlanmadığı ve kesin projelerle ihaleye çıktığı eleştirisidir. Anahtar teslimi götürü bedel işlerin uygulama projesiyle ihaleye çıkılması esastır.

ATILA SERTEL (İzmir) – İzmir-Ankara hattı ne oldu?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Esasen, altyapı kurumları da TCDD de bunu istemekte ve mümkün olduğunca da uygulamaya çalışmaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sivas hattı ne oldu? Kaçta bitireceğiz, gerçekleşme oranı ne, maliyeti ne? Sayıştayın tespitleri doğru mu?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen... Rica ediyorum değerli arkadaşlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayıştayı boşa çalıştırıyoruz ya!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Ancak çok büyük altyapı projelerinde uygulama projesi mümkün olmamakta ve çok uzun zaman almaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Serbestleşme olmasına rağmen Mazıdağı Projesi’ni niye Cengiz İnşaata verdiniz?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bu yüzden 4734 sayılı KİK Kanunu’nun 62/(c) maddesi doğrultusunda, kurumlara kanuna uygun olarak kesin projeye de ihaleye çıkma yetkisi yüce Meclis tarafından verilmiştir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 109 milyona niye Cengiz’e verdiniz Mazıdağı’nı?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen... Sayın Akar, rica ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – O hâlde, kurumlar kısa zamanda işi bitirmek için kanundan gelen bu yetkiyi zorunlu hâlde kullanabilirler. Demir yolu projeleri kilometrelerce uzunlukta, her türlü topografik araziden geçen altyapı yapım işleriyle birlikte, her biri ayrı bir ihale konusu olabilecek teknik özellikleri ve büyüklükleri haiz elektrifikasyon, sinyalizasyon ve telekomünikasyon sistemlerinden müteşekkil üstyapı sistemlerini de bünyesinde bulundurmaktadır. Altyapı projelerinin hazırlanmasında çok uzun proje hazırlama süreçleri ve çok kısa aralıklarla sondajlar yapılsa dahi elde edilen verilerle uygulama aşaması farklılık gösterebileceğinden, uygulama projeleri yerine 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na uygun olarak yapım işleri kesin projelerle ihale edilmektedir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Allah aşkına bir şey söyle.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – İkinci itiraza gelirse, TCDD’nin demir yolu yapım işlerine özgü, kendi birim fiyat, tarif ve analizlerinin yapılması konusunda ilgili Bakanlıkla birlikte çalışma yürütülmesi konularını kapsamaktadır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin (c) fıkrası demir yolu işlerinde kamulaştırma yapılmadan işin ihale edilmesine imkân vermektedir. Projelerin hazırlanma aşamasında, güzergâhın geçtiği yerlerde mülkiyet sahibi olan özel ve kamu tüm kuruluşların görüşleri alınarak gerekli koordinasyon yapılmaktadır. Bu, her durumda yerine getirilmesi gereken, zaten yerine getirilen bir husustur; aksi takdirde, projenin sahaya uygulaması mümkün olmayacaktır. Demir yolu inşaatlarında elektrifikasyon ve sinyalizasyon işleri dâhil tüm altyapı-üstyapı projelendirme işlerinde menfez, köprü, viyadük, mevcut yapılar ve gabariler de dikkate alınmaktadır. Altyapı işlerinde uygulama projesi hazırlamak süre ve diğer hususlar açısından her zaman mümkün olmadığından kanuna uygun olarak kesin projeler hazırlanmakta ve projelere dayalı olarak da ihalelere çıkmaktadır.

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü yüz altmış üç yıllık bilgi ve birikime sahip bir kuruluştur. Elde edilen bu tecrübe, her kurumda olduğu ve olması gerektiği gibi, teknik ve idari şartnamelere yansıtılmakta ve sürekli geliştirilmektedir.

Eleştiri konusu bazı şekil ve teknik konulara yönelik hususlar kurum tarafından gerek Sayıştay denetim raporlarına cevap aşamasında gerek KİT alt komisyonu toplantılarında yapılan uygulamalarla anlatılmış, açıklamalar yapılmış, eleştiri konularına yönelik hususların giderilmesi için azami gayret gösterilmiştir. Bütün bu konularda Demiryolcuların gösterdiği dikkate ve ilgiye teşekkür ederken ülkemizi dünyanın 8'inci, Avrupa'nın 6'ncı hızlı tren ülkesi hâline getiren Hükümetimize ve Demiryolculara teşekkür ediyorum.

Bu arada müsaade ederseniz iki konuya da açıklık getirmek istiyorum. Bir kere, TRT'de Ersin Düzen'e bölüm başı 2.500 lira veriliyor, 34.500 lira değil; yanlış bilgi. TRT kandiil programlarını iç yapım olarak yapmaktadır, iddia edildiği gibi bir ödeme yoktur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Karaman, alanın değil orası senin.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bunlar da benim alanım.

TOKİ'ye gelince, sosyal konut inşaatı yüzde 86, lüks konut inşaatı ise yüzde 14 oranında yapılmaktaydı ancak 2019'dan sonra artık, sosyal konut yapımına TOKİ devam ediyor, TOKİ'ye de başarılar diliyorum.

Şimdi, Devlet Hava Meydanlarında yapılan itirazlara gelelim. 2003'ten sonra “Hava yolu halkın yolu hâline gelecek, herkes uçağa binecek.” sloganıyla başlayan havacılıktaki gelişmelerde en büyük pay Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile zamanın Ulaştırma Bakanı, son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ındır. Zatıalilerine ve tüm Ulaştırma Bakanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun başarılmasında, havalimanlarındaki gelişmedeki en büyük pay ise Devlet Hava Meydanları İşletmesindedir. Dünyada yap-işlet-devret yönteminin gelişmesi ve havacılıkta söz sahibi olmamız bu kurumun başarısı ve Türk müteahhitlerinin başarısıdır, hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

2008'den itibaren Atatürk Havalimanı ihtiyaca cevap verememiş, her ne kadar Sabiha Gökçen Havalimanı da genişletilerek faaliyete geçirilse de oluşan talep her iki limanın kapasitesinin üzerine çıkmış, 2012 yılında İstanbul'da yeni bir havalimanı ihtiyacı oluşmuş ve İstanbul Havalimanı'nın fizibilite çalışmaları başlamıştı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizi kandırmış bu Sayıştaycılar hep!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bugün dünyanın gıpta ettiği en büyük havalimanı İstanbul'da inşa edilmiştir. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Hava Meydanlarıyla ilgili itirazların ilki, havalimanları kamu yararı gözetilerek inşa edilmelidir eleştirisidir. Zaten havalimanları yapılıırken fizibilite yapılır ve fizibilite çalışmaları, teknik çalışmalar, planlamalar, çevre şartları da dikkate alınarak yapılmaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zafer Havaalanı'na neredeyse 3 kentin toplam nüfusu kadar garanti vermişsiniz, bayağı iyi fizibilite yapmışsınız; alkışlıyorum sizi!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Devlet Hava Meydanlarının hem Türkiye'de hem de yurt dışındaki başarısı da bundan gelmektedir.

İtiraz edilen 2'nci konu ise, kurumun uygulama projelerinin tüm detaylarıyla hazırlanmadığı ve kesin projelerle ihaleye çıktığı eleştirisidir.

(Uğultular)

BAŞKAN – Uğultuyu keselim değerli arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Anahtar teslimi götürü bedel işlerin uygulama projesiyle ihaleye çıkılması esastır. Esasen, altyapı kurumlarından bunu istemektedir ancak çok büyük altyapı projelerinin uygulama projeleri mümkün olmamakta veya çok uzun zaman almaktadır. Bu yüzden 655 no.lu Kanun Hükmünde Kararname ile 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun’a uygun olarak kesin projeyle ihaleye çıkmaya yetki tanınmıştır. Öyleyse, kanundan gelen bu yetkinin eleştirisi konusu olmaması lazım.

3’üncü itiraz ise İstanbul Havalimanı’nın ihalesinde Devlet Hava Meydanlarının garanti vermesi, borç yüklenmesiyle ilgilidir. Öncelikle her iki konu da yasa gereğidir. İstanbul Havalimanı’nda ihaleye çıkılırken bu hususlar şartnamede duyurulmuş ve ihaleye bu şekilde çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaman, az önce sözünüzü kestiğimiz için size bir dakika süre veriyorum, devam edin.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Zira, bu ihale 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkındaki Kanun’a tamamen uygun olarak yürütülmüş ve bundan sonra da bu kanun çerçevesinde yürütülecektir. Kaldı ki anılan kanuna göre garanti verme, borç üstlenme yetkisi kuruma aittir yani Devlet Hava Meydanlarına aittir. Kurum da kanundan gelen bu yetkisini kullanmış, ayrıca, hazine garantisi de verilmemiştir.

4’üncü itiraz ise Zafer Havaalanı’yla ilgilidir. 2011 yılında Ulaştırma Bakanlığı, Devlet Hava Meydanları ve Afyon, Kütahya, Uşak illerinin yetkilileriyle görüşülerek ilk defa her ile bir havalimanı yerine bölgesel havalimanı yapımına dönük fizibilite ve teknik çalışmalar yapılmış ve bu 3 ilin yurt içi ve yurt dışı bağlantıları burada fizibil olduğunu göstermiştir.

Burada, zamanım bitmeden şunu söyleyeyim: Zafer Havaalanı’na ödenen Devlet Hava Meydanı gelirinin sadece yüzde 8’idir, 443 milyon dolar kâr etmiştir Devlet Hava Meydanları. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nerede, nerede?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bu, büyük bir başarıdır. Emeği geçen herkesi kutluyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ankara dış hatlardan mı, nereden etmiştir?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Yap-işlet-devret...

CAVİT ARI (Antalya) – Nereden bahsediyorsunuz, nereden?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Karaman, süreniz bitti.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya boş ver! Sayın Karaman, bizi kandıramazsın sen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yüzde 96 sapmışsınız.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Ek süre verecektiniz.

BAŞKAN – Ben size bir dakika süre ekledim.

Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; Komisyon sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayemde alkışlıyorlar!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya komisyon alkışlamaz, yeni bir moda mı bu? Yeni bir moda herhâlde. Başkan, eski köye yeni adet oldu. Başkan, biz alkışlarız, sen alkışlama.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bak, benim sayemde alkışlıyorlar, benim sayemde alkışlıyorlar!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye... Değerli arkadaşlarım, gürültüyü bir keselim, Sayın Akçay'ın bir söz talebi oldu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Başkan, eski köyde yeni adet oldu.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, Sayın Akçay'a söz verdim...

Değerli arkadaşlar, bir Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim, herkes konuşuyor. Böyle bir tablo yok. Rica ediyorum arkadaşlar, birbirimize saygılı olalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) Görmedik Sayın Başkanım, tabii ki.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 57'nci Hükümetin gerçekleştirdiği yapısal reformlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin iftihar edeceği bir Hükümet olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugünkü görüşmeler esnasında bazı konuşmacı arkadaşlarımız kürsüde görüşlerini ifade ederken zaman zaman 57'nci Hükümet Dönemi'ne atıfta bulundular. Ona ilişkin bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 57'nci Hükümet, 1999 ve 2002 yılları arasında, üç buçuk yıl devam eden, Türkiye'nin en uzun ömürlü koalisyon Hükümetidir; bir. Ayrıca, Türkiye'nin en reformist hükümetlerinden biridir, bilhassa koalisyonlar dönemi bakımından. Son derece bozuk bir finans ve mali yapı devralarak sağlam bir finans ve mali yapı devretmiştir. Ayrıca, pek çok yapısal reform yapılmış, uygun küresel ortamda siyasi bedeli ödenmiş bir Türkiye devretmiştir.

Sadece başlıklar hâlinde saymak bile uzun dakikalar ve saatler alabilecek bu yapısal reformların bazı önemli gördüğümüz başlıklarını sayacak olursak: Merkez Bankasının özerk hâle getirilmesi, bankacılık reformu, kamu bankalarının yeniden düzenlenmesi, kamu finansmanı ve borç yönetiminin düzenlenmesi, görev zararlarının tasfiyesi. Bu çerçevede, 97 adet, görev zararlarına ilişkin kararname yürürlükten kaldırılmıştır ve bu görev zararları tasfiye edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bütçe ve harcamaya ilişkin düzenlemelerle, yatırım ortamının iyileştirilmesiyle, kamu proje stokunun rasyonalizasyonu; bireysel emeklilik, işsizlik sigortası, birtakım tarım reformu, çiftçi kayıt sisteminin getirilmesiyle; enerji piyasalarının düzenlenmesiyle, kamu ihale sistemine ilişkin temel bir yapılandırma; çeşitli, sağlık alanında ve yapılarda güvenliklerin sağlanmasıyla -ve daha sayabileceğimiz pek çok, demokratikleşmeye, Medeni Kanun'a, memurlara, sendikaya ve bir dizi yapıların sahibi- Türkiye Cumhuriyeti'nin iftihar edeceği bir Hükümet olmuştur. Bu hatırlatmayı da yaptım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*

1.- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar sona erdi.

Şimdi şahıslar adına 2 arkadaşımıza söz vereceğiz.

Grubu olmayan partilerimize de söz vereceğimi ifade etmiştim ama eğer buradalarsa -ben şu anda göremiyor olabilirim- bana bilgi verilerse onlara da şahıslar adına sözlerden sonra söz vereceğim.

Şahıslar adına ilk söz İzmir Milletvekilimiz Sayın Atila Sertel'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Sertel, süreniz on dakika.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, kıymetli arkadaşlarım; Sayın Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel'e teşekkür ediyorum, söz hakkını bana verdi. Bu eksik kalan bir hadisenin tamamlanması için, bir yol açımı için teşekkür ettiğimi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bir teşekkürüm de Sayıştaya. Gerçekten uğraşıyorlar ve gerçekten iyi raporlar hazırlıyorlar fakat hazırlanan raporlar, son dönemde, bir grup tarafından eleniyor, o elenenleri ancak biz okuyabiliyoruz; okuduklarımızı da buradan aktarıyoruz, arkadaşlar bağırıyorlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Elekçiler de burada mı?

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yani, burada bizim arkadaşlarımızın, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan arkadaşlarımızın verdikleri rakamlar ve iddialar tamamen doğru ve bu, Sayıştay raporlarından alınan donelerle ortaya konuluyor, hiç kimse kendi niyetini ya da kendi rakamını söylemiyor. Sayıştayın müfettişlerinin hazırladığı rakamları okudukları için, anladıkları için, geliyorlar burada anladıklarını aktarıyorlar. Ama okumayanlar, ama anlamak istemeyenler bu işi yine anlamıyor ve biz bir türlü anlatamıyoruz. Zaten “Sen ne anlatsan anlat senin anlattıkların karşısındaki anladığı kadardır.” derler.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sizin için de geçerli aynı şey. Sizin anladığınızı nereden bileceğiz?

BAŞKAN – Sayın Özel, rica ediyorum...

ATİLA SERTEL (Devamla) – Şimdi, Sayın Başkan “Milletvekillerinin yazılı sorularına on beş gün içinde yanıt veriyor KİT'ler.” dedi. Bunu TRT adına kabul etmek mümkün değil. Bizim sorduğumuz soruların hiçbirine TRT yanıt vermiyor. Burada yüce Meclise şikâyet ediyorum: Biz TRT'yi denetlemiyoruz arkadaşlar. Bedri Bey de, herkes de burada, yukarıda Allah var, aşağıda da kullar var, milletvekilleri var, TRT de var. (AK PARTİ sıralarından “Allah her yerde var.” sesleri)

KİT'lerin kalkınmasını, AK PARTİ dönemindeki durumunu, geçmiş hükümetler dönemindeki durumunu herkes biliyor. Yani KİT'ler nasıl peşkeş çekiliyor, ne oluyor, bunu herkes değerlendirecek.

Ama ben, TRT'de kaldığım yerden devam edeyim arkadaşlar. TRT öyle bir kurum ki hak eden insanları, yani bizi bırakın, hadi muhalefeti bırakın... Ben soruyorum AK PARTİ Grubuna: Kaç milletvekilini konuk olarak aldı da TRT -kendi arkadaşlarımızın görüşlerini bir yana bıraktı- AK PARTİ iktidarının gidişatıyla ilgili kaç milletvekiliyle röportaj yaptı? Soruyorum. Bakın, ama TRT bir aklievveli çıkarıyor. Bu aklievvel Doçent Doktor Teyfur Erdoğan. Onu RTÜK'e şikâyet ettim. Adam TRT 1'de diyor ki: “Ben, çok fazla, rüyamda Peygamber'i, Allah'ı ve Kâbe'yi görüyorum. Bir gün odaya girdim, Kâbe örtüsü var.” Ya, hakikaten nereden buluyor TRT bu manyakları ya? (CHP sıralarından alkışlar) Nereden buluyor, ben soruyorum. Yani inanılmaz bir şey.

Bakın, arkadaşlar, TRT aynı zamanda çok yanlış bir uygulamayı da yaptı. Hani diyor ya AKP iktidarı “Biz FETÖ’ye karşı mücadele ediyoruz, FETÖ’ye karşı şöyle yaptık, FETÖ’ye karşı böyle yaptık.” Hakikaten yıpratmak için söylemiyorum, Nevzat Bey iyi dinlesin beni, şarkıdan, türküden bahsetti, ona bir şarkı söyleyeceğim şimdi, görecek. Gülen’in güftelediği, o terör örgütünün FETÖ’nün başı olan Gülen’in güftelediği şarkı TRT ekranlarında çaldı. Ne zaman çaldı biliyor musunuz arkadaşlar? 24 Haziran seçimlerine iki gün kala, 22 Haziran günü, güftelediği şarkı çaldı. Şarkının adı “Bulanlar Hakk’ı Buldu” diye yazdı, altına da “Güfte: Fetullah Gülen” yazdı. Bundan haberiniz var mı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Var.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Var tabii.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Niye TRT’yle ilgili soruşturma açılmadı? Herhangi bir televizyonda Fetullah Gülen’in ismi yazılmış olsaydı, Halk TV’de, TELE 1’de, KRT’de, CNN Türk’te, Kanal D’de, nerede olursa olsun o televizyonu mutlaka mahkûm ederdiniz, kapatma cihetine giderdiniz. Yalan mı? İnsan utanır yani ben bunları söylerken gerçekten utanıyorum.

Bakın, arkadaşlar, TRT aynı zamanda sansürcü. Birçok şarkıyı, birçok şarkıcıyı sansür etti yani 12 Eylül dönemini arattı. 142 Türkçe, 66 Kürtçe şarkıyı yasakladı TRT. Mesela Sıla’nın bir şarkısını yasakladı, “Müstehcen” diye bir şarkısını yasakladı. Adı “Müstehcen” diye yasakladı, içinde ne yazdığı önemli değil. Sıla’nın “Yan Benimle” şarkısını yasakladı. Bütün dünya dinliyor, konserleri doluyor, bizim TRT bunu yasaklıyor. Hadi “Yan Benimle” “Müstehcen” oldu, yasakladınız, peki Selim Bölükbaşı’nın “Dere Akayı Dere”sini TRT niye yasakladı? Sansürcü TRT, yasakçı TRT. Yani Nevzat Bey, bunları bil.

Şimdi, memleketin birinde milletvekilleri bir heyet olarak bir gölün kenarına gidiyorlar bir kurumdan çağrılı olarak. Göl kenarında beraber sohbet ederken flamingolar geziyor orada, -böyle uzun bacaklı, beyaz gagalı filan- “Yahu, bunlar ne?” diyor milletvekili. Diyorlar ki: “O flamingo.” “Peki, bunu kim besliyor?” diyor. “Ya bu flamingolar kendi doğal ortamı içerisinde yaşıyorlar.” diyor. “Peki, bunlar yeniyor mu?” diyor. “Yok, onlar yenmez.” diyor. “E o zaman niye besliyorlar?” diyor. Şimdi, bu hikâye aynen doğru ama bir başka ülkede, burada değil. Sözüm meclisten dışarı, kimse yanlış anlamasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bütün bunları bilmeyen, okumayan insanların gelip burada ahkâm kesmesini anlamak mümkün değil.

Bakın, ben gazeteciyim ve gazeteci olarak da çok açık ve net sordum ve soruyorum: İzmir’de TRT’nin 10 adet silahı kayboldu arkadaşlar, güvenliğin kullandığı 10 adet silah kayboldu. Bu silahların konusu bana geldi, araştırdım, doğrulattım; hakikaten kayıp. Gündeme getirdim, basın açıklaması yaptım, TRT’dekiler hiç yalanlamadılar “Evet, silahlar kayıp.” dediler. “Peki, ne olacak?” dedim, TRT Genel Müdürüne de sorduk. Ya, bir kurumdan 10 silah çıkıyor, maazallah gitseler, o silahla birini vursalar TRT katil de olacak yani TRT’nin silahıyla vuracaklar. Böyle bir şeyi sordum, araştırdılar taraştırdılar, dediler ki: “Güvenlik şube müdürü ile birini açığa aldık.” Bir ay açıkta kaldı bu arkadaşlar, bir ay sonra görevlerine iade edildiler. Sordum “Silahlar bulundu mu?” Silahlar gene yok. 10 silah kayıp; hiçbir soruşturma yok, hiçbir şey yok. Başıbozuk, sistemsiz, düzensiz, ilkesiz... Böyle bir yapı ya, böyle bir yapı, ne anlatayım daha size?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İsmail Cem zamanında da öyleydi.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Ve çok açık ve net, diyor ki işte bir arkadaş: “Ya, elektrik paylarından birer lira...” Yazıklar olsun ya, ne birer lirası ya? 2015 yılında bu fakir fukara halktan topladıkları elektrik payı 843 milyon lira, 2016 yılında 793 milyon lira, 2017’de 690 milyon lira yani trilyon lira. Bu fakir halktan topluyorsunuz siz ya, garibandan topluyorsunuz ya. Bandrol ücreti olarak 2015’te 679 milyon topladınız, 2016’da 962 milyon, 2017’de 1 milyar 472 milyon para topladınız.

“Reklam gelirleri arttı.” Ne arttı ya? 17 tane kanal var, aldıkları reklama bak: 2015 yılında 100 milyon lira. Gelirinin yüzde 86’sını elektrikten, bandrolden alan bir kuruma, halkın cebine elini sokmuş bir kuruma, bütün gelirlerini halktan emen bir kuruma, böyle bir yapıya nasıl “Başarılı.” denir ya arkadaş, nasıl “Başarılı.” denir?

Sonra, bakın diyorlar ki: “Dış yapımlara para harcanmıyor.” Biraz önce söyledim “Miraç Kandili’ne 900 bin lira ödediler.” diye. Bakın, okuyorum: Diriliş’e her hafta 1 milyon 100 bin lira ödemişler 2016’da. “Muna” isimli filme 1 milyon lira ödemişler ve bu film TRT’de gösterime girmedi arkadaşlar, gösterime; 1 milyon lira uçtu gitti, yazık. 14 milyon 650 bin liraya bir film daha çekmişler, 2007 yılından beri gösterime girmedi. “Filinta” diye bir hikâye vardı 56 bölümlük, sezon finali yaptı; bölüm başına 850 bin lira verdiler. “Milat” diye bir dizi yaptılar, 750 bin lira. Say say bitmez.

Arkadaşlar, vicdan var, hukuk var, adalet var ve insanların da beyni var. Ben beyinlere seslenmek istiyorum, beyni olan beni anlar. Bu kadar basit.

Teşekkür ediyorum. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz talebi Kırıkkale Milletvekilimiz Sayın Ramazan Can’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

KİT Komisyonunun KİT’lerle ilgili raporlarına yapılan itiraz sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelen bütçelerle ilgili söz almış bulunmaktayım.

TRT, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Atatürk Orman Çiftliği, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Devlet Demiryolları Türkiye’nin en güzide kuruluşlarından. Özellikle Devlet Demiryollarıyla ilgili cumhuriyetin kuruluşunda ciddi bir hamle Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün liderliğinde başlamış ve ondan sonra devam ettirilememiş. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın riyasetinde ikinci hamle başladı. Bunda emeği geçen bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Netice itibarıyla ciddi yatırımlar yapılmıştır. Hızlı tren ve Türkiye’deki ana arterleri birbirine bağlama noktasında inşallah 2020 yılında da ciddi mesafe alınacak. Devlet Hava Meydanlarının yatırımları hakeza, Atatürk Orman Çiftliğine yapılan yatırımlar ve Toplu Konut İdaresinin güzel hizmetleri olmuştur, teşekkür ediyoruz.

TRT’yle ilgili burada bir sürü şeyden bahsedildi. TRT son dönemde ciddi manada -Kürtçe yayınlar, Arapça yayınlar, belgeseller, müzik kanalları- güzel yatırımlar yaptı. Burada TRT’yle ilgili itiraz edilirken dikkatimi çeken bir nokta, dizilere ödenen fiyatlardan bahsedildi. Acaba dizilere ödenen fiyatlara mı itiraz ediliyor, yoksa dizilerin içeriğinin yerli ve millî olmasına mı itiraz ediliyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İçeriğine...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – TRT’yi kel Ali’nin başına çevirdiniz be! Hâlâ savunuyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – TRT çiftlik olmuş Ramazan Bey, çiftlik, çiftlik! İbrahim Eren’in çiftliği olmuş TRT!

RAMAZAN CAN (Devamla) – TRT çocuklarımızın geleceğine, yerli ve millî olarak güzel, eğitici öğretici ciddi derecede yatırımlar yapmıştır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Millî tarafı kalmamış, Osman Öcalan’ı televizyona çıkarmış. Daha ne millisi ya!

RAMAZAN CAN (Devamla) – Netice itibarıyla her kurum eleştirilebilir, hiçbir kurum eleştiriden ari değildir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ramazan Bey, muhatap olma.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Ama geleneklerimize göreneklerimize, yerli ve millî olmaya da dikkat eden kurumlarımızın yaşatılması önemlidir diye düşünüyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman Öcalan’ı çıkarırken yerli ve millî miydi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ramazan Bey, muhatap olma sen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Osman Öcalan’ı çıkarırken hem yerli hem millî miydi, nasıldı? Onu anlat.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Kırmızı bültenle arandığından haberi yokmuş! Sizin neden haberiniz var, dünyadan haberiniz yok!

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bütün gruplar bu bütçelerle ilgili konuşmaları da kamuoyuyla paylaştı, Genel Kurulun takdirine arz etti. Özellikle KİT Komisyon Başkanımız Mustafa Savaş, grup sözcülerimiz Mustafa Esgin, Süleyman Karaman, Nevzat Ceylan ağabeyimizin beyanlarına iştirak ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, bir söz talebiniz oldu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Sayıştay raporlarında tespit edilen eksikliklerin gündeme getirilmesinin ve gerekli suç duyurularında bulunarak yolsuzluklardan bu millet adına hesap sorulmasının Meclisin başlıca görevi olduğuna ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, on beş yıl sonra ilk kez böyle bir oturum gerçekleşti, çok önemliydi. Altı yıldır KİT Komisyon raporları kesinleşmiyordu, onun kesinleşmesinin önündeki bir engel bertaraf ediliyor. Sayıştay bu Meclisin, Meclis adına denetim yapan elidir; bu milletin elidir, vicdanıdır, aklıdır. Sayıştay, bu millete Meclisin verdiği sözü tutmasına olanak tanıyan, bu Meclisin namusudur. Sayıştay raporlarında tespit edilen eksiklikleri gündeme getirmek, varsa açıklanamayan meselelerin üstüne gitmek ve gerekli suç duyurularında bulunarak yolsuzluklardan bu millet adına hesap sormak da bu Meclisin başlıca görevidir, yasama kadar önemli denetim görevinin gereğidir.

Bu noktada, eğer bir ülkede yolsuzluklarla ilgili veya hepimizin vergilerinin harcanmasıyla ilgili yani devletin alan sağ eli ile veren şefkatli sol elinin dengesiyle ilgili birileri harama, birileri haksızlığa, yolsuzluğa bulaşmışsa, parayı doğru harcamamışsa bunun hesabı sorulurken bunu yerlilik, millîlik veya inanç ekseninde kategorik bir savunmaya sokarak hamaset üzerinden bu meseleye bir koruma zırhı yerleştirirseniz, yaptığınız iş sadece hırsız, yolsuz korumak, kollamak olmaz; yaptığınız iş aynı zamanda, savunduğunuz değerleri değersizleştirmek olur, buna dikkat etmek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böylesine özel bir gündemin, özel bir gündemin, özel bir oturumun sonunda “Efendim, bu kadar para çarçur edildi ama, 1 tane bölüme milyon TL’ler verildi ama, sen bunun parasında değil, yerlisinde, millisinde...” deyip, bir hamasetle buna alkış alıp bu haksızlığa, bu israfı kategorik olarak bir zırh örüyorsan senin yaptığın iş hırsızı güçlendirir “millî değerler, yerli değerler” dediğin değerleri de değersizleştirir, yerlerde süründürür. Herkes buna dikkat etsin.

Bugünkü görüşmelerde başta şahsınıza, tüm Grup Başkan Vekillerimize, tüm grup müdürlerimize -hep beraber bunlar oldu- ve KİT Komisyonunun parti ayırmadan bütün üyelerine, emek veren bütün bürokratlara ve özellikle Sayıştayın emekçilerine teşekkür ediyoruz. Bundan sonra bu görüşmelerin her yıl zamanında yapılması noktasındaki ortak sorumluluğumuzu hatırlatarak saygılar sunuyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

56.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Sayıştayın, KİT Komisyonunun ve Parlamentonun bir bütün hâlinde çalışmasının ülke kaynaklarına sahip çıkılması açısından önemli olduğuna ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi gecenin bu saatinde saygıyla, muhabbetle tekrar selamlıyorum.

Tabii, biz de grubumuz adına yapılan konuşmaların tamamında KİT'lerin denetimi açısından Meclisimizde gerek KİT Komisyonunun gerekse Genel Kurulun çalışmalarının önemine vurgu yapmıştık. Tabii bu çalışmalar olacak ve biz de bugüne kadar olmayışından dolayı “Keşke olsaydı.” diye temennimizi ifade ediyoruz. Bundan sonra gerek Kamu Denetçiliği Kurumunun raporu gerekse Sayıştay raporu, KİT raporu konusunda bunların her yıl, süresinde, zamanında görüşülmesi gerektiğine inanıyoruz ve biz de taahhüt ediyoruz. Kaldı ki on yedi yıldan beri bu raporların Meclis Genel Kurulunda görüşülemiyor olması tek başına AK PARTİ Grubumuzun engellemiş olduğu bir husus değildir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aa! Bu ne ya!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Muhalefet mi engelledi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kaldı ki İç Tüzük gereği bunların önlenmesi mümkün değildir.

Bu bağlamda, sistemimizin çalışması, Sayıştayımızın, KİT Komisyonumuzun, Parlamentomuzun bir bütün hâlinde çalışması kesinlikle beytülmale, ülkemizin kaynaklarına sahip çıkmak açısından önemlidir. Bunların denetimi son tahlilde milletimize kazandıracaktır. Milletimize kazandıracak bu KİT raporunun görüşülmesine vesile olan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve diğer tüm gruplara teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarının itiraz edilen bölümleri ve raporlara yapılan itirazlar ile Komisyonun görüşüne ilişkin genel görüşme tamamlanmıştır.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Anayasa'da ve kanunlarda belirtilen konularda Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevini yerine getirmesinin esas olduğuna ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Ben de bir iki şey söylemek isterim.

Bir devletin saygınlığı ve bir sistemin işleyişiyle ilgili kamuda herkes tarafından oluşturulacak vicdan o sistemin denetlenmesiyle mümkündür. Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevini yerine getirmesi, hele Anayasa'da ve kanunlarda belirtilen konularda bunları hiç aksatmadan yerine getirmesi esastır ve asıl olmalıdır.

Ben bugün uzun aralardan sonra ilk defa görüşülen KİT Komisyonu raporlarının müzakerelerine Başkanlık etmekten de büyük bir mutluluk duydum. Bir denetimin sergilenmesi açısından sayın milletvekillerimizin görüşlerinin ifadesine de olağanüstü bir hoşgörülle, herkese serbestlik tanıdığımı da inanıyorum. Umuyorum ve diliyorum ki emsal olan bu görüşme, bundan sonra, öteki yıllarda bir rehber niteliğinde ülkemizdeki denetimler konusunda esas olacaktır. Önemli bir iş yapılmıştır bugün. Ben de bütün milletvekillerine teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum. Sayın Grup Başkan Vekillerini odama bekliyorum.

Kapanma Saati: 00.17

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.38****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Barış KARADENİZ (Sinop), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2011-2014 ve 2015-2016 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011-2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011-2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015-2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011-2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011-2016 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/21, 22, 23, 24, 25, 26, 27) (S. Sayısı: 143) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, az önce de ifade ettiğim gibi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarının itiraz edilen bölümleri ve raporlara yapılan itirazlar ile Komisyonun görüşüne ilişkin genel görüşmeyi tamamlamıştık.

Komisyonun görüşü, yapılan itirazların reddedilerek daha önce ibraz edilen Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015 ila 2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011 ila 2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016 yılları hesap ve işlemlerinin ibra edilmesi şeklindedir.

Şimdi itiraza konu edilen kuruluşlar ve hesap yıllarına ilişkin Komisyon görüşünü 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesine göre ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Değerli milletvekilleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2012 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2013 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2012 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2013 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2014 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2012 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2013 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2014 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2012 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2013 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2014 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2012 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2013 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2015 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2016 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarının itiraz edilen bölümlerine konu kamu iktisadi teşebbüslerine ilişkin Komisyon görüşüyle ilgili oylamalar sonucunda Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2011 ila 2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015 ve 2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011 ila 2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2011 ila 2016 yılları yönetim kurulları ibra edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bir iki arkadaşımıza söz verdikten sonra finali yapacağız. Söz verdiğim için, bekleyen arkadaşlarımızın, 4 arkadaşımızın 60'a göre söz taleplerini karşılayacağız.

Sayın Aygun, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 3'üncü Türkiye Tarım ve Orman Şûrası tavsiye kararlarında sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik tek bir cümlenin bulunmadığına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

3'üncü Türkiye Tarım ve Orman Şûrası yapıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan şûradaki konuşmasında tarım kredi faizlerinin yüksek olduğunu belirtmiştir. Tarım Bakanı ise “Çiftçinin gündeminde 3 konu var, bunlar; girdiler, destekler ve borçlar.” diye konuşmuştur. Ancak bu açıklamalar ile şûranın tavsiye kararları arasında bir paralellik yoktur. Tavsiye kararlarında bu sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik tek bir cümle dahi bulunmamaktadır. Sayın Bakan, şûra tavsiye kararları sonrasında iki ayrı yol haritası planlanarak bir eylem planı hazırlanacağını belirtmiştir. Ne var ki tavsiye kararlarında çiftçinin girdi maliyetleri olan mazot, gübre, ilaç, yem, tohum maliyetleri ve faizlerin çözümüne yönelik bir ifade yer almamakta ve çiftçinin sorunlarına çözüm olması mümkün değildir.

Zaten bizler alıştık, Birinci 100 Günlük Eylem Planı, İkinci 100 Günlük Eylem Planı; sizler sözleri suya yazıyorsunuz ve unutuyorsunuz. Gelin hep birlikte çiftçinin girdi maliyetlerini aşağı çekecek doğru destekleme modeli ve borçlar sorununu Mecliste çözelim ve sağlıklı, güvenli gıda üretiminin önünü hep birlikte açalım diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

58.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 18 Temmuzda Düzce ili ve ilçelerinde meydana gelen sel ve heyelanın yol açtığı mağduriyetin giderilmediğine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

18 Temmuz tarihinde Düzce'nin Akçakoca, Cumayeri, Gümüşova ilçeleri başta olmak üzere birçok noktasında sel ve heyelan felaketi meydana gelmiştir. Bu felaketlerin neticesinde başta çiftçilerimiz olmak üzere bölgede faaliyet gösteren tüm esnafımız doğrudan etkilenmiştir. Felaketten sonra bölgeyi ziyaret eden bakanlarımız ve kurum amirleri çiftçilerimizin ve esnafımızın banka borçlarının ve tarım krediye olan borçlarının erteleneceği ve yeni kredi imkânlarının sağlanacağını ifade ettiler ancak geçen süre zarfında çiftçilerimizin tarım krediye ve Ziraat Bankasına olan borçları ertelenmemiştir. Esnafımızdan sadece 55-60 kişiye kredi çıkartılmış, esnafımızın da kredi borçlarına yönelik bir girişim söz konusu olmamıştır.

Buradan vatandaşa yardımcı olacağının sözünü veren yetkililere sesleniyorum: Sözüünüzün gereğini yerine getirip bir an önce çiftçimiz ve esnafımızın borçlarını erteleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

59.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, bazı belediyelerde işçilerin işten çıkarılmasıyla yaşanan mağduriyetlerin giderilebilmesi için kadroya alınmayan işçilerimizin haklarının teslim edilmesinin zaruret olduğuna ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son günlerde bazı belediyelerde basit gerekçelerle binlerce işçi kardeşimiz işten çıkartılmaktadır. Kısa bir mesajla yahut bir telefonla işten çıkarılan işçilerimizin yaşadığı sıkıntılar hepimizi derinden yaralamaktadır. Hâlihazırda çalışan kardeşlerimiz ise böylesi baskıcı bir psikolojik ortamda çalışma mücadelesi veriyor. Ailelerine rızık temin etmekten başka bir derdi olmayan işçilerimize yapılan bu zulüm hiçbir siyasi, insani, vicdani gerekçeyle açıklanamaz. Bu konuda yaşanan mağduriyetlerin ve eşitsizliklerin giderilmesi için kadroya alınmayan tüm işçilerimizin haklarının teslim edilmesi bir zarurettir. Bu karışık durumun giderilmesi için, Hükümetimizin kamuda çalışan tüm işçilere ve sözleşmeli memurlara kadro vererek meseleyi kökünden çözmesi herkesin beklentisidir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Girgin...

60.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Ermenek, Kozlu, Şirvan, Soma başta olmak üzere maden katliamlarında yitirilen işçileri saygıyla andığına, madenlerde dayıbaşılık mekanizmasının lağvedilmesi, ton başına üretim sisteminden vazgeçilmesi ve denetimlerin işçi örgütlerine açık olarak yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eski bir maden işçisi olarak Ermenek, Kozlu, Şirvan, Soma ve birçok maden ocağında, maden katliamlarında yitirdiğimiz işçilerimizi saygıyla anıyor; işçi sağlığını ve doğayı korumayı hedef alan, kamu eliyle işletilen bir madencilik yaratma mücadelemizi onların anısına ithaf ediyorum.

Madenlerde dayıbaşılık mekanizması lağvedilmelidir, ton başına üretim sisteminden vazgeçilmelidir. Hâlihazırda üretime devam eden bütün madenlerin, sunulan plan ve projelerle, fiiliyattaki üretim sürecine uygunluğu acilen denetlenmeli, bu denetimler işçi örgütlerine açık olmalıdır. Maden havzalarımızın, maden işçilerinin direniş tarihinden aldığı feyzle emek cehennemine karşı bir direniş yatağına er ya da geç dönüştürüleceği inancıyla selam olsun tüm maden emekçilerine.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün önemli bir görüşme gerçekleştirdik. Bu görüşmeye katkı sağlayan tüm siyasi parti gruplarına, konuşmalarını yapan tüm değerli milletvekillerimize, Değerli Komisyonumuza, toplantımıza iştirak eden kamu kuruluşu temsilcilerimize ve bu saatlere kadar Mecliste bizlere yardımcı olan Kanunlar Başkanlığına, tüm arkadaşlarımıza, tüm Meclis çalışanlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 5 Aralık 2019 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.54

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Topkapı Sarayı'nın Cumhurbaşkanlığı Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına bağlanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/21167)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 31.10.2019

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili

Topkapı Sarayı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınarak Cumhurbaşkanlığı Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı 6 Eylül 2019 tarih 44 numaralı kararnamesiyle yönetim, restorasyon, tanıtım ve diğer tüm hizmetleri Başkanlıkça yürütülmek üzere devralmıştır denilmektedir. 1924 yılından beri müze olarak hizmet veren; 1465-1470 yıllarında inşasına başlanan Topkapı Sarayında yapılar ile birlikte Müze koleksiyonunda nadir ve çok önemli eserler bulunmaktadır.

Bunlar arasında çeşitli ülkelerden gelmiş Avrupa porselenleri ve camları, sarayın önemli bir grubunu oluşturan bakır tombak ve mutfak eşyaları, Sarayın en önemli koleksiyonunu oluşturun Japon porselenleri ile birlikte Çin Porselenleri,16. ve 19. yüzyıllar arasında üretilmiş gümüşler, Hz. Peygamber'in Hırkası (Hırka-i Saadet)'nin da dâhil olduğu halifelik alameti sayılan kutsal emanetler, i. Dünya savaşında Topkapı Sarayı'na gönderilmiş Medine'deki kutsal emanetler, imparatorluk hazineleri, İstanbul cam ve porselenleri, padişah elbiseleri, padişah portreleri ve önemli ressamalara ait tablolar, silahlar, nadir el yazması eserler ve benzeri pek çok önemli eser müze koleksiyonunda yer almaktadır.

Bu karar ile, Topkapı Sarayı arazisinde bulunan Kültür Bakanlığına bağlı diğer kurumların binaları da Başkanlığa bağlanmış bulunmaktadır. Bu bölgede eser depo binaları, askeri okul ve depo binaları da yer almaktadır. Bunun yansısı, Aya İrini Müzesi, İstanbul Arkeoloji Müzelerinin eser deposu olarak kullandığı Darphane Binaları da Başkanlığa devredilmiştir.

Topkapı Sarayının yaklaşık 350 personelinin akıbeti belli olmayıp, çalışanlar mevcut yerlerinde geçici görevli olarak beklemektedirler.

Topkapı Sarayının tüm konservasyon ve restorasyon işlerini bilimsel yöntemler ile koordineli olarak yürüten tecrübeli personele sahip İstanbul Rölöve Anıtlar Müdürlüğü ile İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarının bulunduğu binanın da Başkanlığa geçtiği bilinmektedir. Kültür Bakanlığına bağlı personelin kendi kurumlarından çıkarılarak farklı bölgeye taşınması için yeni bina arayışları başlamış durumda olup, belirsizlik devam etmektedir.

Milli Sarayların personeli iki gruba bölünmüş olup, bir kısmı Cumhurbaşkanlığı kadrosunda ve bir kısmı Milli Saraylar kadrosunda bırakılmıştır. Topkapı Sarayına restorasyon için kalabalık bir ekip gönderilerek bazı alanlara hemen iskele kurulduğu ve işlere başlandığı görülmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı İstanbul Rölöve Anıtlar Müdürlüğü ile İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü uzmanları tarafından Topkapı Sarayı'nda yürütülen restorasyon ve konservasyon çalışmalarında, uzun süren araştırmalar, analiz ve belgelemeler yapılmadan işe başlanmazken, Cumhurbaşkanlığı'ndan gönderilen yeni personele hemen onarımlara başlanması talimatı verilmesi yanlış restorasyon örneklerinden birinin daha yaşanacağı korkusuna neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Daha önce Darphane binalarında bulunan ve 2013 yılında onarılarak Matbaa Lisesine geçen İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü bölgeden uzaklaştırılarak nereye gönderilecektir?
- 2- Daha önce Darphane binalarında bulunan ve 2013 yılında onarılarak Matbaa Lisesi ek binasında yer alan İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarı bölgeden uzaklaştırılarak nereye gönderilecektir?
- 3- İstanbul Arkeoloji Müzelerinin Yenikapı eserlerinin depoladığı ve sualtı eserlerin konservasyonu için kurulan laboratuvarının Darphane binalarından çıkarılması ile bu eserler nereye konulacaktır?
- 4- Avrupa'nın ilk Konservasyon Laboratuvarı olarak bilinen ve korunan Eski Kimyahane Binası nasıl korunacaktır?
- 5- Bölgede Bakanlığa bağlı Kültür Varlıklarının Korunmasında çalışma yürütülen personel neden en çok ihtiyaç duyulduğu bölgeden uzaklaştırılmaktadır?
- 6- Topkapı Sarayının bütçesi nereye aktarılacaktır? Personelin akıbeti ne olacaktır?
- 7- Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı işi bilen uzman ekip yerine Cumhurbaşkanlığı'ndan gönderilen ve müze ile ilgili yetirince bilgiye sahip olmayan personelin yaptığı onarımlarda oraya çıkabilecek yanlış restorasyon çalışmalarının sorumlusu kim olacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Sayı : 48360949-610-E.197327

04.12.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 12.11.2019 tarihli ve
43452547-120.07-E.565321 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/21167 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı ve İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığının tahsis edeceği uygun bir mekana taşınacaktır. Bu konudaki çalışmalar Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından karşılıklı işbirliği içinde yürütülmektedir.

Topkapı Sarayı külliyesinin ayrılmaz bir parçası olan Darphane binalarının acil restorasyon ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu nedenle anılan binalar tarihi eser depolanması için uygun koşulları taşımamakta ve bu eserler için tehlike oluşturmaktadır. Bu nedenle Darphane binalarında bulunan Arkeoloji Müzesine ait eserler Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının koordinasyonunda uygun bir yere taşınacaktır.

Topkapı Sarayı içinde bulunan eski Kimyahane binası acil restorasyon ihtiyacı bulunan bir yapıdır. Bu bölgede bulunan ve hali hazırda restorasyon için engel teşkil eden Arkeoloji Müzesine ait eserlerin taşınmasının ardından ivedilikle yapı restorasyona alınacaktır.

Topkapı Sarayı'nın bütçesi tarihi Sarayın korunmasına yönelik restorasyon ve konservasyon çalışmalarında kullanılmaktadır.

